

**T.C.
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
ARKEOLOJİ ANABİLİM DALI
KLASİK ARKEOLOJİ PROGRAMI
YÜKSEK LİSANS TEZİ**

**KLAZOMENAI- KARANTINA ADASI TİYATRO
KAZILARINDA ELE GEÇEN SİYAH FIRNISLI SERAMİKLER**

Hediye Simge EGECİ

Danışman

Prof. Dr. Binnur GÜRLER

İZMİR - 2014

YÜKSEK LİSANS
TEZ/ PROJE ONAY SAYFASI

2010801493

Üniversite : Dokuz Eylül Üniversitesi
Enstitü : Sosyal Bilimler Enstitüsü
Adı ve Soyadı : Hadiye Simge EGECİ
Tez Başlığı : Klazomenai-Karantina Adası Tiyatro Kazılarında Ele Geçen Siyah Firnisli Seramikler

Savunma Tarihi : 31.01.2014

Danışmanı : Prof. Dr. Binnur GÜRLER

JÜRİ ÜYELERİ

Ünvanı, Adı, Soyadı

Üniversitesi

İmza

Prof. Dr. Binnur GÜRLER

DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ

Yrd.Doç.Dr.Akın ERSOY

DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ

Prof.Dr.Yaşar ERSOY

HİTİT ÜNİVERSİTESİ

Oybirliği

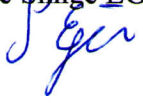
Oy Çokluğu ()

Hadiye Simge EGECİ tarafından hazırlanmış ve sunulmuş "**Klazomenai-Karantina Adası Tiyatro Kazılarında Ele Geçen Siyah Firnisli Seramikler**" başlıklı Tezi () / Projesi () kabul edilmiştir.

Prof.Dr. Utku UTKULU
Enstitü Müdürü

YEMİN METNİ

Yüksek Lisans Tezi olarak sunduğum “**Klazomenai – Karantina Adası Tiyatro Kazılarında Ele Geçen Siyah Firnisli Seramikler**” adlı çalışmanın, tarafımdan, akademik kurallara ve etik değerlere uygun olarak yazıldığını ve yararlandığım eserlerin kaynakçada gösterilenlerden oluştuğunu, bunlara atıf yapılarak yararlanılmış olduğunu belirtir ve bunu onurumla doğrularım.

Tarih
17/12/2013
Hadiye Singe EGECİ

ÖZET

Yüksek Lisans Tezi

**Klazomenai – Karantina Adası Tiyatro Kazılarında Ele Geçen Siyah Firnisli
Seramikler**

Hadiye Simge EGECİ

Dokuz Eylül Üniversitesi

Sosyal Bilimler Enstitüsü

Arkeoloji Anabilim Dalı

Klasik Arkeoloji Programı

2011 yılında Klazomenai-Karantina Adası'nın kuzey yamacında, 18.yy. gezginlerinden R. Chandler'in ve daha sonra G. Bean'in anlatımlarında yer alan tiyatroya ait mimari elemanların ortaya çıkarılması amacı ile kazı çalışması yapılmıştır. Kazılar, yamacın dolgular ve destek duvarları ile tesviye edildiğini göstermiştir.

Tesviye dolgularında yoğun olarak seramik buluntu ele geçmiştir. Bu çalışmanın konusunu, dolgularda ele geçen siyah firnisli seramikler oluşturmaktadır.

Çoğunluğu yemek ve içki kaplarından oluşan seramiklerin değerlendirilmesinde öncelikle her bir formun kronolojik gelişiminden söz edilmiş ve Klazomenai örneklerinin bu gelişim çizgisi içindeki yeri tespit edilmeye çalışılmıştır. Seramikler M.Ö. 5.yy. ile M.Ö. 2.yy. arasında geniş bir zaman dilimine ait olsa da büyük kısmı M.Ö. 3 ve 2.yy.'a tarihlenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Arkeoloji, Klazomenai, Karantina Adası, Hellenistik Seramik, Siyah Firnisli Seramik

ABSTRACT

Master's Thesis

Black Glazed Ceramics From Clazomenae-Karantina Island Excavations

Hadiye Simge EGECİ

Dokuz Eylül University

Graduate School of Social Sciences

Department of Archaeology

Classical Archaeology Program

In 2011 an excavation was carried out on the Karantina Island in Clazomenae. The aim of the excavation was to uncover the remains of the ancient theater situating on the north hill of the island, according to R. Chandler and G. Bean. The excavations revealed substructures and fills for the terracing of the hill.

The fills contained a rich amount of finds. The black glazed pottery from these fills constitutes the subject of this thesis.

The black glazed pottery mainly consists of vessels for food service and drinking cups. Although the date of the pottery ranges from 5th to 2nd centuries B.C., most of it belongs to the 3rd and 2nd centuries B.C.

Keywords: Archaeology, Clazomeenae, Karantina Island, Hellenistic Pottery, Black Glazed Pottery

**KLAZOMENAI-KARANTINA ADASI TİYATRO KAZILARINDA
ELE GEÇEN SİYAH FİRNİSLİ SERAMİKLER**

İÇİNDEKİLER

TEZ ONAY SAYFASI	ii
YEMİN METNİ	iii
ÖZET	iv
ABSTRACT	v
İÇİNDEKİLER	vi
KISALTMALAR	ix
EKLER LİSTESİ	x
GİRİŞ	1

BİRİNCİ BÖLÜM

**KLAZOMENAI ANTİK KENTİ VE KARANTINA ADASI TİYATRO
KAZILARI**

1.1. KLAZOMENAI ANTİK KENTİ	4
1.2. KARANTINA ADASI TİYATRO KAZILARI	5

İKİNCİ BÖLÜM

**KARANTINA ADASI TİYATRO KAZILARINDA ELE GEÇEN
SİYAH FİRNİSLİ SERAMİK FORMLRI**

2.1. KASE	8
2.1.1. İçe Çekik Ağızlı Kase	8
2.1.2. Dışa Çekik Ağızlı Kase	13
2.1.3. İnce Kuşaklı Kase	22
2.1.4. Dışa Çekik Ağızlı Küresel Gövdeli Kase	23

2.1.5. Konveks Konkav Profilli Kase	25
2.2. KÜÇÜK KASE VE TUZLUK	26
2.2.1. Küçük Kase	27
2.2.2. Tuzluk	28
2.3. TABAK	31
2.3.1. Ağız Kenarı Yivli Tabak	31
2.3.2. Ağız Kenarı Yuvarlatılmış Tabak	32
2.3.3. Ağız Kenarı Dışa Dönük Tabak	35
2.3.4. Balık Tabağı	36
2.3. CUP SKYPHOS	41
2.4. CUP-KANTHAROS VE KANTHAROS	43
2.4.1. Klasik Kantharos ve Cup Kantharos	43
2.4.2. Hellenistik Kantharos	45
2.5. KALIP YAPIMI KAİDE	47
2.6. KÜRESEL GÖVDELİ İÇKİ KABI	48
2.6.1. Ağ Bezemeli Kase	49
2.6.2. Yivli Kase	49
2.7. ÇİFT KULPLU İÇKİ KAPLARI	51
2.7.1. Knidos Kasesi	51
2.7.2. Palaestina Kasesi	52
2.7.3. Diğer	53
2.8. AMPHORA	54
2.9. GUTTUS	56
2.10. UNGUENTARIUM	57
2.11. SÜRAHİ	58
2.12. LEKANİS	60

SONUÇ	62
KAYNAKÇA	68
EKLER	

KISALTMALAR

abb.	Abbildung
AJA	American Journal of Archaeology
AM	Mitteilungen des deutschen Archäologischen Instituts Athenische Abteilung
AvP	Altertümer von Pergamon
BCH	Bulletin de Correspondance Hellénique
bkz.	Bakınız
bl.	Beilage
BSA	The Annual of the British School at Athens
BSS	Black Sea Studies
cm.	Santimetre
çiz.	Çizim
dn.	Dipnot
FiE	Forschungen in Ephesos
fig.	Figure
İstMitt	İstanbuler Mitteilungen
Kat. no.	Katalog Numarası
krş.	Karşılaştırınız
KST	Kazı Sonuçları Toplantısı
K. Yük.	Korunan Yükseklik
m.	Metre
PF	Pergamenische Forschungen
pl.	Plate
RE	Paulys Real-Encyclopädie der classischen Altetumswissenschaft
s.	Sayfa No.
ss.	Sayfadan Sayfaya
şek.	Şekil
TMO	Travaux de la Maison de l'Orient
T.N.	Torba Numarası

EKLER LİSTESİ

EK 1: Katalog	ek s.1
EK 2: Şekiller	ek s.73
Şekil 1: Klazomenai Antik Kenti	ek s.73
Şekil 2: Karantina Adası ve Kazı Alanı	ek s.73
Şekil 3: Karantina Adası-Tiyatro Kazısı Plan Çizimi	ek s.74
Şekil 4: Sondaj 1. Düzlem ve Dolgu Tabakaları	ek s.75
Şekil 5: Açma 1/Mekan 1	ek s.75
Şekil 6: Seramiklerin İşlevlerine Göre Yüzdelik Dağılımı	ek s.76
Şekil 7: Kase ve Tabak Formlarının Yüzdelik Dağılımı	ek s.76
Şekil 8: Üretim hatası bulunan seramik örnekleri	ek s.77

GİRİŞ

2011 yılında Klazomenai-Karantina Adası'nın kuzey yamacında, 18.yy. gezginlerinden R. Chandler'in ve daha sonra G. Bean'in anlatımlarında yer alan tiyatroya ait mimari elemanların ortaya çıkarılması amacı ile kazı çalışması yapılmıştır. Kazılar, yamacın dolgular ve destek duvarları ile tesviye edildiğini göstermiştir. Bu çalışmanın konusunu, tesviye dolgularında ele geçen ve bir kısmı Klasik Dönem'e, çoğunluğu ise Hellenistik Dönem'e ait olan siyah firnisli seramikler oluşturmaktadır. Kazılar sırasında toplanan 1539 adet siyah firnisli seramik ağız ve kaide parçasından, form çeşitliğini ve her bir formun kronolojik gelişimini yansıtacak örnekler seçilmeye çalışılarak tez kapsamına dahil edilmiştir.

Çalışmada Klazomenai antik kentinin henüz fazla araştırılmamış bir dönemine ait siyah firnisli seramiklerin tanıtılarak form repertuarının belirlenmesi hedeflenmektedir. Seramiklerin ele geçtikleri dolguların yaklaşık üç yüz yıllık bir döneme ait malzeme içermesi ve tarihlenen daha kısa zaman aralıklarına bölünmesini sağlayacak bir stratigrafinin bulunmaması nedeniyle çalışmanın konusunu oluşturan seramiklerin tarihlenmesi analogi yardımı ile yapılmıştır.

Seramiklerin değerlendirilmesinde öncelikle her bir formun kronolojik gelişiminden söz edilmiş ve Klazomenai örneklerinin bu gelişim çizgisi içindeki yeri tespit edilmeye çalışılmıştır. Attika seramiğinin, sarnıç ve kuyu dolguları gibi izole malzeme gruplarından oluşan kapalı depozitler ile tarihi olaylarla ilişkilendirilebilen kontektler yardımıyla detaylı bir kronolojisi oluşturulabilmiş olduğundan¹, form gelişiminde yararlanılan başlıca kaynaklar arasında Atina Agora kazıları yayınları² bulunmaktadır. Özellikle Attika repertuarından alınmış formların analogisinde M.Ö. 4. ve M.Ö. erken 3.yy. Attika seramiği yararlı olmuştur. Ancak Attika seramiğine olan bağımlılığın azaldığı, yerel üretimlerde bölgesel farklılıkların ortaya çıkmaya başladığı ilerleyen dönemler için, Attika seramiği ile yapılan analogi yetersiz kalmış,

¹ S. Rotroff, "Four Centuries of Athenian Pottery" **Chronologies of the Black Sea Area in the Period c. 400-100 B.C.**, BSS, Cilt: 3, Aarhus University Press, 2006, (BSS 3), s. 11.

² Brian A. Sparkes ve Lucy Talcott, **Black and Plain Pottery of the 6th, 5th and 4th Centuries B.C.**, The Athenian Agora, Cilt: 12, American School of Classical Studies at Athens, Princeton, N.J., 1970, ss. 130-132; Susan I. Rotroff, **Hellenistic Pottery: Athenian and Imported Wheelmade Table Ware and Related Material**, The Athenian Agora, Cilt: 29, American School of Classical Studies at Athens, Princeton, N.J., 1997, (Agora 29).

Batı Anadolu'dan örneklere duyulan ihtiyaç artmıştır. Bu noktada Batı Anadolu seramiği açısından önemli kontekst buluntuları sağlayan Pergamon Asklepieionu ve Zeus Sunağı, Epheosos Tetragonos Agorası ve Troia ile ilgili yayınlar başvuru ana kaynaklar olmuştur. Ancak Pergamon Zeus sunağı için kesin bir tarih belirlenememesi, Batı Anadolu'da tarihlenebilir kontekst buluntuları sunan yayınların sayıca az olması gibi nedenlerle bölge seramiği için henüz net bir kronoloji oluşturulamamıştır.³ Bu durum Klazomenai seramiği için çoğunlukla geniş zaman aralıklarının önerilmesine neden olmuştur.

Çalışmanın analoji aşamasında karşılaşılan bir diğer zorluk ise konu hakkındaki ilk çalışmalardan bu yana Attika Hellenistik Dönem seramiği kronolojisinde meydana gelen değişiklikler olmuştur.⁴ H. A. Thompson'un⁵ 1934 yılında yayınlanan çalışması Hellenistik seramik kronolojisi için bir temel taşı olmuş, sonraki yıllarda yapılan pek çok çalışma tarafından referans alınmıştır. Ancak 1960 yılında Attika'nın doğusundaki Koroni'de yapılan kazılar H.A. Thompson tarafından oluşturulan kronolojide bazı düzeltmeler yapılmasının gerekli olduğunu göstermiştir. Kazılar sonucunda, ele geçen sikkelere dayanılarak alanın, olasılıkla Khremonides Savaşı (M.Ö. 267-261/260) sırasında II. Ptolemaios'un askerleri tarafından ordugah olarak kullanıldığı yorumu yapılmıştır.⁶ Buradaki seramiklerin H. A. Thompson'ın yayınladığı grup A ve B ile olan benzerliği, H. A. Thompson'ın tespit ettiği tarihlerin en az 30 yıl erken olduğunu ortaya koymuştur.⁷ Fakat Koroni'deki seramik buluntular arasında yer alan bazı örnekler tarihleme konusunda tartışmaya neden olmuş, yeni kronoloji hemen kabul görmemiştir.⁸ Bunun yanı sıra ilerleyen yıllarda amphora kronolojisinde yapılan değişiklikler Hellenistik seramik

³ Pergamon Zeus sunağının tarihlenmesi ve Hellenistik Dönem seramiği kronolojisi hakkında bkz. Susan I. Rotroff ve Andrew Oliver, **The Hellenistic Pottery from Sardis: The Finds Through 1994**, Archaeological Exploration of Sardis Monograph 12, Cambridge, 2003, ss. 6-9.

⁴ Konu hakkında detaylı bilgi için bkz. Susan I. Rotroff, "Athenian Hellenistic Pottery: Toward a firmer Chronology", **Akten des 13. Internationalen Kongresses für klassische Archäologie. Berlin 1988**, , Philipp von Zabern, 1990, (Akten), ss. 173-178; Rotroff, BSS 3, ss. 14-28.

⁵ H. A. Thompson, "Two Centuries of Hellenistic Pottery", **Hesperia**, Cilt: 3, Sayı: 4, 1934, ss. 311-476.

⁶ E. Vanderpool ve diğerleri, "Koroni: A Ptolemaic Camp on the East Coast of Attica", **Hesperia**, Cilt: 31, Sayı: 1, 1962, (Hesperia 31), ss. 26-61.

⁷ Rotroff, (Akten), s. 173.

⁸ G. Roger Edwards, "Koroni: The Hellenistic Pottery", **Hesperia**, Cilt: 32, Sayı: 1, 1963, ss. 109-111; V. R. Grace, "Notes on the Amphoras from the Koroni Peninsula", **Hesperia**, Cilt: 32, 1963, ss. 319-334; E. Vanderpool, ve diğerleri, "Koroni: The Date of the Camp and the Pottery", **Hesperia**, Cilt: 33, Sayı: 1, 1964, ss. 69-75.

kronolojisini etkilemiştir.⁹ Kronolojide meydana gelen tüm bu değişikliklere rağmen yayınlarda çoğunlukla eski kronolojiye bağlı kalınmıştır. Bunun sebebini S. Rotroff şu şekilde açıklamaktadır:

...A simple, wholesale downward shift or stretching of the chronology is unlikely to bring satisfying results; each case needs to be reexamined in the search for a more precise estimate of ancient dates. That type of thoroughgoing revision is a major research task, requiring review of the original data, and hence beyond the scope of most users of the chronology. This inescapable fact fosters a conservatism in the assignment of dates, as people must continue to refer to the published or conventional chronology, even while realizing that it is in need of revision.¹⁰

Çalışma kapsamında seramik buluntuları öncelikle formlarına göre sınıflanmıştır. Daha sonra oluşturulan katalog ise buluntuların işlevleri de dikkate alınarak hazırlanmıştır. Katalogun en başında, kase, tabak gibi yemek kapları yer almaktadır. Onları içki kapları ile içki servisinde kullanılan amphoralar izlemektedir. Son olarak ise az sayıda ele geçmiş olan çeşitli kapalı kap formları ve yemek servisinin yanı sıra pek çok değişik amaçla kullanılmış olan lekaneleler ele alınmıştır. Kapalı kap formları arasında yağ veya değerli sıvıların saklanması için kullanılan guttuslar ile çeşitli sürahi formları vardır.

Bu çalışmada yararlanılan kaynaklarda verilen tarihlemelere bağlı kalınmıştır. Ancak tartışmalar ışığında konuya ilişkin olasılıklar da dikkate alınmıştır.

Seramiklerin kil analizi yapılmadığından katkı maddeleri hakkında kesin bilgi yoktur. Ancak katalogda hamur tanımında kolaylık sağlaması açısından kil içerisindeki beyaz tanecikler için kireç, koyu renkli tanecikler için taşçık ifadesi kullanılmıştır. Altın veya gümüş rengi parıltılı tanecikler ise mika olarak belirtilmiştir.

⁹ Rotroff, BSS 3, ss. 14-28. Atina'daki bazı hellenistik depozitlerin düzeltilmiş kronolojisi için bkz. Susan I. Rotroff, **Hellenistic Pottery: Athenian and Imported Moldmade Bowls**, The Athenian Agora, Cilt: 22, American School of Classical Studies at Athens, Princeton, 1982, ss. 107-112.

¹⁰ Metnin çevirisi: Kronolojinin tümüyle geriye çekilmesi veya genişletilmesinin tatmin edici sonuçlar getirmesi olası görünmemektedir; her durumun daha kesin tarihlemeler için yeniden incelenmesi gerekmektedir. Bu tür kapsamlı bir revizyon orijinal malzemenin yeniden gözden geçirilmesini gerektiren ve bu nedenle kronolojiyi kullanan pek çok kişinin amacını aşan, kapsamlı bir araştırma konusudur. Bu kaçınılmaz durum, revizyona ihtiyaç duyulduğunun farkında olsalar da araştırmacıların yayınlanmış ya da geleneksel kronolojiye başvurmaya devam etmeleri gerektiğinden, tarihlemelerde tutuculuğa neden olmaktadır (Retroff, BSS 3, s. 20).

BİRİNCİ BÖLÜM
KLAZOMENAI ANTİK KENTİ VE KARANTİNA ADASI TİYATRO
KAZILARI

1.1. KLAZOMENAI ANTİK KENTİ

İzmir'in Urla ilçesinde bulunan Klazomenai antik kenti M.Ö. 10. yy.'dan itibaren, günümüzde İskele Mahallesi olarak adlandırılan yerde kıyı boyunca ve kıyıya yakın Karantina Adası'nda gelişmiştir (**Şek.1**).

Klazomenai kentinde 1979'dan beri yürütülen ve İskele Mahallesinde yoğunlaşan kazı çalışmalarında İon kentinin kuruluş evresini temsil eden, Protogeometrik Dönem'e ait mimari kalıntılar ve gömüler ortaya çıkarılmıştır.¹¹ Kazılar anakaradaki yerleşimin zaman zaman kesintiye uğrayarak M.Ö. 4.yy.'ın sonlarına kadar sürdüğünü göstermektedir. Yerleşmedeki bu kesintiler döneminin siyasi gelişmeleriyle ilişkilidir. Kent M.Ö. 6.yy'ın ortalarında olasılıkla terk edilmiştir. Pers istilası (M.Ö. 547) ile başlayan bu dönem yaklaşık 30 yıl sürmüştür. Anakaradaki yerleşimde M.Ö. 5.yy. ile ilişkili verilerin oldukça sınırlı olması yüzyılın başlarında kentin tekrar terk edilmiş olabileceğine işaret etmektedir.¹² Bu olay M.Ö. 499'daki İonia ayaklanması ile ilişkilendirilmektedir. Persler'den kaçan Klazomenaililerin anakaradaki yerleşimi terk ederek adaya yerleştikleri bilgisini veren Pausanias'a dayanılarak halkın Karantina Adası'na yerleştiği düşünülmektedir.

Yüzyılın sonları ile M.Ö. 4.yy.'ın başlarında anakarada yeniden yoğun bir yapılaşma olmuştur. Olasılıkla değişen siyasi koşullar neticesinde halk tekrar anakaraya dönerek yeni bir yerleşim kurmuştur.¹³ Ancak adadaki yerleşim tamamen terk edilmemiştir. M.Ö. 300'den sonra anakarada yerleşim olduğuna dair arkeolojik

¹¹N., Aytaçlar, "The Early Iron Age at Klazomenai", **Klazomenai, Teos and Abdera: Metropolis and Colony**, Proceedings of the International Symposium held at the Archaeological Museum of Abdera, 20-21 October 2001, Thessaloniki, 2004, ss. 17-41; Güven Bakır ve diğerleri, "2002 Yılı Klazomenai Kazısı" **KST**, Cilt: 25/2, Kültür Bakanlığı, 2004, ss. 101-105.

¹² M.Ö. 900-500 arasında kentin tarihi ve arkeolojisiyle ilgili bkz. Yaşar E. Ersoy, "Klazomenai: 900-500 B.C. History and Settlement Evidence" **Klazomenai, Teos and Abdera: Metropolis and Colony**, Proceedings of the International Symposium held at the Archaeological Museum of Abdera, 20-21 October 2001, Thessaloniki, 2004, ss. 43-76.

¹³ M.Ö. 4.yy. kenti için bkz. Fikret Özbay, **Klazomenai'deki M.Ö. 4. Yüzyıl Yerleşimi**, (Yayınlanmamış Doktora Tezi), Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir, 2006.

veriler bulunmamaktadır. Bu tarihten itibaren halk tamamen adaya yerleşmiş, anakara ise tarımsal faaliyetler ve gömüler için kullanılmış olmalıdır.¹⁴

1.2. KARANTİNA ADASI TİYATRO KAZILARI

Klazomenai antik kentinin kuzeydoğusunda, anakaraya 500 m. mesafedeki Karantina Adası adını 19.yy.'da yolcu ve ticaret gemilerinin salgın hastalıklara karşı denetlenmesi amacıyla yapılan karantina merkezinden almaktadır (Şek. 2). Ada günümüzde anakaraya bir yol ile bağlıdır. Modern yolun batısında su içinde görülen ve bu yola paralel uzanan kalıntılar ise olasılıkla, Pausanias'ın anlatımlarında Büyük İskender tarafından yaptırıldığı belirtilen antik yola aittir.¹⁵

Adada ilk kazı çalışması 1922 yılında Oikonomos başkanlığında gerçekleştirilmiştir. Daha sonra 1987-1990 yılları arasında R. Van Beek ve J. Beelen tarafından kazı ve yüzey araştırması yapılmıştır. Adada yapılan bu kısa süreli araştırmalarda¹⁶ adanın kuzey tepesinde yer alan ve günümüzde sadece anakaraya oyulmuş temel kalıntıları bulunan bir tapınak ve adanın kuzeybatısında deniz kıyısında anakaraya oyulmuş bir çömlekçi fırınına ait izler tespit edilmiştir. Ayrıca adanın doğu kıyısında ve kuzeydeki tepenin doğu yamaçlarında Roma dönemine ait konutlar, batı yamaçta ise Hellenistik Dönem'e ait teras duvarları ortaya çıkarılmıştır. Bunun yanı sıra adanın kuzeybatısında açılan bir sondajda M.Ö. 5. ve 4.yy. etkinliğini gösteren buluntular ele geçmiştir.¹⁷ Yapılan bu çalışmalar adanın antik dönemde M.Ö. 5.yy. ile M.S. 5.yy. arasında iskan edildiğini göstermektedir.

Adadaki üçüncü dönem bilimsel kazı çalışmalarına 2011 yılında başlanmıştır. Kazı çalışmalarının amaçlarından biri, 18.yy. gezginlerinden R. Chandler'ın ve 1946'da adayı ziyaret eden G. Bean'in anlatımlarında sözü edilen tiyatroya ait

¹⁴ Yaşar E. Ersoy, **Klazomenae: The Archaic Settlement**, (Yayınlanmamış Doktora Tezi), Bryn Mawr, 1993, s. 14.

¹⁵ Pausanias 7. 3. 9.

¹⁶ René van Beek ve Jos Beelen, "Excavations on Karantina Island in Klazomenai: A preliminary report", **Anatolica**, Cilt: 17, 1991, ss. 33-45.

¹⁷ Ümit Güngör, "The History of Klazomenai in the Fifth Century and the Settlement on the Island", **Klazomenai, Teos and Abdera: Metropolis and Colony**, Proceedings of the International Symposium held at the Archaeological Museum of Abdera, 20-21 October 2001, Thessaloniki, 2004, s. 124.

mimari elemanların ortaya çıkarılması olmuştur. R. Chandler¹⁸, adadaki bir yamaçta tiyatroya ait kalıntıların bulunduğu, G. Bean¹⁹ ise tiyatronun adanın kuzey tepesinin kuzey yamacında bulunduğu ve buradaki çok sayıdaki düzgün kesilmiş blok taşın daha sonra yerlerinden taşınmış olduklarından söz etmektedir.

Yamaç, üzerinde tapınağın yer aldığı tepenin kuzeyindedir. Yüzeyinde tiyatroya ait herhangi bir yapı elemanı bulunmayan yamaçta tiyatroya ait oturma sıralarını bulma amacıyla kuzey-güney yönlü ondört sondaj açılmıştır. Yapılan çalışmalarda yamacın batı bölümünde tesviye ve teraslama amaçlı altyapı elemanları ortaya çıkarılmıştır.²⁰

Yamacın güneyindeki Sondaj 1’de blok taşlardan oluşan 2.30 m. genişliğinde doğu batı doğrultulu bir düzlem kısmen açığa çıkartılmıştır (**Şek. 3**). Blok taşların üzerindeki kenet izleri düzlemin bir üst yapının temelini oluşturduğunu göstermektedir. Üst yapıya ait herhangi bir mimari eleman ele geçmemiştir. Düzlemin kuzeyinde açılan sondajlar (Sondaj 3-5), düzlemin altına da giren ve yamaç boyunca kuzey yönde alçalarak devam eden eğimli dolgu tabakaları ve bu dolguları tutan teras duvarları bulunduğunu göstermiştir (**Şek. 4**).

Alanın kuzeyinde Açma 1 (Sondaj 3,4,5) ve Sondaj 9 sınırları içinde kalan 15.40 m. uzunluğunda doğu-batı doğrultulu bir teras duvarı vardır. Teras duvarının doğu ucunda güney yönde gelişen 4.06 x 4.27 m. boyutlarında kare planlı bir mekan (Açma 1/Mekan1) bulunmakta, teras duvarı bu mekanın kuzey duvarını oluşturmaktadır. Biri teras duvarının batısında bu duvara yaslanarak güneye doğru devam eden, diğeri ise mekanın güneybatı ucuna yaslanan kuzey-güney doğrultulu iki destek duvarı daha bulunmaktadır (**Şek. 3**). Duvarları yaklaşık 2.20 m. yükseklikte korunmuş olan Mekan 1’in içi tamamen seramikle doldurulmuştur (**Şek. 5**) Mekanın doğusundaki ve güneyindeki sondajlarda ise yoğun olarak taş ve seramik içeren dolgu tabakaları ile karşılaşmıştır. Dolgu tabakalarının içerdiği buluntuların homojen olması alanın tek seferde doldurulduğunu göstermektedir. Tesviye dolgularında yoğun olarak Hellenistik Dönem’e ait seramik, kandil, pişmiş toprak figürin ve tezgah ağırlığı ele geçmiştir. Seramik grupları arasında adak kapları, siyah

¹⁸ Richard Chandler, *Travels in Asia Minor and Greece*, Cilt: 1, Oxford, 1825, s. 108.

¹⁹ George Bean, *Aegean Turkey. An archaeological Guide*, London, 1967, s. 134.

²⁰ Yaşar E. Ersoy ve diğerleri, “Urla- Klazomenai Kazıları”, *KST*, Cilt: 34, 2, Çorum, 2013.

firnisli seramikler, Batı Yamacı seramiği, kalıp yapımı kaseler ve günlük kullanım kapları bulunmaktadır.

İKİNCİ BÖLÜM

KARANTİNA ADASI TİYATRO KAZILARINDA ELE GEÇEN SİYAH FİRNİSLİ SERAMİK FORMLRI

2.1. KASE

2.1.1. İçe Çekik Ağızlı Kase

Kat. no. 1-13

Hellenistik Dönemin en yaygın formlarından olan ağız kenarı içe çekik, konveks profilli, gövdesi kaideye doğru daralan, halka kaideli kaselerin üretimi M.Ö. 4.yy.'da Atina'da başlamış, Hellenistik Dönem'de de sürmüştür.²¹ Kaseler yayvan gövdeli ve derin gövdeli olmak üzere iki tipte üretilmiştir. Yayvan kaseler M.Ö. erken 4.yy.'dan beri görülürken, derin kaselerin üretimi daha geç başlamıştır. B. Sparkes ve L. Talcott²² derin kaselerin başlangıcını yüzyılın üçüncü çeyreğine verirken, S. Rotroff²³, bu tarihin biraz daha geç olması gerektiğini belirtmektedir.

M.Ö. 4.yy. yayvan Attika kaselerinin tondosunda baskı bezeme, kaide-gövde geçişinde rezerve bant bulunurken, yüzyılın sonunda tamamen firnisli ve bezemesiz kaseler de üretilmeye başlanmıştır. M.Ö. 3.yy.'ın ilk çeyreğinden itibaren ise bezemeli kaseler görülmemektedir. Kaseler başlangıçta ağır ve dolgun görünüşlüdür. B. Sparkes ve L. Talcott M.Ö. 4. yy.'ın ilerleyen dönemlerinde cidar kalınlığının azaldığını, kavisli gövdenin yerini daha düz profilli bir gövdeye bıraktığını belirtmektedir.²⁴ S. Rotroff da bu genel değerlendirmelere katılmakla beraber tarihlemeye kaide özelliklerinin daha belirleyici olduğunu belirtmektedir.²⁵ M.Ö. 4.yy.'da rezerve oturma düzleminde yiv bulunan, ayak çemberinde konik çıkıntıya sahip kaideler görülmektedir. M.Ö. 3.yy.'da oturma düzlemi düz, kaide altı konveks veya konik kaideler kullanılmıştır. Yüzyılın ilk çeyreğine kadar kaide dış yüzü genelde konveks profillidir. Atina'da yayvan kaselerin üretimi yüzyılın ortasında son

²¹ Attika içe çekik ağızlı kaseleri konusunda bkz. Sparkes ve Talcott, ss. 130-132; Rotroff, Agora 29, ss. 161-164. Atina'da Erken Hellenistik Dönem'in sonunda içe çekik ağızlı kaseler popülaritesini yitirmiştir.

²² Sparkes ve Talcott, s. 132.

²³ Rotroff, Agora 29, s. 162.

²⁴ Sparkes ve Talcott, s. 132.

²⁵ Rotroff, Agora 29, s. 162.

bulmuştur. Ancak Attika dışındaki yerel atölyelerde yayvan kaselerin üretiminin M.Ö. 2.yy.'da devam ettiği görülmektedir.²⁶

M.Ö. 4.yy.'ın üçüncü veya dördüncü çeyreğinde Atina'da derin kaselerin üretimi başlamıştır. Erken örneklerde ağız kenarı fazla içe çekik olmayıp gövde yumuşak bir kavisle kaideye doğru daralmaktadır. Zamanla gövdenin en geniş noktası ağız kenarına yaklaşmıştır. M.Ö. 3.yy.'ın ortalarından itibaren gövde profili düzleşmeye başlamıştır. M.Ö. 250-175 arasında kaselerin standart bir biçime sahip olmadıkları görülmektedir. M.Ö. 2. yy.'ın ikinci çeyreğinde ise gövde profili iyice düzleşmiş, ağız kenarı keskin bir açı ile içe dönmeye başlamıştır.²⁷ Kaselerde nadiren rulet bezeme kullanılmıştır.

Yerel üretimlerde form ve bezeme açısından Attika geleneğinin dışına çıkılabildiği görülmektedir. V. Mitsopoulos-Leon Ephesos'da Attika kaselerinininkine benzer bir gelişim çizgisi olduğundan söz etmekte ancak M.Ö. 2.yy.'da Attika seramiğinden farklı olarak Ephesos, Pergamon, Samaria, Tarsus gibi doğudaki merkezlerde daha sığ formların tercih edildiğini belirtmektedir.²⁸ Coldstream Knossos kaseleri için de benzer bir tespitte bulunmaktadır.²⁹ Fakat her iki kentte de sığ kaselerin yanı sıra derin formların da bulunduğu görülmekte, birbirine yakın tarihlerde üretildiği düşünülen Ephesos kaselerinin ortaya koyduğu çeşitlilik bir tipoloji oluşturmanın güç olduğunu göstermektedir.³⁰ Attika kaselerinde baskı bezeme nadiren görülürken Ephesos'ta kaselerin çoğunun palmet baskısı, rulet bezeme taşıdıkları dikkat çekmektedir.³¹

Klazomenai tiyatro kazılarında ele geçen kaseler arasında dışa çekik ağızlı kaselerden sonra en yoğun grubu içe çekik ağızlı kaseler oluşturmaktadır. **Kat. no.**

²⁶ Formun Knossos'ta M.Ö. 2.yy.'ın 3. çeyreğine kadar üretildiği anlaşılmaktadır (J. N. Coldstream ve diğerleri, **Knossos Pottery Handbook: Greek and Roman**, British School at Athens Studies, Cilt: 7, British School at Athens, London, 2001, şek. 3.3: d-k, s. 98). Ephesos'ta M.Ö. 2.yy.'ın üçüncü üçlüğüne tarihlenen kontekstte yayvan kaselerin yoğun olduğu görülmektedir (Verena Gassner, **Das Südtor der Tetragonos Agora, Keramik und Kleinfunde**, Forschungen in Ephesos, Cilt: 13/1/1, Verlag der Österreichischen Akademie der Wissenschaften, Wien, 1997, lev. 4: 69-72, s. 40). Samaria'da ele geçen örnekler için bkz. J. W. Crowfoot ve diğerleri, **The Objects From Samaria**, Samaria Sebaste, Cilt: 3, Palestine Exploration Fund, London, 1957, şek.: 49:11,13-15, s. 251.

²⁷ Rotroff, Agora 29, ss. 162-163.

²⁸ Veronika Mitsopoulos-Leon, **Die Basilika am Staatsmarkt in Ephesos Kleinfunde 1. Teil: Keramik Hellenistischer und Römischer Zeit**, FiE, Cilt: IX, 2/2, Wien, 1991, (FiE 9,2,2), ss. 18-19

²⁹ J. N. Coldstream, "Knossos 1951-61: Classical and Hellenistic Pottery from the Town" **BSA**, Cilt: 94, 1999, s.335.

³⁰ Knossos için bkz. Coldstream ve diğerleri, şek. 3.3: h-q; Ephesos için bkz. Gassner, taf. 4, s.40.

³¹ Mitsopoulos-Leon, FiE 9,2,2, taf. 1-3.

1-5 yayvan kaselere aittir. **Kat. no. 1, 3, 5** parlak, **kat. no. 2** yarı parlak siyah firnisli, katkısız hamurludur. Kaselerin hamur rengi kırmızımsı sarı, kırmızımsı kahverengi tonlarındadır. **Kat. no. 4** ise mat koyu gri firnislidir. Kireç ve taşçık katkılı hamuru pembe renklidir. Kaselerin ağız çapları 12-22 cm. arasındadır.

Attika üretimi olan **kat. no. 1**, Tiyatro kazılarında ele geçen içe çekik ağızlı kaselerin en erken örneğidir. Kalın cidarlı kasenin uca doğru incelen ağız kenarı içe çekiktir. Yayvan formu kasenin genişliğinin en fazla olduğu omuz kısmı cidarın da en kalın olduğu noktadır. Cidar omuzdan kaideye doğru belirgin şekilde incelmektedir. Klazomenai kasesinin kaidesi korunmamıştır, ancak erken dönem Attika kaselerindeki gibi, rezerve oturma düzleminde yiv, firnisli ayak çemberinin merkezinde konik çıkıntı bulunan, kalın ve fazla yüksek olmayan bir halka kaideye sahip olduğu düşünülebilir. Formun çok yakın benzeri olan bir Attika kasesi M.Ö. 4.yy.'ın ikinci çeyreğine tarihlenmektedir.³² Klazomenai HBT sektörü, Smyrna ve Thasos'ta bulunmuş benzer örnekler formun M.Ö. 4.yy.'ın ikinci çeyreğinde yaygın olduğunu göstermektedir.³³

Ağız kenarı içe dönük **kat. no. 2**, omuzdan keskin bir dönüşle kaideye doğru daralan düz profilli gövdeye sahiptir. Cidar kalınlığı omuzda daha fazladır. Kaidesi korunmamış olan **kat. no. 2**'nin Pergamon'da bir benzeri M.Ö. 4.yy'ın birinci yarısına tarihlenmektedir.³⁴ Benzer gövde profiline sahip bir Attika kasesi M.Ö. 4.yy'ın ortasına aittir.³⁵ Formun Klazomenai'de bulunmuş biraz daha sığ gövdeli benzerlerinin, ele geçtikleri kontekst itibarıyla M.Ö. 366'dan önceye ait olmaları gerektiği belirtilmektedir.³⁶

³²Sparkes ve Talcott, fig. 8: 828, s. 295.

³³İkan Hasdağlı, **Klazomenai HBP Sektörü M.Ö.4. Yüzyıl Tabakalarının Değerlendirilmesi**, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir, 2003, şek. 40-41:109-111, s. 127 (Klazomenai); J.M. Cook, "Old Smyrna: Fourth-Century Black Glaze", **BSA**, Cilt: 60, 1965, fig. 6: 4, s. 149 (Smyrna); Francine Blondé, "Les abords N.-E. de l'agora de Thasos. 3. La céramique", **BCH**, Cilt: 113, Sayı: 2, 1989, (BCH 113), fig. 6:26, s. 493 (Thasos).

³⁴Jörg Schäfer, **Hellenistische Keramik aus Pergamon**, PF, Cilt: 2, Walter de Gruyter, Berlin, 1968, taf. 4: C 14, s. 37.

³⁵Sparkes ve Talcott, fig. 8: 829, s. 295.

³⁶Melike Zeren, **Klazomenai'de ele geçen M.Ö. 4. yüzyıl Kap Formları**, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir, 2004, şek. 46,47:127,128, ss. 224, 225.

Kat. no. 3 oldukça sığ bir kasedir. Dudağa doğru incelen ağız kenarı fazla içe dönük değildir. Gövde profili kavislidir. Formun Klazomenai HBT sektöründe ve Dor'da bulunmuş benzerleri M.Ö. 4.yy.'ın ortalarına tarihlenmektedir.³⁷

Yayvan formlu **kat. no. 4**, büyük boyutlu kaselere örnektir. Ağız kenarı belirgin şekilde içe çekilmiştir. Gövdenin biraz daha derinleşmesiyle gövdedeki kavis önceki örneklere oranla yumuşamıştır. Ağız kenarından gövdeye geçişteki dönüş de **kat. no. 2**'de olduğu gibi keskin olmadığından omuz kısmı vurgulu değildir. Atina ve Sardis'te bulunmuş benzer profile sahip kaseler M.Ö. 4.yy.'ın sonları ile M.Ö. 3.yy.'ın başlarına tarihlenmektedir³⁸.

Kat. no. 5'in yivli oturma düzlemi rezervedir. Kaidenin iç yüzünden merkezinde konik çıkıntı bulunan ayak çemberine geçiş yumuşaktır. Dışta konveks profilli kaideden gövdeye geçişte rezerve bant vardır. Tondoda rulet bezeme ile çevrelenmiş dörtlü palmet haçı baskısı bulunmaktadır. Tondodaki baskı bezeme kasenin M.Ö. 325'ten sonra üretildiğine işaret etmektedir. Bu tarihte tondodaki birbirine yaylarla bağlı palmet baskısı yerini **kat. no. 5**'te de görülen rulet bezeme ve dörtlü palmet baskısına bırakmıştır. Kaidenin yivli oturma düzlemi, kaide-gövde geçişindeki rezerve bant ve ayak çemberindeki merkezi konik çıkıntı ise kasenin M.Ö. 300'den önceye ait olduğunu göstermektedir.³⁹

Kat. no. 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13 derin formlu kaselere aittir. Dışta ağız kenarı rezerve olan **kat. no. 6** dışındaki kaseler korunduğu kadarıyla tamamen firnislidir. Firnis rengi ve kalitesi çeşitlilik göstermektedir. Yarı parlak veya mat firnisin rengi siyah, gri ya da kırmızı tonlarındadır. Firnisin yüzeye eşit kalınlıkta uygulanmamasından ya da fırınlama hatalarından kaynaklı renk farklılıkları bulunabilmektedir (**kat. no. 9, 10, 11**). Kaidesi kısmen korunmuş olan üç adet derin kasenin tondosunda baskı bezeme yoktur. Kaselerin ağız çapları 10.6- 18.8 cm. arasındadır.

³⁷Hasdağlı, şek. 42:114, s. 128 (Klazomenai); R. Marchese, "Athenian Imports in the Persian Period", **Excavations at Dor, Final Report I B. Areas A ve C: The Finds**, (Ed. A. Belfer-Cohen), Jerusalem, 1995, fig. 4.1:6, s. 151 (Dor).

³⁸Rotroff, Agora 29, fig. 62: 984, s. 340 (Atina); Rotroff ve Oliver, pl. 5,15: 14, 76, ss. 21, 33 (Sardis).

³⁹Rotroff, Agora 29, s.162. Benzer örnekler için bkz. Sparkes ve Talcott, fig. 8: 832, s. 295; Rotroff, Agora 29, fig. 62: 979, s. 339.

Kat. no. 6 ve **7**'nin ucu yuvarlatılmış ağız kenarı yumuşak bir şekilde içe dönmektedir. Kaselerin omuz kısmı ağız kenarının biraz altında olup fazla belirgin değildir. Gövde, omuz kısmından kaideye doğru yumuşak bir kavisle daralmaktadır. Kaideleri dışa eğik, yüksek halka formundadır. Gövde profili dışta hafif konvektir. Omuz kısmı vurgulu değildir. Bu tür gövde yapısına sahip kaseler M.Ö. 4.yy.'ın sonları ile 3.yy.'ın ilk çeyreğine ait kontekstlerde ele geçmektedir. **Kat. no. 6, 7**'nin benzerleri Atina, Knossos ve Tarsus'ta görülmektedir.⁴⁰

Kat. no. 8'in yuvarlatılmış ağız kenarı omuzdan hafif bir kırılma ile içe çekilmiştir. İnce cidarlı gövdesi **kat. no. 7**'ye göre daha düz profillidir. Bu özelliği nedeniyle daha geç bir evreye ait olması gereken kase nin Atina'da bulunmuş yakın benzeri gibi gövdesi omuzdan kaideye doğru sert bir şekilde daralmaktadır. **Kat. no. 9** da benzer gövde profiline sahiptir. Kaseler Atina ve Samaria'da bulunmuş benzerleri yardımıyla M.Ö. 225-175 arasına tarihlenmektedir.⁴¹

Kat. no. 10, 11'in ağız kenarı omuzdan keskin bir dönüşle içe kıvrılmaktadır. **Kat. no. 10**'un gövdesi daha dik profilli, cidarı daha incedir. Benzer ağız-gövde profiline sahip kaseler Pergamon'da M.Ö. 230-201/190'a tarihlenen kontekstlerde ele geçmiştir⁴² Sardis, Atina ve Korinth'te bulunmuş yakın forma sahip kaseler de M.Ö. 3.yy.'ın ikinci yarısına tarihlenmektedir.⁴³ Metropolis'te bulunmuş benzer bir kase ise M.Ö. 2.yy.'a tarihlenmektedir.⁴⁴ Ephesos'ta da yaklaşık M.Ö. 130'a tarihlenen kontekstlerde ele geçen kaseler⁴⁵, **kat. no. 10, 11**'in M.Ö. 250-150 arasına tarihlenmesi gerektiğini göstermektedir.

Kat. no. 12, 13 büyük boyutlu kaselerdir. Form olarak birbirine yakın olan kaselerden **kat. no. 13**'ün ucu inceltilmiş ağız kenarı daha içe dönük, gövdesi biraz

⁴⁰Rotroff, Agora 29, fig. 63: 993, 996, 998, ss. 340-341 (Atina); Coldstream ve diğerleri, şek. 3.3: a,b, s. 98 (Knossos); Frances F. Jones, "The Pottery" **Excavations at Gözülü Kule, Tarsus**, Cilt: 1, (Ed. H. Goldman), Princeton University Press, Princeton, N. J, 1950, fig. 178: 5, ss.30, 210 (Tarsus).

⁴¹Rotroff, Agora 29, fig. 63, 1010, s. 342; Crowfoot ve diğerleri, fig. 49: 7,9, ss. 250-251.

⁴²Schäfer, taf. 4:C17-18, ss. 37, 43.

⁴³Rotroff ve Oliver, pl. 9:45, s. 27; Rotroff, Agora 29, fig. 63:1004, s. 341; Sarah A. James, **The Hellenistic Pottery from the Panayia Field, Corinth: Studies in Chronology and Context**, (Yayınlanmamış Doktora Tezi), University of Texas, Austin, 2010, fig. 16:99, s. 377, M.Ö. 210.

⁴⁴Gürler, Binnur. **Metropolis'in Hellenistik Dönem Seramiği**, (Yayınlanmamış Doktora Tezi), Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir, 1994, çiz. 6:15, s. 138.

⁴⁵Gassner, taf. 4:68, s. 41; Sabine Ladstätter ve C. Lang-Auinger, "Zur Datierung und kunsthistorischen Einordnung einer Apollon-Kitharodos Statuette", **Studien zur hellenistischen Keramik in Ephesos**, (Ed. F. Krinzinger), Wien, 2001, taf. 49:26, s. 79.

daha konkav profillidir. Kaselerin benzerleri M.Ö. 3.yy.'ın ikinci yarısında ve M.Ö. 2.yy.'da görülmektedir.⁴⁶

Atina'da içe çekik ağızlı kaselerin üretimi M.Ö. 2.yy.'ın ortalarında azalarak M.Ö. 1.yy.'ın ilk çeyreğine kadar devam etmiştir. Bu dönemde derin ve konveks profilli, yarım küre formuna yakın gövdeye sahip kaseler görülmektedir.⁴⁷ Atina dışındaki üretim merkezlerinde de üretimin M.Ö. 1.yy.'ın içlerine kadar sürdüğü görülmektedir.⁴⁸ Tiyatro kazılarında geç dönem özellikleri taşıyan örnekler ele geçmemiştir.

2.1.2. Dışa Çekik Ağızlı Kase

Kat. no. 14-63

Dışa çekik ağızlı kaseler Hellenistik Dönem'de en yaygın kase formlarından biridir.⁴⁹ Üretimi M.Ö. 5.yy.'da Atina'da başlayan kaselerin kronolojik gelişimi Hellenistik Dönem'in sonlarına kadar takip edilebilmektedir⁵⁰: M.Ö. 5.yy.'da, dışa kalınlaştırılmış ağız kenarından kaideye kadar kesintisiz konveks bir profil gösteren, sığ, yayvan gövdeli, alçak halka kaideli kaselerin ayak çemberi rezerve olup firnis bantlarla bezelidir. Bu yüzyılda ağız profilinde çeşitlilik olduğu görülmektedir.⁵¹ Klazomenai tiyatro kazılarında bu erken evreye ait örnekler ele geçmemiştir.

M.Ö. 4.yy.'ın başında dışa yuvarlatılmış ağız kenarı standart hale gelmiştir.⁵² Gövde profilinde ise bir kırılma olmuştur. Bu tarihten itibaren kaselerin hemen hemen dik ve konkav profilli üst gövdeye ve neredeyse yatay alt gövdeye sahip oldukları görülmektedir. Üst gövdeden alt gövdeye geçişteki kavis yumuşaktır. Bu

⁴⁶Rotroff, Agora 29, fig. 63:1020, s. 342; Gassner, taf. 4:65, s. 41; Ladstätter ve Lang-Auinger, taf. 49:29, s. 79; James, fig. 16:101, s. 378.

⁴⁷Rotroff, Agora 29, s. 163, fig. 63:1012, 1014, 1025.

⁴⁸Knidos'ta üretim en geç M.Ö. 1.yy.'ın 3. çeyreğinde sona ermiştir (Patricia Kögler, **Feink Keramik aus Knidos vom mittleren Hellenismus bis in die mittlere Kaiserzeit**, Reichert Verlag, Wiesbaden, 2010, s. 151). Ephesos'ta M.Ö. 1.yy.'da kaselerin cidarının incelendiği, gövdenin konveksleştiği görülmektedir (Recep Meriç, **Späthellenistisch-römische Keramik und Kleinfunde aus einem Schachtbrunnen am Staatsmarkt in Ephesos**, FiE, Cilt: 9/3, Verlag der Österreichischen Akademie der Wissenschaften, Wien, 2002, s. 26, taf.1:K1-12). Knossos'ta M.Ö. 2.yy.'ın sonlarında ve M.Ö. 1.yy.'da Attika kaseleri gibi derin, konveks gövdeli örnekler bulunmaktadır (Coldstream ve diğerleri, şek. 3.3: m-s).

⁴⁹Dışa çekik ağızlı kaselerin ele geçtiği yerleşmeler için bkz. Rotroff, Agora 29, s. 156, dn. 38.

⁵⁰Formun Klasik ve Hellenistik Dönem'deki gelişimi için bkz. Sparkes ve Talcott, ss. 128-129, fig. 8: 777-808; Rotroff, Agora 29, ss. 157-160, fig. 59-61.

⁵¹Sparkes ve Talcott, fig. 8:777-785 no.lu örneklerde ağız kenarının dışa meyilli, dışa ve içe kalınlaştırılmış veya hafifçe dışa yuvarlatılmış olduğu görülmektedir.

⁵²Sparkes ve Talcott, fig. 8:802-808.

özellikler kaseye yuvarlak hatlı bir görünüm vermektedir. Kaideler daha yüksektir. M.Ö. 4.yy.'ın ortalarında üst gövde dışa doğru eğilmeye ve konkavlaşmaya başlamıştır. M.Ö. 4.yy.'ın birinci çeyreğinden itibaren oturma düzlemi rezerve, ayak çemberi tamamen firnisli ve merkezinde konik çıkıntı bulunan kaideler tercih edilmiştir. Yüzyılın sonunda kaide altı konveks veya konik profil almaya başlamıştır. Kaide gövde geçişinde rezerve bant bulunmaktadır. M.Ö. 300'lerden itibaren rezerve bant yerini kazıma banda bırakmıştır. Kaselerin tondolarında sıklıkla baskı bezeme bulunmaktadır. Erken örneklerde birbirine yaylarla bağlı palmet ve dil sırasının çeşitli kombinasyonlarla kullanıldığı görülmektedir. Baskı bezeme zamanla sadeleşmiştir. M.Ö. geç 4.yy.'da rulet bezeme içerisinde birbirine yaylarla bağlı palmet veya sadece rulet bezeme kullanılmıştır. M.Ö. 3.yy.'da dört palmeti çevreleyen rulet bezeme ile daha basit bir bezeme şeması tercih edilmiştir.

M.Ö. 3.yy.'da Atina'da klasik tipteki kaselerin yanı sıra "Hellenistik Tip" olarak adlandırılan kaselerin üretimine başlanmıştır.⁵³ Hellenistik kaseleri klasik tipteki çağdaşlarından ayıran, firnisin kalitesi ve uygulanış biçimidir. Hellenistik tipte kaide-gövde geçişinde kazıma bant bulunmamaktadır. Kaidenin oturma düzlemi firnislidir. Klasik kaselerin aksine Hellenistik kaselerin tondosunda baskı bezeme nadiren uygulanmıştır. Firnis kalitesi daha düşük olan bu kaselerin form gelişimi Klasik tipte paraleldir: M.Ö. 3.yy.'ın başında yumuşak hatlarını koruyan kaselerin gövdesindeki kavsin yüzyılın içlerine doğru bazı örneklerde daha köşeli olduğu görülmektedir. Dışa yuvarlatılarak belirginleştirilmiş ağız kenarının yerine dışa çekik basit ağız kenarı yaygın hale gelmiştir.⁵⁴ M.Ö. 2.yy.'ın birinci çeyreğinden itibaren kaseler derinleşmiş, gövdedeki kırılma daha keskin hale gelmiş, kaidelerin çapı küçülmüştür.⁵⁵ Yüzyılın son çeyreğine ait bazı örneklerde içte üst gövdeden alt gövdeye geçişte içbükey bir kırılma vardır.⁵⁶ Hellenistik kaselerin üretimi klasik tipten biraz daha uzun sürmüştür, M.Ö. 2.yy.'ın sonunda ise yerini daldırma firnisli kaselere bırakmıştır.⁵⁷ Form fazla değişiklik olmadan M.Ö. 1.yy.'da da üretilmiştir.⁵⁸

⁵³Rotroff, Agora 29, s. 158.

⁵⁴Rotroff, Agora 29, fig. 59, 877, 883-891.

⁵⁵M.Ö. 2.yy.'ın ortasına kadar kaselerin kaide çapı ağız çapının yaklaşık yarısı kadardır. Bu tarihten sonra ağız çapının yarısından küçük kaideler daha yaygındır (Rotroff, Agora 29, ss.158-159).

⁵⁶Rotroff, Agora 29, fig. 60:900, 925-936.

⁵⁷Klasik kaseler M.Ö. 2.yy.'ın 3. çeyreğinden sonra üretilmemiştir. Hellenistik kaselerin üretimi ise yüzyılın sonuna kadar sürmüştür (Rotroff, Agora 29, ss. 158-159).

⁵⁸Rotroff, Agora 29, fig. 61:950-959, s. 337.

Attika dışındaki pek çok yerel üretimde benzer bir gelişim çizgisi izlenebilmektedir.⁵⁹ Yine de dışa çekik ağızlı kaselerin Hellenistik Dönem içindeki değişiminin her yerde bu şekilde olduğu söylenemez. M.Ö. 2.yy.'da Knidos, Ephesos ve Knossos'ta Attika geleneğinin aksine daha sığ kaselerin tercih edildiği belirtilmektedir.⁶⁰ Knossos'ta M.Ö. 1.yy.'ın ikinci çeyreğinde, Attika repertuarında bulunmayan, tabak formuna yaklaşan sığ kaselerin üretildiği görülmektedir.⁶¹

Klazomenai tiyatro kazılarında ele geçen kaseler arasında en yoğun grubu dışa çekik ağızlı kaseler oluşturmaktadır. İki adet daldırma firnisli kase (**kat. no. 26, 27**) dışındaki örnekler tamamen firnislidir. Kaselerin firnis rengi ağırlıklı olarak siyah, kızılımsı siyah ve koyu gridir. **26, 27, 42, 44, 53, 59, 1011/2-7 kat. no.**lu kaseler kırmızı firnislidir. Firnisin kabın yüzeyine eşit kalınlıkta uygulanmamasından kaynaklı ton farklılıkları bulunabilmektedir. Kaselerin hamuru değişen yoğunlukta kireç içermektedir. Kirecin yanı sıra mika veya taşçık katkı içeren örnekler sayıca azdır. Hamur rengi ağırlıklı olarak açık kırmızı veya kırmızımsı sarıdır.

Kaselerin ağız çapları 7.2 cm. ile 21.4 cm. arasında değişmektedir. Ağız çapı 10 cm.'den küçük olan 17 adet kase baharatlık olarak kullanılmış olmalıdır. Daha büyük kaselerin ise yemek servisinde kullanıldıkları görüşü hakimdir. İşlevleri farklı olsa da form açısından paralellik taşıdıklarından aynı başlık altında değerlendirileceklerdir.

Dışa yuvarlatılmış ağız kenarı, oldukça dik ve konveks profilli üst gövde gibi M.Ö. 4.yy. özellikleri gösteren **kat. no. 14, 15, 16, 17** tesviye dolgularında ele geçen en erken örneklerdir. Diğerlerine göre üst gövdesi daha dik olan **kat. no. 14**'ün benzeri Klazomenai HBT sektöründe M.Ö. 4.yy.'ın ikinci çeyreğine tarihlenen bir depozitte ele geçmiştir.⁶² Batı Anadolu'da paralellere Smyrna, Sardis ve

⁵⁹Korinth (G. Roger Edwards, **Corinthian Hellenistic Pottery**, Corinth, Cilt: 7, Sayı: 3, American School of Classical Studies at Athens, Princeton, N.J., 1975, (Corinth), s. 33), Pergamon (Schäfer, s. 35) ve Dor'da (Bracha Guz-Zilberstein, "The Typology of the Hellenistic Coarse Ware and Selected Loci of the Hellenistic and Roman Periods", **Excavations at Dor, Final Report I B. Areas A ve C: The Finds**, (Ed. A. Belfer-Cohen), Jerusalem, 1995, ss. 289- 433, s. 291) gövdenin zamanla derinleşerek köşeli bir profil aldığı, kaidenin küçüldüğü belirtilmektedir.

⁶⁰Kögler, s. 110; Gassner, taf.5: 82-91, s. 43; Coldstream ve diğerleri, şek. 3.5: d-o, s. 102.

⁶¹M.Ö. 1.yy. Knossos kaseleri için bkz. Coldstream ve diğerleri, şek. 3.5: q-s, s. 102 krş. Rotroff, Agora 29, fig. 61:950-959.

⁶²Hasdağlı, şek. 32:77, s. 105.

Didyma'da rastlanmaktadır.⁶³ Atina Agorası'nda bulunmuş bir benzeri M.Ö. 4.yy.'ın 1. çeyreğine tarihlenmektedir.⁶⁴ **Kat. no. 15, 16, 17**'nin üst gövdeleri hafifçe dışa eğiktir ancak konveks profillerini kaybetmemişlerdir. Bu özellikleriyle **kat. no. 14**'ten daha geç bir tarihe ait olmalıdırlar. Tam profil veren **kat. no. 17**'nin tondosunda M.Ö. 4.yy.'ın sonunda dışa çekik ağızlı kaselerde sıkça rastlanan rulet bezeme vardır. Kaidesinin dış yüzü konvekstir. Benzerlerine M.Ö. 4.yy.'ın son çeyreğinde Atina, Gordion, Khios ve Samaria'da rastlanmaktadır.⁶⁵

Kat. no. 18, 19, 20 dışa çekik ağızlı kaselere ait kaide parçalarıdır. **Kat. no. 18, 19**'da dışa eğik halka kaidelerin oturma düzleminde bulunan yiv, parçaların, M.Ö. 4.yy.'ın 2. çeyreğinden önceye ait olamayacaklarına işaret etmektedir.⁶⁶ Korunduğu kadarıyla üst gövdelerinin oldukça dik profilli olduğu anlaşılmaktadır. Alt gövde ile üst gövde arasındaki açı neredeyse dik olup gövdedeki kavis yumuşaktır. Formların Atina'da bulunmuş benzeri, kaselerin M.Ö. 4.yy.'ın ikinci yarısına ait olduğunu göstermektedir.⁶⁷ Her iki örneğin tondosunda rulet bezeme vardır. Gövde geçişinde yuvarlak hatlarını koruyan **kat. no. 20**'nin kaidesi dışta düz profillidir. Geniş oturma düzleminde yiv yoktur. Bu özellikleri ile diğer iki örnekten daha geç bir tarihe ait olmalıdır. Atina Agorası'nda bulunmuş benzer örnekler M.Ö. 3.yy.'a tarihlenmektedir.⁶⁸

Kat. no. 21, önceki örnekler gibi ağız kenarı dışa yuvarlatılmış, yayvan formlu kaselere örnektir. Ancak üst gövde biraz daha dışa eğik olup düz profile sahiptir. **Kat. no. 17**'deki konveks kaidenin yerini dışa eğik, düz halka kaide

⁶³E. Gürsoy, **Bayraklı'nın 4.yüzyıl Siyah Firnisli Keramiği**, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir, 1987, şek. 9:41-42, s. 10; Rotroff ve Oliver, pl. 10, fig. 53, ss. 25, 28, M.ö. 4.yy; Ulrike Wintermeyer, **Die hellenistische und frühkaiserzeitliche Gebrauchskeramik: auf Grundlage der stratifizierten Fundkeramik aus dem Bereich der Heiligen Strasse**, Didyma, Cilt: 3, Sayı: 2, P. von Zabern, Mainz, 2004, abb. 234 no 303, Typ Sh 2.32, ss. 30, 138, M.Ö. 3/2.yy.'a ait kontekstte ele geçmiştir.

⁶⁴Sparkes ve Talcott, fig. 8: 803, s. 128.

⁶⁵Ursula Knigge, **Der Bau Z**, Kerameikos Ergebnisse der Ausgrabungen, Cilt: 17, Hirmer Verlag, München, 2005, abb. 41:753, s. 78; Rotroff, Agora 29, fig. 59, 868, s. 330; Frederic A. Winter, **Late Classical And Hellenistic Pottery From Gordion: The Imported Black Glazed Wares**, (Yayınlanmamış Doktora tezi), University of Pennsylvania 1984, fig. 4:37, s.122; J. K. Anderson, "Excavation on the Kofinà Ridge, Chios", **BSA**, Cilt: 49, 1954, fig. 15:120, ss. 145, 159; Crowfoot ve diğerleri, fig.48:2, s.244.

⁶⁶Dışa çekik ağızlı Attika kaselerinde M.Ö. 4.yy.'ın 2. çeyreğinden itibaren rezerve oturma düzleminde yiv bulunan kaideler tercih edilmiştir (Sparkes ve Talcott, s. 129). M.Ö. 300'lerde ise bu uygulama terk edilmiştir (Retroff, Agora 29, s. 157).

⁶⁷Retroff, Agora 29, fig. 59:866, s. 329.

⁶⁸Retroff, Agora 29, fig. 58-59:877, 911, s. 330-331.

almıştır. Tondosunda rulet bezeme vardır. Benzer örnekler Atina ve Khios'ta M.Ö. 3.yy.'ın başına tarihlenmektedir.⁶⁹ Attika kaselerinde rulet bezeme içinde palmet baskısı bulunurken Khios kasesinde **kat. no. 21**'de olduğu gibi sadece rulet bezeme vardır.

Kat. no. 22, 23, 24'ün derinliği **kat. no. 21**'e oranla fazladır. Ağız kenarı dışa yuvarlatılmış kaselerde üst gövdeden alt gövdeye geçişteki dönüş daha geniş açılı olup fazla vurgulu değildir. Oranları ve gövde profili açısından Klazomenai kaselerine benzeyen örneklere M.Ö. 3.yy. boyunca Atina, Khios, Troia, Pergamon ve Ephesos'ta rastlanmaktadır.⁷⁰ Attika örneğinde ağız kenarı düzdür. Atina Agorası'nda M.Ö. 3.yy.'ın birinci çeyreğinden itibaren dışa yuvarlatılmış ağız kenarının yerini dışa doğru genişleyen basit ağız kenarı almıştır.⁷¹ Ancak Khios, Pergamon, Ephesos uygulamanın Attika dışındaki tüm üretim merkezleri için geçerli olmadığını göstermektedir.

Kat. no. 25, 26, 27 M.Ö. 3.yy.'da derin kaselerin yanı sıra daha yayvan formlu kaselerin üretiminin devam ettiğini göstermektedir. **Kat. no. 25**'in ağız kenarı dışa yuvarlatılarak kalınlaştırılmış olmakla beraber dışta ağız kenarından gövdeye geçiş önceki örneklerdeki kadar keskin değildir. Gövdedeki dönüşün daha köşeli olması da formun biraz daha geç tarihlenebileceğini göstermektedir. Benzer ağız ve gövde yapısına sahip örnekler M.Ö. 3.yy.'ın 2. yarısına tarihlenmektedir.⁷² **Kat. no. 26** ise M.Ö. 3.yy.'ın birinci çeyreğinden itibaren Attika kaselerinde görülen basit ağız kenarına sahiptir. Paralel örnekler M.Ö. 3.yy.'ın ikinci yarısına tarihlenmektedir.⁷³ Gövdesi oldukça sığ olan **kat. no. 27**'nin ağız kenarı fazla dışa çekik olmayıp dışa eğik üst gövdenin uzantısı şeklindedir. **Kat. no. 27**'ye yakın formlar M.Ö. 3. ve 2. yy.'da görülmektedir.⁷⁴ **Kat. no. 26, 27** kahverengimsi kırmızı renkte daldırma firnislidir. Bu firnisleme tekniği Attika seramiğinde M.Ö. 2.yy.'ın

⁶⁹Anderson, fig. 15:145, ss. 147, 159; Rotroff, Agora 29, fig. 59:869-871, s. 330.

⁷⁰Rotroff, Agora 29, fig. 59:874, s.330 (Atina); Anderson, fig. 15:194, ss. 151, 159 (Khios); Andrea M. Berlin, "Studies In Hellenistic Iliion: The Lower City. Stratified Assemblages And Chronology", **Studia Troica**, Cilt: 9, 1999, pl. 14:199, s.132 (Troia); Schäfer, taf. 3: C5, s. 36 (Pergamon); Mitsopoulos-Leon, FiE 9,2,2, taf.4:A17, s. 20 (Ephesos).

⁷¹Rotroff, Agora 29, s.157.

⁷² Rotroff, Agora 29, fig. 59:887, s. 331; Wintermeyer, abb. 196, 262, s. 24.

⁷³Rotroff, Agora 29, fig. 59:886, s.331, M.Ö. 250-225; P. J. Callaghan, "The Little Palace Well and Knossian Pottery of the Later Third and Second Centuries B.C.", **BSA**, Cilt: 76, 1981, fig.9:61, s. 57, M.Ö. 3.yy.'ın 2. yarısı.

⁷⁴Rotroff, Agora 29, fig. 60:910, s. 334; Mitsopoulos-Leon, FiE 9,2,2, taf. 6:A 26, s. 20.

sonlarından önce oldukça nadir olsa da Anadolu’da erken örnekleri bulunmaktadır.⁷⁵ Kırmızı tonlarında firnis, Samos ve Dor’da M.Ö. 3. yy.’dan Pergamon’da ise M.Ö. 2.yy.ın ortalarından itibaren görülmektedir.⁷⁶ Atina’da ise M.Ö. 3.yy.’ın üçüncü çeyreğinde siyahtan kahverengi ve kırmızıya kadar çeşitli firnis renklerinin bulunduğu belirtilmektedir.⁷⁷

Kat. no. 28 yayvan formlu bir kasedir. Önceki örneklere oranla ağız kenarının dışı çekikliği daha fazladır. Üst gövdesi de dışı doğru daha eğiktir. Alt-üst gövde geçişindeki kırılma oldukça keskin hatlıdır. Kaide çapı ağız çapına oranla küçülmüştür.⁷⁸ **Kat. no. 28** ile benzer özelliklere sahip örnekler Knossos, Ephesos ve Knidos’ta M.Ö. 2.yy.’a tarihlenmektedir.⁷⁹

Kat. no. 29, **Kat. no. 28** ile benzer ağız kenarına sahiptir. **Kat. no. 29**’un gövdesi daha derin, kaidesi ise ağız çapına oranla daha küçüktür. Daha alçak halka kaideye sahiptir. Ağız profili ve gövde oranları açısından benzer örnekler M.Ö. 2.yy.’a tarihlenmektedir.⁸⁰ **Kat. no. 29** ile yakın profile sahip ancak daha büyük bir kaseye ait olan ağız parçası **Kat. no. 30** aynı yüzyıl içinde üretilmiş olmalıdır.

Kat. no. 31’in ağız kenarı dışı yuvarlatılmıştır. Dışta gövdedeki dönüş keskindir. İçte, üst gövdeden alt gövdeye geçişte kırılma vardır. Bu özellik Attika kaselerinde M.Ö. 2.yy.’ın üçünü çeyreğinden itibaren görülmektedir.⁸¹ Ancak Pergamon’da M.Ö. 2.yy.’ın başına tarihlenen kontekstte bulunan bir örnek yerel üretimlerde bu uygulamanın daha erken bir tarihten itibaren görüldüğünü göstermektedir.⁸² **Kat. no. 31**’e yakın profile sahip kaseler Sardis ve Aleksandria’da M.Ö. 2.yy.’a tarihlenmektedir.⁸³

⁷⁵Rotroff, Agora 29, ss. 11, 159; Klazomenai’da M.Ö. 4.yy.’a ait daldırma firnisli yerel üretim kaseler için bkz. Zeren, şel. 1-4: 3, 5-8, 10, ss. 186-188. Sardis’te daldırma firnis uygulaması M.Ö. 3.yy.’da başlamıştır (Rotroff ve Oliver, s. 24); Gordion’da Erken Hellenistik Dönem’e ve M.Ö. 3.yy.’ın sonuna tarihlenen daldırma firnisli kaseler için bkz. Winter, fig. 4:38, ss. 124,126, 285, fig. 3:34, ss.117-118

⁷⁶Mitsopoulos-Leon, FiE 9,2,2, s. 14; Guz-Zilberstein, s. 291.

⁷⁷Rotroff, Agora 29, s.157.

⁷⁸M.Ö. 2. yy.’ın 2. çeyreğinden itibaren Attika kaselerinin kaideleri küçülme eğilimindedir (Rotroff, Agora 29, ss.158-159). Benzer bir durum Knossos üretimleri için de geçerlidir (Coldstream s. 335). Ancak Knidos’ta M.Ö. 3.yy.’dan beri kaidenin ağız çapına oranla çok küçük olduğu belirtilmektedir (Kögler, s.109). Bu da ağız oranla küçük çaptaki kaidelerin her zaman güvenilir bir tarihleme kriteri olmadığını göstermektedir.

⁷⁹Knossos: Coldstream, fig. 4: X 30, s. 335; Ephesos: Gassner, taf. 5:86, ss. 39, 43; Knidos: Kögler, abb. 9: D 26, ss. 68, 109.

⁸⁰Rotroff, Agora 29, fig. 60:925, s. 335; Michael Pfrommer, ‘‘Klassische und hellenistische Keramik aus dem Heroon III’’, *İstMitt*, Cilt: 35, 1985, abb. 41, s. 57.

⁸¹Rotroff, Agora 29, s. 159.

⁸²Gioia de Luca ve Oskar Ziegenaus, *Das Asklepieion. Der südliche Temenosbezirk in*

Kat. no. 32, 33, 34, 35, 36, 37 fazla dışa çekik olmayan, basit ağız kenarına sahiptir. Dışa eğik gövde kaideye doğru, gövdede belirgin bir kırılma olmaksızın daralmaktadır. M.Ö. 3. ve 2. yy.'da benzer forma sahip kaseler Atina, Khios, Miletos, Knidos, Antiokheia, Samaria'da karşımıza çıkmaktadır.⁸⁴ Campania A seramiğinde de M.Ö. 2.yy.'da benzer bir form bulunmaktadır.⁸⁵

Kat. no. 38, 39, 40, 41, 42, 43 ağız çapları 19.6 -21.4 cm. arasında değişen büyük kaselere ait ağız parçalarıdır. **Kat. no. 38'** da dışta gövdedeki dönüş keskindir. İçte gövde geçişinde kırılma vardır. Formun Atina, Knossos, Pergamon, Knidos ve Miletos'ta bulunan benzerleri M.Ö. 2.yy.'a tarihlenmektedir.⁸⁶ **Kat. no. 39, 40, 41, 42, 43'**ün ağız kenarları **kat. no. 38'**inki kadar dışa çekik olmayıp, dışta düzleştirilmiş veya köşeli şekillendirilmişlerdir. Dışa eğik üst gövdeleri düz profillidir. **Kat. no. 39, 41'**de içte gövdede kırılma vardır. Benzer ağız ve gövde profiline sahip örnekler M.Ö. 2.yy.'ın ilk yarısına tarihlenen Pergamon seramiği⁸⁷ ile M.Ö. 2.yy. Campana A seramiği⁸⁸ arasında bulunmaktadır.

Kat. no. 44, 45, 46, 47, 48, dışa çekik ağızlı kaselere ait kaide parçalarıdır. Dışa eğik halka kaideli kaselerin alt gövdeleri oldukça dik ve düz profillidir. Gövdedeki kırılma köşelidir. **Kat. no. 46, 48'**de içte üst gövdeye geçişte de kırılma vardır. Yukarıda da değinildiği gibi bu özellikler M.Ö. 2.yy.'da pek çok yerel üretimde karşımıza çıkmaktadır.⁸⁹ Alt Gövdenin eğimi ve yüksekliği açısından **kat.**

hellenistischer und frühromischer Zeit, AvP, Cilt: XI, Sayı 1, Walter de Gruyter, Berlin, 1968, (AvP 11,1), taf. 65:176, s. 128.

⁸³Rotroff ve Oliver, pl. 5:13, s. 21; C. Harlaut, "Productions ceramiques egyptiennes d'Alexandrie a l'epoque ptolemaique. Evolution des formes et des fabriques. Traditions locales et innovations", **Céramiques Hellénistiques Et Romaines: Productions Et Diffusion En Méditerranée Orientale**, Travaux de la Maison de l'Orient, cilt: 35, 2002, fig. 10: c, s. 286.

⁸⁴Atina: Rotroff, Agora 29, fig. 60:918, s. 334; Khios: Anderson, fig.15: 201, ss. 151, 159; Miletos: Pfrommer, abb. 40, s. 57; Knidos: Kögler, abb. 33: F 25, s. 109; Antiokheia: Waage, Frederick, O. "Hellenistic and Roman Tableware of North Syria" **Ceramics and Islamic Coins**, Antioch on the Orontes, Cilt: 4,1, (Ed. Frederick, O. Waage), Princeton, 1948, pl. 2:43u, s. 12; Samaria: Crowfoot ve diğerleri, fig. 48:6, s. 248.

⁸⁵Aldric Tchesnakoff, **Etude sur la céramique hellénistique à Marseille**, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Aix-Marseille Université, 2011-2012, fig. 93: 606-610, s. 50.

⁸⁶Rotroff, Agora 29, fig. 61, 943, s. 336; Coldstream, fig. 4: X 29, s. 335; de Luca ve Ziegenaus, AvP 11,1, taf. 65: 176, s. 128; Kögler, abb.9: D 25, ss. 68, 444; Pfrommer, abb. 42, s. 57.

⁸⁷Gioia de Luca ve Wolfgang Radt, **Sondagen im Fundament Des Grossen Altars**, PF, Cilt: 12, Walter de Gruyter, Berlin, 1999, bl. 3: 387, s. 80.

⁸⁸J. W. Hayes, **The Hellenistic and Roman Pottery**, Paphos III, Nicosia, 1991, fig. 4:5, s. 115; Tchesnakoff, fig. 71:410, s. 50.

⁸⁹Coldstream ve diğerleri, şek. 3.5: h-o, s. 102 (Knossos); Mitsopoulos-Leon, FiE 9,2,2, taf. 6, A28-31, s. 20 (Ephesos); Guz-Zilberstein, fig. 6.2:15-19, s. 291, (Dor).

no. 44, 45, 46, 47, 48, en yakın örnekler ise Atina, Pergamon ve Miletos'ta görülmektedir.⁹⁰

Kat. no. 49-63 çapları 7.2 cm. ile 10 cm. arasında değişen küçük kaselere aittir. Küçük boyutlu dışa çekik ağızlı kaseler Klasik Dönem'de nadirdir.⁹¹ Klazomenai'da da M.Ö. 4.yy'a ait örneklerin az sayıda ele geçtiği belirtilmektedir.⁹² Ancak tiyatro kazısı buluntuları Klazomenai'da Hellenistik Dönem'de küçük kaselerin oldukça popüler olduğunu göstermektedir.

Sığ görümlü **49 kat. no.**lu küçük kase, dışa yuvarlatılmış ağız kenarına, hafif dışa eğik ve konkav profilli üst gövdeye sahiptir. Yatay alt gövdeye geçişteki kavis yumuşaktır. Bu özellikleri ile küçük boyutlu kaselerin en erken örneği olmalıdır. Benzer gövde yapısına sahip küçük boyutlu kaseler Troia'da MÖ. 260-240/230'a tarihlenen bir kontekste⁹³ ve Pergamon Asklepieionu'nda⁹⁴ ele geçmiştir. Ancak **kat. no. 49**'un kaide oturma düzlemindeki yiv, kaidenin iç yüzünden ayak çemberine geçişteki yumuşak kavis, merkezdeki konik çıkıntı kasesinin daha erkene ait olduğunu düşündürmektedir. Bayraklı'da M.Ö. 4.yy.'ın sonu 3.yy.'ın başlarına ait bir yerel üretim küçük kase **kat. no. 49** gibi oturma düzleminde yiv, merkezinde konik çıkıntı bulunan altı tamamen rezerve kaideye sahiptir.⁹⁵ Kasesinin **Kat. no. 17** ile olan benzerliği de dikkate alındığında kaseyi M.Ö. 4.yy.'ın sonları ile 3.yy.'ın başlarına tarihlemek yanlış olmayacaktır.

Kat. no. 50 gibi fazla vurgulu olmayan ağız kenarına, düz profile ve dışa eğik üst gövdeye sahip bir Attika kasesi M.Ö. 3.yy.'ın ilk çeyreğine tarihlenmektedir. Her ikisinde de gövdedeki kırılma fazla keskin değildir.⁹⁶ Benzer profilli, ancak daha alçak kaideli bir başka örnek ise Khios'ta M.Ö. 275-250 arasına tarihlenen bir kontekste aittir.⁹⁷

⁹⁰Rotroff, Agora 29, fig. 60:925,927, fig. 61: 943-947, ss. 335-337; Schäfer, taf. 3: C9, s. 36; Prommer, abb. 42, s. 57.

⁹¹Atina Agorası'ndan yayınlanmış örnek için bkz.: Sparkes ve Talcott, fig. 9: 885, s. 135.

⁹²Zeren, şek. 75, kat. No. 206, s. 138.

⁹³Berlin, pl. 4: 67, s.113, 146.

⁹⁴ de Luca ve Ziegenaus (AvP 11,1), taf. 65, 26, s. 103,104, Bauphase 4, M.Ö. 3.yy.'ın 2.çeyreği. Rotroff mühürlü amphora kronolojisindeki değişiklikler nedeniyle Bauphase 4'ün M.Ö. 240/234'ten sonraya tarihlenmesi gerektiğini belirtmektedir (Rotroff ve Oliver, s. 7).

⁹⁵ Gürsoy, şek. 12: 62, s. 14.

⁹⁶Rotroff, Agora 29, fig. 61: 937, s. 336.

⁹⁷Anderson, fig. 15: 200, s. 151.

Kat. no. 51, 52, 53'ün ağız kenarları farklı olmakla beraber her üçünde de dışa eğik üst gövdeden alt gövdeye geçiş yumuşaktır. Üst gövde düz veya hafif konkav profillidir. **Kat. no. 54, 55, kat. no. 51-53**'e yakın oranlara sahiptir. Ancak gövdedeki kırılma daha keskindir. Kaselerin benzerleri M.Ö. 3.yy.'a tarihlenmektedir.⁹⁸

Kat. no. 56 dışa çekik basit ağız kenarı, dışa eğik, konkav profilli üst gövde, gövde geçişinde keskin profil gibi M.Ö. 2.yy.'a işaret eden özellikler taşımaktadır. Kaidesi ağız çapına oranla küçüktür. Benzer gövde yapısına sahip bir Korinth kasesi M.Ö. 145-44 arasına tarihlenen bir kontekstte bulunmuştur.⁹⁹ Samos'ta¹⁰⁰ M.Ö. 2.yy.'ın ortalarına, Ephesos'ta¹⁰¹ M.Ö. 2.yy.'ın üçüncü üçlüğüne tarihlenen kontekstlerde benzer kaseler ele geçmiştir.

Kat. no. 57'nin ucu yuvarlatılmış basit ağız kenarı fazla dışa çekik değildir, ancak üst gövdesi oldukça dışa eğiktir ve gövdedeki kırılma vurguludur. Pergamon, Ephesos, Alexandria'da bulunmuş örnekler gibi M.Ö. 2.yy.'a ait olmalıdır.¹⁰² Benzer ağız ve gövde yapısına sahip olan daha kalın cidarlı ve sığ formlu **kat. no. 58**'in benzerleri formun M.Ö. 3 ve 2.yy.'da kullanımda olduğunu göstermektedir.¹⁰³ **Kat. no. 59, kat. no. 57**'ye oranla dik profilli üst gövdeye sahiptir ve daha derin formludur. Formun bir benzeri Dor'da M.Ö. 200-150 arasına tarihlenen bir kontekstte ele geçmiştir.¹⁰⁴ Samos'ta da M.Ö. 2.yy.'ın ortalarına tarihlenen bir depozitte benzer bir örnek bulunmaktadır.¹⁰⁵

Kat. no. 60'ın dışa eğik üst gövdesi düz profillidir. Üst gövdeden alt gövdeye geçiş keskindir. M.Ö. 2.yy.'ın ortalarına tarihlenen bir Pergamon kasesine

⁹⁸Rotroff, Agora 29, fig. 59,60 : 877, 913, ss. 330,334; Mitsopoulos-Leon, FiE 9,2,2, taf. 5: A16, ss. 20, 24.

⁹⁹James, fig. 19: 34, s. 387.

¹⁰⁰Ulf Jantzen, **Die Wasserleitung des Eupalinos**. Die Funde, Samos, Cilt: 20, R. Habelt, Bonn, 2004, pl. 83: 1827, ss. 280, 313, Sarnıç 2'de Hellenistik Dolgu II içinde ele geçmiştir.

¹⁰¹Gassner, taf. 5:88, ss. 44, 113.

¹⁰²de Luca ve Ziegenaus (AvP 11,1), taf. 66, 269, s. 142 (Pergamon); Mitsopoulos-Leon, FiE 9,2,2, taf. 6: A28, s. 20 (Ephesos); Harlaut, fig. 11: c-d, s. 287 (Aleksandria).

¹⁰³Anderson, fig. 16: 217, ss. 152, 159, M.Ö. 275-250'ye tarihlenen bir kontekstten; Mitsopoulos-Leon, FiE 9,2,2, taf. 6: A30, s. 20, M.Ö. 2.yy.

¹⁰⁴Guz-Zilberstein, fig. 6.53, 2, s. 326.

¹⁰⁵Tölle-Kastenbein, Renate. **Das Kastro Tigani - Die Bauten und Funde Griechischer, Römischer und Byzantischer Zeit**, Samos, Cilt: 14, Bonn, 1974., Z 124 c, s. 119.

benzemektedir.¹⁰⁶ Yakın profile sahip ancak içte gövde geçişinde kırılma bulunan **Kat. no. 61** de bu tarihlerde üretilmiş olmalıdır.

Kat. no. 62 aşağı sarkık ağız kenarına sahip yayvan formlu bir kasedir. İçte gövde geçişinde kırılma vardır. Yüksek halka kaidelidir. Attika kaselerinde aşağı sarkık ağız kenarı M.Ö. 3.yy.'ın ikinci çeyreğinde kısa bir süre uygulanmış, yüzyılın ortasından sonra nadiren karşılaşılan bir özellik olmuştur.¹⁰⁷ Korinth'te yüzyılın ortasına ait bir örnek yakın forma sahip olmakla beraber üst gövdesi daha dik profillidir ve içte kırılma bulunmamaktadır.¹⁰⁸ Troia'da M.Ö. 2.yy.'ın ortalarına ait bir kase benzer gövde profiline sahiptir, fakat ağız kenarı aşağı sarkık değildir.¹⁰⁹ Aşağı sarkık ağız kenarına sahip yakın örnekler Ephesos¹¹⁰ ve Pergamon'da¹¹¹ M.Ö. 2.yy.'a tarihlenmektedir.

Kat. no. 63'ün gövdesinin kırılma noktası kaideye yakın olup, üst gövde alt gövdeye oranla daha yüksektir. İçte gövde geçişinde kırılma vardır. Gövde profili ve oranları ile Klazomenai kasesine benzeyen örnekler M.Ö. 2.yy.'ın ortalarına tarihlenmektedir.¹¹²

M.Ö. 2.yy.'ın sonları ile M.Ö. erken 1.yy'da Attika kaselerinin alt gövdesi kısalmış, dik veya dışa eğik olan üst gövde uzamıştır. Tiyatro kazılarında geç dönem özellikleri gösteren bu tür kaseler ele geçmemiştir.

2.1.3. İnce Kuşaklı Kase

Kat. no. 64-65

İnce kuşaklı kaseler dışa çekik, yuvarlatılmış ağız kenarına, kırılma yapmadan tek bir kavisle kaideye doğru daralan konveks gövdeye, halka kaideye sahiptir. İçi ve dışı firnisli olan kaselerin dış yüzünde gövde ortasına doğru forma adını veren rezerve bir bant bulunmaktadır. Bu bant bir yiv veya plastik bant şeklinde olabilmektedir.

¹⁰⁶Schäfer, taf. 3:C8, s. 36, M.Ö. 2.yy.'ın ortası.

¹⁰⁷Rotroff, Agora 29, s. 157, fig. 59: 880-881.

¹⁰⁸Edwards, Corinth, pl.3, 76, s. 34, M.Ö. 250.

¹⁰⁹Billur Tekkök-Biçken, **The Hellenistic and Roman Pottery from Troia: Second Century B.C. to Sixth Century A.D.**, (Yayınlanmamış Doktora Tezi), University of Missouri-Columbia, 1996, (Pottery), fig. 3, A9 ss. 22-23.

¹¹⁰Gassner, taf. 5: 83-84, s. 43.

¹¹¹Schäfer, taf. 3: C7, s. 36, M.Ö. 2.yy.'ın ortası.

¹¹²Tölle-Kastenbein, Z 124 B, s. 123; Tekkök-Biçken, Pottery, fig. 3: A8 ss. 22-23.

Klazomenai, Bayraklı ve Larisa dışında örneğine rastlanmamış olan form olasılıkla Batı Anadolu'da M.Ö. 5.yy.'ın sonlarında ortaya çıkmıştır.¹¹³ Gövde profili, M.Ö. 5.yy. dışa çekik ağızlı Attika kaselerinden etkilenildiğini göstermektedir. Form M.Ö. 4.yy.'ın üçüncü çeyreğine kadar fazla değişiklik göstermeden üretilmiştir. Tarihlemede belirleyici kriterler tondodaki baskı bezeme ve ayak çemberinin bezeme şeklidir. Erken örneklerde ayak çemberi rezerve olup firmis bantlarla bezelidir. Kaidenin iç yüzünden ayak çemberine geçişte bir set bulunmaktadır. Tondo bezemesi çoğunlukla dört adet palmeti çevreleyen iki çember arasındaki dil sırasından oluşmaktadır. M.Ö. 4.yy.'ın ikinci çeyreğinde dil sırasının yerini rulet bezeme almıştır. Yine bu tarihlerde kaidenin formunda da bazı değişiklikler meydana gelmiştir. Dışa çekik ağızlı Attika kaselerinde olduğu gibi oturma düzleminde yiv, merkezinde konik çıkıntı bulunan tamamen firmisli kaideler yaygın hale gelmiştir. Kaide altındaki set ortadan kalkmıştır. Ayrıca ağız profilinin zamanla yumuşadığı ve kaselerin zamanla derinleştiği belirtilmektedir.

Tiyatro kazılarında iki adet kaide parçası ele geçmiştir. Her iki örneğin de hamuru katkısız kahverengidir. Hamur yer yer gri renk alabilmektedir. **Kat. no. 64** dışa yuvarlatılmış alçak halka kaidelidir. Kaidenin iç yüzünden ayak çemberine geçişte set vardır. Oturma düzlemi rezerve, kaidenin iç yüzü firmislidir. Tondoda korunduğu kadarıyla iki çember arasında dil sırası baskısı bulunmaktadır. **Kat. no. 65** biraz daha yüksek kaidelidir. Tondoda iki çemberle sınırlanmış palmet dizisi baskısı vardır. Bu baskı bezeme şeması ince kuşaklı kaselerde nadir olmakla beraber Bayraklı'da benzer bir örnek bulunmaktadır.¹¹⁴ Yukarıda sözü edilen gelişim çizgisine göre her iki örnek de M.Ö. 4.yy.'ın ilk çeyreğine ait olmalıdır.¹¹⁵

2.1.4. Dışa Çekik Ağızlı Küresel Gövdeli Kase

Kat. no. 66-67

Kat. no. 66, 67 gövde profili ve firmis özellikleri ile Attika tipi dışa çekik ağızlı kaselerden farklılaşmaktadır. Kaselerin ağız kenarı dışta kalınlaştırılmıştır. Gövde kırılma göstermeden, tek bir kavisle kaideye doğru daralan yarım küre

¹¹³ Formun özellikleri ve gelişimi için bkz. Cook, ss. 147-148, fig. 4,5; Gürsoy, ss. 1-5; Hasdağlı, s. 79-85, şek. 10-16, 1-25; Zeren, ss. s101-105, 178.

¹¹⁴ Gürsoy, lev. 2: 5, s. 2.

¹¹⁵ Benzer örnekler için bkz. Gürsoy, şek. 1, 1-3, s. 2; Hasdağlı, şek. 13, 14-15, ss. 82-83.

formundadır. Her iki örneğin de kaidesi korunmamıştır. Kaseler içte kırmızı firnislidir. Dışta kasenin üst yarısı firnisli, alt kısmı ise rezervedir. Firnisli alanın üst yarısı siyah, alt yarısı ise kırmızıdır. Firnisin iki renk alması kapların iç içe konarak fırınlanmasından kaynaklanmış olmalıdır. Kaplar iç içe konarak fırınlandığında, fırınlanmanın ikinci aşamasındaki indirgen ortamda dumana maruz kalmayan kısımlar kırmızı rengini korumaktadır.¹¹⁶ Bu şekilde oluşmuş iki renk firnis M.Ö. geç 4.yy. ile M.Ö. 3.yy.'ın başında Attika seramiğinde oldukça yaygındır.¹¹⁷ **Kat. no. 66**'nın firnisi daha mattır. **Kat. no. 67**'nin hamuru katkısızken **kat. no. 66** yoğun olarak kireç katkı içermektedir.

Kaseler, form olarak M.Ö. 5.yy.'ın son çeyreğine tarihlenen dışa çekik ağızlı Attika kaselerini andırmaktadır. Fakat tam bir benzerlikten söz etmek mümkün değildir. Tamamen firnisli olan Attika kaseleri daha sığdır.¹¹⁸ Yakın gövde profiline sahip M.Ö. 4.yy.'ın ilk yarısına ait ince kuşaklı kaseler ise firnisleme tekniği açısından farklıdır. Bu kaseler tamamen firnisli olup dışta gövdede ince bir rezerve bant bulunmaktadır.¹¹⁹ Kaselerin firnis özellikleri ve form açısından paralelleri Samos, Daskyleion, Pergamon ve Gordion'da bulunmaktadır.¹²⁰ Gordion'da ele geçen ve M.Ö. 350-275 arasına tarihlenen 44 ve 45 no.lu örnekler ağız ve gövde profili ile Klazomenai kaselerine oldukça yakındır. Gordion kaseleri formun dışa eğik halka kaideye sahip olduğunu göstermektedir. F. Winter, Attika üretimi olmayan Gordion kaselerini Batı Anadolu üretimi olan ince kuşaklı kaselerle ilişkilendirmektedir. Form olarak Klazomenai kaseleri ile benzerlik taşıyan ve M.Ö.

¹¹⁶ Konu hakkında detaylı bilgi için bkz. Gisela M. A. Richter, "Accidental and Intentional Red Glaze on Athenian Vases", **BSA**, Cilt: 46, 1951, s. 143-150; J. V. Noble, "The Technique of Attic Vase-Painting", **AJA**, Cilt: 64, Sayı: 4, 1960, s. 307 vd.; Eleni Aloupi-Siotis, "Recovery and Revival of Attic vase Decoration Techniques: What can They offer Archeological Research?", **Papers on Special Techniques in Athenian Vases**. Proceedings of a Symposium Held in Connection with the Exhibition 'The Colors of Clay: Special Techniques in Athenian Vases', at the Getty Villa, June 15-17, 2006. Los Angeles: J. Paul Getty Museum, 2008, s. 121 vd.; Sparkes ve Talcott, ss. 19-20.

¹¹⁷ Rotroff, Agora 29, s.11.

¹¹⁸ Sparkes ve Talcott, fig. 8: 778, 785, s. 292.

¹¹⁹ Hasdağlı, şek. 10-12, 1-13, ss. 79-85; Cook, fig. 4-5, ss. 147-148.

¹²⁰ W. Technau, "Griechische Keramik im Samischen Heraion", **AM**, Cilt: 54, 1929, abb.33: 1, s. 43 (Samos); Hülya Bulut, **Daskyleion'da Akhaemenid Satraplığı Sonu ve Hellenistik Dönem**, (Yayınlanmamış Doktora Tezi), Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir, 2007, şek. 21b 8, 21 c 9, ss. 148, 149; Alexander Conze, **Stadt und Landschaft**, AvP, Cilt: 1,2, Berlin, 1913, bl. 41:2, s. 275 (Pergamon); Winter, fig. 5: 42-47, ss., 127-135 (Gordion).

270'ten önceye tarihlenen Kırım'da Panskoye'de bulunmuş bir örnek dışta tamamen rezerve olup içte ağız kenarında kalın, gövdede ise ince bir firnis banda sahiptir.¹²¹

2.1.5. Konveks Konkav Profilli Kase

Kat. no. 68-69

Tiyatro kazılarında üç adet örneği ele geçmiş olan konveks-konkav profilli kaseler, ucu yuvarlatılmış ağız kenarına, alt kenarında rezerve bırakılmış bir yiv bulunan konkav üst gövdeye, derin konveks profilli alt gövdeye, sığ halka kaideye sahiptir.

Üretimi Atina'da M.Ö. 5.yy.'ın 2. çeyreğinde başlayan ve olasılıkla tek bir atölye ile sınırlı olan konveks-konkav profilli kaselerin ağız çapı 7.5 cm. ile 16.5 cm. arasında değişmektedir.¹²² Serinin başına ait kaselerin oturma düzlemi geniş, ayak çemberi rezervedir. Yüzyılın sonlarında gövdelerin cidarı ve oturma düzlemi incelmıştır. Ayak çemberinde de bazı değişiklikler yapılmıştır. Ayak çemberi siyah firnisli olup merkezi rezervedir. Rezerve alan firnis bant ve nokta bezemelidir ve plastik bir halka ile sınırlanmaktadır. M.Ö. 4.yy.'da yivli oturma düzlemi, tondoda rulet ve palmet baskı bezeme görülmektedir. Form Atina'da M.Ö. 4.yy.'ın ortalarında üretimden kalkmıştır.¹²³ Labraunda'da "*Teras Ev IP*" dolgusundan ele geçen bir örnek M.Ö. 4.yy.'ın sonlarına tarihlenmektedir.¹²⁴ Fakat dolgudan gelen malzemesinin yüz yıllık bir dönemi kapsaması ve kaseinin Atina Agorası'ndaki¹²⁵ benzerinin yüzyılın ilk çeyreğine tarihlenmesi, kaseinin daha erkene ait olabileceğini düşündürmektedir. Bunun yanında Histria ve Salamis'te yüzyılın üçüncü çeyreğine, tarihlenen örnekler bulunmaktadır.¹²⁶

Kat. no. 68'in cidarı fazla kalın değildir. Yivsiz kaidenin oturma düzlemi dar, kaide altı firnislidir. Bu özellikleriyle M.Ö. 5.yy.'ın sonlarına yaklaşmaktadır. Atina Agorası'ndaki buluntular formun kronolojik gelişiminin, ucu yuvarlatılmış, hafif içe

¹²¹Lise Hannestad ve diğerleri, **The Monumental Building U6**, Panskoye, Cilt: 1, Aarhus University Press, 2002, pl. 65, B 143, s. 141.

¹²²Sparkes ve Talcott, fig. 8, pl. 32:816-824, ss. 131, 294-295.

¹²³Sparkes ve Talcott, s. 131.

¹²⁴Pontus Hellström, **Pottery of Classical and Later Date, Terracotta Lamps and Glass**, Labraunda, Cilt: 2, 1, Lund 1965, pl.33: 60, s. 59.

¹²⁵Sparkes ve Talcott, fig. 8, 822, s. 295.

¹²⁶Petre Alexandrescu, **La céramique d'époque archaïque et classique (VIIe - IVe s.)**. Histria, Cilt: 4, 1978, fig. 15:589, s. 90; Laurence Jehasse, **La céramique à vernis noir du rempart méridional**. Salamine de Chypre, Cilt: 8, de Boccard, Paris, 1978, s. 38.

dönük ağız kenarından, daha ince cidarlı, dik ve sivri profilli ağız kenarına doğru olduğunu göstermektedir.¹²⁷ **Kat. no. 68** bu gelişim çizgisi içinde M.Ö. 375'e tarihlenen, kaide oturma düzleminde yiv, tondosunda baskı bezeme bulunan 822 no.lu Attika kasesinden daha erkene ait olduğu izlenimini vermektedir.¹²⁸ Samos'ta daha büyük boyutlu benzer profile sahip bir kase M.Ö. 4.yy.'a tarihlenmektedir.¹²⁹ Thasos'ta yüzyılın ilk yarısına ait bir örneğin ağız profili oldukça yakındır, ancak alt gövdesi daha düzdür.¹³⁰ Klazomenai ve Salamis'te bulunmuş benzer örnekler ise **Kat. no. 68**'in M.Ö. 5.yy.'ın son çeyreği ile M.Ö. 4.yy.'ın ikinci çeyreği arasına tarihlenmesi gerektiğini göstermektedir.¹³¹

Kat. no. 69 konveks-konkav profilli kaseye ait kaide parçasıdır. **Kat. no. 68**'e oranla daha geniş oturma düzlemine sahiptir. Ayak çemberinin merkezi rezerve olup korunduğu kadarıyla bir adet ince firmis bantla bezelidir. Bu özellikleri nedeniyle daha erkene ait olmalıdır. Atina Agorası'nda benzer kaideye sahip bir örnek M.Ö. 5.yy.'ın üçüncü çeyreğine tarihlenmektedir.¹³²

2.2. KÜÇÜK KASE VE TUZLUK

Tuzluk veya baharatlık olarak kullanıldıkları düşünülen, ağız çapı 8-10 cm. arasında değişen küçük boyutlu kaseler ile ağız çapı 5-8 cm. arasında olan tuzluklar Klasik Dönem'in yaygın formlarındandır. B. Sparkes ve L. Talcott Atina Agorası buluntularını çeşitli form özelliklerine göre sınıflandırmışlar, ancak grupların her zaman homojen olmadığını da belirtmişlerdir.¹³³ Klasik küçük kase ve tuzluk formlarının çoğunun üretimi Klasik Dönem'de son bulmuş, az sayıdaki form varlığını M.Ö. 3.yy.'ın ortalarına kadar sürdürmüştür.¹³⁴

¹²⁷Sparkes ve Talcott, fig. 8: 817-822, ss. 131, 294.

¹²⁸Sparkes ve Talcott, fig. 8: 822, s. 294.

¹²⁹Technau, abb. 33: 9.

¹³⁰Francine Blondé, "Un remblai thasien du IVe siècle avant notre ère." **BCH**, Cilt:109, Sayı:1, 1985, (BCH 109,1), fig. 15: 87, s. 297.

¹³¹Zeren, şek. 69: 190, s. 128; Hasdağlı, şek. 37,: 100-101, s. 122; Jehasse, fig. 25: 104, s. 38.

¹³²Sparkes ve Talcott, fig. 8, 818, s. 294, M.Ö. 430.

¹³³Sparkes ve Talcott, ss. 132-133.

¹³⁴Hellenistik Dönem'de üretimi devam eden formlar için bkz. Rotroff, Agora 29, ss. 165-167.

2.2.1. Küçük Kase

Kat. no. 70-71

Tiyatro kazılarında Klasik küçük kase formu iki adet örnekle temsil edilmektedir. Yuvarlatılmış geniş ağız kenarına, kaideye doğru daralan, sığ gövdeye sahip **kat. no. 70**'in kaidesi korunmamıştır. **Kat. no. 71**'in ağız kenarı biraz daha dik profilli ve ince cidarlıdır. Kaseler, Sparkes-Talcott'un "*hafif gövdeli geç kaseler*" sınıfına girmektedir. Üretimi 5.yy.'ın son çeyreğinde başlayan formun kaidesinin iç yüzünden ayak çemberine geçişte genellikle bir set bulunmaktadır. Kaidenin oturma düzlemi rezerve olup ayak çemberi firmis bantlarla bezelidir. Kaide-gövde geçişinde rezerve bant bulunabilmektedir. Bazı örneklerin tondosunda dil sırası ve palmet dizisinden oluşan baskı bezeme vardır.¹³⁵ Atina Agorası'nda M.Ö. 4.yy.'ın başlarına kadar görülen kaselerin Bayraklı'da ele geçen yerel taklitleri arasında bulunan, oturma düzlemi yivli ve tamamen firmisli kaideye sahip örnekler bu formun yüzyılın ikinci çeyreğinde de üretildiğini göstermektedir.¹³⁶ Atina Agorası'nda üretimi yaklaşık 50 yıl süren formun gelişim çizgisini belirlemek güçtür. Sparkes-Talcott cidarın zamanla incelendiğini belirtmektedir.¹³⁷ J. M. Cook, Bayraklı yerel üretimlerinde ağız kenarının zamanla içe doğru döndüğünü ve formun içe çekik ağızlı kaselere yaklaştığını tespit etmiştir.¹³⁸ Klazomenai HBT sektöründe ele geçen kaselerde M.Ö. 4.yy.'a tarihlenen örneklerin cidar kalınlığının kaideye doğru azaldığı dikkat çekmektedir.¹³⁹

Kat. no. 70'in Atina Agorası'ndaki benzerinin gövde profili biraz daha diktir.¹⁴⁰ Klazomenai'da benzer bir kase HBT sektöründe M.Ö. 420-400 arasında tarihlenen bir depozitte ele geçmiştir.¹⁴¹ Bayraklı'da¹⁴² bulunmuş yakın benzeri ise M.Ö. 4.yy.'ın başına tarihlenmektedir. **Kat. no. 71** gibi ince cidarlı bir örnek M.Ö.4.yy.'ın ikinci yarısına tarihlenmektedir.¹⁴³

¹³⁵Sparkes ve Talcott, s. 134, fig. 9: 870, pl. 59: 863-876.

¹³⁶Cook, s. 149.

¹³⁷Sparkes ve Talcott, s. 134.

¹³⁸Cook, s. 149.

¹³⁹Hasdağlı, şek. 33-34: 83-86, ss. 110-111.

¹⁴⁰Sparkes ve Talcott, fig. 9: 870, s. 293, M.Ö. 5.yy.'ın 4. çeyreği.

¹⁴¹Zeren, şek. 71: 195, ss. 131, 247.

¹⁴²Cook, fig. 6:1, s. 149.

¹⁴³Roald Docter ve Babette Bechtold, "Preliminary Observations on the Black Glaze, Painted and Red Slipped Ware Fragments" **Apollonia Pontica 2007**, 2. baskı, Department of Archaeology, Ghent University, Gent, 2010, fig. 2 : 226, s. 125.

2.2.2. Tuzluk

Tiyatro kazılarında ele geçen tuzluklardan **Kat. no. 72**, içe meyilli geniş ağız kenarına, kaideye doğru daralan ve cidarı incelen gövdeye sahiptir. Kaidesi korunmamıştır. Formun benzeri Atina Agorası'nda tek bir örnekle temsil edilmektedir. Disk kaideli Attika örneği M.Ö. 5.yy.'ın ortasına tarihlenmektedir.¹⁴⁴

Kat. no. 73 “*konkav profilli tuzluk*” formuna ait kaide-gövde parçasıdır. Form dışa çekik ağız kenarına, konkav gövdeye, dışa çekik kaideye sahip sığ bir kaptır. M.Ö. 6.yy.'ın sonlarında ortaya çıkmış ve M.Ö.4 yy.'ın sonlarında üretimden kalkmıştır.¹⁴⁵ Erken örnekler düz diplidir. Ağız kenarı fazla dışa çekik olmayıp gövdenin konkav profili fazla derin değildir. Kaseler ancak M.Ö. 4.yy.'da standart formunu kazanmıştır. Attika tuzlukları M.Ö. 5.yy.'ın sonlarından itibaren tamamen firnislidir. Ancak Bayraklı ve Olynthos'ta M.Ö. 4.yy.'ın ilk yarısında rezerve ayak çemberi firnis bantlarla bezeli örnekler bulunmaktadır.¹⁴⁶ **Kat. no. 73** ile benzer profile sahip örnekler M.Ö. 4.yy. boyunca görülmektedir.¹⁴⁷

Kat. no. 74-85 “*kaideli tuzluk*” sınıfına girmektedir. Üretimi M.Ö. erken 5.yy.'da başlayan ve Hellenistik Dönem'de devam eden kaideli tuzluk formu içe çekik ağız kenarına, konveks gövdeye sahiptir. Erken örneklerde görülen disk formundaki kaidelerin yerini M.Ö. 4.yy.'da halka kaide almıştır.¹⁴⁸ M.Ö. 4.yy.'da içe çekik ağızlı kaselerden daha derin formlu ve boyutlarına oranla kalın cidarlı olmalarıyla ayrılan kaideli tuzluklar, Hellenistik Dönem'de büyük boyutlu içe çekik ağızlı kaselerin küçük kopyaları haline gelmiştir.¹⁴⁹

Klazomenai tuzluklarının ağız çapları 6-8 cm., kaide çapı 3.1-5 cm., yükseklikleri ise 3.1-4 cm. arasında değişmektedir. Kaselerin çoğu parlak siyah

¹⁴⁴Sparkes ve Talcott, fig. 9: 955, s. 303.

¹⁴⁵Formun gelişimi için bkz. Sparkes ve Talcott, ss. 136-137; Rotroff, Agora 29, ss. 165-166.

¹⁴⁶Cook, s. 152.

¹⁴⁷D. M. Robinson, **Vases found in 1934 and 1938**, Excavations at Olynthus, Cilt: 13, Johns Hopkins Press, Baltimore, 1950, pl. 239: 935, s. 389, M.Ö. erken 4.yy.; Cook, fig. 9: 1, s. 151, M.Ö. 4.yy.'ın birinci yarısı; Blonde, BCH 109,1, fig. 12 : 93, s. 298, M.Ö. 4.yy.'ın ikinci ve üçüncü çeyreği; Knigge, abb. 46:306, s. 151, M.Ö. 4.yy.'ın son çeyreği; Rotroff, Agora 29, fig. 65 : 1066, s. 346, M.Ö. 315.

¹⁴⁸Sparkes ve Talcott, ss. 137-178.

¹⁴⁹Sparkes ve Talcott, fig. 8 : 826-842 krş. fig. 9 : 939-949; Rotroff, Agora 29, fig. 65 :1083, 1084 krş. fig. 63 : 994, 1004.

firnislidir. Mat firnisli kaselerin rengi siyah veya kırmızı tonlarındadır. Sadece bir örneğin tondosunda palmet ve rulet bezeme vardır (**Kat. no. 81**).

M.Ö. 4.yy.'da tuzluklar kalın cidarlıdır. İnceltilmiş ağız kenarları hafif içe dönük kaseler yayvan formludur. Cidar kalınlıkları kaideye doğru azalmaktadır. **Kat. no. 74** ağız kenarının altında en geniş noktasına ulaşarak kaideye doğru daralan konveks gövdeye sahiptir. Kaide oturma düzleminde bulunan yiv, formun M.Ö. 300'den önceye tarihlenmesi gerektiğini göstermektedir. **Kat. no.74**'ün paralelleri M.Ö. 4.yy.'ın üçüncü çeyreğine tarihlenmektedir.¹⁵⁰

Kalın cidarlı, ağız kenarı inceltilmiş, konveks gövdeli **kat. no. 75**'in kaide-gövde geçişinde rezerve bant bulunmaktadır. Klazomenai, Didyma, Gordion, Thasos ve Salamis'te bulunmuş benzerleri **kat. no. 75**'in yaygın bir tuzluk formu olduğunu göstermektedir.¹⁵¹ **Kat. no. 75**, benzerleri yardımıyla M.Ö. 375-300 arasına tarihlenmektedir. **Kat. no. 75** gibi konveks gövdeli **kat. no. 76**'nın ağız kenarı biraz daha yuvarlaktır. Cidarı kaideye doğru incelen kaseenin benzerleri M.Ö. 4.yy.'ın ortalarına tarihlenmektedir¹⁵².

Kat. no. 77'nin gövde profili **kat. no. 75**'e benzemekle beraber cidarı daha ince, kaidesi daha küçüktür. Kaidenin küçülmesi gövdenin alt kısmının kaideye doğru daha fazla daralmasına neden olmuş, üst gövdeyi vurgulu hale getirmiştir. Kaide oturma düzlemindeki yiv ve ayak çemberindeki merkezi konik çıkıntı nedeniyle **Kat. no.77**'nin M.Ö. 4.yy.'ın ikinci yarısına tarihlenmesi uygun olacaktır. Khios'ta bulunmuş, ağız kenarı daha sivri ve alt gövdesi daha geniş bir örnek M.Ö. 325'e tarihlenmektedir.¹⁵³

Kat. no. 78'in ağız kenarından gövdenin ortasına doğru genişleyerek en geniş noktasına ulaşan ve daha sonra kaideye doğru belirgin şekilde daralan gövde profili omuz kısmını vurgulu hale getirmektedir. Alt gövde profili düzleşmiştir. Atina ve

¹⁵⁰Rotroff, Agora 29, fig. 65 : 1075, s. 347; Sparkes ve Talcott, fig. 9 : 949, s. 303; Rudolfine Smetana-Scherrer, "Spätclassische und Hellenistische Keramik", **Alt-Ägina**, Cilt: 2, Sayı: 1, Mainz, 1982, abb. 42 : 440, s. 65; Rotroff ve Oliver, pl. 15 : 75, s. 33.

¹⁵¹Klazomenai: Zeren, şek.75 : 210, s. 252, M.Ö. 4.yy.'ın ortaları; Didyma: Wintermeyer, abb. 264, 342, 4/3.yy., Gordion: Shannan Marie Stewart, **Gordion After the Knot: Hellenistic Pottery and Culture**, (Yayınlanmamış Doktora Tezi), University of Cincinnati, 2010, fig. 205 : 133, s. 260, M.Ö. 333-275, Thasos: Blonde, BCH 113,2, fig. 6 : 22, s. 491, M.Ö. 4.yy.'ın 2./3. çeyreği; Jehasse, fig. 28: 145, s. 42, M.Ö. 4.yy.'ın 2. çeyreği.

¹⁵²Blonde, BCH 113, 2, fig. 6: 23, s. 491, M.Ö. 375-325; Jean-François Salles, **Les Égouts de la Ville Classique**, Kition-Bamboula, Cilt: 2, Paris, 1983, fig. 9:13, s. 30, M.Ö. 4.yy.'ın ortası.

¹⁵³Anderson, fig. 16, 121, ss. 145, 159.

Gordion'da benzer örnekler M.Ö. 4. yy.'ın sonları ile 3. yy.'ın başlarına tarihlenmektedir.¹⁵⁴ Kırım'ın kuzeybatısında bulunan Panskoye'de bulunmuş benzer bir örnek de formun M.Ö. 270'ten önceye tarihlendiğini göstermektedir.¹⁵⁵

Atina'da M.Ö. 3.yy.'ın ilk çeyreğinde üretilen tuzlukların cidarı incelmıştır, ancak cidar kalınlığı hala gövde boyunca aynı olmayıp, gövdenin üst kısmı daha kalındır. Tuzluklar bu dönemde hala inceltilmiş, sivri ağız kenarına sahiptir. M.Ö. 300'lerden sonra oturma düzlemindeki yiv nadiren karşılaşılan bir uygulama olmuştur.¹⁵⁶ **Kat. no. 79** bu aşamaya ait bir kase olmalıdır.¹⁵⁷ Yüzyılın ikinci çeyreğinde cidar kalınlığı homojen hale gelmiştir ve ağız kenarı daha yuvarlaktır. Atina'da kaideli tuzlukların üretimi yüzyılın ortasında son bulmuştur.¹⁵⁸ Ancak bazı kentlerde içe çekik ağızlı küçük kaselerin üretiminin M.Ö. 2.yy'da devam ettiği görülmektedir.¹⁵⁹

Kat. no. 80, 81'in Atina tuzlukları arasındaki benzerleri M.Ö. 3.yy.'ın ikinci çeyreğine tarihlenmektedir¹⁶⁰. Fakat **Kat. no. 81**'in tondosunda bulunan oldukça küçük boyuttaki, detayları belirgin olmayan, deniz kabuğunu andıran palmet baskı¹⁶¹ kaseinin daha geç bir tarihe ait olabileceğine işaret etmektedir. S. Rotroff kaseye oranla çok küçük boyuttaki baskı bezemenin M.Ö. 3.yy.'ın sonlarından itibaren görüldüğünü belirtmektedir.¹⁶² Pergamon, Bergama Kestel, Ephesos ve Salamis'te bulunmuş örnekler de formun M.Ö. 3. ve 2. yy.'da kullanıldığını göstermektedir.¹⁶³

Kat. no. 80, 81'e oranla daha derin ve içe çekik ağızlı bir örnek olan **Kat. no. 82**'nin tuzluk formları arasında yakın benzerine rastlanmamıştır. Ancak formun

¹⁵⁴Rotroff, Agora 29, fig 65 : 1079, s. 347; Winter, fig. 2 : 8, s. 97.

¹⁵⁵Hannestadt ve diğerleri, pl. 73 : B 131, s. 141.

¹⁵⁶Rotroff, Agora 29, s. 167.

¹⁵⁷M.Ö.3.yy.'a tarihlenen benzer bir kaseinin ağız kenarı biraz daha içe çekiktir (Jehasse, fig. 28 : 189, s. 45).

¹⁵⁸Rotroff, Agora 29, s. 167.

¹⁵⁹Troia: Berlin, pl. 4, s. 94; Pergamon: de Luca ve Radt, 111-122, ss. 30-31; Ephesos: Gassner, taf. 4: 75-76, s. 42; Mitsopoulos-Leon, FiE 9,2,2, taf. 3: 13-14, s. 19; Knidos: Kögler, abb. 22 : E 123-124, abb. 24:, F 55, abb. 33: F 57, s. 152, Salamis: Jehasse, s.42, 45, fig. 28 : 193-194.

¹⁶⁰Rotroff, Agora 29, fig. 65 : 1089, s. 348.

¹⁶¹Palmet baskının benzeri için bkz. Crowfoot ve diğerleri, fig. 52 : 20, s.257, M.Ö. 3-2.yy.; Gassner, taf. 9: 82.

¹⁶²Rotroff, Agora 29, s. 158.

¹⁶³de Luca ve Radt, s. 31, 118; Ömer Özyiğit, "Céramiques Hellénistiques d'après Les Fouilles de Pergame/Kestel", **Β' Επιστημονική Συνάντηση Για Την Ελληνιστική Κεραμική**, Atina, 1990, (Επιστημονική); pl. 56 : b3, s. 96, M.Ö. 3.yy.'ın başı; Gassner, taf. 4:75, s. 42; Jehasse, fig. 28, 193, s. 45, M.Ö. 2.yy.

paralelleri M.Ö. 3-2.yy'a tarihlenen içe çekik ağızlı kaseler arasında görülmektedir.¹⁶⁴

Kat. no. 83, 84'ün ağız çapına oranla kaidesi küçüktür. Konveks profilli geniş omuz kısmından kaideye doğru daralan düz alt gövde tuzluklara konik bir görünüm kazandırmaktadır. Formun benzerleri M.Ö. 3. ve 2.yy.'da görülmektedir.¹⁶⁵

Ucu yuvarlatılmış ağız kenarından kaideye doğru daralan hafif konveks profilli, konik görümlü **kat. no. 85'**in benzeri M.Ö. 225-175'e tarihlenmektedir.¹⁶⁶

2.3. TABAK

2.3.1. Ağız Kenarı Yivli Tabak

Kat. no. 86

Adını ağız kenarındaki yivlerden alan tabakların üretimi M.Ö. 430'da başlamıştır.¹⁶⁷ İlk ortaya çıktığında içe meyilli ağız kenarında iki adet derin yiv bulunan, alçak ve geniş halka kaideye sahip tabakların gövdesi dik ve sıgıdır. Dışta ağız kenarının altında konkav profil, içte ise gövdeden tondoya geçişte bir kırılma vardır. Kaide altı da yivlerle ve plastik bantlarla profillendirilmiştir. Yüzyılın sonlarında cidar kalınlaşmış, ağız kenarındaki meyil azalmış, kaide altı düzleşmiştir. Tabakların tondosunda çemberlerle sınırlanan dil baskısı kullanılmıştır. Atina Agorası'ndaki en geç örnek M.Ö. 325'e tarihlenmektedir.¹⁶⁸

M.Ö. 375'te tamamen firnisli tabakların yanı sıra ağız kenarı rezerve örneklerin üretimi başlamış ve Hellenistik Dönem boyunca sürmüştür. Sıklıkla adak "pyre"lerinde ve domestik alanlarda ele geçen bu örnekler Attika dışında rastlanmamaktadır.¹⁶⁹

Attika dışında az sayıda örneğine rastlanan form¹⁷⁰ tiyatro depozitlerinde de tek bir örnekle temsil edilmektedir. Ağız kenarında iki adet fazla derin olmayan yiv

¹⁶⁴Krş. **Kat. no. 10.** Benzerleri için bkz.: Rotroff, Agora 29, fig. 63:1004, s. 341; Schäfer, taf. 4 :C17, ss. 37, 43; Gassner, taf. 4: 74, s. 42.

¹⁶⁵Rotroff, Agora 29, fig. 64 : 1032, s. 343; Coldstream ve diğerleri, şek. 3.3: 1, s. 98; Kögler, abb. 21: E107-108, ss.466, 152; Hayes, fig. 14:5, s. 26; Gürler, çiz. 4:3, s. 135.

¹⁶⁶Rotroff, Agora 29, fig. 64: 1031, s. 343.

¹⁶⁷ Form hakkındaki bilgiler için bkz. Sparkes ve Talcott, s. 156.

¹⁶⁸Sparkes ve Talcott, fig. 10:, 1036, s. 309.

¹⁶⁹ Rotroff, Agora 29, s. 151.

¹⁷⁰ Attika dışındaki buluntu yerleri için bkz. Rotroff, Agora 29, dn. 26.

bulunan **kat. no. 86** dışta düzleştirilmiş ağız kenarına, konveks gövdeye sahiptir. Ağız kenarının altında ve gövdenin alt kısmında birer yiv bulunmaktadır. İçte gövdeden tondoya geçişte fazla belirgin olmayan bir kırılma vardır. Ağız kenarının içe meyilli olmaması, yivlerinse sığ olması, dışta ağız kenarının altındaki konkav profilin yerine daha sığ bir yivin bulunuşu tabağın geç örneklerden olduğuna işaret etmektedir. Elis'te yakın gövde profiline sahip bir tabak M.Ö. 4.yy.'a tarihlenmektedir.¹⁷¹ Atina Agorası'nda benzer ağız kenarına sahip daha düz profilli bir örnek M.Ö. 325'e tarihlenmektedir.¹⁷²

2.3.2. Ağız Kenarı Yuvarlatılmış Tabak

Kat. no. 87-104

İlk örnekleri M.Ö. 4.yy.'ın başında görülen ve Hellenistik Dönem'de Attika'da en yaygın tabak formu olan ağız kenarı yuvarlatılmış, dışta ağız kenarının altında konkav profil bulunan, konveks gövdeli tabaklar, üretimi M.Ö. 5.yy.'ın üçüncü çeyreğinde başlayan "ağız kenarı yivli" tabakların basitleştirilmiş varyasyonudur.¹⁷³ Formun erken örneklerinde görülen ağız kenarındaki yivler ve ağız kenarının altında bulunan derin konkav profil iki tabak formu arasındaki ilişkiyi göstermektedir.¹⁷⁴ Ağız kenarındaki yiv uygulaması zamanla terk edilmiş, ağız kenarının altındaki konkav profil ise basit bir yive dönüşmüştür. Ağız çapının zamanla büyüdüğü dikkat çekmektedir.¹⁷⁵

M.Ö. 200'den önce Attika üretimi tüm tabakların tondosunda baskı bezeme bulunmaktadır. Sıklıkla palmet ve rulet nadiren ise sadece rulet bezeme kullanılmıştır.¹⁷⁶ M.Ö. erken 3.yy.'da birbirine yaylarla bağlı palmetler tercih edilmiştir.

¹⁷¹Veronika Mitsopoulos-Leon, "Keramik der klassischen und nachklassischen Zeit aus der Stadt Elis", **Γ' Επιστημονική Συνάντηση Για Την Ελληνιστική Κεραμική**, Atina, 1994, taf. 93: 21, s. 163.

¹⁷²Sparkes ve Talcott, fig. 10, 1044, s. 309.

¹⁷³Formun gelişimi hakkındaki bilgiler için bkz. Sparkes ve Talcott, s. 147; Rotroff, Agora 29, ss. 142-145.

¹⁷⁴"Ağız kenarı yivli" tabaklar için bkz. Sparkes ve Talcott, fig. 10: 1022-1032; "Ağız kenarı yuvarlatılmış" tabakların erken örnekleri için bkz. Sparkes ve Talcott, fig. 10: 1046-1050.

¹⁷⁵M.Ö. 4.yy.'ın ikinci yarısında ağız çapı 12-15 cm. olan tabaklar ağırlıktadır. Yüzyılın sonunda daha büyük (16-26 cm.) tabaklar popüler olmuştur (Rotroff, Agora 29, s. 143).

¹⁷⁶Rotroff, Agora 29, s. 143.

Klazomenai tabakların ağız çapı 12-28 cm, kaide çapı ise 12.4 -18.2 cm. arasındadır. Daldırma fırınsli iki örnek (**Kat. no. 94, 96**) dışındakiler korunduğu kadarıyla tamamen firnislidir. Firnis rengi ağırlıklı olarak parlak veya mat siyahtır. Az sayıda örnek siyah-kırmızı alacalı firnislidir. Katkısız hamurlu dört örnek dışında hamur kireç katkıdır.

Kat. no. 87, 88, 89 Attika tabaklarının kronolojik gelişim çizgisinde M.Ö. 4.yy.'ın ikinci yarısında görülen özellikleri taşımaktadır. Tabakların ağız kenarı içte yumuşak bir kavisle gövdeye bağlanmaktadır. Dışta ağız kenarının altında plastik bant bulunmaktadır. Gövdeleri üstte konkav, altta konveks profillidir.¹⁷⁷ Ancak **kat. no. 88**'in gövdesindeki konveks-konkav profil fazla belirgin değildir. Bu da tabağın **Kat. no. 87**'den biraz daha geç tarihlenebileceğine işaret etmektedir. Bu dönemde Attika tabaklarının kaide oturma düzlemi genelde yivli olsa da içe meyilli veya **Kat. no. 88**' de olduğu gibi konveks de olabilmektedir.¹⁷⁸ **Kat. no. 87**'nin tondosunda korunduğu kadarıyla baskı bezeme bulunmazken, **Kat. no. 88**'in tondosunda sık aralıklı, ince çizgilerden oluşan rulet bezeme vardır.¹⁷⁹

Yerel üretim olan **kat. no. 90**'da ağız kenarının altındaki plastik bant kaybolmuş, yerini basit bir yiv almıştır. Bu değişim aşaması Sparkes-Talcott tarafından yüzyılın üçüncü çeyreğine tarihlenirken, S. Rotroff yüzyılın sonlarını önermektedir.¹⁸⁰ Atina Kerameikos'ta yüzyılın son çeyreğine tarihlenen '*Z Yapısı 3*' te ele geçen çok sayıdaki tabak arasında plastik banda sahip örneklerin¹⁸¹ az olması değişimin bu tarihten önce gerçekleştiği izlenimini uyandırmaktadır. **Kat. no. 90** ile benzer profile sahip, daha kalın cidarlı Attika örnekleri M.Ö. 4.yy.'ın son çeyreğine tarihlenmektedir.¹⁸² Aegina'da ise gövde profili biraz daha düz bir örnek için M.Ö. 4/3.yy. önerilmektedir.¹⁸³

¹⁷⁷**Kat. no. 87**'nin benzerleri için bkz. Rotroff, Agora 29, fig. 46: 632, s. 309, M.Ö. 4.yy.'ın 3. çeyreği; Sparkes ve Talcott, fig. 10: 1057, s. 310, M.Ö. 350. Rotroff aynı tabağı M.Ö. 325'e tarihlemektedir (Retroff, Agora 29, fig. 46: 633, s. 309). **Kat. no. 88**'in benzeri için bkz. Rotroff, Agora 29, fig. 46: 641, s. 309, M.Ö. 4.yy.'ın 4. çeyreği; Anderson, fig. 13: 139, s. 147, M.Ö. 4/3.yy. **Kat. no. 98**'in benzeri için bkz. Rotroff, Agora 29, fig. 46:641.

¹⁷⁸Retroff, Agora 29, s. 144.

¹⁷⁹Erken Hellenistik Attika tabaklarında rulet bezeme sık aralıklı, ince çizgiler şeklinde iken M.Ö. 275'ten sonra daha kısa, kalın seyrek aralıklı çizgilerden oluşmaya başlamıştır (Retroff, Agora 29, s. 143).

¹⁸⁰Sparkes ve Talcott, ss. 147, 310, fig. 10: 1058-1060; Rotroff, Agora 29, s. 144.

¹⁸¹Knigge, abb. 44-45: 630, 981.

¹⁸²Sparkes ve Talcott, fig. 10:1059, s. 310; Knigge, abb. 44: 678, s. 73.

¹⁸³Smetana-Scherer, abb. 7:375, s. 59.

Yuvarlatılmış ağız kenarının altında yiv bulunan **Kat. no. 91, 92**'nin gövde profili önceki örnekler göre düzleşmiştir. Benzer örnekler tabakların, M.Ö. 3.yy.'ın ilk çeyreğine tarihlenmesi gerektiğini göstermektedir.¹⁸⁴

Kat. no. 93, 94, 95, 96'da içte ağız kenarından gövdeye geçişteki kavis kaybolmuş, ağız kenarının içe katlandığı izlenimini veren ek yeri belirginleşmiştir. **Kat. no. 95**'te yiv gövdenin ortasına doğru kaymıştır. **Kat. no. 96** daha derin ve düz profilli gövdeye sahiptir. Bu ağız kenarı formu Attika tabaklarında M.Ö. 3.yy.'ın ortalarından itibaren karşımıza çıkmakta, M.Ö.2.yy.'ın birinci yarısında tabakların biraz daha derin olduğu görülmektedir.¹⁸⁵ **Kat. no. 93, 94** gibi hafif konveks profilli ve fazla derin olmayan tabaklar Gordion, Khios, Salamis ve Alexandria'da M.Ö. 3.yy. boyunca görülmektedir.¹⁸⁶ **Kat. no. 95** gibi biraz daha düz profilli gövdeye sahip ve gövdenin orta hizasında yiv bulunan bir tabak ise Pergamon'da M.Ö. 2.yy.'ın başına tarihlenmektedir.¹⁸⁷ Khios'ta bulunmuş **Kat. no. 96** gibi konik gövdeli tabaklar daha derin tabakların M.Ö. 3.yy.'ın son çeyreğinden önce kullanımda olduğunu göstermektedir.¹⁸⁸ Antiokheia'da da benzer bir örnek Attika dışında derin tabakların daha erken bir dönemden itibaren tercih edildiğini göstermektedir.¹⁸⁹ Alexandria ve Samaria'da bulunan benzer tabaklar ise M.Ö. 2.yy.'a tarihlenmektedir.¹⁹⁰

Yerel üretim olan **Kat. no. 97, 98, 99, 100**'ün ağız kenarı dışta aşağı sarkık bir form almıştır. **Kat. no. 97, 98, 100**'ün dışta ucu inceltilmiş ağız kenarı "çekiç" formundadır. Attika tabaklarında bu tür ağız kenarı 3. yy.'ın son çeyreğinde karşımıza çıkmaktadır.¹⁹¹ Ancak Kırım'da Panskoye'de bulunmuş ve M.Ö. 270'ten önceye tarihlenen **Kat. no. 97** ile aynı profile sahip gri hamurlu bir tabak bu tip ağız kenarının Attika dışında daha erken bir dönemden itibaren kullanıldığını

¹⁸⁴**Kat. no. 91** için bkz. Rotroff, Agora 29, fig. 47: 655, s. 311; Mitsopoulos-Leon, FiE 9,2,2, taf. 10: A 54, 23; Smetana-Scherer, abb. 4: 372, s. 59. **Kat. no. 92** için bkz. Rotroff, Agora 29, fig. 46: 654, s. 311, Smetana-Scherer, abb. 5:373, s. 59, E. Burkhalter, "La ceramique hellenistique et romaine du sanctuaire d'Aphrodite à Arnathonte", **BCH**, Cilt: 111, Sayı: 1, 1987, fig. 8: 39, s. 368; Hannestad, pl. 66: 154-155, s. 143.

¹⁸⁵Rotroff, Agora 29, fig. 47-48: 661, 672, 678, ss. 311-312.

¹⁸⁶Anderson, fig. 15: 155, s. 148; Winter, fig. 5: 60, ss. 151-152; Jehasse, fig. 21: 32, s. 33; Harlaut, fig. 8:f, s. 270.

¹⁸⁷Schäfer, taf. 1: C2, s. 34.

¹⁸⁸Anderson, fig. 15: 213, 215, s. 152.

¹⁸⁹Waage, pl.1: 2k, s. 15.

¹⁹⁰Harlaut, fig. 11: g-i, s. 287; Crowfoot ve diğerleri, fig. 51: 5,8, s. 252.

¹⁹¹Rotroff, Agora 29, fig. 47-48, 52: 666, 668, 669, 741 s. 312.

kanıtlamaktadır.¹⁹² Ephesos, Sardis ve Samos'ta benzer ağız yapısına sahip tabaklar daha derin gövdeli olarak M.Ö. 2.yy.'da üretilmeye devam edilmiştir.¹⁹³ S. Rotroff, Sardis tabağının paralellerinin Pergamon sunağının temelinde ele geçen tabaklar arasında bulunmadığını belirterek yerel üretimin M.Ö. 160'dan sonra başlamış olabileceğini belirtmektedir.¹⁹⁴ **Kat. no. 97** Panskoye ve Atina örnekleri yardımıyla M.Ö. 3.yy.'a tarihlenmektedir. **Kat. no. 98**'in benzeri M.Ö. 3.yy.'ın sonlarına aittir.¹⁹⁵ **Kat. no. 99**'un bir benzeri M.Ö. 300-150 arasına tarihlenmektedir.¹⁹⁶ **Kat. no. 100**'ün paralelleri ise M.Ö. 2.yy.'a ait tabaklar arasında bulunmaktadır.¹⁹⁷

Kat. no. 101, 102, 103, 104 ağız kenarı yuvarlatılmış tabaklara ait kaide parçalarıdır. Dışta hafif konveks profilli, alçak halka formundaki kaidelerin iç yüzünden ayak çemberine geçişte yumuşak bir kavis vardır. Bu tür kaideler M.Ö.4.yy.'ın son çeyreği ile M.Ö. 3.yy.'ın birinci çeyreğine ait tabaklarda kullanılmıştır.¹⁹⁸ Tabakların tondosundaki ince, sık çizgilerden oluşan rulet bezeme de tabakların Erken Hellenistik Dönem'e ait olduklarını göstermektedir.

2.3.3. Ağız Kenarı Dışa Dönük Tabak

Kat. no. 105-109

Ağız kenarı dışa dönük tabaklar tesviye dolgularında ele geçen tabaklar arasında küçük bir grubu oluşturmaktadır. Ağız çapı 12.8-21.4 cm. arasında değişen tabaklar, dışa çekik, ucu hafif aşağı dönük geniş ağız kenarına sahiptir. Ağız kenarında yiv vardır. Kaideye doğru daralan, derin sayılabilecek gövdeleri konkav profillidir. **Kat. no. 105, 106, 107**'de içte gövdede yiv bulunmaktadır. Kaideleri korunmamış olan tabakların içi ve dışı firnislidir. İki örneğin (**Kat. 108, 109**) dudak kenarı rezervedir. Tabakların hamuru katkısız ya da değişen oranda kireç katkılıdır.

Kat. no. 105, 106 ağız kenarının daha geniş ve gövdelerinin daha sığ olması ile diğer örneklerden farklılaşmaktadır. Pergamon'da benzer forma sahip çok sayıda tabak ele geçmiştir. Ancak M.Ö. 3. ve 2.yy.'a tarihlenen tabakların sadece ağız

¹⁹² Hannestad ve diğerleri, pl. 69: B 235, s. 148.

¹⁹³ Gassner, taf. 6: 106 -110, s. 47; Rotroff ve Oliver, pl. 13: 66, s. 30; Jantzen, taf. 85: 1862, s. 319.

¹⁹⁴ Rotroff ve Oliver, s. 26.

¹⁹⁵ Rotroff, Agora 29, fig. 48, 669, s. 312.

¹⁹⁶ Berlin, Andrea ve J. Pilacinski. "The Pottery of the early and middle Hellenistic Period", **Report of the Department of Antiquities, Cyprus**, 2003, fig.2:16, ss. 201, 210.

¹⁹⁷ Rotroff ve Oliver, pl. 13: 66; Jantzen, taf. 85: 1862, s. 319.

¹⁹⁸ Rotroff, Agora 29, fig. 46: 636, 649, 650, 652, ss. 309-310.

kenarı veya gövdenin iç kısmı firnislenmiştir.¹⁹⁹ J. Schäfer, tamamen firnisli tek bir örneğin bulunduğunu, Batı Yamacı stilinde bezemeye sahip bu tabağın, seri olarak üretilen daha basit tabakların prototipini oluşturmuş olabileceğini belirtmektedir.²⁰⁰ Gordion'da Klazomenai tabakları gibi siyah firnisli, bezemesiz bir örneğin gövdesinde içte ince bir plastik bant vardır.²⁰¹ Didyma'da da basit firnisli bir tabak M.Ö. 3/2.yy.'a tarihlenmektedir.²⁰² Halikarnassos Mausolleionu kazılarında M.Ö. 2.yy.'ın ortalarına tarihlenen bir kontekstte Klazomenai tabağı gibi tamamı firnisli bir örnek ele geçmiştir.²⁰³ Attik seramik formları arasında yakın benzerleri bulunmayan yerel üretim tabaklar benzerleri yardımıyla M.Ö. 3.yy.'ın ikinci yarısı ile M.Ö. 2.yy.'ın birinci yarısına tarihlenmektedir.

Kat. no. 107, 108, 109'un benzerlerine M.Ö. 3.yy.'ın ikinci yarısı ile M.Ö. 2.yy.'ın birinci yarısına ait "sosluk" ve balık tabakları arasında rastlanmaktadır²⁰⁴. Attika balık tabaklarında²⁰⁵ derin, konkav profilli gövde M.Ö.2/1.yy.'da görülen bir özellik olmasına rağmen, form Doğu Akdeniz'de daha erken dönemlerden itibaren kullanılmıştır.²⁰⁶

2.3.4. Balık Tabağı

Kat. no. 110-131

Balık tabağı olarak adlandırılan form, aşağı sarkık ağız kenarına, kaideye doğru daralan konik gövdeye ve tondosu çukurlaştırılmış halka kaideye sahiptir. Tabaklar içte ağız kenarından gövdeye geçişte ve sosluk çevresinde yive ve ince bir rezerve banda sahiptir. Form adını kırmızı figürlü tabaklarda yer alan balık

¹⁹⁹De Luca ve Radt, ss. 11-12, 1-16; de Luca ve Ziegenaus, AvP 11, 1, taf. 65: 171, s. 128.

²⁰⁰Schafer, taf. 9: D 1, s. 46, tabak Batı Yamacı stilinde bezemeye sahiptir.

²⁰¹Winter, pl. 6: 61, s. 154.

²⁰²Wintermeyer, abb. 186, ss. 27, 125.

²⁰³Leif Erik Vaag ve diğerleri, **The Maussolleion at Halikarnassos. The Pottery**, Reports of the Danish Archaeological Expedition to Bodrum, Cilt: 7, Aarhus University Press, 2002, pl. 40, J40, s. 188.

²⁰⁴Ewdoksia Papuci-Wladyka, "Nea Paphos, Cyprus. The Hellenistic Pottery from Polish Excavations (1965-1993)", **Studies in ancient Art and Civilization**, Cilt: 7, Krakow, 1995, (Nea Paphos), fig. 6:2, s. 74; Crowfoot ve diğerleri, fig. 37: 11, s. 222; Rotroff ve Oliver, pl. 12: 63, s. 30; Papuci-Wladyka, Ewdoksia. "Ελληνιστική κεραμική από την πολωνική ανασκαφή στην Πάφο της Κύπρου. Δεξαμενή Av/73", **Γ' Επιστημονική Συνάντηση Για Την Ελληνιστική Κεραμική**, Atina, 1994, ss. 257-268, taf. 208:88, s. 261.

²⁰⁵Rotroff, Agora 29, fig. 51: 732-733, s. 317.

²⁰⁶Koroni'de Klasik balık tabakları ile birlikte ele geçen olasılıkla ithal bir örnek formun Attika dışındaki üretim merkezlerinde erken dönemden beri kullanıldığını göstermektedir (Vanderpool ve diğerleri, Hesperis 31, fig. 8: 18, s. 35).

betimlerinden almakta ve tartışmalı olmakla beraber antik adının “οζυβαφον” olabileceği ileri sürülmektedir.²⁰⁷ Formun siyah firnisli örneklerinin üretimine M.Ö. 5.yy.’ın sonlarında Atina’da başlandığı düşünülmektedir.²⁰⁸ Ancak Mytilene’de biraz daha erkene tarihlenen örnekler bulunmuştur.²⁰⁹

M.Ö. 4.yy.’da Attika tabakları sıg gövdelidir. İçte düz profilli gövdeden aşağı sarkık, dik profilli ağız kenarına geçiş keskindir. Geniş ağız kenarı gövdeyi tamamen örtmektedir. M.Ö. 4.yy.’ın birinci çeyreğinde Attika tabakları dışta profillendirilmiş kaidelere sahiptir. Kaidenin iç yüzünden ayak çemberine geçişte bir set bulunmaktadır.²¹⁰ Dönemin sonunda kaideler sadeleşmiştir. Yüzyılın ikinci çeyreğinde dışta konveks profilli olan kaidelerin içinde artık set bulunmamaktadır.²¹¹ Meyilli oturma düzleminde yiv vardır. Zamanla ağız kenarı dışa doğru açılmıştır. M.Ö. 3.yy.’ın başından itibaren içte gövde profili konkav olabilmektedir. Yüzyılın birinci çeyreğinden itibaren ağız kenarı daralmaya başlamış, böylece gövdenin alt kısmı görünür hale gelmiştir. Kaide oturma düzlemi düzdür. M.Ö. 2.yy.’ın birinci çeyreğinde gövde derinleşmiştir. Yüzyılın ikinci çeyreğinde Attik balık tabaklarının üretiminde belirgin bir azalma olmuştur.²¹²

Klazomenai tiyatro kazılarında ele geçen tabak formları arasında en yoğun grubu oluşturan balık tabakları, ağız yapısı bakımından iki gruba ayrılmaktadır. Birinci grupta yer alan örnekler Attika tabakları gibi aşağı sarkık ağız kenarına sahiptir. İkinci grupta yer alan tabakların ağız kenarı dışa çekilerek ucu yuvarlatılmıştır. Her iki gruptaki tabakların boyut olarak birbirine yakın olduğu görülmektedir. Attika tipi tabakların ağız çapı 14.6-21.2 cm., kaide çapı 8.6-10.8 cm. arasında değişirken ikinci grup tabakların ağız çapı 16.7- 24.8 cm., kaide çapı 7.7-9.5 cm.’dir. Yerel üretim olan **kat. no. 110-114** Attika tipi balık tabaklarının taklididir. **Kat. no. 115, 116** ise olasılıkla Attika üretimidir.

Kat. no. 110, 111 dışta hafif konveks profilli, aşağı sarkık geniş ağız kenarına sahiptir. Dikey ağız kenarından gövdeye geçiş keskindir. İçte ağız kenarında rezerve bant ve yiv vardır. Oldukça sıg olduğu anlaşılan gövde içte hafif

²⁰⁷Rotroff, Agora 29, s. 146, dn. 11; tartışmaların bir özeti için bkz. Winter, s. 158-159.

²⁰⁸Sparkes ve Talcott, s. 147.

²⁰⁹Rotroff, Agora 29, dn. 11.

²¹⁰ Sparkes ve Talcott, fig. 10: 1061-1066, s.310.

²¹¹ Sparkes ve Talcott, fig. 10: 1066-1076, s. 311.

²¹² Rotroff, Agora 29, ss. 146-148.

konkavdır. Bu özelliklerle Attika tabaklarında M.Ö. 4.yy.'ın sonları ile M.Ö. 3.yy.'ın başlarında karşılaşılmaktadır.²¹³ Attika dışındaki örnekler de aynı döneme tarihlenmektedir.²¹⁴

Ağız kenarı biraz daha dar ve hafif dışa eğik olan, sığ gövdeli **Kat. no. 112, 113**'e benzeyen örnekler M.Ö.3.yy.'a tarihlenmektedir.²¹⁵

Kat. no. 114'ün aşağı sarkık ağız kenarı önceki örnekler kadar dik olmayıp dışa eğiktir. Dar ağız kenarı gövdenin yarısını açıkta bırakmaktadır. Bu özellikleriyle tabak M.Ö. 3.yy. içlerine ait olmalıdır.²¹⁶

Kat. no. 115 konveks profilli halka kaideye sahiptir. Tabağın sosluk çevresinde yiv yoktur. Ayak çemberi rezerve olup firnis bantlarla bezenmiştir. Firnis bantlı ayak çemberi Attika tabaklarında M.Ö. 4.yy.'ın birinci yarısında görülmektedir.²¹⁷ Attika dışındaki üretim merkezlerinde de M.Ö. 4.yy.'a tarihlenen tabaklarda bu uygulamaya rastlanmaktadır.²¹⁸ Kaidenin dış yüzünün konveks profilli oluşu ise yüzyılın ikinci çeyreğine işaret eden bir özelliktir.²¹⁹

Kat. no. 116'nın dış yüzü konveks profillidir. Rezerve oturma düzlemindeki yivde miltoz izleri bulunmaktadır. Bu özelliklere sahip kalın cidarlı ve ağır görümlü kaideler M.Ö. 4.yy.'ın ikinci yarısı ile M.Ö. 3.yy.'ın başında görülmektedir.²²⁰

İkinci grupta yer alan **117, 118, 119, 120, 121, 122 kat. no.**lu tabakların ağız kenarı dışa çekilerek ucu yuvarlatılmıştır. Dışta gövdeden ağız kenarına geçişte cidar inceltildiğinden profilde bir kırılma vardır. Attika tabaklarında olduğu gibi dışa eğik halka kaideler dışta hafif konveks (**kat. no. 117**) veya düz (**kat. no. 118, 119, 120**) profillidir. Tabakların ağız kenarının altındaki ve sosluk çevresindeki rezerve bantlar Attika tipi tabaklardan daha kalındır. Dışta ağız kenarı ve kaide oturma düzlemi rezervedir. İçte ağız kenarında ve sosluk çevresinde sığ bir yiv bulunabilse de bu bir kural değildir. Tabaklarda genelde rulet bezeme vardır (**Kat. no. 117, 119,**

²¹³Rotroff, Agora 29, fig. 50: 712, ss. 147-148, 315.

²¹⁴Rotroff ve Oliver, pl. 6: 24, s. 23; de Luca ve Ziegenaus, Avp 11,1, taf. 64: 16, s. 101.

²¹⁵Rotroff, Agora 29, fig. 51, 717, 721, 726, ss. 316-317; Vanderpool, fig. 8, 19-21, s. 35.

²¹⁶Benzer tabaklar için bkz. Rotroff, Agora 29, fig. 51: 725; Hayes, fig. 4: AA; Vaag ve diğerleri, pl. 49: K 141, s. 206.

²¹⁷Sparkes ve Talcott, fig. 10: 1065-1068, ss. 148, 310.

²¹⁸Winter, fig. 6: 62-63, s. 164; Cook, s. 152, Hasdağlı, şek. 48: 136, s. 139.

²¹⁹Sparkes ve Talcott, fig. 10: 1069-1076, s. 311.

²²⁰ Sparkes ve Talcott, fig. 10: 1069- 1076, s. 311; Rotroff, Agora 29, fig. 50-51:709-717, ss. 147, 315-316; Mitsopoulos-Leon, FiE 9,2,2, s. 21.

120). Benzer formlu balık tabakları Troia²²¹, Pergamon²²², Ege Gübre²²³, Smyrna Agorası²²⁴, Ephesos²²⁵, Halikarnassos Mausolleionu²²⁶, Phokaia²²⁷ ve Labraunda²²⁸ kazılarında ele geçmiştir. Bu kentler dışında yayınlanmış örneği bulunmayan tabaklar olasılıkla Batı Anadolu üretimidir. Yaygın bir form olduğu anlaşılan tabakların arasında en erkene tarihleneni Laubraunda örneğidir (M.Ö. 4/3.yy.). Ancak tabağın buluntu yeri belli olmayıp olasılıkla analogi yardımıyla tarihlendiğinden formun ortaya çıkış tarihiyle ilgili güvenilir bilgi vermemektedir. Troia’da M.Ö. 230/220’ye tarihlenen bir kontekstte ele geçen tabak ise formun yüzyılın ortalarında kullanımda olduğunu göstermektedir. Pergamon örnekleri M.Ö. 3.yy.’ın sonları ile M.Ö. 2.yy.’ın birinci çeyreğine tarihlenen kontekstlerde ele geçmiştir. Ephesos tabağı ise M.Ö. 2.yy.’ın üçüncü üçlüğüne tarihlenen bir kontekste ait olup sayılan örnekler arasında en geç tarihli olanıdır. Daha erken tarihli olan Pergamon tabakları Ephesos tabağına göre daha derindir. Bu örneklerden anlaşıldığı kadarı ile Attika tabaklarında olduğu gibi formun zamanla derinleştiğini söylemek mümkün değildir. Tabakların ağız profilinde de belirgin bir farklılık yoktur. **Kat. no. 117-122**’nin benzerleri, formun M.Ö. 3. yy.’ın ikinci yarısı ile ve 2.yy.’ın üçüncü çeyreği arasında kullanımda olduğunu göstermektedir.

Kat. no. 123-131 balık tabaklarına ait kaide-gövde parçalarıdır. Ağız kenarı korunmamış olan tabakların hangi gruba ait olduklarını belirlemek mümkün olmamıştır. **Kat. no. 123**’ün kaide dış yüzü konvektir. Rezerve oturma düzleminde yiv vardır. Ayak çemberi konkveks profillidir. Sosluk kenarı keskin hatlı olup fazla çıkıntılı değildir. M.Ö. 4.yy.’ın 2. yarısı ile M.Ö. 3.yy.’ın birinci çeyreğinde balık

²²¹ Billur Tekkök, “The City Wall of Ilion: New evidence for Dating,” *Studia Troica*, Cilt: 10, 2000, pl. 1: 18, s.91; Berlin, pl. 16:57, 20:96,97, ss. 113,118.

²²² de Luca ve Radt, s. 18, 56-57; de Luca ve Ziegenaus, AvP 11, 1, taf. 43,65: 152, 237, ss.124, 137; Gioia de Luca ve Oskar Ziegenaus, *Das Asklepieion. Der Nördliche Temonosbezirk und Angrenzende Anlagen in Hellenistischer und Frühromischer Zeit*, AvP, Cilt: 11, 2, Berlin, 1975, taf. 51, 2, ss. 87-88; Sarah Japp, “Archäometrisch-archäologische Untersuchungen an Keramik aus Pergamon und Umgebung” *İstMitt* 59, 2009, abb. 6: Perga 59, s. 225.

²²³Tuncay Küçük, *Ege Gübre Kazısı Hellenistik Dönem Seramikleri*, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir, 2006, çiz. 19-20: 51, 56-57, ss. 46, 48

²²⁴Gülten Çelik, *Smyrna Agorası “I-J 16/17” Sondajı Hellenistik Dönem Malzemesi*, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), D.E.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir, 2007, çiz. 52: 140-142, ss. 99-100; Rabia Aktaş, *İzmir Agora Kazısı Siyah Firnisli Seramikleri*, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir, 2011, çiz 20: 64-67.

²²⁵Gassner, taf. 6: 95, s. 45.

²²⁶Vaag, pl. 3: 46, A 28, K116, ss. 88, 203.

²²⁷Ömer Özyiğit, “1994 yılı Phokaia Kazı Çalışmaları”, *KST*, Cilt: 17, 2, Ankara, 1996, çiz. 8: 5, s. 9, Erken Hellenistik.

²²⁸Hellström, pl.33: 62, s. 59, M.Ö. 4/3.yy.

tabaklarının kaideleri kalın cidarlı ve ağır görünümlüdür. Konveks profilli dışa eğik halka biçimindeki kaidelerin oturma düzlemi genelde dışa meyilli ve yivli olup rezerve bırakılmıştır.²²⁹ B. Sparkes ve L. Talcott²³⁰, balık tabaklarının M.Ö. 4.yy.'daki gelişim çizgisi içinde ayak çemberinin sırasıyla düz, konveks ve konik profil aldığını belirtse de M.Ö. 3.yy.'ın sonlarına tarihlenen Attika tabaklarında hala konveks ayak çemberine rastlanabilmektedir.²³¹ Kaide yapısı yukarıda sözü edilen erken özellikleri gösteren ve Klazomenai örneğine benzeyen bu tabaklar sosluk kenarının yuvarlatılmış ve çıkıntılı olması ile erken örneklerden farklılaşmaktadır.²³² Hem kaide hem de sosluk yapısı ile Klazomenai tabağına benzeyen örnekler M.Ö. 4. yy.'ın ikinci yarısı ile M.Ö. 3.yy.'ın başlarına tarihlenmektedir.²³³ Dış yüzü daha düz profilli olan, oturma düzleminde yiv bulunan, ayak çemberi konik **kat. no. 124,125**'in benzerleri de yine aynı tarihe aittir.²³⁴

Kat. no. 126, 127'nin kaidesi daha ince cidarlı ve düz profillidir. Oturma düzleminde yiv bulunmamaktadır. Korunduğu kadarıyla gövdelerinin fazla derin olmadığı anlaşılmaktadır. **Kat. no. 128**'de sığ formlu oldukça küçük bir tabağına ait kaide parçasıdır. Benzer özelliklere sahip örnekler M.Ö. 3.yy.'ın ikinci yarısı ile M.Ö. 2.yy.'ın birinci yarısına tarihlenmektedir.²³⁵

Kat. no. 129, 130, 131 benzer kaide yapısına sahiptir. Ancak gövdesi biraz daha dik profilli olan tabakların daha derin formlu olduğu anlaşılmaktadır. Atina Agorası'nda benzer tabaklar M.Ö. 2.yy.'ın birinci çeyreğine tarihlenmektedir.²³⁶ Pergamon'da M.Ö.3.yy.'ın son çeyreğine tarihlenen bir örnek ise yerel üretimlerde derin formların daha erken kullanılmaya başlandığını göstermektedir.²³⁷

²²⁹Bu tür kaideler için bkz. Sparkes ve Talcott, fig. 10: 1069- 1076, s. 311; Rotroff, Agora 29, fig. 50-51: 709-717, ss. 147, 315-316; Mitsopoulos-Leon, s. 21.

²³⁰Sparkes ve Talcott, s. 148.

²³¹Rotroff, Agora 29, fig. 51: 724, 726, 728.

²³²Attika tabaklarında M.Ö. 3.yy.'ın ortalarına kadar sosluk kenarı keskindir. Bu tarihten itibaren ise kenarı yuvarlatılmış, çıkıntılı sosluklar yaygınlaşmıştır (Rotroff, Agora 29, s. 148).

²³³Rotroff, Agora 29, fig. 50: 713, s. 315; Sparkes ve Talcott, fig. 10: 1075, s. 311; Cook, fig. 10:3, s. 152; Rotroff ve Oliver, pl. 6: 21, s. 22; Salles, fig. 9:3, s. 3.

²³⁴Rotroff, Agora 29, fig. 50: 715, s. 316; Stewart, fig. 205: 122, s. 258.

²³⁵Rotroff, Agora 29, fig. 51: 720, s. 316; Mitsopoulos-Leon, taf. 7: A 38, s. 26.

²³⁶Rotroff, Agora 29, fig. 51: 729-730, s. 317.

²³⁷Schäfer, taf. 1: C4, s. 43.

2.3. CUP SKYPHOS

Kat. no. 132-137

Cup skyphos formu düz veya dışa çekik konkav ağız kenarına, derin çanak formunda gövdeye, kalıp yapımı yüksek halka kaideye ve gövdenden çıkıp ağız kenarına yükselen ve bazen ağız kenarını da aşan kulplara sahip bir içki kabıdır. Form M.Ö. 6.yy.'da Atina'da ortaya çıkmış, ağız, gövde ve kaide profilinde değişiklikler yapılarak M.Ö. 4.yy.'ın ortalarına kadar üretilmiştir.

Tesviye dolgularında ele geçen cup skyphosların ağız çapları 12 cm., kaide çapları 6.5-11cm.'dir. Örnekler ağırlıklı olarak katkısız hamurlu parlak siyah firnislidir.

Kat. no. 132, 133, 134 no.lu ağız kenarı parçaları hafif dışa eğik ve dışta kalınlaştırılmıştır. Dışta ağız kenarından gövdeye geçişte konkav profillidir. Bu ağız profiline sahip cup skyphoslar "Kalın kenarlı" tip olarak sınıflanmaktadır.²³⁸ Kalın kenarlı cup skyphosların üretimi Atina'da M.Ö. 5.yy.'ın son çeyreğinde başlamış ve yaklaşık elli yıl sürmüştür.²³⁹ J. M. Cook, Smyrna'da yerel üretimin erken 4.yy.'da başlayıp yüzyılın ortalarına kadar devam ettiğini belirtmektedir.²⁴⁰ Ağız profilinde standart bir uygulama olmasa da M.Ö. 5.yy.'ın sonlarında ağız kenarı **kat. no. 132, 133**'e oranla daha ince ve ağız kenarından gövdeye geçişteki kavis daha yumuşaktır.²⁴¹ **Kat. no. 132, 133, 134** ile benzer ağız yapısına sahip örnekler ise M.Ö. 4.yy.'ın birinci yarısına tarihlenmektedir.²⁴² Gövdedeki konkav profili koruyan **kat. no. 133**, gövde profili oldukça düz olan **kat. no. 134**'e oranla biraz daha erkene ait olmalıdır.

Kat. no. 135, 136 kalın kenarlı cup-skyphoslara ait kaide parçalarıdır. Kalıp yapımı kaidelerin tanımlayıcı özelliği dış yüzlerinde, konveks profilli geniş alt bölümün üzerinde ince bir plastik bandın yer almasıdır. Kaidelerin iç yüzü de konveks olup oturma düzlemi oldukça dardır. **Kat. no. 136**'nın oturma düzlemi ve kaidenin iç yüzü firnislidir. Gövde-kaide geçişlerinde rezerve bant bulunmaktadır. **Kat. no. 135**'in rezerve ayak çemberi firnis bantlarla bezelidir. Tondosunda iki

²³⁸ Sparkes ve Talcott, ss. 111-112, fig. 6: 612, 617, 621.

²³⁹ Sparkes ve Talcott, s. 112.

²⁴⁰ Cook, s. 145.

²⁴¹ Sparkes ve Talcott, fig. 6: 612, 617, s. 279.

²⁴² Sparkes ve Talcott, fig. 6: 621 s. 280; Blonde, BCH 109,1, fig.14: 112, s. 301; Cook, fig. 1:2, s. 145; Zeren, şek. 59: 160, s. 108.

çember içinde dil baskısı vardır. Formun gelişim çizgisinde erken örneklerde ayak çemberi firnis bantlarla bezeli iken son aşamada tamamen firnislidir ve merkezi konik çıkıntıya sahiptir. Yerel üretimlerde M.Ö. 4.yy.'ın ikinci çeyreğinde daha yüksek ve iç yüzü konkav profilli, oturma düzlemi yivli kaideler kullanılmıştır.²⁴³ Bu gelişim çizgisine göre her iki örnek de M.Ö. 4.yy.'ın birinci çeyreğine tarihlenmelidir.²⁴⁴

Kat. no. 137 “ince kenarlı” cup skyphos formuna ait bir kaidedir. Formu kalın kenarlı cup skyphosun ayıran özellikler ağız²⁴⁵ ve kaide profilinde gözlenmektedir. **Kat. no. 137**, kalın kenarlı cup skyphos kaideleri gibi kalıp yapımıdır. Ancak kaide dış yüzünde üst kısımdaki plastik bant daha kalın olup, kaidenin alt kısmı dardır. Tondosunda, merkezi çemberi çevreleyen birbirine yaylarla bağlı beş adet palmet, en dışta ise alttan ve üstten çember ile sınırlanmış dil motifi baskısı vardır. Oturma düzlemi rezerve, kaidenin iç yüzü firnislidir. Rezeve ayak çemberinde firnis bantlar bulunmaktadır. Form Atina'da M.Ö. 5.yy.'ın üçüncü çeyreğinde ortaya çıktığında kaide oturma düzlemi dardır ve ayak çemberi yivlerle profillendirilmiştir.²⁴⁶ **Kat. no. 137** gibi rezerve oturma düzlemine ve firnis bantlı ayak çemberine sahip örnekler yüzyılın son çeyreğinden itibaren görülmektedir.²⁴⁷ M.Ö. 4.yy.'ın birinci çeyreğinin sonlarında ise tamamen firnisli ve merkezinde konik çıkıntı bulunan ayak çemberi standart hale gelmiştir ve yüzyılın ortalarında formun üretimi durmuştur.²⁴⁸ Batı Anadolu'da ise yerel üretim M.Ö. 4.yy.'ın birinci çeyreğinde başlayarak üçüncü çeyreğine kadar devam etmiştir.²⁴⁹ Bu süreç içinde firnis bantlarla bezenmiş rezerve ayak çemberinden, tamamı firnisli ayak çemberine geçiş Attika seramiğinden daha geç bir tarihte, yüzyılın ortalarında gerçekleşmiştir.²⁵⁰ Tondoda birbirine yaylarla bağlı palmet baskısı ve dil sırası erken örneklerden beri görülmektedir.²⁵¹ Ancak bu örneklerde bezeme şeması **kat. no.**

²⁴³ Cook, fig. 1:3, s. 145.

²⁴⁴ Benzer örnekler için bkz.: Cook, fig. 1: 2, s. 145; Alexandrescu, fig. 13: 563, s. 87; Sparkes ve Talcott, fig. 6: 617, s. 279.

²⁴⁵ İnce kenarlı cup-skyphos formu, düz veya hafif dışa çekik ağız kenarına sahiptir. Gövde profili dışta ağız kenarından kaideye kadar tek kavisle daralmakta, içte ise ağız kenarından gövdeye geçişte bir set bulunmaktadır.

²⁴⁶ Sparkes ve Talcott, ss. 110-11.

²⁴⁷ Sparkes ve Talcott, pl. 26, 54 : 586, s. 277.

²⁴⁸ Sparkes ve Talcott, fig. 6, pl. 26: 607-611, ss. 111, 278-279.

²⁴⁹ Cook, s. 146.

²⁵⁰ Gürsoy, s. 22.

²⁵¹ Sparkes ve Talcott, pl. 54: 586, 587, s. 277.

137'ye kıyasla daha zengin ve özenlidir. Palmetlerin ve dil sıralarının sayısı daha fazladır. M.Ö. 4.yy.'ın ikinci çeyreğinden itibaren ise palmetlerin çevresindeki dil sırasının yerini rulet bezeme almıştır.²⁵² Kaide profili ve baskı bezeme şeması ile **kat. no. 137**'ye oldukça benzeyen iki örnekte dil motifleri **kat. no. 137**'de olduğu gibi düzensiz aralıklarla özensizce yerleştirilmişlerdir.²⁵³ Kaide özellikleri ve tondo bezemesi **kat. no. 137**'nin 4.yy.'ın birinci çeyreğine ait olduğunu göstermektedir.

2.4. CUP-KANTHAROS VE KANTHAROS

2.4.1. Klasik Kantharos ve Cup Kantharos

Kat. no.138-147

M.Ö. 4.yy.'ın başlarında, zamanla en yaygın içki kabı haline gelen ve M.Ö. 3.yy.'ın ortalarına kadar kullanımda kalan Klasik kantharos formu ortaya çıkmıştır. Kulplarının şekline göre cup-kantharos ve kantharos olarak sınıflanan bu içki kapları ortak ağız-gövde-kaide profiline ve gelişim çizgisine sahiptir. Tiyatro kazılarında ele geçen ağız kenarı parçaları ile kaidelerin iki formdan hangisine ait olduğunu kesin olarak belirlemek her zaman mümkün olmadığından tek başlık altında ele alınmaları uygun görülmüştür.

Cup-kantharos²⁵⁴ M.Ö. 4.yy.'ın birinci çeyreğinde kalın kenarlı cup skyphos formunun ağız kenarı-gövde oranlarının değiştirilmesiyle ortaya çıkmıştır. Kalın kenarlı cup skyphosların kaide ve kulp formunu koruyan cup kantharoslar, dışta ağız kenarının biraz altında masif veya içi boş kalın plastik bir banda, konkav profilli boyna ve konveks sığ gövdeye sahiptir. Gövdeden çıkan kulplar cup skyphoslarda olduğu gibi ağız kenarına doğru yükselmekte ancak ağız kenarı ile birleşmemektedir. Kalıp yapımı ağız kenarı nedeniyle "kalın kenarlı" olarak sınıflanan bu cup kantharos formunun ortaya çıkmasından kısa bir süre sonra, yüzyılın ikinci çeyreğinde basit ağız kenarına sahip "ince kenarlı" varyasyonun üretimi başlamış ve her ikisi de M.Ö. 3.yy.'ın ortalarına kadar kullanımda kalmıştır.

²⁵² Sparkes ve Talcott, ss. 278-279, 604-611.

²⁵³ Sparkes ve Talcott, pl. 55: 603, s. 278; Hasdağlı, şek. 28: 61, s. 95.

²⁵⁴ Sparkes ve Talcott, ss. 118-120; Rotroff, Agora 29, ss. 85-87.

Yüzyılın ikinci çeyreğinde kalın kenarlı cup-kantharosların kulplarının değiştirilmesi ile kantharos²⁵⁵ formu ortaya çıkmıştır. Kantharoslar alt gövdenin üst kısmından çıkarak ağız kenarı ile birleşen dikey kulplara sahiptir. Ağız kenarı ile kulp birleşiminde dışa çıkıntı yapan yatay mahmuzlar bulunmaktadır. Yüzyılın ortalarına doğru basit ağız kenarına sahip “ince kenarlı kantharos”ların üretimi başlamıştır. Klasik kantharos formu da M.Ö. 3.yy.’ın ortalarına kadar kullanımda kalmıştır. A. Berlin, Troia’da klasik kantharosların üretiminin M.Ö. 2.yy.’a dek sürmüş olabileceğini belirtmektedir.²⁵⁶

Cup kantharosların ve kantharosların form gelişimi içinde daha ince-uzun oranlara kavuştukları görülmektedir. Boyun kısmı gövdeye oranla uzamış, kaideler küçülerek yükselmiştir. Tondoda bulunan palmet baskı ve/veya rulet bezemeden oluşan bezeme uygulaması yüzyılın son çeyreğinden önce terk edilmiştir.

Kat. no. 138, 139 dışa çekik ve dışa kalınlaştırılmış ağız kenarı ile cup skyphos ağız kenarını andırmaktadır. Henüz standart ağız formunu almamış olan bu tür kalın kenarlı cup kantharoslar M.Ö. 4.yy.’ın birinci çeyreğinde görülmektedir.²⁵⁷

Ağız kenarı korunmamış olan **140 kat. no.**lu kantharosun, oturma düzlemi rezerve, altı konkav kaidesi kısa boyunludur. Üst gövdesi dik ve hafif içbükey profillidir. Tondoda iki sıra rulet baskısı bulunmaktadır. **Kat. no. 140**’ın gövde oranları ve dar, alçak kaidesi M.Ö. 4.yy.’ın son çeyreğine tarihlenen kantharoslarda karşımıza çıkmaktadır.²⁵⁸ Ancak tondoda bulunan baskı bezeme formun yüzyılın son çeyreğinden önce yapıldığını göstermektedir. **Kat. no. 140** M.Ö. 4.yy.’ın üçüncü çeyreğinin sonlarına ait olmalıdır.

Kat. no. 141 ucu yuvarlatılmış hafif dışa çekik ağız kenarına, dik ve hafif konkav, geniş ve kısa boyna sahiptir. Kulpları korunmamış olan kabın ağız kenarı ve boyun özellikleri ince kenarlı kantharos olarak tanımlanmasını sağlamaktadır. İnce kenarlı cup kantharoslarda kantharoslara oranla dışa doğru daha fazla genişleyen ağız kenarı uca doğru da incelmektedir. **Kat. no. 141** gibi kısa boyunlu kantharoslar M.Ö.

²⁵⁵ Sparkes ve Talcott, s. 122; Rotroff, Agora 29, ss. 83-85.

²⁵⁶ Berlin, s. 89.

²⁵⁷ Sparkes ve Talcott, fig. 6: 648, s. 282; Hasdağlı, şek. 44:122, s. 133.

²⁵⁸ Rotroff, Agora 29, fig. 4: 8-9, ss. 242-243; Knigge, abb. 36, 749, 760, ss. 206-207.

4.yy.'ın son çeyreğine tarihlenmekte, yüzyılın sonundan itibaren boynun uzamaya başladığı görülmektedir.²⁵⁹

Kalın kenarlı kantharos formuna ait **Kat. no. 142**'nin ağız kenarı hafif dışa eğiktir. Benzer oranlara sahip kantharoslar M.Ö. 4.yy.'ın ikinci yarısına tarihlenmektedir.²⁶⁰

Kat. no. 143'ün dışa eğik ağız kenarının altında içi boş, kalın bir plastik bant vardır. İçbükey profilli boynu kısadır. **Kat. no. 143** benzer örnekler yardımıyla M.Ö. 4.yy.'ın ikinci ve üçüncü çeyreğine tarihlenmektedir.²⁶¹

Kat. no. 144-147 kantharoslara ait kaidelerdir. Çapları 4.2-5.8 cm. arasında değişmektedir. Form gelişimi içinde kaideler zamanla küçülmüştür. Kalıp yapımı kaidelerin boyun kısmı giderek yükselmiş, erken örneklerde yayvan olan gövde kaideye doğru daralan konik bir form kazanmıştır. Bu gelişim çizgisi içinde daha basık görünümlü olan **Kat. no. 144** M.Ö. 4.yy.'ın son çeyreğine tarihlenen örneklerle²⁶² benzerlik taşırken, **Kat. no. 145** uzun boyun kısmı ile daha ince-uzun oranlara sahip olan M.Ö. 3.yy.'ın 2. çeyreğine ait kantharoslarla²⁶³ karşılaştırılabilir. **Kat. no. 145**'in Troia'da bulunmuş benzerleri formun üretiminin yerel atölyelerde M.Ö. 2.yy.'ın 3. çeyreğine kadar devam etmiş olabileceğini göstermektedir.²⁶⁴

Kat. no. 146, 147 gövdesi yivli kantharoslara ait yüksek boyunlu kaidelerdir. Benzer bir örnek Troia'da M.Ö. 2.yy.'ın ilk çeyreğine tarihlenen bir kontekstte ele geçmiştir.²⁶⁵

2.4.2. Hellenistik Kantharos

Kat. no.148-154

Kat. no. 148, 149, 150, 151, hellenistik kantharos formuna ait ağız kenarı-gövde parçalarıdır. Dışa çekik ağız kenarı, yumuşak kavisli kısa bir boyunla şişkin gövdeye bağlanan "S" profilli kantharoslar, kalıp yapımı halka kaidelere, ağız

²⁵⁹ Rotroff, Agora 29, fig.4: 1-14, ss. 242-243.

²⁶⁰ Rotroff, Agora 29, fig. 6: 26,39, ss. 245, Sparkes ve Talcott, fig. 7: 701, s. 286; Blonde, BCH 112, 2, fig. 8: 59, s. 499.

²⁶¹ Blonde, BCH 112, fig. 8: 52, s. 499; Sparkes ve Talcott, fig. 7:661, s. 283; Zeren, şek. 80: 225, s. 157.

²⁶² Rotroff, Agora 29, fig. 4:8-12, ss. 242-243.

²⁶³ Rotroff, Agora 29, fig. 5: 22-25, s. 244.

²⁶⁴ Berlin, pl. 26: 179, ss. 130, 147.

²⁶⁵ Berlin, pl.25: 175, ss. 130, 147.

kenarının altına yerleştirilmiş makaralı şerit kulplara sahiptir.²⁶⁶ Hellenistik tipteki Attika kantharoslarından farklı forma sahip olan kantharosların üretimi M.Ö. 3.yy.'da olasılıkla Pergamon'da başlamıştır.²⁶⁷ Batı Anadolu'da yaygın olan form Doğu Akdeniz'e ve Karadeniz kıyılarına ihraç edilmiş, Makedonya, Samothrake ve Knossos'ta imitasyonları üretilmiştir.²⁶⁸

Formun üretiminin ne zaman son bulduğu tartışmalıdır. Dolayısı ile henüz sağlıklı bir kronoloji de oluşturulamamıştır. J. Schäfer en geç örnekleri M.Ö. 2.yy.'ın başına tarihlemektedir.²⁶⁹ Pergamon Asklepieion'unda ise en geç örnekler M.Ö. 2.yy.'ın son çeyreğine tarihlenen *Bauphase 12*'de ele geçmiştir.²⁷⁰ D. Behr ise kantharos formu için detaylı bir tipoloji oluşturmuş ve Pergamon'da henüz yayınlanmamış sarnıç buluntuları yardımıyla formun M.Ö. 1.yy.'ın 2. çeyreğine kadar kullanımda kaldığını belirtmiştir.²⁷¹ De Luca ise bu tarihin sarnıcın içerdiği buluntular için sadece bir *terminus ante quem* sağladığını ancak kesin bir tarih vermediğine dikkat çekmektedir.²⁷² S. Rotroff formun, M.Ö. 2.yy.'ın ikinci yarısında Pergamon sigillatalarının repertuarına girecek kadar uzun yaşadığını belirtmektedir.²⁷³

Çalışmaya dahil edilen kantharosların ağız çapları 7-15 cm. arasındadır. Firnis rengi mat siyah ve kahverengi tonlarındadır. Ağız kenarının altında iki adet kazıma yiv bulunan **kat. no. 151** dışındaki örnekler korunduğu kadarıyla bezemesizdir.

Kat. no. 148 dışı çekik geniş ağız kenarına, dışta konkav profilli boyna sahiptir. Pergamon'da M.Ö. 3.yy.'ın birinci çeyreğine tarihlenen ve serinin başında yer alan örneklere yakın durmaktadır.²⁷⁴

²⁶⁶ Schäfer, taf. 15: D 52, D 65, ss. 49, 55.

²⁶⁷ Rotroff ve Oliver, s. 39; Susan I. Rotroff, "West Spole in the East", **Céramiques Hellénistiques Et Romaines: Productions Et Diffusion En Méditerranée Orientale**, TMO, Cilt: 35, Lyon, 2002, (TMO 35), s. 100. Attika tipi hellenistik kantharos formları için bkz. Rotroff, Agora 29, fig. 14-19, ss. 97-107.

²⁶⁸ Pergamon kantharoslarının ve imitasyonlarının ele geçtiği yerleşmelerin detaylı listesi için bkz. Rotroff, TMO 35, ss. 100-105.

²⁶⁹ Schäfer, s. 55.

²⁷⁰ de Luca ve Ziegenaus, AvP 11, 1, taf. 54: 335-337, s. 151.

²⁷¹ Doris Behr, "Neue Ergebnisse zur Pergamenischen Westabhangkeramik" **IstMitt**, Cilt: 38, 1988, s. 115.

²⁷² de Luca ve Radt, s. 86.

²⁷³ Rotroff, TMO 35, s. 39.

²⁷⁴ Schäfer, taf. 15: D 52, s. 55; Behr, abb. 1: 4, s. 115. Benzer bir başka örnek için bkz. Mitsopoulos-Leon, taf. 25: B 19, s.36.

Kat. no. 149 dışa çekik, hafif içe meyilli ağız kenarına sahiptir. Gövdesi ağız kenarının altından kaideye doğru oldukça düz bir profille genişlemektedir. **Kat. no.150**'nin boyun kısmı biraz daha yüksek ve konkav profillidir. Her iki örnekte de boyun kısmı **kat. no. 148**'e oranla kısalmıştır. Benzer kantharoslar Pergamon'da en geç M.Ö. 2.yy.'ın başlarına tarihlenmektedir.²⁷⁵ Bu dönemde gövdenin en geniş noktasının yukarı doğru kaydığı ve ağız kenarından boyna geçişin daha keskin hale geldiği dikkat çekmektedir.

Kat. no. 151 dik profilli boyna ve dışa çekik uca doğru inceltilmiş ağız kenarına sahiptir. Dışta ağız kenarının altında iki adet kazıma yiv vardır. Formun Pergamon'da bulunmuş çok yakın benzeri J. Schäfer tarafından M.Ö.2.yy.'ın başlarına tarihlenmektedir.²⁷⁶

Kat. no. 152, 153, 154 dış yüzü çeşitli şekillerde profillendirilmiş halka kaideye, yukarı doğru genişleyen konveks profilli şişkin gövdeye sahiptir. Benzer örnekler M.Ö. 3. ve 2.yy.'a tarihlenmektedir.²⁷⁷

2.5. KALIP YAPIMI KAİDE

Kat. no. 155-163

Kat. no. 155 no.lu kalıp yapımı kaidenin dışa doğru genişleyen alçak oturma düzlemi ve konkav profilli yüksek boynu vardır. Oturma düzleminin dış yüzünde ve altında rezerve bir yiv bulunmaktadır. Kaide altı konkav olup merkezinde konik çıkıntı vardır. Bu kaide formu Attika seramiğinde bazı kantharos formları ile Korinth tipi skyphoslarda M.Ö. 4.yy.'ın son çeyreği ile M.Ö. 3.yy.'ın birinci çeyreği arasında kullanılmıştır. M.Ö. erken 4.yy.'dan itibaren Boiotia'da üretilen kantharos kaidelerinden etkilenildiği düşünülmektedir.²⁷⁸ M.Ö. 4.yy.'ın son çeyreğinde kaidenin üst kısmı M.Ö. 3.yy.'ın birinci çeyreğine ait örneklerle oranla daha geniş ve alçaktır. Ayrıca M.Ö. 3.yy.'a ait örneklerin oturma düzleminin daha geniş olduğu

²⁷⁵ **Kat. no. 149**'un benzeri için bkz. Schäfer, taf. 15, D 64, s. 55; **Kat. no. 150**'nin benzerleri için bkz. de Luca ve Radt, bl. 5: 454, s. 89; Schäfer, taf. 15: D 61, s. 55.

²⁷⁶ Schäfer, taf. 15: D 55, ss. 55,58.

²⁷⁷ Schäfer, taf. 15: D 52, D 65, s. 55; Behr, abb. 4-5: 13-14, 17, ss. 120, 123; Berlin, pl.3: 63, 105, ss. 113, 120; Chrysa Karadima, "The North Cemetery of Samothrace. Stone Sarcophagus 92. T9", **Hellenistic Pottery from the Aegean**, (Ed. L. Kypraiou), Mytilini, 1994, fig. 3-4, s. 199.

²⁷⁸ "Şerit kulplu" kantharoslar için bkz. Rotroff (Agora 29), fig.10: 102-109, ss. 90, 252-253; Küresel gövdeli kantharoslar için bkz. Rotroff, Agora 29, fig.11: 144, ss. 93, 257; Korinth tipi skyphoslar için bkz. Rotroff, Agora 29, fig.12: 157, ss. 95, 258; Smetana-Scherer, taf. 36: 477, s. 69.

dikkati çekmektedir. **Kat. no. 155**'in oranları M.Ö. 3.yy.'ın birinci çeyreğine ait örneklerle yakındır.

Kat. no. 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163 bir silme ve yivle profillendirilmiş kaideye sahiptir. Kaideye doğru daralan gövdeleri oldukça düz profillidir. Kaideler klasik kantharos kaidelerine benzese de onlardan ayrılan bazı özelliklere sahiptir. Kaidelerin boyun kısmı çok kısa, gövdeler konik formludur. Kaidenin iç yüzü düz profillidir. Oysa kaideye doğru daralan konik formlu gövdelere sahip Attika kantharoslarında kaideler oldukça yüksek boyunludur.²⁷⁹ Kısa boyunlu kaideler erken kantharoslarda görülen bir özelliktir. Bunların kaidelerinin iç yüzleri konkav ve gövdeleri genelde daha yayvan formludur. Pergamon, Phokaia ve Ephesos'ta benzer kaideler kantharos kaidesi olarak değerlendirilmiştir.²⁸⁰ Ancak bu tür kaidelerin hellenistik skyphoslarda da kullanıldıkları anlaşılmaktadır.²⁸¹ Metropolis ve Ephesos'ta ele geçen skyphoslar içe dönük veya dik ağız kenarına, kaideye doğru daralan derin gövdeye sahiptir. Gövde profili üstte konveks iken kaideye doğru düzleşmektedir. Ağız kenarının altına yerleştirilmiş yatay veya dikey kulpları vardır. Bir diğer benzer örnek ise Samos'ta içe dönük ağızlı bir kase formunda görülmektedir.²⁸² Kase skyphoslara oranla daha sığ olup ağız kenarının altındaki konveks omuz kısmı daha belirgindir. **Kat. no. 157-163** ile benzer kaideye sahip bu örnekler M.Ö. 3 ve 2.yy.'a tarihlenmektedir.

2.6. KÜRESEL GÖVDELİ İÇKİ KABI

Hellenistik Dönem'de, kulbu olmayan, gövdesi yarım küre veya konik formlu içki kapları yaygın kullanıma sahiptir. Form ve bezeme açısından çeşitlilik gösteren kaseler, tesviye dolgularında ağ bezemeli ve gövdesi yivli örneklerle temsil edilmektedir.

²⁷⁹ Rotroff, Agora 29, fig. 4-8:16-15, 66-67, 73-74, s. 243-249.

²⁸⁰ Özyiğit, *Επιστημονική*, pl. 58:b, s. 96, M.Ö. erken 3.yy.; Carsten Meyer-Schlichtmann, **Die Pergamenische Sigillata aus der Stadtgrabung von Pergamon**, PF, Cilt: 6, Berlin-New York, 1988, taf. 9: K2, s. 72; Mitsopoulos-Leon, taf. 101: F 52, s. 80.

²⁸¹ Aygün Ekin-Meriç, **Metropolis Ana Tanrıça Kült Mağarası**, (Yayınlanmamış Doktora Tezi), D.E.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir, 2007, lev. 50: S 343, s. 280; Gassner, taf. 10: 166, s. 62.

²⁸² Jantzen, taf. 82: 1813, s. 310.

2.6.1. Ağ Bezemeli Kase

Kat. No. 164-169

Çalışmada dört adet ağız kenarı parçası (**kat. no. 164, 165, 166, 167**) ve iki adet kaide (**kat. no. 168, 169**) ile temsil edilen kaseler dik ağız kenarına, yarım küre formunda gövdeye, altı konkav profilli disk kaideye sahiptir. Ağız çapları 13-17.4 cm. arasında değişmektedir. Kaide çapı ise 4 cm.'dir. Kaide altları rezervedir. Tamamı firnisli olan **kat. no. 166** dışındaki örneklerin ağız kenarında içte ve dışta rezerve bant bulunmaktadır. Firnis yarı mat veya mattır. Gövdeleri dışta kazıma çizgilerle oluşturulmuş ağ motifi ile bezenmiştir.

Atina Agorası'nda kaselerin en erken örnekleri M.Ö. 3.yy.'ın ikinci ve üçüncü çeyreğine tarihlenen kontekstlerde ele geçmiştir. En geç örnekler ise M.Ö. 2.yy.'ın üçüncü çeyreğine aittir.²⁸³ Attika kaseleri²⁸⁴ Klazomenai kaselerinden farklı olarak parlak firnislidir ve ağız kenarında rezerve bant yerine yatay yivler bulunmaktadır. Kaideler ise yivli, alçak ve dar bir oturma düzlemine sahiptir. Klazomenai kaseleri gibi rezerve ağız kenarına ve disk kaideye sahip kaseler, Pergamon'da ele geçmiştir. J. Schäfer burada üretimin başlangıcını M.Ö. 3.yy.'ın ikinci yarısına tarihlemektedir.²⁸⁵ **Kat. no. 164-169**'un benzerleri Troia, Ephesos, Sardis ve Tarsus'ta M.Ö. 3.yy.'ın sonları ile 2.yy.'a ait kontekstlerde görülmektedir.²⁸⁶

2.6.2. Yivli Kase

Kat. no. 170-174

Form olarak ağ bezemeli kaselerle ilişkilendirilebilecek **kat. no. 170, 171, 172, 173, 174** ucu yuvarlatılmış ağız kenarına, yarım küre formuna yakın gövdeye, disk kaideye sahiptir. Ancak kaselerin gövdesi dışta yatay olarak yivlendirilmiştir. Ağız çapı 16-17cm., kaide çapı 3.2-4 cm. arasındadır.

Kat. no. 170-174 gibi yivli gövdeye sahip kaseler Atina Agorası'nda Erken Hellenistik Dönem'den itibaren görülmektedir. Ancak bu kaseler çoğunlukla içte

²⁸³Rotroff, Agora 29, s. 109.

²⁸⁴Rotroff, Agora 29, fig. 20: 318-323, ss. 275-276.

²⁸⁵Schäfer, taf. 51: G 3, s.117, de Luca ve Radt, taf. 13, bl. 4: 433- 437, ss. 84, 88.

²⁸⁶Berlin, pl. 31: 276, ss. 140, 147 (Troia); Tekkök-Biçken, Pottery, pl. 4 a, A 24, s. 30 (Troia); Gassner, taf. 12: 187, ss. 39, 67 (Ephesos); Rotroff ve Oliver, pl. 21, 133-135, s. 49 (Sardis); Jones, fig. 125: 113, s. 160 (Tarsus).

Batı Yamacı stilinde boya bezemeli olup yine içte dip kısımlarında kabartma madalyon bulunabilmektedir.²⁸⁷ S. Rotroff, konik formlu, gövdesi yivli kaselerin kökeninin Mısır'da M.Ö. 325-200 arasında üretilen fayans kaplar olabileceği görüşündedir ve bazı erken Attika kaselerindeki madalyonda Mısır krallarının portresinin yer aldığını belirterek bu önerisini güçlendirmektedir.²⁸⁸

Atina'da M.Ö. 3.yy.'ın birinci çeyreğinin sonlarında ortaya çıkan, M.Ö. 175'ten sonra kullanımı belirgin şekilde azalarak yüzyılın sonlarına kadar devam eden kaselerin tarihlenmesinde form ve bezeme özellikleri belirleyicidir.²⁸⁹ M.Ö. 3.yy.'ın ikinci çeyreğinde konik forma sahip kaselerin gövdesindeki yivler geniş ve sığdır. Yüzyılın üçüncü çeyreğinden itibaren içte ağız kenarında çoğunlukla bir veya iki adet kazıma yiv bulunmaktadır. Yüzyılın sonlarında ve M.Ö. 2.yy.'da gövde yarım küre formuna yaklaşmıştır. Dışta gövdede sadece birkaç adet yiv vardır. Bu kriterlerin yerel üretimler için de geçerli olup olmadığını belirlemek güçtür. Pergamon'da hem Batı Yamacı stilinde²⁹⁰ hem de basit firnisli²⁹¹ örnekler ele geçmiş olmakla birlikte kronolojik gelişim belirlenmemektedir. Meyer-Schlichtmann²⁹² erken örneklerde yivlerin ağız kenarının biraz altından başladığını, geç örneklerde ise ağız kenarındaki yivsiz bandın daha kalın olduğunu belirtse de, de Luca²⁹³ bu görüşe katılmamaktadır. Ephesos'ta ele geçen Batı Yamacı stilindeki kaseler formun Atina'nın aksine M.Ö. 2.yy.'ın sonlarında hala yoğun kullanıma sahip olduğunu göstermektedir.²⁹⁴

Kat. no. 170-174 benzerleri yardımıyla M.Ö. 3.yy.'ın sonları ile M.Ö. 2.yy.'ın birinci yarısına tarihlenmektedir.²⁹⁵

²⁸⁷Rotroff, Agora 29, fig. 21: 333, 344, ss. 277-278.

²⁸⁸Rotroff, Agora 29, ss. 111-112.

²⁸⁹Formun gelişimi için bkz. Rotroff, Agora 29, ss. 112-113.

²⁹⁰Schäfer, taf. 11: D6-D10, s. 59.

²⁹¹de Luca ve Radt, bl. 3: 403-403 a, s. 81.

²⁹²Meyer-Schlichtmann, s. 76, B1.

²⁹³de Luca ve Radt, s. 79.

²⁹⁴Gassner, s. 66.

²⁹⁵de Luca ve Radt, bl. 3: 403, s. 81; Mitsopoulos-Leon, taf. 42: B 81, s. 49.

2.7. ÇİFT KULPLU İÇKİ KABI

2.7.1. Knidos Kasesi

Kat. no. 175-176

Knidos kökenli form²⁹⁶ ucu yuvarlak veya inceltilmiş ağız kenarına, düz veya hafif konveks üst gövdeye ve kaideye doğru daralan konik alt gövdeye sahiptir. Kaseler halka kaidelidir. Üst gövdeden alt gövdeye geçiş keskindir. Kaselerin “Π” (pi) formunda yatay kulpları vardır. Kapların tondosunda çoğunlukla rulet bezeme, palmet veya lotus tomurcuğu baskısı bulunmaktadır. Nadiren baskı bezemeler arasında applike bir kurbağa veya merkezde applike madalyon yer almaktadır.²⁹⁷

Üretimi M.Ö. 3/2.yy.’da başlayan ve M.S. 2.yy.’ın birinci yarısına kadar süren kaplar Yunanistan, Doğu Akdeniz ve Karadeniz’de çok sayıda yerleşmede ele geçmiştir.²⁹⁸

S. Rotroff formun, uzun üretim süreci içinde fazla değişiklik göstermediğini belirtse de P. Kögler, Knidos buluntuları üzerinde yaptığı çalışmada formun profilinde ve oranlarında zamanla bazı değişikliklerin meydana geldiğini tespit etmiştir²⁹⁹: Serinin başında yer alan örneklerde üst gövde içe eğik ve düz ya da hafif konveks profillidir. Nadiren üst gövde dışa eğik olabilmektedir. Üst-alt gövde geçişi keskin, kaideler yüksektir. Bu dönemde siyah firnisli örnekler ağırlıktadır. Yüzyılın ortalarına doğru üst gövde alt gövdeye oranla yükselmeye başlamış ve konveks bir profil kazanmıştır. Gövde geçişi daha yumuşak, kaideler ise daha alçaktır. Cidar kalınlaşmıştır. Firniste kırmızımsı kahverengi tonları ağırlıktadır. Augustus Dönemi’nde kaseler daha yayvan bir form almıştır. Ağız kenarı hafif içe çekiktir. Gövde geçişi tekrar keskinleşmiştir. Firnis çok parlak metalik bir görünüm almıştır. M.S. 1.yy.’ın sonlarında kabın yüksekliği artarak silindirik bir form kazanmıştır. Kapların çapı zamanla küçülmüştür. Hellenistik Dönem’de ağız çapı 16 ile 18 cm. arasında değişirken, Augustus Dönemi’nden itibaren 14-16cm. arasındadır. Bu

²⁹⁶ Philip M. Kenrick, *Excavations at Sidi Khrebish Benghazi (Berenice). The Fine Pottery*. Cilt: 3, Sayı: 1, Tripolis, 1985, s. 58.

²⁹⁷ Kögler, taf. 55-56, 255-286, s. 84.

²⁹⁸ Kögler, s. 85. Formun ele geçtiği yerleşmelerin listesi için bkz. Rotroff, *Agora 29*, ss. 233-234, dn. 61.

²⁹⁹ Kögler, ss. 85-89.

dönemde çapı 30 cm.'yi aşan büyük kaplar da üretilmiştir. M.S. 1yy.'dan itibaren ise ağız çapı 9-12 cm. arasındadır.

Kat. no. 175'in üst gövdesi hafif içe eğik ve düz profillidir. **Kat. no. 176'**nın gövdesi ise hafif dışa eğiktir. Ağız çapı 17cm. olan kaplar mat siyah firnislidir. Her iki örnek de yukarıda bahsedilen gelişim çizgisi içinde M.Ö. 3.yy.'ın sonu ile 2.yy.'a tarihlenen kaselere yakın durmaktadır.³⁰⁰

2.7.2. Palaestina Kasesi

Kat. no.177-179

Kat. no. 177, 178, 179 Palaestina kasesine ait ağız kenarı-gövde parçalarıdır. Doğu Akdeniz kökenli olan form dışa eğik ağız kenarına sahiptir. Ağız kenarının altında konveks veya düz profilli olan gövdenin alt kısmı kaideye doğru düz bir profille daralarak halka kaide üzerine oturmaktadır. Ağız kenarının altına yerleştirilmiş olan yuvarlak kesitli yatay kulplar ortasından bastırılarak gövdeye yapıştırılmıştır.

Formun Doğu Akdeniz'de özellikle de Palaestina Bölgesi'nde Hellenistik tabakalarda yoğun olarak ele geçmesi nedeniyle bu bölgede ortaya çıktığı görüşü hakimdir.³⁰¹ Formun üretimi M.Ö. erken 3.yy.'da başlamış ve bazı yerlerde M.Ö. 1.yy'a kadar sürmüştür. Ancak buluntuların M.Ö. 2.yy.'da yoğunlaştığı dikkat çekmektedir.³⁰²

Klazomenai örneklerinin ağız çapları 9.8 ile 17.6 cm. arasındadır. **kat. no. 177** siyah firnislidir. **Kat. no. 178, 179'**da firnis rengi kırmızı ve kahverengi tonlarındadır.

Kat. no. 177'de dışa eğik ağız kenarından gövdeye geçişte konkav profilli yumuşak bir kavis vardır. Üst gövde konkavdır. "S" profilli kap Knidos'ta bulunmuş olan yakın benzeri gibi siyah firnislidir. Yerel üretim olan Knidos kabı firnis özellikleri nedeniyle serinin başlangıcına, M.Ö. 3/2.yy.'a tarihlenmiştir.³⁰³

³⁰⁰ **Kat. no. 175'**in benzerleri için bkz. Kögler, abb. 4: C3, s. 433 Rotroff, Agora 29, fig. 23: 401, s. 284, Gassner, taf. 7: 118, s. 46; Waage, pl.2: 62, s. 13. **Kat. no. 176** için bkz. Kögler, abb. 4: C6, s. 433; Rotroff, Agora 29, fig. 23: 395, s. 284.

³⁰¹ Formun ele geçtiği yerleşmelerin listesi için bkz. Rotroff, Agora 29, s. 118, dn. 159-161. Hayes, formun Rhodos üretimi olabileceğini ileri sürmektedir (Hayes, s. 23-24).

³⁰² Kögler, s. 97.

³⁰³ Kögler, abb., 33: F17, s. 96.

Kat. no. 178'de dışa eğik ağız kenarından konkav gövdeye geçişte bir yiv bulunmaktadır. S. Rotroff Attika üretimleri için ağız kenarı altındaki yivin geç bir özellik olabileceğine işaret etmektedir.³⁰⁴ P. Kögler örneklerin azlığı nedeniyle bunun kronolojik bir anlamı olup olmadığı konusunda temkinli davranmaktadır.³⁰⁵ M.Ö. 280-275 arasına tarihlenen Serçelimanı Batığı'nda ele geçen ve formun en erken örnekleri arasında yer alan bir örnek, ağız kenarı altındaki yivin erken dönemden beri uygulandığını ortaya koymaktadır.³⁰⁶ **Kat. no. 178**'in M.Ö. 3. ve 2.yy.'a tarihlenen benzerleri, formun oranlarında ve profilinde belirgin bir değişiklik olmadan uzun süre üretildiğini göstermektedir.³⁰⁷

Kat. no. 179'un üst gövdesi **kat. no. 178**'den farklı olarak düz profillidir ve üst gövdeden alt gövdeye geçiş keskindir. P. Kögler, Knidos üretimlerinde iki farklı tip tespit etmiştir. **Kat. no. 179** Knidos dışında az rastlanan "Tip b" ile benzerlik taşımaktadır.³⁰⁸ Bu grubun en belirgin özelliği dik yükselen düz veya hafif konveks profilli üst gövde ve alt gövdeye geçişteki keskin dönüştür. P. Kögler "Tip b"nin köşeli yapısı ile Knidos kaplarını anımsattığı, Palaestina tipi kapların Knidos atölyelerinde yerel zevke uygun olarak yeniden yorumlanmış olabileceği görüşündedir. Knidos örnekleri M.Ö. 3.yy.'ın sonları ile M.Ö. 2.yy.'a tarihlenmektedir.

2.7.3. Diğer

Kat. no.180-181

Kat. no. 180, 181 dik veya hafif dışa eğik, düz profilli yüksek ağız kenarının altında gövde konveks bir profille dışa doğru genişleyerek omuz yapmakta, bu da içte ağız kenarının altında bir girinti oluşturmaktadır. Fazla yüksek olmayan omzun altından, gövde kaideye doğru daralmaktadır. **Kat. no. 180**'in gövdesi hafif konveks profilli iken **kat. no. 181**'inki düzdür. Dışta ağız kenarının altında ince bir yiv bulunmaktadır. Gövdesinin alt kısmı ve kaidesi korunmamış olan kaplardan **kat. no.**

³⁰⁴ Rotroff, Agora 29, s. 118.

³⁰⁵ Kögler, s. 97.

³⁰⁶ Cemal Pulak ve diğerleri. "The Hellenistic Shipwreck at Serçe Limanı, Turkey: Preliminary Report" *AJA*, Cilt: 91, Sayı: 1, 1987, fig. 16, ss. 31, 45.

³⁰⁷ Kathleen W. Slane, "The Fine Wares", *The Hellenistic and Roman Pottery, Tel Anafa*, Cilt: 2,1, Ann Arbor, 1997, pl. 4: PW 38,39 s. 281; Hayes, fig. 59, 2, s. 168; Rotroff (Agora 29), fig. 22: 392, s.284, Gassner, taf. 7: 122, s. 49; Pabuci -Wladyka, Nea Paphos, fig. 6,6, s. 74.

³⁰⁸ Kögler, abb. 2, 33 : B2, F 18, s. 96.

180 dışta alacalı kahverengimsi kırmızı–siyah, içte kırmızı firnislidir. **Kat. no. 181** daldırma firnislidir. İçte firnis rengi kırmızıdır. Dışta firnis rengi kırmızı ve siyah tonları arasında değişmekte olup alt gövdenin firnissiz olduğu anlaşılmaktadır.

Klazomenai kapları ile benzer ağız-gövde yapısına sahip en erken örnek Tarsus'ta M.Ö. 3.yy.'ın sonuna tarihlenen bir kontekstte ele geçmiştir.³⁰⁹ Ağız kenarı konkav olan kase yatay kulplara sahiptir. Gövdesi hafif konveks profillidir.

Benzer forma sahip örnekler Pergamon'da ele geçen skyphos formları arasında da bulunmaktadır.³¹⁰ Batı yamacı stilinde bezemeye sahip kapların ağız kenarı Klazomenai örneklerinden farklı olarak konkavdır. Ağız kenarının altına yerleştirilen makaralı dikey kulplar omuz kısmına bağlanmaktadır. D. Behr Pergamon altarının sondajlarında bu tür skyphosların ele geçmediğini belirterek formun başlangıcını M.Ö. 2.yy.'ın ortasına tarihlemektedir. Ancak G. de Luca ve W. Radt tarafından yayınlanmış bir örnek formun M.Ö. 2.yy.'ın ilk yarısında kullanımda olduğunu göstermektedir.³¹¹ Epheosos'ta benzer bir kase M.Ö. 2.yy.'ın üçüncü çeyreğine tarihlenen bir kontekstte ele geçmiştir.³¹² Kase ağız kenarının altında hafif bir çıkıntı yaparak keskin bir dönüşle kaideye doğru daralan konik gövdeye sahiptir. Klazomenai örneklerinden farklı olarak içte omuz kısmında girinti yoktur.

Klazomenai kaplarından **kat. no. 180** gövdesinin konveks oluşu ile Tarsus örneğine, **kat. no. 181** ise düz profilli gövdesi ile Pergamon ve Ephesos örneklerine daha yakın durmaktadır.

2.8. AMPHORA

Kat. no.182-194

Tesviye dolgularında ele geçen kapalı kap formları arasında en yoğun grubu amphoralar oluşturmaktadır. Ağız parçaları korunduğu kadarıyla herhangi bir bezemeye sahip değildir. Ancak Hellenistik Dönem'de amphoralar çoğunlukla Batı Yamacı stilinde bezemeye sahiptir. Hellenistik amphoralarda kendine özgü özellikleri bulunan üç farklı üretim vardır. Gnathia amphoraları bikonik gövdeleri ve şerit kulpları ile tanınırken, Anadolu ve Karadeniz üretimi amphoraların tanımlayıcı

³⁰⁹ Jones, fig. 182: 96, ss. 159, 218.

³¹⁰ Behr, abb. 9: 29, ss. 129, 132.

³¹¹ de Luca ve Radt, bl. 5: 439, s. 85.

³¹² Gassner, taf. 7: 120, s. 50.

özellikleri kalıp yapımı ağız kenarları ve yivli gövdeleridir. Atina amphoraları ise düz gövdeli ve burgu kulpludur.³¹³

Kat. no. 182, 183, 184, 185, 186, 187, çapları 15.2-19 cm. arasında değişen, düz veya hafif içe meyilli ağız tablasından boyna geçişte profillendirilmiş kalıp yapımı ağızlara ait parçalardır. Bu ağız formu **kat. no. 182-187**'nin Anadolu üretimi olarak tanımlanmasını sağlamaktadır. İçte ağız kenarında yiv (**kat. no. 184, 186, 187**) veya çok ince bir plastik bant (**kat. no. 183, 185**) bulunabilmektedir **Kat. no. 186**'da dışta boyna geçişte ince bir kazıma bant vardır. **Kat. no. 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194** kalıp yapımı kaide parçalarıdır. Çapları 9-14 cm. arasındadır. Dış yüzü profilli kaidelerin oturma düzlemi düz (**kat. no. 188-193**) veya meyillidir (**kat. no. 194**). Kaidenin iç yüzünden ayak çemberine geçişte set bulunabilmektedir (**kat. no. 188, 191, 192, 193, 194**). Formun tüm olarak ele geçen örneklerinin gövdeleri yivlidir.³¹⁴ Kalıpta yapılan kaideleri çeşitli şekillerde profillendirilmiştir. Kulpları şerit biçimindedir. Boyun ve omuz kısmında bezeme vardır.

D. Behr, Anadolu'daki en önemli üretim merkezi olan Pergamon'da, Batı Yamacı amphoralarının üretiminin M.Ö. 2.yy.'ın sonlarında başladığı görüşündedir.³¹⁵ Ancak Tarsus ve Paphos'ta M.Ö. 3.yy.'ın sonları ile M.Ö. 2.yy.'ın birinci çeyreğine tarihlenen kontektlerde ele geçen amphoralar yerel üretimin daha erken bir tarihte başladığını göstermektedir.³¹⁶ S. Rotroff da Hellenistik Dönem'de seramik formlarının hızla yayıldığını belirtmekte, M.Ö. 3.yy.'ın birinci çeyreğinde Atina'da ortaya çıkan formun yerel seramik repertuarına dahil edilmesinin fazla uzun sürmeyeceğini savunmaktadır.³¹⁷

Kat. no. 182-194 ile benzer ağız ve kaideye sahip örnekler M.Ö. 3.yy.'ın sonları ile M.Ö. 2.yy.'a tarihlenmektedir.³¹⁸

³¹³ Gnathia, Attika ve Anadolu amphoralarının özellikleri için bkz. Rotroff, Agora 29, s. 120.

³¹⁴ Schäfer, abb. 3, 1-2, 4, s. 50; Rotroff, TMO 35, fig. 1,2, s. 104.

³¹⁵ Behr, s. 170.

³¹⁶ Hayes, fig. 4,1, ss. 6,108; Jones, fig. 125: 117, ss. 160.

³¹⁷ Rotroff, TMO 35, s. 99.

³¹⁸ **Kat. no. 182-187** ile benzer ağız profiline sahip örnekler için bkz.: Schäfer, taf. 19: D 71, ss. 50, 62; Tekkök-Biçken, Pottery, fig. 4: A 20, s. 28; Berlin, pl. 5: 155, ss. 94, 126; Gassner, taf. 8: 146, s. 55; Kögler, abb.7: C 86, s. 406; Jones, fig. 125: 177, ss. 160, 219. **Kat. no. 188-194** ile benzer kaideler için bkz.: Berlin, pl. 5: 156-157, s. 126; Hayes, fig. 4,1, ss. 6,108; Renate Rosenthal-Heginbottom, "Imported Hellenistic and Roman Pottery" **Excavations at Dor, Final Report I B. Areas A ve C: The Finds**, (Ed. A. Belfer-Cohen), Jerusalem, 1995, fig. 5.12, 3-5, s. 230; Rotroff, TMO 35, fig. 1,2, s. 104; Rotroff ve Oliver, pl. 24: 171-173, s.54.

Antik kaynaklarda sıvıyı damlalar halinde yavaşça akıtan bir kap olarak tanımlanan guttusun yemeklik yağ, kozmetik yağı ve şarap kabı olarak mutfak, hamam, palaestra veya kurban törenlerini içeren geniş bir kullanım alanına sahip olduğu anlaşılmaktadır. Bu çeşitlilik nedeniyle guttus kelimesinin farklı büyüklük ve formlarda kapları ifade ettiği düşünülmektedir. Kapların ortak noktası sıvı akışını yavaşlatan ince bir boyna sahip olmalarıdır.³¹⁹

Seramik çalışmalarında guttus olarak tanımlanan formlardan biri dışa çekik ağız kenarına, ince bir boyna, torba biçiminde gövdeye, halka kaideye sahip bir kaptır. Gövdeden boyna geçişte plastik bir bant, omuzda halka biçimli bir kulp vardır. Bu form M.Ö. 4.yy.'ın ilk yarısında ortaya çıkmıştır.³²⁰ Erken dönemde kaide geniştir. Gövdenin kırılma noktasında profil kavisli ya da biraz köşeli olabilmektedir. M.Ö. 4. yy.'ın son çeyreğinden itibaren kaide küçülmeye başlamıştır. Zamanla gövdenin daralıp uzadığı söylenebilir. Koroni'de bulunmuş örnekler klasik guttus formunun M.Ö. 3. yy.'ın ortalarında hala kullanımda olduğunu göstermektedir.³²¹ Hellenistik dönemde form bazı değişiklikler geçirmiştir. Halka kaidenin yerini disk kaide almıştır. Gövde bikonik formludur. Form M.Ö. 1.yy.'ın başlarına kadar kullanılmıştır.

Kat. no. 195 torba biçimli gövdesi, halka kaidesi ile klasik guttus formuna aittir. Ağız ve boynu korunmamıştır. Erken örneklerle oranla küçük kaideye ve yüksek gövdeye sahiptir. Benzer guttuslar M.Ö. 4.yy.'ın ikinci yarısı ile M.Ö. erken 3.yy.'a tarihlenmektedir.³²²

Kat. no. 196 dışta konveks profilli içe dönük ağız kenarına, konkav, dar ve kısa bir boyna sahiptir. Benzer ağız kenarı lekythos formunda görülmektedir.³²³ Ancak **kat. no. 196**'nın boynunda kulp izi yoktur. Aynı ağız-boyun profili Knidos guttuslarında karşımıza çıkmaktadır.³²⁴ Bikonik gövdeli Knidos kapları alçak halka

³¹⁹ RE, Cilt: 7, s. 1953.

³²⁰ Form gelişimi için bkz. Sparkes ve Talcott, s. 160; Rotroff, Agora 29, ss. 172-173.

³²¹ Vanderpool, pl. 21: 39, s. 37.

³²² Sparkes ve Talcott, pl. 39, 1196, s. 319, M.Ö. 320. S. Rotroff aynı guttusunu M.Ö. 300-290'a tarihlenmektedir (Rotroff, Agora 29, fig. 71: 1141, s. 352); Alexandrescu, fig. 16: 611, s. 93.

³²³ Vaag, pl. 35, I 12a, s. 177; Rotroff, Agora 29, fig. 69,;1111; Jehasse, fig. 45: 764, s. 80.

³²⁴ Kögler, abb.1, 25: Aa 10, E 207, s. 211.

kaidelidir. Omuzda yuvarlak bir kulp vardır. Ağız profili ile Attika örneklerinden farklılaşan ve benzerlerine Knidos dışında fazla rastlanmayan bu guttus formu P. Köglers tarafından Knidos yaratisi olarak değerlendirilmektedir. En erken örneği M.Ö. 3.yy.'ın ikinci çeyreğine tarihlenen formun en geç örnekleri M.Ö. 1.yy.'ın ilk çeyreğine tarihlenen bir kontekstte ele geçmiştir. Daha uzun boyunlu olan ve boyunda kulp izi bulunmayan **kat. no. 197** benzer forma ait olmalıdır.

Kat. no. 198, 199'un ağız kenarı ve üst gövdesinin büyük bölümü korunmamıştır. Disk kaideli kaplar bikonik gövdeye sahiptir. Benzer forma sahip **Kat. no. 200, 201**'in üst gövdesi korunmamıştır. Dört örnek de oldukça derin gövdelidir. S. Rotroff guttuslarda derin gövdenin Orta Hellenistik Dönem'e ait bir özellik olduğunu belirtmektedir. Benzer örnekler M.Ö. 3.yy.'ın ikinci yarısı ile M.Ö. 2.yy.'ın başlarına tarihlenmektedir.³²⁵ Alt gövdesi daha dışa eğik olan **Kat. no. 202, 203, 204** olasılıkla daha sık gövdelidir. Benzer bir örnek M.Ö. 3.yy.'ın sonları ile M.Ö. 2.yy.'ın başlarına tarihlenmektedir.³²⁶

2.10. UNGUENTARIUM

Kat. no. 205-206

Hellenistik Dönem'in başında mezerlarda lekythosların yerini almaya başlayan ve ölü kültürü dışında da kullanım alanları bulan unguentarium³²⁷ dışa çekik ağızlı, kısa boyunlu, şişkin karınlı, geniş ve kısa kaideli koku ve yağ şişesi olarak ortaya çıkmıştır. Zamanla ayak ve boyun uzamış, karındaki şişkinlik azalmış böylece "iğ biçimli" standart unguentarium formu ortaya çıkmıştır.

Formun kökeni hakkında çeşitli öneriler bulunmaktadır.³²⁸ İspanya'da Ampurias'ta M.Ö. 5.yy'a tarihlenen öncül örnekler bulunsa da form Doğu Akdeniz'de ancak Hellenistik Dönem'in başlarından itibaren görülmektedir.³²⁹

³²⁵ Rotroff, Agora 29, fig. 71: 1148, s. 353 ; Rotroff ve Oliver, pl. 27: 186, s. 57; Schäfer, taf. 19: D 74, ss. 51, 58.

³²⁶ Rotroff, Agora 29, fig. 71: 1150, s. 353.

³²⁷ Unguentarium modern bir adlandırma olup formun Antik Çağ'daki adı bilinmemektedir (Hellström, s. 24).

³²⁸ Hellström, ss. 25-26; Susan I. Rotroff, **Hellenistic Pottery: The Plain Wares**, The Athenian Agora, Cilt: 33, American School of Classical Studies at Athens, Princeton, N.J., 2006, (Agora 33), ss. 141-142.

³²⁹ Rotroff, Agora 33, ss. 138-139.

Atina'da from M.Ö. 4.yy.'ın son çeyreğinde ortaya çıkmıştır.³³⁰ Burada unguentariumlar zamanla uzayıp incelmıştır. M.Ö. 3.yy.'ın sonunda kaide profilini kaybederek ayağın uzantısı haline gelmiştir. Yine aynı dönemde ayaklar masif olarak üretilmeye başlanmıştır. Pek çok üretimde benzer bir gelişim izlense de buna uymayan örnekler de bulunmaktadır.³³¹

Kat. no. 205, 206 masif ayaklı unguentarium kaideleridir. Boyun ve gövdesi korunmamış olan örnekler için kesin bir tarih vermek güçtür. Yukarıda belirtilen gelişim çizgisine göre **Kat. no. 205, 206** M.Ö. 2.yy.'ın başlarına ait olmalıdırlar.³³²

2.11. SÜRAHİ

Kat. no. 207-211

Kat. no. 207 dışa çekik kalınlaştırılmış ağız kenarına ve dar bir boyna sahiptir. Boyunda ince bir plastik bant bulunmaktadır. Siyah firnisli seramikler arasında benzerine rastlanmamıştır. Ancak M.Ö. 4.yy. ile M.Ö. 2.yy. arasına tarihlenen firnissiz sürahi örnekleri **kat. no. 207**'nin bu forma ait olabileceğini göstermektedir.³³³ Boyunları silindirik veya hafif konkav profillidir. Şişkin gövdeye ve halka kaideye sahiptir. Boyundaki plastik bant hizasına yerleştirilen kulp omuzla birleşmektedir. **Kat. no. 207**, Ephesos ve Atina'da M.Ö. 2.yy.'a tarihlenen kontektlerde ele geçmiş olan örneklere daha yakındır.³³⁴ Bu örneklerde boyun ağız kenarına oranla dar, ağız kenarı ise daha dışa çekiktir.

Kat. no. 208 dışa doğru genişleyen, dışa kalınlaştırılmış ağız kenarına sahiptir. Dışta ağız kenarının alt kısmında bir yiv vardır. Boyun gövdeye doğru daralmaktadır. Yakın profile sahip bir sürahi Atina Agorası'nda M.Ö. 4.yy.'ın son çeyreğine ait bir kontektte ele geçmiştir.³³⁵ Sürahi ince boyna, armut biçimli gövdeye, altı konkav disk kaideye sahiptir. Şerit kulbu boyundan çıkıp omza bağlanmaktadır.

³³⁰ Attika unguentariumlarının form gelişimi için bkz. Rotroff, Agora 29, ss. 175-178.

³³¹ Virginia R. Anderson-Stojanović, "The Chronology and Function of Ceramic Unguentaria" AJA, Cilt:91, 1, 1987, ss. 108-109.

³³² Benzer profile ve oranlara sahip bir örnek için bkz: Stewart, fig. 249: 400, s. 306.

³³³ Andreas E. Furtwängler, ve H. J. Kienast, **Der Nordbau im Heraion von Samos**, Samos, Cilt: 3, Bonn, 1989, abb. 29, Va 3-4, s. 140; Thompson, fig. 76: D 62, s. 389; Alexandrescu, fig. 22: 662, s. 102; Edwards, Corinth, fig. 24: 631, 634, ss. 113, 115; Blonde, BCH, 119,1, fig. 48: 312, s. 332.

³³⁴ Gassner, taf. 27: 336-337, s. 98; Thompson, fig. 76: D 62, s. 389.

³³⁵ Rotroff, Agora 29, fig. 104: 1756, s. 422.

Kat. no. 209 dışa çekik ve dışta kalınlaştırılmış ağız kenarı içte çıkıntı yapmaktadır. Gövdeye doğru daralan boyun düz profillidir. Benzer ağız kenarı-boyun profili M.Ö. 4.yy.'da bodur lekythoslarda görülmektedir³³⁶. Ancak lekythosların ağız kenarı içte daha çıkıntılıdır ve dışta kalınlaştırılmamıştır. **Kat. no. 209** Hellenistik Dönem'e ait iki sürahi ile benzerlik taşımaktadır.³³⁷

Süzgeçli sürahi formuna ait **kat. no. 210** dışa eğik ağız kenarına, gövdeye doğru daralan konkav profilli geniş boyna sahiptir. Dışta ağız kenarında ince bir yiv vardır. Boyun-gövde geçişinde süzgeç bulunmaktadır. Ağız kenarının altında kulp izi görülmektedir. Kulp korunmamıştır. Süzgeçli sürahi formu M.Ö. 3.yy.'ın ortalarında ortaya çıkmıştır.³³⁸ Attika örnekleri genelde içe çekik ağız kenarına, armut biçimli gövdeye, halka kaideye ve bir emziğe sahiptir. Boynun ortalarından çıkan şerit kulp omza bağlanmaktadır. M.Ö. 1.yy.'ın başlarında kalıp yapımı gövdeye sahip örnekler görülmektedir. Atina Agorası'nda M.Ö. 86'dan sonraya tarihlenen örnekler bulunmamaktadır. Attika sürahilerinde erken örneklerde ağız kenarı içe çekiktir. **Kat. no. 210** gibi dışa eğik ağız kenarı M.Ö. 1.yy.'ın ilk çeyreğine ait bir örnekte görülmektedir.³³⁹ Ancak Atina Agorası'nda M.Ö. 2.yy.'ın 2.yarisına ait bir kontekstte ele geçen ithal bir sürahi dışa çekik ağız formunun başka üretim merkezlerinde daha erken dönemde kullanıldığını göstermektedir.³⁴⁰ Halikarnassos ve Korinth'te bulunmuş örnekler ise ağız profilindeki çeşitliliği ortaya koymaktadır.³⁴¹

İçe doğru meyilli disk biçiminde kaideye, konveks profilli alt gövdeye sahip **kat. no. 211** olasılıkla sürahi formuna ait kaide parçasıdır. Benzer kaide ve alt gövde profiline sahip bir Pergamon örneği M.Ö. 2.yy.'ın başlarına ait Bauphase 9'da ele geçmiştir ve M.Ö. 3.yy.'ın ortalarına tarihlendirilmiştir.³⁴² Klazomenai örneğine

³³⁶ Robinson, pl. 109, 89, s. 143; Δωρα Κυριακου, "Ελληνιστική κεραμική από τά νεκροταφεία τής Πάτρας" **Γ' Επιστημονική Συνάντηση Για Την Ελληνιστική Κεραμική**, Atina, 1994, pl. 130, 4163,4166, s. 189.

³³⁷ Işık Şahin, **Dağca-Reşadiye Atölyelerinde Hellenistik Dönem Knidos İnce Seramik Üretimi**, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir, 1992, şek. 39: 227, s. 141; J. Mlynarczyk, "Hellenistic Fine Wares at Tell Keisan. A pattern of importations", **Céramiques Hellénistiques Et Romaines: Productions Et Diffusion En Méditerranée Orientale**, TMO, Cilt: 35, 2002, fig. 3: 50, s. 121.

³³⁸ Formun gelişimi için bkz. Rotroff, Agora 29, s. 180-185, fig. 73: 1183-1193.

³³⁹ Rotroff, Agora 29, fig. 73: 1190, s. 357.

³⁴⁰ Rotroff, Agora 29, fig. 104:,1758, s. 422.

³⁴¹ Vaag, pl. 45: K110, s. 203; Edwards, Corinth, pl. 36: 778, s. 149.

³⁴² de Luca ve Ziegenaus, AvP 11,1, taf. 65: 169, s. 128.

oranla daha iyi durumda korunmuş olan kap silindirik gövdeli olup, boyun başlangıcı ve omuzda kulp çıkışı korunmuştur. Troia'da³⁴³ M.Ö. 260-240/230 arasına tarihlenen bir kontekstte ele geçen bir başka paralel örnek de **kat. no. 211**'in M.Ö. 3.yy.'ın ortalarına ait olabileceğini göstermektedir.

2.12. LEKANİS

Kat. no. 212-213

Kat. no. 212, 213 lekanis formuna ait ağız kenarı gövde parçalarıdır. M.Ö. 6.yy'dan itibaren çeşitli eşyaların saklanması ve yemek servisinde kullanılmış olan form³⁴⁴ geniş ağızlı, yatay kulplu, kapaklı bir kap olarak tanımlanmaktadır.³⁴⁵ Hellenistik Dönem'de kulpsuz örnekleri bulunan kapların gövde profili düz veya konkav olabilmektedir.

Kat. no. 212'nin gövdesi düz bir şekilde kaideye doğru hafifçe daralmaktadır. Ağız kenarında cidar kalınlığı inceltilerek dışta kapağın oturacağı bir düzlem elde edilmiştir. Formun alt gövdesi korunmamıştır. Benzer profile sahip Attika lekanislerinin alt gövdesi köşeli bir kırılma yaparak kaideye doğru keskin bir şekilde daralmaktadır. M.Ö. 4.yy.'ın son çeyreği ile M.Ö. 3.yy.'ın birinci yarısına tarihlenen lekanisler, oturma düzlemi geniş kaideye sahiptir.³⁴⁶

Mat siyah firnisli olan **kat. no. 213** küresel gövdelidir. Dışta ağız kenarının altında, kapağın üzerine oturduğu genişçe bir plastik bant vardır. Benzer profile sahip örneklerle M.Ö. 3.yy.'ın ikinci yarısı ile M.Ö. 2.yy.'da Atina, Korinth, Knidos, Ephesos ve Troia'da karşılaşılmaktadır.³⁴⁷ Knidos kabı daha köşeli bir profile sahiptir. Ancak çağdaşı olan veya daha geç döneme tarihlenen diğer örneklerde profilin daha kavisli oluşu, bunun kronolojik bir anlamı olmadığını göstermektedir. Attika lekanislerinde geç Hellenistik Dönem'de geniş tabanlı kaidelerin yerini halka kaidelerin aldığı görülmektedir. Merkezlerin çoğunda, ele geçen örneklerin azlığı tipolojinin ve üretim süresinin sınırlarının belirlenmesine imkan vermemektedir.

³⁴³ Berlin, pl. 20: 92, s. 118.

³⁴⁴ Gisela M. A. Richter ve M. J. Milne. **Shapes and Names of Athenian Vases**, New York, 1935, s. 23.

³⁴⁵ Sparkes ve Talcott, s. 164.

³⁴⁶ Knigge, abb. 43: 859, s. 217; Rotroff, Agora 29, fig. 78:1254, s. 364.

³⁴⁷ Rotroff, Agora 29, fig. 78: 1258, s. 364, James, fig. 28:186, 188, s. 403; Kögler, abb. 6: C 40, s. 436; Gassner, taf. 8: 128, s. 51; Berlin, pl.26: 194, s. 132.

Atina Agorası'nda en geç örnekler M.Ö. 1.yy.'ın sonlarına tarihlenmektedir.³⁴⁸
Knidos'ta ise üretimin M.Ö. 1.yy.'ın ortalarına kadar sürdüğü belirtilmektedir.³⁴⁹

³⁴⁸ Rotroff , Agora 29, s. 192.

³⁴⁹ Kögler, s. 179.

SONUÇ

Klazomenai Karantina Adası Tiyatro kazısında, Hellenistik Dönem tesviye dolgularından ele geçen formlar arasında %21.6'lık dilimi hangi forma ait olduğu kesin olarak belirlenemeyen kaideler oluşturmaktadır. Bunların çoğu kase, tabak gibi açık formlara aittir. Çeşitli kase, tabak ve tuzluk formlarından oluşan yemek kapları %53, içki kapları ve içki servisinde kullanılan amphoralar %17.7 oranındadır. Geriye kalan yüzdeler dilimde ise guttus, unguentarium, sürahi ve lekanis gibi az sayıda örnekle temsil edilen formlar bulunmaktadır (**Şek. 6**).

Yemek kapları içinde kaselerin (%72.7) tabaklara (%27.3) oranla çok daha yoğun olduğu görülmektedir. Tespit edilen altı kase formu içinde en baskın gruplar dışa ve içe çekik ağızlı kaselerdir. Bu durum pek çok Hellenistik yerleşmenin buluntuları ile uyumludur. Pergamon, Troia, Sardis, Tarsus, Dor (İsrail) ve Samaria'da içe çekik ağızlı kaselerin, buna karşılık Atina, Knossos, ve Knidos'ta ise dışa çekik ağızlı kaselerin daha yoğun olduğu belirtilmektedir.³⁵⁰ Klazomenai'da da dışa çekik ağızlı kaselerin daha çok tercih edildiği söylenebilir.

İçe çekik ağızlı yayvan kaselerde Klazomenai örneklerinin Attika geleneğini takip ettiği görülmektedir. Atina'da yayvan kaselerin üretimi M.Ö. 3.yy.'ın ortalarında son bulurken Knossos, Ephesos, Samaria'da üretim M.Ö. 2.yy. boyunca sürmüştür. Ancak tiyatro kazılarında yayvan kaselere ait geç örnekler ele geçmemiştir. Buna karşılık M.Ö. 3. ve 2.yy.'da derin kaselerde Klazomenai örneklerinin paralellere hem Atina'da hem de Batı Anadolu ve Doğu Akdeniz'de rastlanmaktadır.

Dışa çekik ağızlı kaselerin genel olarak Attika seramiğinin gelişim çizgisini takip ettiği söylenebilir. Kaseler M.Ö. 4. ve 3.yy.'da form olarak Attika geleneğine bağlı kalırken firnis tekniği açısından bazı farklılıklar vardır. Yerel üretimlerde, Attika kaselerinin kaide-gövde geçişinde görülen rezerve veya kazıma bant bulunmamaktadır. Bir diğer farklılık ise daldırma firnis uygulamasında karşımıza çıkmaktadır. Attika kaselerinde daldırma firnis ilk kez M.Ö. 2.yy.'ın sonlarında görülürken, Klazomenai kaseleri arasında M.Ö. 3.yy'a ve 2.yy.'ın başına ait örnekler

³⁵⁰ Pergamon: Schäfer, s. 37; Troia: Berlin, s. 94; Sardis: Rotroff ve Oliver, s. 24; Tarsus: Jones, s. 156; Dor: Guz-Zilberstein, s. 289; Samaria: Crowfoot ve diğerleri, s. 246; Atina: Rotroff, Agora 29, s. 156, Knidos: Kögler, s. 108.

bulunmaktadır. M.Ö. 2.yy.'da Attika seramiğine paralel olarak daha derin formlar kullanılmışsa da özellikle küçük kaselerde Knossos, Ephesos, Knidos gibi bazı yerel atölyelerde çokça tercih edilen yayvan formlar da bulunmaktadır. Klazomenai kaseleri arasında, Attika seramiğinde M.Ö. 2.yy.'ın sonlarında görülen yatay alt gövdeye ve dışa eğik yüksek üst gövdeye sahip örnekler bulunmamaktadır. Kaseler ile ilgili bir diğer dikkat çekici nokta ise boyutları ile ilgilidir. M.Ö. 4.-3.yy.'a ait kaselerin ağız çapı ağırlıklı olarak 13-14 cm. arasında iken, ağız çapı 20-21 cm. arasında olan büyük boyutlu kaseler M.Ö. 2.yy.'a aittir.

Klazomenai içe ve dışa çekik ağızlı kaseleri arasında M.Ö. 3.yy.'ın 2. yarısına ve 2.yy.'a ait, ağız çapı 7-10 cm. arasında değişen küçük kaselerin/tuzlukların önemli bir yer tuttuğu görülmektedir. Troia'da tuzluk formları arasında dışa çekik ağızlı kaselerin daha yoğun olduğu belirtilmektedir. Pergamon, Ephesos, Knidos ve Salamis'te de küçük kaselerin üretiminin devam ettiği anlaşılmaktadır.³⁵¹ Buna karşılık S. Rotroff, Atina Agorası'nda M.Ö. 3.yy.'ın ortalarında tuzlukların üretiminin durduğunu belirtmektedir. Bu tarihten sonra tuzluk ya da baharatlık işlevi görmüş olabilecek küçük kaselerin sayısında da belirgin bir azalma olmuştur.³⁵² Atina'da bireysel kullanıma yönelik küçük kapların kullanımdan kalkması yemeklerin hazırlanış biçiminde bazı değişikliklerin meydana gelmiş olabileceği şeklinde yorumlanmıştır.³⁵³ Bu yoruma göre yemeklerin daha baharatlı hazırlanması bu tür kaplara duyulan ihtiyacı ortadan kaldırmıştır.

Diğer kase formları ince kuşaklı, konveks konkav profilli ve dışa çekik ağızlı küresel gövdeli kaselerdir. Az sayıda örneği bulunan bu kaselerden konveks konkav profilli kaseler Attika yaratisı olup pek çok yerleşmede ele geçmiş olan yaygın bir formdur. Buna karşılık M.Ö. 5.yy.'ın sonları ile M.Ö. 4.yy.'ın 3. çeyreği arasında üretilmiş olan ince kuşaklı kaselerin Klazomenai, Smyrna ve Larisa dışında yayınlanmış örneği bulunmamaktadır ve Batı Anadolu üretimi olduğu düşünülmektedir. Tiyatro kazılarında sadece iki örneği ele geçmiş olan dışa çekik ağızlı küresel gövdeli kaseler ise oldukça ilginç bir buluntu grubudur. Ağız ve gövde profili açısından ince kuşaklı kaseler ile ilişkilendirilebilecek kaselerin dışta alt

³⁵¹Bkz. dn. 159.

³⁵²Az sayıdaki örnek için bkz. Rotroff, Agora 29, s.336, 938-940 (dışa çekik ağızlı kaseler); s. 343, 1030-1033 (içe çekik ağızlı kase).

³⁵³Sparkes ve Talcott, s. 132; Rotroff, Agora 29, s. 167.

gövdesi rezervedir. Firnis tekniği açısından ince kuşaklı kaselerden farklılaşan bu iki örneğin paralellere Gordion, Daskyleion, Pergamon ve Samos dışında rastlanmamıştır. Ağız ve gövde profilindeki benzerlikler ince kuşaklı kaselerin firnis ve kaide özelliklerinin değiştirilerek bir süre daha üretilmiş olabilecekleri ihtimalini akla getirirse de eldeki veriler daha fazla yorum yapmak için yetersizdir. F. Winter, Gordion kaselerinin ithal olduklarını belirtmekte ve hamur özelliklerine göre üç grup oluşturmaktadır. Klazomenai kaselerinin de farklı hamur özelliklerine sahip olmaları birden fazla atölyenin varlığına işaret edebileceği gibi dönemsel farklılıktan da kaynaklanmış olabilir.

Tabaklarda dört farklı form vardır; ağız kenarı yivli, yuvarlatılmış, dışa dönük tabaklar ve balık tabakları. Bunların arasında en yoğun grubu balık tabakları (%77.5) oluşturmakta, ikinci sırada ağız kenarı yuvarlatılmış tabaklar (%14.3) bulunmaktadır. Ağız kenarı dışa dönük tabakların sayısı azdır. Ağız kenarı yivli tabak formundan ise tek bir örnek bulunmaktadır. Balık tabaklarında ağız yapısına göre iki farklı tip vardır. Aşağı sarkık ağız kenarına sahip klasik balık tabakları M.Ö. 4. ve 3.yy.'a tarihlenmektedir. Ağız kenarı dışa çekik balık tabakları ise M.Ö. 3.yy.'ın ortaları ile M.Ö. 2.yy.'ın üçüncü çeyreği arasına tarihlenmektedir. Bu form Batı Anadolu'da oldukça yaygın olduğundan olasılıkla yerel bir formdur.

Klazomenai'da Attika tipi tabaklarda M.Ö. 2.yy.'a ait örneklerin bulunmaması bu tabakların yerini zamanla dışa çekik ağızlı yerel forma bırakmış olabileceğini düşündürmektedir.

Ağız kenarı yuvarlatılmış tabaklar genel olarak Attika geleneğini takip etse de bazı farklılıklar bulunmaktadır. M.Ö. 4-3.yy.'da Attika tabaklarının tondosunda daima baskı bezeme bulunurken Klazomenai örneklerinde bunun bir kural olmadığı anlaşılmaktadır. Bunun yanı sıra Klazomenai tabaklarının benzerleri, daha derin formlu tabaklar ile gövdesinde yiv bulunmayan örneklerin Attika dışında daha erken bir tarihten itibaren üretilmeye başlandıklarını göstermektedir. Bu da bazı Klazomenai tabakları için daha geniş bir zaman aralığının önerilmesine (**kat. no. 96**) neden olmaktadır. M.Ö. 2.yy.'ın 2. yarısında Attika seramiğinde görülen konik profilli derin gövdeye, dışa doğru genişleyen ağız kenarına sahip tabaklar tiyatro kazılarında ele geçmemiştir.

Tiyatro kazılarında ele geçen içki kapları arasında cup skyphoslar, kantharoslar, küresel gövdeli kaplar, çift kulplu kaplar ile amphoralar vardır. Atina'da klasik kantharos formu M.Ö.3. yy.'ın ortalarında kullanımdan kalkmıştır. Ancak Klazomenai'da klasik kantharos formları arasında, yakın benzerleri Troia'da M.Ö. 2.yy.'ın ilk çeyreğine tarihlenen kontekstlerde ele geçen kaide parçaları (**kat. no. 146, 147**) bulunmaktadır. Troia'da klasik kantharosların üretiminin M.Ö. 2.yy'a kadar devam etmiş olabileceği belirtilmektedir. Hellenistik formlar arasında kantharos ve skyphosların ağırlıkta olduğu anlaşılmaktadır. Onları gövdesi yivli ve ağ bezemeli kaseler takip etmektedir. Palaestina ve Knidos tipi çift kulplu içki kapları ise az sayıda örnekle temsil edilmektedir.

Siyah firnisli kapalı formlara ait az sayıda parça ele geçmiştir. Kapalı formlar arasında guttus ve unguentarium gibi yağ kapları, amphoralar ile az sayıda sürahi bulunmaktadır. Epheos ve Tarsus'ta da benzer bir durum söz konusudur.³⁵⁴ Gassner, bu durumu bronz kapların kullanılmasına bağlamaktadır.

Tesviye dolgularında ele geçen kase ve tabakların çoğunluğunu Klasik Dönem'de Atina'da ortaya çıkan formlar oluştursa da ince kuşaklı kaseler M.Ö. 4.yy.'da Attik formların yorumlanarak yerel formların yaratıldığını ortaya koymaktadır. Hellenistik Dönem'de klasik formların bir kısmının üretimi devam etmiştir. Ancak bu dönemde Attika geleneğine bağlılığın giderek azaldığı, yerel üretimlerde bölgesel farklılıkların ortaya çıktığı dikkat çekmektedir. Hellenistik Dönem'de dışa çekik ağızlı balık tabakları, "s" profilli kantharoslar ile Knidos ve Palaestina tipi kaseler gibi Attika yaratisi olmayan formların sayısında belirgin bir artış olduğu görülmektedir.

Dolgularda üretim hatası bulunan seramik örnekleri de ele geçmiştir (**şek. 8**). Sayıca fazla olmayan bu örnekler yerel üretim seramiklerin hamur özelliklerini tanımlama açısından önem taşımaktadır. Örnekler değişen yoğunlukta ve boyutta kireç katkı içermektedir. Fırınlama hatasından dolayı hamur özde gri renk alabilmektedir. Çalışmaya dahil edilen seramiklerin çoğunluğu (%46.3) benzer hamur özelliklerine sahiptir. Hamur rengi kırmızımsı sarı (5 YR 7/6, 5 YR 6/6) veya açık kırmızıdır (2.5 YR 6/8, 2.5 YR 6/6).

³⁵⁴ Gassner s. 55; Jones, s. 158.

Hamurunda çıplak gözle görülebilir herhangi bir katkı bulunmayan seramiklerin oranı % 19.4'tür. Hamur rengi ağırlıklı olarak kırmızımsı sarı, nadiren kızılımsı kahverengi olan bu seramikler olasılıkla Attika üretimidir. Ancak katkısız hamurlu örneklerin tamamı Attika üretimi değildir. Attika repertuvarında bulunmayan, olasılıkla yerel üretim olan ince kuşaklı kaselerin hamuru (**kat. no. 64, 65**) katkısızdır. Kötü fırınlamadan ötürü gri renk almış, katkısız hamurlu **132, 133, 136 kat. no.lu** cup skyphoslar da olasılıkla Attika üretimi değildir.

Geriye kalan yüzdeler dilimde ise hamur katkısı çeşitlilik gösteren örnekler (kireç ve taşçık; kireç ve mika; mika ve taşçık; kireç, mika ve taşçık veya sadece mika) bulunmaktadır. Hamur tiplerinde görülen çeşitlilik bazı sorular doğurmaktadır: Bu hamur tiplerinden hangileri Klazomenai üretimidir? Sadece kireç katkı içeren örneklerin tamamı Klazomenai üretimi midir? Eğer Klazomenai üretimlerinde farklı hamur tipleri varsa bu, değişik kil kaynaklarının kullanılmasından mı yoksa kilin farklı şekillerde hazırlanmasından mı kaynaklanmaktadır? Bu sorulara seramiklerin kil analizi yapılmadan yanıt vermek mümkün olmayacaktır.

Hamur tiplerinin dönemsel dağılımına bakıldığında da bazı değişiklikler göze çarpmaktadır. Katalogda yer alan M.Ö. 4.yy. seramiklerinin yaklaşık yarısı (%50.8) katkısız hamura sahipken M.Ö. 3. ve 2. yy.'da bu oran belirgin şekilde azalmaktadır. Buna karşılık M.Ö. 3.yy.'ın 2. yarısı ile 2.yy.'da hamur tipindeki çeşitliliğin arttığı dikkat çekmektedir. M.Ö. 4.yy.'dan sonra Attika'dan ithal edilen seramiklerde ciddi bir azalma olduğunu söylemek çok yanlış olmayacaktır. Benzer durum başka yerleşmelerde de tespit edilmiştir.³⁵⁵ M.Ö. 3. ve 2.yy.'da hamur tipindeki çeşitlilik ise, Attika ithallerinin yerini başka ve daha çeşitli üretim yerlerinin aldığını akla getirirse de bu durumu sağlıklı bir şekilde yorumlamak için yine yukarıda değinildiği gibi kil analizlerine ihtiyaç duyulmaktadır.

Tesviye dolgularında ele geçen buluntuların tiyatro yamacının üst kısmındaki kutsal alandan getirilmiş olabileceği, bunun yanı sıra yakında bulunan seramik fırının atıklarının da dolgularda yer alabileceği düşünülmektedir.³⁵⁶ Siyah firmisli seramiklerin ağırlıklı olarak içki ve yemek kaplarından oluşması; pyksis, lekanis,

³⁵⁵Rotroff, Akten, s. 178.

³⁵⁶Ersoy ve diğerleri, s. 201.

krem kabı gibi domestik kontektlerde görülen formların çok az örnekle temsil edilmesi ve hatalı üretilmiş seramikler bu düşünceyi doğrular niteliktedir.

Çalışmada yer alan seramiklerin en geç örnekleri M.Ö. 2.yy.'a aittir. Ancak bu örneklerin büyük çoğunluğunu, M.Ö. 2.yy. içinde daha kesin tarihlemek mümkün olmamıştır. Bunula birlikte analogide faydalanılan depozitlere genel bir bakış daha net bir değerlendirme yapmaya imkan verebilir. M.Ö. 2.yy.'a tarihlenen örneklerin karşılaştırması için sıklıkla Ephesos Tetragonos Agorası kazılarında M.Ö. 2.yy.'ın üçüncü üçlüğüne tarihlenen bir drenaj dolgusundan gelen malzemelerden yararlanıldığı görülmektedir.³⁵⁷ Pergamon Asklepieionu'nda Klazomenai seramiği ile karşılaştırılabilecek en geç malzemeyi, M.Ö. 150'ye tarihlenen *Bauphase 11* sunmaktadır.³⁵⁸ M.Ö. 125'e tarihlenen *Bauphase 12*'de ise Klazomenai seramiği ile karşılaştırılabilecek siyah firnisli örnekler bulunmamakta, buna karşılık Klazomenai seramiği arasında yer almayan, ancak Ephesos Tetragonos Agorası drenaj dolgularında da örnekleri bulunan, dik ağız kenarlı tabak gibi yeni bir form görülmektedir.³⁵⁹ Bu durum tiyatro yamacı tesviye dolgularında ele geçen en geç örneklerin M.Ö. 2.yy.'ın üçüncü çeyreğine ait olabileceğini düşündürmektedir. Tesviye dolgularında ele geçmiş olan kandil, mühürlü amphora kulpları ve diğer seramik gruplarının incelenmesi daha kesin bir tarihe ulaşmayı sağlayabilir.

³⁵⁷ Gassner, s. 113. Drenaj dolgusu, dolguda ele geçen ve üzerinde mühür bulunan sürahiler yardımı ile tarihlenmiştir. Mühürlerde yer alan Artemis betiminin M.Ö. 3.yy.'ın üçüncü üçlüğüne tarihlenen altın staterler üzerindeki Artemis betimleri ile büyük benzerlik taşıdığı belirtilmektedir.

³⁵⁸ Burada Pergamon Asklepieionu Bauphase 11 ve 12 için, Hellenistik seramik kronolojisindeki değişikliklere dayanılarak Retroff tarafından önerilen tarihler kabul edilmiştir (Retroff ve Oliver, s.8).

³⁵⁹ Söz konusu tabaklar için bkz. Gassner, taf. 7: 112-113, s. 48; de Luca ve Ziegenaus, taf. 66: 311, s. 149.

KAYNAKÇA

Aktaş, Rabia. **İzmir Agora Kazısı Siyah Firnisli Seramikleri**, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir, 2011

Alexandrescu, Petre. **La céramique d'époque archaïque et classique (VIIe - IVe s.)**. *Histria*, Cilt: 4, 1978

Aloupi-Siotis, Eleni. "Recovery and Revival of Attic vase Decoration Techniques: What can They offer Archeological Research?", **Papers on Special Techniques in Athenian Vases**. Proceedings of a Symposium Held in Connection with the Exhibition 'The Colors of Clay: Special Techniques in Athenian Vases', at the Getty Villa, June 15-17, 2006, Los Angeles: J. Paul Getty Museum, 2008.

Anderson, J. K. "Excavation on the Kofinà Ridge, Chios" , **BSA**, Cilt: 49, 1954, ss. 123-182

Anderson-Stojanović, Virginia R. "The Chronology and Function of Ceramic Unguentaria" *AJA*, Cilt:91, 1, 1987, ss. 105-122

Aytaçlar, Nezih. "The Early Iron Age at Klazomenai", **Klazomenai, Teos and Abdera: Metropolis and Colony**, Proceedings of the International Symposium held at the Archaeological Museum of Abdera, 20-21 October 2001, Thessaloniki, 2004, ss. 17-41

Bakır, Güven, Yaşar Ersoy, Melike Zeren, Fikret Özbay, Bilge Hürmüzlü. "2002 Yılı Klazomenai Kazısı" **KST**, Sayı: 25, Cilt: 2, Kültür Bakanlığı, 2004, ss. 101-110

Bean, George. **Aegean Turkey. An archaeological Guide**, London, 1967

Beek, René van ve Beelen, Jos. "Excavations on Karantina Island in Klazomenai: A preliminary report", **Anatolica**, Cilt: 17, 1991, ss. 31-57

Behr, Doris. "Neue Ergebnisse zur Pergamenischen Westabhangkeramik" *IstMitt*, Cilt: 38, 1988, ss. 97-178

Berlin, Andrea M. "Studies In Hellenistic Ilion: The Lower City. Stratified Assemblages And Chronology", *Studia Troica*, Cilt: 9, 1999, ss. 73-158

Berlin, Andrea ve J. Pilacinski. "The Pottery of the early and middle Hellenistic Period", *Report of the Department of Antiquities, Cyprus*, 2003, ss. 201- 236

Blondé, Francine. "Un remblai thasien du IVe siècle avant notre ère.", *BCH*, Cilt:109, Sayı:1, 1985, ss. 281-344

Blondé, Francine. "Les abords N.-E. de l'agora de Thasos. 3. La céramique", *BCH*, Cilt: 113, Sayı: 2, 1989, ss. 481-545.

Bulut, Hülya. **Daskyleion'da Akhaemenid Satraplığı Sonu ve Hellenistik Dönem**, (Yayınlanmamış Doktora Tezi), Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir, 2007

Burkhalter, E. "La ceramique hellenistique et romaine du sanctuaire d'Aphrodite à Arnathonte", *BCH*, Cilt: 111, Sayı: 1, 1987, ss. 353-395

Callaghan, P. J. "The Little Palace Well and Knossian Pottery of the Later Third and Second Centuries B.C.", *BSA*, Cilt: 76, 1981, ss. 35-58

Chandler, Richard. **Travels in Asia Minor and Greece**, Cilt: 1, Oxford, 1825

Coldstream, J. N., L. J. Eiring ve G. Forster. **Knossos Pottery Handbook: Greek and Roman**, *British School at Athens Studies*, Cilt: 7, British School at Athens, London, 2001

Coldstream, J. N.. “Knossos 1951-61: Classical and Hellenistic Pottery from the Town” **BSA**, Cilt: 94, 1999, ss. 321-351

Conze, Alexander. **Stadt und Landschaft**, AvP, Cilt: 1,2, Berlin, 1913

Cook, J.M. “Old Smyrna: Fourth-Century Black Glaze”, **BSA**, Cilt: 60, 1965, ss.143-153

Crowfoot, J. W. Grace Mary Crowfoot, and Kathleen M. Kenyon. **The Objects From Samaria**, Samaria Sebaste, Cilt: 3, Palestine Exploration Fund, London, 1957

Çelik, Gülten. **Smyrna Agorası “I-J 16/17” Sondajı Hellenistik Dönem Malzemesi**, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), D.E.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü İzmir, 2007

De Luca, Gioia ve Oskar Ziegenaus. **Das Asklepieion. Der südliche Temenosbezirk in hellenistischer und frühromischer Zeit**, AvP, Cilt: XI, Sayı: 1, Walter de Gruyter, Berlin, 1968

De Luca, Gioia ve Oskar Ziegenaus. **Das Asklepieion. Der Nördliche Temenosbezirk und Angrenzende Anlagen in Hellenistischer und Frühromischer Zeit**, AvP, Cilt: XI, 2, Berlin, 1975

De Luca, Gioia ve Wolfgang Radt. **Sondagen im Fundament Des Grossen Altars**, PF, Cilt: 12, Walter de Gruyter, Berlin, 1999

Docter, Roald ve Babette Bechtold. “Preliminary Observations on the Black Glaze, Painted and Red Slipped Ware Fragments” **Apollonia Pontica 2007**, 2. baskı, Department of Archaeology, Ghent University, Gent, 2010.

Edwards, G. Roger. “Koroni: The Hellenistic Pottery”, **Hesperia**, Cilt: 32, Sayı: 1, 1963, ss. 109-111

Edwards, G. Roger. **Corinthian Hellenistic Pottery**, Corinth, Cilt: 7, Sayı: 3, American School of Classical Studies at Athens, Princeton, N.J., 1975

Ekin-Meriç, Aygün. **Metropolis Ana Tanrıça Kült Mağarası**, (Yayınlanmamış Doktora Tezi), D.E.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir, 2007

Ersoy, Yaşar E. “Klazomenai: 900-500 B.C. History and Settlement Evidence” **Klazomenai, Teos and Abdera: Metropolis and Colony**, Proceedings of the International Symposium held at the Archaeological Museum of Abdera, 20-21 October 2001, Thessaloniki, 2004, s. 43-76

Ersoy, Yaşar E. **Clazomenae: The Archaic Settlement**, (Yayınlanmamış Doktora Tezi), Bryn Mawr, 1993

Ersoy, Yaşar E., Hüseyin Cevizoğlu, Ümit Güngör, Elif Koparal, Polat Ulusoy, İlkan Hasdağlı ve Fikret Özbay. “Urla- Klazomenai Kazıları”, **KST**, Cilt: 34, 2, Çorum, 2013

Furtwängler, E. Andreas ve H. J. Kienast. **Der Nordbau im Heraion von Samos**, Samos, Cilt: 3, Bonn, 1989

Gassner, Verena. **Das Südtor der Tetragonos Agora, Keramik und Kleinfunde**, Forschungen in Ephesos, Cilt: 13,1,1, Verlag der Österreichischen Akademie der Wissenschaften, Wien, 1997.

Grace, V. R. “Notes on the Amphoras from the Koroni Peninsula”, **Hesperia**, Cilt: 32, 1963, ss. 319-334

Guz-Zilberstein, Bracha. “The Typology of the Hellenistic Coarse Ware and Selected Loci of the Hellenistic and Roman Periods”, **Excavations at Dor, Final Report I B. Areas A ve C: The Finds**, (Ed. A. Belfer-Cohen), Jerusalem, 1995, ss.

289- 433.

Güngör, Ümit. “The History of Klazomenai in the Fifth Century and the Settlement on the Island”, **Klazomenai, Teos and Abdera: Metropolis and Colony**. Proceedings of the International Symposium held at the Archaeological Museum of Abdera, 20-21 October 2001, Thessaloniki 2004, ss. 121-132.

Gürler, Binnur. **Metropolis’in Hellenistik Dönem Seramiği**, (Yayınlanmamış Doktora Tezi), Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir, 1994

Gürsoy, E. **Bayraklı’nın 4.yüzyıl Siyah Firnisli Keramiği**, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir, 1987

Hannestad, Lise, Vladimir F. Stolba ve A. N. Šceglov. **The Monumental Building U6**, Panskoye, Cilt: 1, Aarhus University Press, 2002.

Harlaut, C. “Productions ceramiques egyptiennes d’Alexandrie a l’epoque ptolemaïque. Evolution des formes et des fabriques. Traditions locales et innovations”, **Céramiques Hellénistiques Et Romaines: Productions Et Diffusion En Méditerranée Orientale**, TMO, Cilt: 35, 2002, ss. 263-288

Hasdağlı, İlkan. **Klazomenai HBP Sektörü M.Ö.4. Yüzyıl Tabakalarının Değerlendirilmesi**, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir, 2003

Hayes, J. W. **The Hellenistic and Roman Pottery**, Paphos III, Nicosia, 1991

Hellström, Pontus. **Pottery of Classical and Later Date, Terracotta Lamps and Glass**, Labraunda, Cilt 2, 1, Lund, 1965.

James, Sarah A. **The Hellenistic Pottery from the Panayia Field, Corinth: Studies in Chronology and Context**, (Yayınlanmamış Doktora Tezi), University of Texas, Austin, 2010.

Jantzen, Ulf. **Die Wasserleitung des Eupalinos**. Die Funde, Samos, Cilt: 20, R. Habelt, Bonn, 2004

Japp, Sarah. “Archäometrisch-archäologische Untersuchungen an Keramik aus Pergamon und Umgebung” **İstMitt** 59, 2009, ss. 193-268

Jehasse, Laurence. **La céramique à vernis noir du rempart méridional**. Salamine de Chypre, Cilt: 8, de Boccard, Paris, 1978.

Jones, Frances. F. “The Pottery” **Excavations at Gözlü Kule, Tarsus**, Cilt: 1, (Ed. H. Goldman), Princeton University Press, Princeton, N. J, 1950, ss. 149- 296.

Karadima, Chrysa. “The North Cemetery of Samothrace. Stone Sarcophagus 92. T9”, **Hellenistic Pottery from the Aegean**, (Ed. L. Kypraiou), Mytilini, 1994, ss. 197-207

Kenrick, Philip M. **Excavations at Sidi Khrebish Benghazi (Berenice). The Fine Pottery**. Cilt: 3, Sayı: 1, Tripolis, 1985.

Knigge, Ursula. **Der Bau Z**, Kerameikos Ergebnisse der Ausgrabungen, Cilt: 17, Hirmer Verlag, München, 2005

Kögler, Patricia. **Feinkeramik aus Knidos vom mittleren Hellenismus bis in die mittlere Kaiserzeit**, Reichert Verlag, Wiesbaden, 2010

Κυριακου, Δωρα. “Ελληνιστική κεραμική από τά νεκροταφεία τής Πάτρας” **Γ’ Επιστημονική Συνάντηση Για Την Ελληνιστική Κεραμική**, Atina, 1994, ss. 185-195

Küçük, Tuncay. **Ege Gübre Kazısı Hellenistik Dönem Seramikleri**, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir, 2006

Ladstätter, S. ve C. Lang-Auinger. “Zur Datierung und kunsthistorischen Einordnung einer Apollon-Kitharodos Statuette” **Studien zur hellenistischen Keramik in Ephesos**, (Ed. F. Krinzinger), Wien, 2001, ss. 71-82

Marchese, R. “Athenian Imports in the Persian Period”, **Excavations at Dor, Final Report I B. Areas A ve C: The Finds**, (Ed. A. Belfer-Cohen), Jerusalem, 1995, ss. 127-182

Meriç, Recep. **Späthellenistisch-römische Keramik und Kleinfunde aus einem Schachtbrunnen am Staatsmarkt in Ephesos**, FiE, Cilt: 9/3, Verlag der Österreichischen Akademie der Wissenschaften, Wien, 2002.

Meyer-Schlichtmann, Carsten. **Die Pergamenische Sigillata aus der Stadtgrabung von Pergamon**, PF, Cilt: 6, Berlin-New York, 1988

Mitsopoulos-Leon Veronika. **Die Basilika am Staatsmarkt in Ephesos Kleinfunde 1. Teil: Keramik Hellenistischer und Römischer Zeit**, FiE, Cilt: IX, 2/2, Wien, 1991

Mitsopoulos-Leon Veronika. “Keramik der klassischen und nachklassischen Zeit aus der Stadt Elis”, **Γ' Επιστημονικη Συναντηση Για Την Ελληνιστικη Κεραμεικη**, Atina, 1994, ss. 159-173

Mlynarczyk, J. “Hellenistic Fine Wares at Tell Keisan. A pattern of importations”, **Céramiques Hellénistiques Et Romaines: Productions Et Diffusion En Méditerranée Orientale**, TMO, Cilt: 35, 2002, ss. 117-132

Noble, J. V. “The Technique of Attic Vase-Painting”, **AJA**, Cilt: 64, Sayı: 4, 1960, ss. 307-318

Özbay, Fikret. **Klazomenai’deki M.Ö. 4. Yüzyıl Yerleşimi**, (Yayınlanmamış Doktora Tezi), Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir, 2006

Özyiğit, Ömer. “Céramiques Hellénistiques d’après Les Fouilles de Pergame/Kestel”, **Β’ Επιστημονική Συνάντηση Για Την Ελληνιστική Κεραμεική**, Atina, 1990, ss. 94-97.

Özyiğit, Ömer. “1994 yılı Phokaia Kazı Çalışmaları”, **KST**, Cilt: 17, 2, Ankara, 1996, ss. 1-26

Papuci-Wladyka, Ewdoksia. “Nea Paphos, Cyprus. The Hellenistic Pottery from Polish Excavations (1965-1993)”, **Studies in ancient Art and Civilization**, Cilt: 7, Krakow, 1995, ss. 65- 78

Papuci-Wladyka, Ewdoksia. “Ελληνιστική κεραμική από την πολωνική ανασκαφή στην Πάφο της Κύπρου. Δεξαμενή Av/73”, **Γ’ Επιστημονική Συνάντηση Για Την Ελληνιστική Κεραμεική**, Atina, 1994, ss. 257-268

Pausanias. *Description of Greece*, çev. W.H.S. Jones, D. Litt., ve H.A. Ormerod, Cambridge, MA, Harvard University Press, London, 1918.

Pfrommer, Michael. “Klassische und hellenistische Keramik aus dem Heroon III’”, **ÍstMitt**, Cilt: 35, 1985, ss. 39- 76.

Pulak, Cemal, Rhys F. Townsend, Carolyn G. Koehler ve Malcolm B. Wallace “The Hellenistic Shipwreck at Serçe Limanı, Turkey: Preliminary Report” **AJA**, Cilt: 91, Sayı: 1, 1987, ss. 31-57

Richter, Gisela M. A. "Accidental and Intentional Red Glaze on Athenian Vases", **BSA**, Cilt: 46, 1951, ss. 143-150

Richter, Gisela M. A. ve M. J. Milne. **Shapes and Names of Athenian Vases**, New York, 1935

Robinson, D. M. **Vases found in 1934 and 1938**, Excavations at Olynthus, Cilt: 13, Johns Hopkins Press, Baltimore, 1950

Rosenthal-Heginbottom, Renate. "Imported Hellenistic and Roman Pottery" **Excavations at Dor, Final Report I B. Areas A ve C: The Finds**, (Ed. A. Belfer-Cohen), Jerusalem, 1995, ss. 183-288

Rotroff, Susan I. **Hellenistic Pottery: Athenian and Imported Moldmade Bowls**, The Athenian Agora, Cilt: 22, American School of Classical Studies at Athens, Princeton, 1982

Rotroff, Susan I. "Athenian Hellenistic Pottery: Toward a firmer Chronology", **Akten des 13. Internationalen Kongresses für klassische Archäologie. Berlin 1988**, Philipp von Zabern, 1990, ss. 173-178

Rotroff, Susan I. **Hellenistic Pottery: Athenian and Imported Wheelmade Table Ware and Related Material**, The Athenian Agora, Cilt: 29, American School of Classical Studies at Athens, Princeton, N.J., 1997.

Rotroff, Susan I. "West Spole in the East", **Céramiques Hellénistiques Et Romaines: Productions Et Diffusion En Méditerranée Orientale**, TMO, Cilt: 35, Lyon, 2002, ss. 97-115

Rotroff, Susan I. **Hellenistic Pottery: The Plain Wares**, The Athenian Agora, Cilt: 33, American School of Classical Studies at Athens, Princeton, N.J., 2006, ss. 11-30

Rotroff, Susan I. “Four Centuries of Athenian Pottery” **Chronologies of the Black Sea Area in the Period c. 400-100 B.C.**, BSS, Cilt 3, Aarhus University Press, 2006, ss. 11-30

Rotroff, Susan I. ve Andrew Oliver. **The Hellenistic Pottery from Sardis: The Finds Through 1994**, Archaeological Exploration of Sardis Monograph 12, Cambridge, 2003

Salles, Jean-François. **Les Égouts De La Ville Classique**, Kition-Bamboula, Cilt: 2, Paris, 1983

Schäfer, Jörg. **Hellenistische Keramik aus Pergamon**, PF, Cilt: 2, Walter de Gruyter, Berlin, 1968

Slane, Kathleen W. “The Fine Wares”, **The Hellenistic and Roman Pottery, Tel Anafa**, Cilt: 2,1, Ann Arbor, 1997, ss. 247-393

Smetana-Scherrer, Rudolfine. “Spätklassische und Hellenistische Keramik”, **Alt-Ägina**, Cilt: 2, Sayı: 1, Mainz, 1982, ss.56-91

Sparkes, Brian A. ve Lucy Talcott, **Black and Plain Pottery of the 6th, 5th and 4th Centuries B.C.**. The Athenian Agora, Cilt: 12, American School of Classical Studies at Athens, Princeton, N.J., 1970.

Stewart, Shannan Marie. **Gordion After the Knot: Hellenistic Pottery and Culture**, (Yayınlanmamış Doktora Tezi), University of Cincinnati , 2010

Şahin, Işık. **Datça-Reşadiye Atölyelerinde Hellenistik Dönem Knidos İnce Seramik Üretimi**, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir, 1992

Tchesnakoff, Aldric. **Etude sur la céramique hellénistique à Marseille**,

(Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Aix-Marseille Université, 2011-2012

Technau, W. “Griechische Keramik im Samischen Heraion”, **AM**, Cilt: 54, 1929, ss. 6-66

Tekkök-Biçken, Billur. **The Hellenistic and Roman Pottery from Troia: Second Century B.C. to Sixth Century A.D.**, (Yayınlanmamış Doktora Tezi), University of Missouri-Columbia, 1996.

Tekkök, Billur. “The City Wall of Iliion: New evidence for Dating,” **Studia Troica**, Cilt: 10, 2000, ss. 85-96.

Thompson, H.A. “Two Centuries of Hellenistic Pottery”, **Hesperia**, Cilt: 3, Sayı: 4, 1934, ss. 311-476

Tölle-Kastenbein, Renate. **Das Kastro Tigani - Die Bauten und Funde Griechischer, Römischer und Byzantischer Zeit**, Samos, Cilt: 14, Bonn, 1974.

Uzun, Kozan. **Klazomenai Dalgalı Çizgi Bezekli Seramiği**, (Yayınlanmamış Doktora Tezi), Ege üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir, 2007

Vaag, Leif Erik, Vinnie Norskov ve John Lund. **The Maussolleion at Halikarnassos. The Pottery**, Reports of the Danish Archaeological Expedition to Bodrum, Cilt: 7, Aarhus University Press, 2002.

Vanderpool, E., J.R. McCredie ve A. Steinberg. “Koroni: A Ptolemaic Camp on the East Coast of Attica”, **Hesperia**, Cilt: 31, Sayı: 1, 1962, ss. 26-61

Vanderpool, E., J.R. McCredie ve A. Steinberg. “Koroni: The Date of the Camp and the Pottery”, **Hesperia**, Cilt: 33, Sayı: 1, 1964, ss. 69-75

Waage, Frederick O. “Hellenistic and Roman Tableware of North Syria” **Ceramics**

and Islamic Coins, Antioch on the Orontes, Cilt: 4,1, (Ed. Frederick, O. Waage), Princeton, 1948, ss. 1- 60

Winter, Frederic A. **Late Classical And Hellenistic Pottery From Gordion: The Imported Black Glazed Wares**, (Yayınlanmamış Doktora tezi), University of Pennsylvania 1984

Wintermeyer, Ulrike and Klaus Tuchelt. **Die hellenistische und frühkaiserzeitliche Gebrauchskeramik: auf Grundlage der stratifizierten Fundkeramik aus dem Bereich der Heiligen Strasse**, Didyma, Cilt: 3, Sayı: 2, P. von Zabern, Mainz, 2004

Zeren, Melike. **Klazomenai`de ele geçen M.Ö. 4. yüzyıl Kap Formları**, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir, 2004

EKLER

EK 1: KATALOG

İÇE ÇEKİK AĞIZLI KASE

Kat. No.: 1

Buluntu Yeri: Sondaj 3

T.N.: 1011

Ağız çapı: 12 cm.

K. Yük.: 3.4 cm.

Tanım: Ağız kenarı-gövde parçası. Katkısız, gözeneksiz, yer yer gri renk almış açık kırmızımsı kahverengi (5 YR 6/4) hamur. Parlak siyah (Gley 1 2.5/N) firnis. Gövdenin alt kısmında rezerve bant.

Benzerleri: Sparkes ve Talcott, fig. 8: 828, s. 295; Hasdağlı, şek. 40-41: 109-111, s. 127; Cook, fig. 6: 4, s. 149; Blonde, BCH 113,1, fig. 6: 26, s. 493

Tarih: M.Ö. 4.yy.'ın 2. çeyreği

Kat. No.: 2

Buluntu Yeri: Açma 1-Mekan 1

T.N.: 1016

Ağız çapı: 14 cm.

K. Yük.: 3.4 cm.

Tanım: Ağız kenarı-gövde parçası. Katkısız, yer yer gri renk almış kırmızımsı kahverengi (5 YR 5/4) hamur. Parlak siyah (Gley 1 2.5/N) firnis.

Benzerleri: Schäfer, taf. 4: C 14, s. 37;

Sparkes ve Talcott, fig. 8, 829, s. 295; Zeren, şek. 46,47: 127,128, ss. 224,225

Tarih: M.Ö. 4.yy.'ın 2. çeyreği

Kat. No.: 3

Buluntu Yeri: Açma 1-Mekan 1

T.N.: 1016

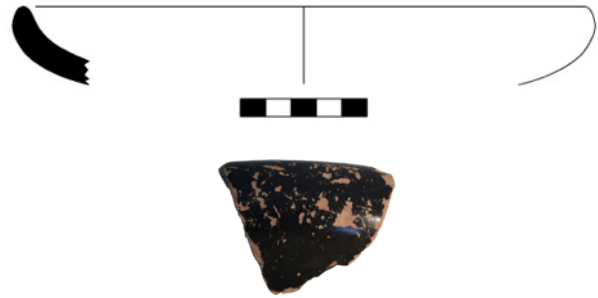
Ağız çapı: 22 cm.

K. Yük.: 3 cm.

Tanım: Ağız kenarı-gövde parçası. Katkısız kırmızımsı sarı (5 YR 7/6) hamur. Parlak siyah (Gley1 2.5/N) firnis.

Benzerleri: Hasdağlı, şek. 42: 114, s. 128; Marchese, fig. 4.1: 6, s. 15

Tarih: M.Ö. 4.yy.'ın ortaları

Kat. No.: 4

Buluntu Yeri: Sondaj 3

T.N.: 1012

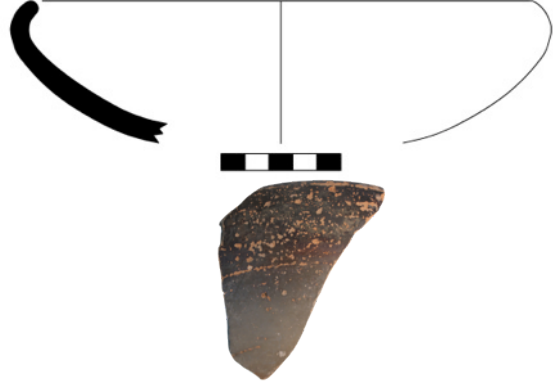
Ağız çapı: 21 cm.

K. Yük.: 5.9 cm

Tanım: Ağız kenarı-gövde parçası. Kireç ve taşçık katkılı, gözenekli pembe (5 YR 7/4) hamur. Mat, çok koyu gri (Gley 1 3/N)- gri (5 Y 6/1) firnis.

Benzerleri: Rotroff, Agora 29, fig. 62: 984, s. 340; Rotroff ve Oliver, pl. 5:14, 15:76, s. 21, 33

Tarih: M.Ö. 4/3.yy.

Kat. No.: 5

Buluntu Yeri: Sondaj 5

T.N.: 1009

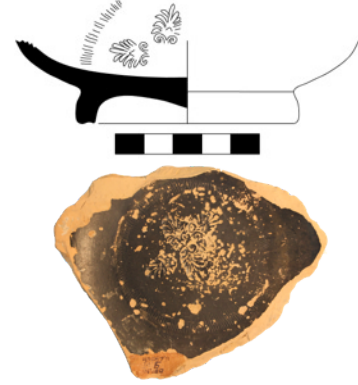
Kaide çapı: 7.4 cm.

K. Yük.: 2.9 cm.

Tanım: Kaide. Katkısız kırmızımsı sarı (5 YR 7/6) hamur. Parlak siyah (Gley 1 2.5/N) firnis. Rezerve kaide oturma düzleminde yiv. Dışta kaide-gövde geçişinde rezerve bant. Tondoda merkezde dörtlü palmet baskısı çevresinde rulet bezeme.

Benzerleri: Sparkes ve Talcott, fig. 8: 832, s. 295; Rotroff, Agora 29, fig. 62: 979, s. 339

Tarih: M.Ö. 4.yy.'ın 4. çeyreği

Kat. No.: 6

Buluntu Yeri: Sondaj 3

T.N.: 1003

Ağız çapı: 12.3 cm.

Kaide çapı: 6.7 cm.

K. Yük.: 5.4 cm.

Tanım: Ağız kenarı-gövde-kaide parçası. Yoğun ince kireç katkılı gri (Gley 1 6/N) hamur. Mat koyu gri (5 Y 4/1) firnis. Dışta ağız kenarı rezerve.

Benzerleri: Rotroff, Agora 29 fig. 63: 993, s. 340; Coldstream ve diğerleri, fig. 3.3: a, s. 98; Jones, fig. 178: 5, ss. 30, 210

Tarih: M.Ö. 4/3.yy.

Kat. No.: 7

Buluntu Yeri: Sondaj 3

T.N.: 1011

Ağız çapı: 12 cm.

Kaide çapı: 8 cm.

K. Yük.: 5.8 cm.

Tanım: Ağız kenarı-gövde-kaide parçası. Yoğun taşçık ve kireç katkılı, gözenekli kırmızı (2.5 YR 5/8) hamur. Pul pul dökülmüş siyah (Gley 1 2.5/N) firnis.

Benzerleri: Rotroff, Agora 29 fig. 63: 998, s. 341; Coldstream ve diğerleri, fig. 3.3: b, s. 98

Tarih: M.Ö. 4/3.yy.

Kat. No.: 8

Buluntu Yeri: Açma 1-Mekan1

T.N.: 1021

Ağız çapı: 15.4 cm.

K. Yük.: 4.2 cm.

Tanım: Ağız kenarı-gövde parçası. Yoğun çok ince kireç katkılı, özde gri renk almış kırmızı (2.5 YR 5/8) hamur. Dışta ağız kenarında koyu kırmızımsı kahverengi (2.5 YR 3/4), içte ve dışta gövdede (2.5 YR 3/6) koyu kırmızı firnis.

Benzerleri: Rotroff, Agora 29, fig. 63: 1010, s. 342; Crowfoot ve diğerleri, fig. 49: 7, s. 250

Tarih: M.Ö. 225-175

Kat. No.: 9

Buluntu Yeri: Açma 1-Mekan1

T.N.: 1016

Ağız çapı: 10.6 cm.

K. Yük.: 3.8 cm.

Tanım: Ağız kenarı-gövde parçası. Yoğun, çok ince kireç katkılı, yer yer gri renk almış açık kırmızımsı kahverengi (5 YR 6/4) hamur. Mat siyah (Gley 1 2.5/N) firnis.

Benzerleri: Rotroff, Agora 29, fig. 63: 1010, s. 342; Crowfoot ve diğerleri, fig. 49: 9, s. 251

Tarih: M.Ö. 225-175

Kat. No.: 10

Buluntu Yeri: Açma 1-Mekan1

T.N.: 1022

Ağız çapı: 13 cm.

K. Yük.: 3.2 cm.

Tanım: Ağız kenarı-gövde parçası. Mika katkılı sarımsı kırmızı (5 YR 5/6) hamur. Siyah (Gley 1 2.5/N) firnis.

Benzerleri: Schäfer, taf. 4: C17-18, ss. 37, 43; Rotroff ve Oliver, pl. 9: 45, s. 27;

Rotroff, Agora 29, fig. 63: 1004, s. 341;

James, fig. 16: 99, s. 377; Gürler, çiz. 6:15, s. 138, Gassner, taf. 4:68, s. 41; Ladstätter ve

Lang-Auinger, taf. 49: 26, s. 79

Tarih: M.Ö. 250-150

Kat. No.: 11

Buluntu Yeri: Açma 1-Mekan1

T.N.: 1022

Ağız çapı: 11 cm.

K. Yük.: 4.2 cm.

Tanım: Ağız kenarı-gövde parçası. İnce kireç katkılı gri (Gley 1 5/1) hamur. Koyu gri (Gley 1 4/1N) firnis.

Benzerleri: Schäfer, taf. 4: C17-18, ss. 37, 43;

Rotroff ve Oliver, pl. 9: 45, s. 27; Rotroff, Agora

29, fig. 63: 1004, s. 341; James, fig. 16: 99, s. 377;

Gürler, çiz. 6:15, s. 138, Gassner, taf. 4:68, s. 41;

Ladstätter ve Lang-Auinger, taf. 49: 26, s. 79

Tarih: M.Ö. 250-150

Kat. No.: 12

Buluntu Yeri: Açma 1-Mekan1

T.N.: 1016

Ağız çapı: 18 cm.

K. Yük.: 5.4 cm.

Tanım: Ağız kenarı-gövde parçası.

İnce kireç ve taşçık katkılı yer yer

gri renk almış pembe (7.5 YR 7/4)

hamur. Açık sarımsı kahverengi (10

YR 6/4)-koyu gri (10 YR 4/1) firnis.

Benzerleri: Rotroff, Agora 29, fig.

63: 1020, s. 342; Gassner, taf. 4: 65, s. 41; Ladstätter ve Lang-Auinger, taf. 49: 29, s. 79;

James, fig. 16:101, s. 378

Tarih: M.Ö. 3.yy.'in 2.yarısı-M.Ö. 2.yy.

Kat. No.: 13

Buluntu Yeri: Sondaj 5

T.N.: 1013

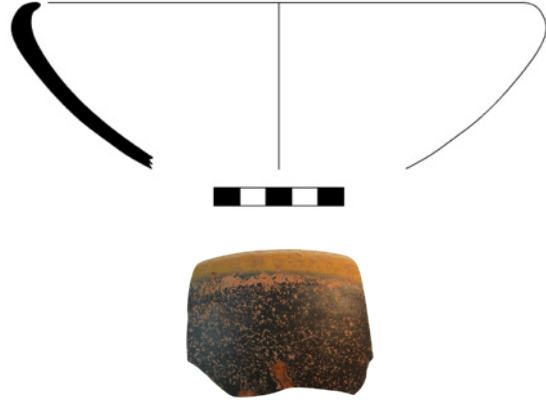
Ağız çapı: 18.8 cm.

K. Yük.: 6.4 cm.

Tanım: Ağız kenarı-gövde parçası. Yoğun ince kireç, az taşçık katkılı açık kırmızı (2.5 YR 7/6) hamur. İçte ve dışta gövdede çok koyu gri (Gley 13/N), dışta ağız kenarında kırmızimsı sarı (7.5 YR 7/8) firnis.

Benzerleri: Rotroff, Agora 29, fig. 63: 1020, s. 342; Gassner, taf. 4: 65, s. 41; Ladstätter ve Lang-Auinger, taf. 49: 29, s. 79; James, fig. 16:101, s. 378

Tarih: M.Ö. 3.yy.'ın 2.yarısı-M.Ö. 2.yy

DIŞA ÇEKİK AĞIZLI KASE

Kat. No.: 14

Buluntu Yeri: Açma 1-Mekan 1

T.N.: 1021

Ağız çapı: 17 cm.

K. Yük.: 3.2 cm.

Tanım: Ağız kenarı-gövde parçası. Katkısız, gözeneksiz kırmızimsı sarı (5 YR 6/6) hamur. Parlak siyah (Gley 1 2.5/N) firnis.

Benzerleri: Hasdağlı, şek.32:77, s. 105; Gürsoy, şek. 9: 41-42, s. 10; Rotroff ve Oliver, pl. 10:53, ss. 25, 28; Wintermeyer, abb. 234 no 303, Typ Sh 2.32, ss. 30, 138

Tarih: M.Ö. 4.yy.'ın 2. çeyreği

Kat. No.: 15

Buluntu Yeri: Sondaj 5

T.N.: 1009

Ağız çapı: 13.6 cm.

K. Yük.: 2.8 cm.

Tanım: İnce kireç katkılı, hafif gözenekli kırmızı (2.5 YR 5/8) hamur. Parlak kırmızimsı siyah (2.5 YR 2.5/1) firnis.

Benzerleri: Knigge, abb. 41: 753, s. 78; Rotroff, Agora 29, fig. 59: 868, s. 330; Winter, fig. 4: 37, s.122; Anderson, fig. 15: 120, ss. 145, 159; Crowfoot ve diğerleri, fig.48: 2, s.244

Tarih: M.Ö. 4.yy.'ın 4.çeyreği

Kat. No.: 16

Buluntu Yeri: Sondaj 5

T.N.: 1009

Ağız çapı: 14 cm.

K. Yük.: 3 cm.

Tanım: Ağız kenarı-gövde parçası. Kireç katkılı açık kırmızı (2.5 YR 6/8) hamur. Parlak siyah (Gley 1 2.5/N) firnis.

Benzerleri: Knigge, Abb. 41: 753, s. 78; Rotroff, Agora 29, fig. 59: 868, s. 330; Winter, fig. 4:37, s.122; Anderson, fig. 15:120, ss. 145, 159; Crowfoot ve diğerleri, fig.48: 2, s.244

Tarih: M.Ö. 4.yy.'ın 4.çeyreği

Kat. No.: 17

Buluntu Yeri: Sondaj 5

T.N.: 1013

Ağız çapı: 14 cm.

Kaide çapı: 9 cm.

K. Yük.: 4.5 cm.

Tanım: Ağız kenarı-gövde-kaide parçası. Çok az taşçık katkılı, gözenekli, açık kırmızı (2.5 YR 6/8) hamur. Parlak siyah (Gley 12.5/N) firnis. Tondoda rulet bezeme.

Benzerleri: Knigge, Abb. 41: 753, s. 78; Rotroff, Agora 29, fig. 59: 868, s. 330; Winter, fig. 4: 37, s.122; Anderson, fig. 15:120, ss. 145, 159; Crowfoot ve diğerleri, fig.48: 2, s.244

Tarih: M.Ö. 4.yy.'ın 4.çeyreği

Kat. No.: 18

Buluntu Yeri: Sondaj 5

T.N.: 1009

Kaide çapı: 7.7 cm.

K. Yük.: 3.6 cm.

Tanım: Kaide-gövde parçası. Özde gri renk almış kırmızı (10 R 5/8) hamur. İnce, koyu gri (Gley 1 4/N) firnis. Tondoda bezeme.

Benzerleri: Rotroff, Agora 29, fig. 59: 866, s. 329

Tarih: M.Ö. 4.yy.'ın 2. yarısı

Kat. No.: 19

Buluntu Yeri: Sondaj 5

T.N.: 1009

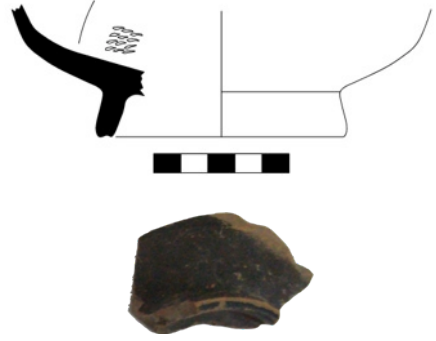
Kaide çapı: 9 cm.

K. Yük.: 4.6 cm.

Tanım: Kaide-gövde parçası. İnce kireç katkılı açık kırmızı (2.5 YR 6/6) hamur. Siyah (Gley 1 2.5/N) firnis. Tondoda bezeme.

Benzerleri: Rotroff, Agora 29, fig. 59: 866, s. 329

Tarih: M.Ö. 4.yy.'ın 2. yarısı

Kat. No.: 20

Buluntu Yeri: Açma 1-Mekan1

T.N.: 1016

Kaide çapı: 7.6 cm.

K. Yük.: 2.5 cm.

Tanım: Kaide-gövde parçası. Çok ince kireç katkılı, hafif gözenekli, özde gri renk almış açık kırmızımsı kahverengi hamur. Metalik siyah (Gley 1 2.5/N) firnis. Tondoda rulet bezeme çevresinde kazıma çember.

Benzerleri: Rotroff, Agora 29, fig. 58-59: 877, 911, s. 330-331

Tarih: M.Ö. 3.yy.

Kat. No.: 21

Buluntu Yeri: Sondaj 3

T.N.: 1003

Ağız çapı: 12.6 cm.

Kaide çapı: 7.2 cm.

K. Yük.: 4.3 cm.

Tanım: Ağız kenarı-gövde-kaide parçası. Yoğun ince kireç katkılı açık kırmızı (2.5 YR 7/6) hamur. Kırmızımsı siyah (2.5 YR 2.5/1) firnis. Tondoda rulet bezeme.

Benzerleri: Anderson, fig. 15:145, ss. 147, 159; Rotroff, Agora 29, fig. 59:869-871, s. 330.

Tarih: M.Ö. erken 3.yy.

Kat. No.: 22

Buluntu Yeri: Sondaj 9

T.N.: 5001

Ağız çapı: 13.2 cm.

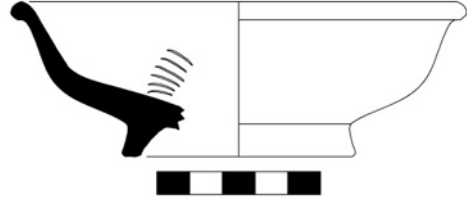
Kaide çapı: 7 cm.

K. Yük.: 4.7 cm.

Tanım: Ağız kenarı-gövde-kaide parçası. Kireç katkılı açık kırmızı (2.5 YR 6/6) hamur. Siyah (Gley 1 2.5/N) firnis. Tondoda rulet bezeme.

Benzerleri: Rotroff, Agora 29, fig. 59: 874, s.330; Anderson, fig. 15: 194, ss. 151, 159; Berlin, pl.14: 199, s.132; Schäfer, taf. 3: C5, s. 36; Mitsopoulos-Leon, F.E 9,2,2, taf.4: A17, s. 20

Tarih: M.Ö. 3.yy.

Kat. No.: 23

Buluntu Yeri: Açma 1-Mekan 1

T.N.: 1016

Ağız çapı: 13.4 cm.

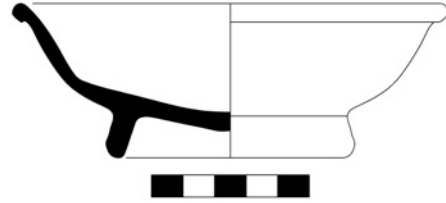
Kaide çapı: 7.3 cm.

K. Yük.: 4.9 cm.

Tanım: Ağız kenarı-gövde-kaide parçası. Az ince kireç katkılı, yer yer gri renk almış kırmızımsı sarı (5 YR 7/6) hamur. Açık sarımsı kahverengi (2.5 Y 6/3)-çok koyu gri (2.5 Y 3/1) firnis. Tondoda rulet bezeme.

Benzerleri: Rotroff, Agora 29, fig. 59: 874, s.330; Anderson, fig. 15: 194, ss. 151, 159; Berlin, pl.14: 199, s.132; Schäfer, taf. 3, C5, s. 36; Mitsopoulos-Leon, FiE 9,2,2, taf. 4: A17, s. 20

Tarih: M.Ö. 3.yy.

Kat. No.: 24

Buluntu Yeri: Sondaj 5

T.N.: 1013

Ağız çapı: 13.5 cm.

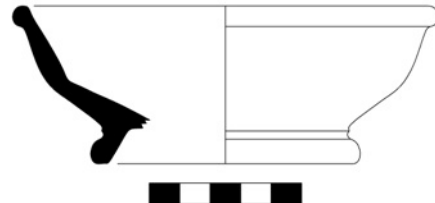
Kaide çapı: 8.4 cm.

K. Yük.: 5.2 cm.

Tanım: Ağız kenarı-gövde-kaide parçası. Kireç katkılı kırmızımsı sarı (5 YR 7/6) hamur. Siyah (Gley 1 2.5/N) firnis.

Benzerleri: Rotroff, Agora 29, fig. 59:874, s.330; Anderson, fig. 15:194, ss. 151, 159; Berlin, pl.14:199, s.132; Mitsopoulos-Leon, FiE 9,2,2, taf.4: A17, s. 20

Tarih: M.Ö. 3.yy.

Kat. No.: 25

Buluntu Yeri: Sondaj 3

T.N.: 1014

Ağız çapı: 14 cm.

Kaide çapı: 8 cm.

K. Yük.: 4.6 cm.

Tanım: Ağız kenarı-gövde-kaide parçası. Yoğun kireç ve taşçık katkılı açık kırmızı (2.5 YR 6/8) hamur. Siyah (5 YR 2.5/1) firnis.

Benzerleri: Rotroff, Agora 29, fig. 59: 887, s. 331; Wintermeyer, abb. 196, 262, s. 24

Tarih: M.Ö. 3.yy.'ın 2.yarısı

Kat. No.: 26

Buluntu Yeri: Sondaj 3

T.N.: 1012

Ağız çapı: 14.8 cm.

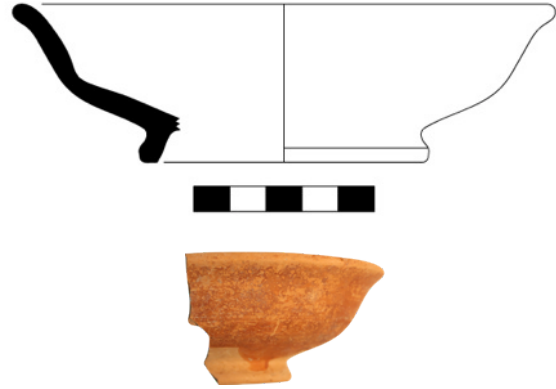
Kaide çapı: 7.7 cm.

K. Yük.: 4.4 cm.

Tanım: Ağız kenarı-gövde-kaide parçası. Kireç ve taşçık katkılı, açık kırmızı (2.5 YR 6/8) hamur. Mikalı mat kırmızı (2.5 YR 4/8) firnis.

Benzerleri: Rotroff, Agora 29, fig. 59: 886, s.331; Callaghan, fig. 9: 61, s. 57

Tarih: M.Ö. 3.yy.'ın 2.yarısı

Kat. No.: 27

Buluntu Yeri: Sondaj 5

T.N.: 1009

Ağız çapı: 11 cm.

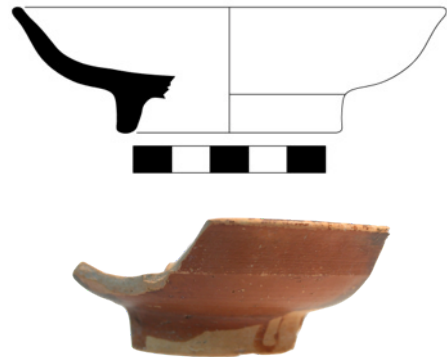
Kaide çapı: 5.5 cm.

K. Yük.: 3.3 cm.

Tanım: Ağız kenarı-gövde-kaide parçası. Çok ince kireç, çok az mika katkılı açık kırmızı (2.5 YR 6/8) hamur. Kırmızı (2.5 YR 5/6) firnis.

Benzerleri: Rotroff, Agora 29, fig. 60: 910, s. 334; Mitsopoulos-Leon, FiE 9,2,2, taf.6: A 26, s. 20

Tarih: M.Ö. 3-2.yy

Kat. No.: 28

Buluntu Yeri: Sondaj 3

T.N.: 1011

Ağız çapı: 13.5 cm.

Kaide çapı: 6.8 cm.

K. Yük.: 4 cm.

Tanım: Ağız kenarı-gövde-kaide parçası. Kireç, taşçık katkılı, özde gri renk almış soluk kahverengi (10 YR 6/3) hamur. Mat çok koyu gri (Gley 1 3/N) ve açık sarımsı kahverengi (10 YR 6/4) firnis. Tondoda rulet bezeme.

Benzerleri: Coldstream, fig. 4: X 30, s. 335; Gassner, taf. 5: 86, s. 39, 43; Kögler, abb.9: D 26, ss. 68, 109

Tarih: M.Ö. 2.yy.

Kat. No.: 29

Buluntu Yeri: Sondaj 5

T.N.: 1009

Ağız çapı: 12 cm.

Kaide çapı: 5.2 cm.

K. Yük.: 4.5 cm.

Tanım: Ağız kenarı-gövde-kaide parçası. İnce kireç katkılı pembe (5 YR 7/4) hamur. Mat çok koyu gri (Gley 1 3/N) firnis. Tondoda rulet bezeme.

Benzerleri: Rotroff, Agora 29, fig. 60: 925, s. 335; Pfrommer, abb. 41, s. 57

Tarih: M.Ö. 2.yy.

Kat. No.: 30

Buluntu Yeri: Açma 1-Mekan 1

T.N.: 1022

Ağız çapı: 20 cm.

K. Yük.: 3.4 cm.

Tanım: Ağız kenarı-gövde parçası. Özde gri renk almış açık kırmızımsı kahverengi (2.5 YR 6/4) hamur. Metalik siyah (Gley 1 2.5/N) firnis.

Benzerleri: Rotroff, Agora 29, fig. 61: 943, s. 336; Pfrommer, abb. 43, s. 57

Tarih: M.Ö. 2.yy.

Kat. No.: 31

Buluntu Yeri: Açma 1- Mekan 1

T.N.:1021

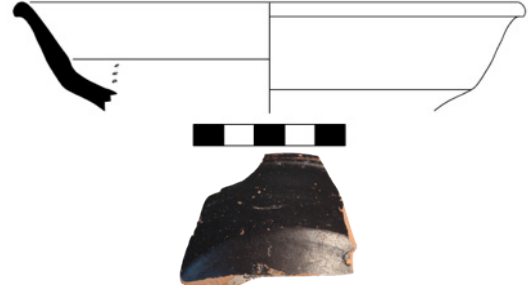
Ağız çapı: 16.3 cm.

K. Yük.: 3.4 cm.

Tanım: Ağız kenarı-gövde parçası. İnce kireç ve taşçık katkılı açık kırmızı (2.5 YR 6/8) hamur. Parlak siyah (Gley 1 2.5/N) firnis.

Benzerleri: Rotroff ve Oliver, pl. 5: 13, s. 21; Harlaut, fig. 10:c, s. 286

Tarih: M.Ö. 2.yy.

Kat. No.: 32

Buluntu Yeri: Sondaj 3

T.N.: 1012

Ağız çapı: 14 cm.

Kaide çapı: 8.5 cm.

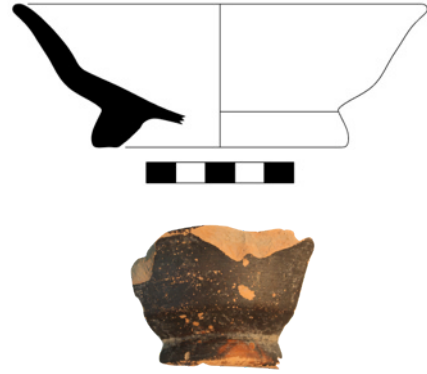
K. Yük.: 4.9 cm.

Tanım: Ağız kenarı-gövde-kaide parçası. Az kireç katkılı, gözenekli, özde gri renk almış kırmızı (2.5 YR 5/6) hamur. Kırmızımsı siyah (2.5 YR 2.5/1) firnis.

Benzerleri: Rotroff, Agora 29, fig. 60: 918, s. 334; Anderson, fig.15: 201, ss. 151, 159;

Pfrommer, abb.40, s. 57; Kögler, abb. 33: F25, s. 109; Waage, pl. 2: 43u, s. 12; Crowfoot ve diğerleri, fig. 48: 6, s. 248; Tchesnakoff, fig. 93: 606-610, s. 50

Tarih: M.Ö. 3-2.yy.

Kat. No.: 33

Buluntu Yeri: Sondaj 4

T.N.: 1004

Ağız çapı: 15 cm.

K. Yük.: 3 cm.

Tanım: Ağız kenarı -gövde parçası. Çok ince kireç katkılı açık kırmızı (2.5 YR 6/8) hamur. Parlak, çok koyu gri (Gley 1 3/N) firnis.

Benzerleri: Rotroff, Agora 29, fig. 60: 918, s. 334; Anderson, fig.15: 201, ss. 151, 159; Pfrommer, abb. 40, s. 57;

Kögler, abb. 33: F25, s. 109; Waage, pl. 2:43u, s. 12; Crowfoot ve diğerleri, fig. 48: 6, s. 248; Tchesnakoff, fig. 93: 606-610, s. 50

Tarih: M.Ö. 3-2.yy.

Kat. No.: 34

Buluntu Yeri: Açma 1-Mekan 1

T.N.: 1022

Ağız çapı: 12.4 cm.

K. Yük.: 3.3 cm.

Tanım: Ağız kenarı-gövde parçası. Kireç katkılı açık kırmızı (2.5 YR 6/8) hamur. Siyah (Gley 1 2.5/N) firnis.

Benzerleri: Rotroff, Agora 29, fig. 60: 918, s. 334; Anderson, fig.15: 201, ss. 151, 159;

Pfrommer, abb. 40, s. 57; Kögler, abb. 33: F25, s. 109; Waage, pl. 2: 43u, s. 12; Crowfoot ve diğerleri, fig. 48: 6, s. 248; Tcheshnakoff, fig. 93: 606-610, s. 50

Tarih: M.Ö. 3-2.yy.

Kat. No.: 35

Buluntu Yeri: Sondaj 3

T.N.: 1012

Ağız çapı: 13 cm.

Kaide çapı: 6.5 cm.

K. Yük.: 4.8 cm.

Tanım: Ağız kenarı-gövde-kaide parçası. Az kireç katkılı, gözenekli, kırmızı (2.5 YR 5/6) hamur. Kırmızımsı siyah (2.5 YR 2.5/1) firnis. Tondoda rulet bezeme.

Benzerleri: Rotroff, Agora 29, fig. 60: 918, s. 334; Anderson, fig.15: 201, ss. 151, 159;

Pfrommer, abb. 40, s. 57; Kögler, abb. 33: F25, s. 109; Waage, pl. 2:43u, s. 12; Crowfoot ve diğerleri, fig. 48: 6, s. 248; Tcheshnakoff, fig. 93: 606-610, s. 50

Tarih: M.Ö. 3-2.yy.

Kat. No.: 36

Buluntu Yeri: Açma 1-Mekan 1

T.N.: 1022

Ağız çapı: 13.4 cm.

Kaide çapı: 6.2 cm.

K. Yük.: 4.5 cm.

Tanım: Ağız kenarı-gövde-kaide parçası. Yoğun ince kireç katkılı açık kırmızı (2.5 YR 6/6) hamur. Siyah (Gley 1 2.5/N) firnis.

Benzerleri: Rotroff, Agora 29, fig. 60: 918, s. 334; Anderson, fig.15:201, ss. 151, 159;

Pfrommer, abb. 40, s. 57; Kögler, abb. 33:F25, s. 109; Waage, pl. 2: 43u, s. 12;

Crowfoot ve diğerleri, fig. 48: 6, s. 248; Tcheshnakoff, fig. 93: 606-610, s. 50

Tarih: M.Ö. 3-2.yy.

Kat. No.: 37

Buluntu Yeri: Sondaj 3

T.N.: 1012

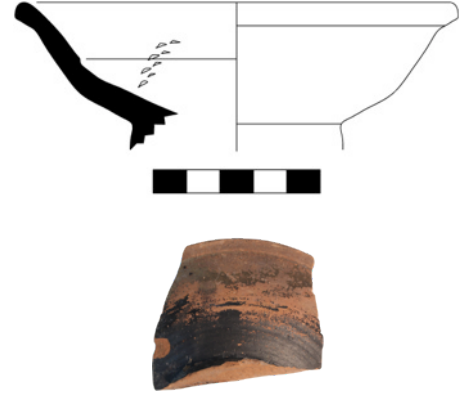
Ağız çapı: 12.8 cm.

K. Yük.: 4.5 cm.

Tanım: Ağız kenarı-gövde parçası. Az kireç katkılı, gözenekli kırmızı (2.5 YR 5/6) hamur. Siyah (Gley 1 2.5/N) firnis. Tondoda rulet bezeme.

Benzerleri: Rotroff, Agora 29, fig. 60: 918, s. 334; Anderson, fig.15:201, ss. 151, 159; Pfrommer, abb. 40, s. 57; Kögler, abb. 33: F25, s. 109; Waage, pl. 2: 43u, s. 12; Crowfoot ve diğerleri, fig. 48: 6, s. 248; Tchesnakoff, fig. 93: 606-610, s. 50

Tarih: M.Ö. 3-2.yy.

Kat. No.: 38

Buluntu Yeri: Sondaj 3

T.N.: 1008

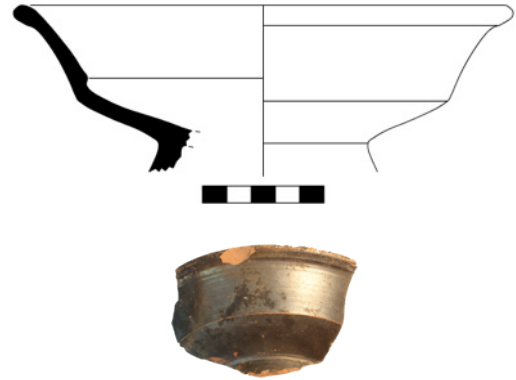
Ağız çapı: 20 cm.

K. Yük.: 7 cm.

Tanım: Ağız kenarı-gövde-kaide parçası. İnce kireç katkılı, hafif gözenekli açık kırmızı (2.5 YR 6/6) hamur. Metalik siyah (Gley 1 2.5/N) firnis.

Benzerleri: Rotroff, Agora 29, fig. 61: 943, s. 336; Coldstream, fig.4: X 29, s. 335; de Luca ve Ziegenaus, AvP 11,1, taf. 65: 176, s. 128; Kögler, abb.9: D 25, ss.68, 444; Pfrommer, abb. 42, s. 57

Tarih: M.Ö. 2.yy.

Kat. No.: 39

Buluntu Yeri: Açma 1-Mekan 1

T.N.: 1016

Ağız çapı: 19.6 cm.

K. Yük.: 3.9 cm.

Tanım: Ağız kenarı-gövde parçası. Çok ince kireç ve taşçık katkılı açık kırmızı (2.5 YR 6/8) hamur. Metalik çok koyu gri (Gley 1 3/N) firnis.

Benzerleri: de Luca ve Radt, bl. 3: 387, s. 80, s.124; Hayes, fig. 4:5, s. 115; Tchesnakoff, fig. 71: 410, s. 50

Tarih: M.Ö. 2.yy.

Kat. No.: 40

Buluntu Yeri: Sondaj 5

T.N.: 1013

Ağız çapı: 21.4 cm.

K. Yük.: 4.2 cm.

Tanım: Ağız kenarı-gövde parçası. Kireç katkılı kahverengi (7.5 YR 5/2) hamur. Mat çok koyu gri (Gley 1 3/N) firnis.

Benzerleri: de Luca ve Radt, bl. 3:387, s. 80, s.124; Hayes, fig. 4:5, s. 115; Tchesnakoff, fig. 71:410, s. 50

Tarih: M.Ö. 2.yy.

Kat. No.: 41

Buluntu Yeri: Açma 1-Mekan 1

T.N.: 1016

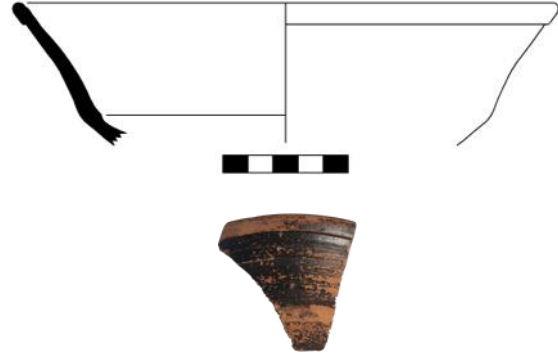
Ağız çapı: 21.4 cm.

K. Yük.: 5.6 cm.

Tanım: Ağız kenarı -gövde parçası. Az kireç ve taşçık katkılı kırmızımsı sarı (5 YR 6/6) hamur. Mikalı, metalik, çok koyu gri (5 Y 3/1) firnis.

Benzerleri: de Luca ve Radt, bl. 3:387, s. 80, s.124; Hayes, fig. 4:5, s. 115; Tchesnakoff, fig. 71:410, s. 50

Tarih: M.Ö. 2.yy.

Kat. No.: 42

Buluntu Yeri: Açma 1-Mekan 1

T.N.: 1021

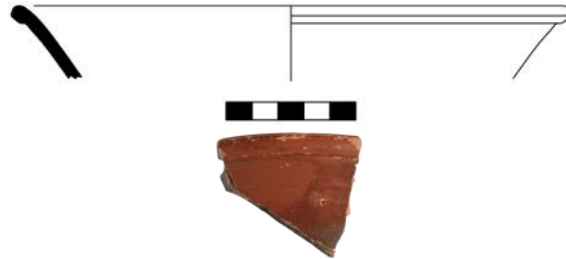
Ağız çapı: 21 cm.

K. Yük.: 2.9 cm.

Tanım: Ağız kenarı -gövde parçası. Yoğun ince kireç ve mika katkılı kırmızımsı sarı (5 YR 6/6) hamur. Dışta kırmızı (2.5 YR 4/8), içte metalik siyah (Gley 1 2.5/N) firnis.

Benzerleri: de Luca ve Radt, bl. 3:387, s. 80, s.124; Hayes, fig. 4:5, s. 115; Tchesnakoff, fig. 71: 410, s. 50

Tarih: M.Ö. 2.yy.

Kat. No.: 43

Buluntu Yeri: Sondaj 3

T.N.: 1014

Ağız çapı: 21.4 cm.

K. Yük.: 4 cm.

Tanım: Ağız kenarı-gövde parçası. İnce kireç katkılı özde gri renk almış açık kırmızı (10 R 6/6) hamur. Siyah (Gley 1 2.5/N) firnis.

Benzerleri: de Luca ve Radt, bl.

3:387, s. 80, s.124; Hayes, fig. 4:5, s. 115; Tcheshnakoff, fig. 71:410, s. 50

Tarih: M.Ö. 2.yy.

Kat. No.: 44

Buluntu Yeri: Sondaj 3

T.N.: 1011-2-7

Kaide çapı: 7 cm.

K. Yük.: 3.9 cm.

Tanım: Kaide-gövde parçası. Kireç taşıçık, mika katkılı, gözenekli açık kırmızı (2.5 YR 6/8) hamur. İçte mat kırmızımsı kahverengi (2.5 YR 4/4), dışta kırmızı (2.5 YR 4/8) firnis. Kaide oturma düzlemi rezerve. Tondoda çok silik olarak korunmuş rulet bezeme.

Benzerleri: Rotroff, Agora 29, fig. 60:925, 927, fig. 61:943-947, ss. 335-337; Schäfer, taf. 3: C9, s. 36; Pfrommer, abb. 42, s. 57

Tarih: M.Ö. 2.yy.

Kat. No.: 45

Buluntu Yeri: Sondaj 5

T.N.: 1013

Kaide çapı: 9 cm.

K. Yük.: 4 cm.

Tanım: Kaide-gövde parçası. Kireç, taşıçık katkılı gözenekli, açık kırmızı (2.5 YR 6/6) hamur. Metalik siyah (7.5 YR 2.5/1) firnis.

Benzerleri: Rotroff, Agora 29, fig. 60: 925, 927, fig. 61: 943-947, ss. 335-337; Schäfer, taf. 3: C9, s. 36; Pfrommer, abb. 42, s. 57

Tarih: M.Ö. 2.yy.

Kat. No.: 46

Buluntu Yeri: Sondaj 5

T.N.: 1013

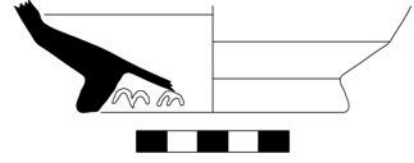
Kaide çapı: 8.6 cm.

K. Yük.: 3.5 cm.

Tanım: Kaide-gövde parçası. Kireç ve taşçık katkılı, gözenekli, özde gri renk almış açık kırmızı (2.5 YR 6/6) hamur. Metalik çok koyu gri (Gley 1 3/N) firnis. Kaide iç yüzünde monogram.

Benzerleri: Rotroff, Agora 29, fig. 60: 925, 927, fig. 61: 943-947, ss. 335-337; Schäfer, taf. 3: C9, s. 36; Pfrommer, abb. 42, s. 57

Tarih: M.Ö. 2.yy.

Kat. No.: 47

Buluntu Yeri: Sondaj 5

T.N.: 1013

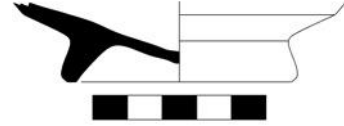
Kaide çapı: 6.6 cm

K. Yük.: 2.3 cm.

Tanım: Kaide-gövde parçası. Kireç ve mika katkılı kahverengi (7.5 YR 5/3) hamur. Siyah (Gley 1 2.5/N) firnis.

Benzerleri: Rotroff, Agora 29, fig. 60: 925, 927, fig. 61: 943-947, ss. 335-337; Schäfer, taf. 3: C9, s. 36; Pfrommer, abb. 42, s. 57

Tarih: M.Ö. 2.yy.

Kat. No.: 48

Buluntu Yeri: Açma 1- Mekan 1

T.N.: 1021

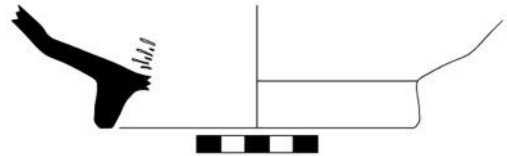
Kaide çapı: 12.8 cm.

K. Yük.: 5.1 cm.

Tanım: Kaide-gövde parçası. Yoğun çok ince kireç katkılı, gözenekli kahverengi (7.5 YR 5/3) hamur. Siyah (Gley 1 2.5/N) firnis. Tondoda rület bezeme.

Benzerleri: Rotroff, Agora 29, fig. 60:925, 927, fig. 61: 943-947, ss. 335-337; Schäfer, taf. 3: C9, s. 36; Pfrommer, abb. 42, s. 57

Tarih: M.Ö. 2.yy.

Kat. No.: 49

Buluntu Yeri: Sondaj 5

T.N.: 1009

Ağız çapı: 8.4 cm.

Kaide çapı: 4.2 cm.

K. Yük.: 3 cm.

Tanım: Ağız kenarı-gövde-kaide parçası. Kireç katkılı koyu gri (Gley 1 4/N) hamur. Mat çok koyu siyah (2.5 Y 3/1) firnis.

Benzerleri: Berlin, pl. 4: 67, s.113, 146; de Luca ve Ziegenaus, AvP 11,1, taf. 65: 26, s. 103,104; Gürsoy, şek. 12: 62, s. 14

Tarih: M.Ö. 4/3.yy.

Kat. No.: 50

Buluntu Yeri: Sondaj 3

T.N.: 1003

Ağız çapı: 9.6 cm.

Kaide çapı: 5.5 cm.

K. Yük.: 3.5 cm.

Tanım: Ağız-gövde-kaide parçası. İnce kireç katkılı kırmızımsı sarı (5 YR 6/6) hamur. Pul pul dökülmüş, yer yer metalik parıltılı siyah (Gley 1 2.5/ N) firnis.

Benzerleri: Rotroff, Agora 29, fig. 61: 937, s. 336; Anderson, fig. 15: 200, s. 151

Tarih: M.Ö. 3.yy.'ın 1. yarısı

Kat. No.: 51

Buluntu Yeri: Açma 1-Mekan 1

T.N.: 1016

Ağız çapı: 8.2 cm.

Kaide çapı: 4.3 cm.

K. Yük.: 3.2 cm.

Tanım: Ağız kenarı-gövde-kaide parçası. Yoğun çok ince kireç katkılı açık kırmızı (2.5 YR 6/6) hamur. Metalik siyah (Gley 1 2.5/N) firnis.

Benzerleri: Rotroff, Agora 29, fig. 59: 877, s.330; Mitsopoulos-Leon, FiE 9,2,2, taf. 5: A16,ss. 20, 24

Tarih: M.Ö. 3.yy.

Kat. No.: 52

Buluntu Yeri: Sondaj 3

T.N.: 1012

Ağız çapı: 7.2 cm.

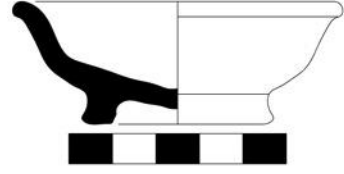
Kaide çapı: 4 cm.

K. Yük.: 2.8 cm.

Tanım: Ağız kenarı-gövde-kaide parçası. Çok az kireç katkılı kırmızımsı kahverengi (5 YR 5/3) hamur. Koyu kırmızımsı kahverengi (5 YR 5/3) firnis.

Benzerleri: Rotroff, Agora 29, fig. 59:877, s.330; Mitsopoulos-Leon, FiE 9,2,2, taf. 5: A16, ss. 20, 24

Tarih: M.Ö. 3.yy.

Kat. No.: 53

Buluntu Yeri: Açma 1-Mekan 1

T.N.: 1016

Ağız çapı: 7.6 cm.

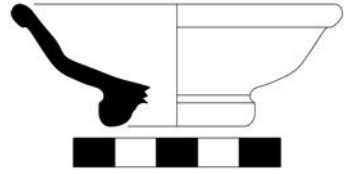
Kaide çapı: 3.5 cm.

K. Yük.: 3 cm.

Tanım: Ağız kenarı-gövde-kaide parçası. Yoğun çok ince kireç katkılı, açık kırmızı (10 R 6/6)-açık kırmızımsı kahverengi (2.5 YR 6/4) hamur. Kırmızı (2.5 YR 4/6) firnis.

Benzerleri: Rotroff, Agora 29, fig. 59: 877, s.330; Mitsopoulos-Leon, FiE 9,2,2, taf. 5: A16,ss. 20, 24

Tarih: M.Ö. 3.yy.

Kat. No.: 54

Buluntu Yeri: Açma 1-Mekan 1

T.N.: 1016

Ağız çapı: 8 cm.

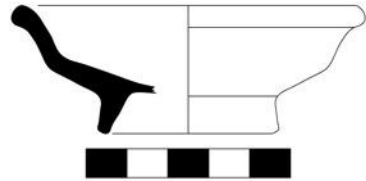
Kaide çapı: 4 cm.

K. Yük.: 3 cm.

Tanım: Ağız kenarı-gövde-kaide parçası. Yoğun çok ince kireç katkılı pembe (5 YR 7/4) hamur. Dışta mat, içte metalik siyah (Gley 1 2.5/N) firnis.

Benzerleri: Rotroff, Agora 29, fig. 60:913, s. 334

Tarih: M.Ö. 3.yy.'ın 2. yarısı

Kat. No.: 55

Buluntu Yeri: Açma 1-Mekan 1

T.N.: 1016

Ağız çapı: 8.6 cm.

Kaide çapı: 4.6 cm.

K. Yük.: 3.2 cm.

Tanım: Ağız kenarı-gövde-kaide parçası. İnce kireç katkılı, özde gri renk almış açık kırmızı (2.5 YR 7/8) hamur. Metalik siyah (Gley 1 2.5/N) firnis.

Benzerleri: Rotroff, Agora 29, fig. 60: 913, s. 334

Tarih: M.Ö. 3.yy.'ın 2. yarısı

Kat. No.: 56

Buluntu Yeri: Sondaj 3

T.N.: 1003

Ağız çapı: 8.7 cm.

Kaide çapı: 3.6 cm

K. Yük.: 3.2 cm.

Tanım: Ağız-gövde-kaide parçası. İnce kireç katkılı kırmızımsı sarı (7.5 YR 7/6) hamur. Mat siyah (7.5 YR 2.5/1) ve sarımsı kırmızı (5 YR 5/6) firnis. Ağız kenarında üretim hatasından kaynaklı çatlak.

Benzerleri: James, fig. 19: 34, s. 387; Jantzen, pl. 83: 1827, ss. 280, 313; Gassner, taf. 5: 88, ss. 44, 113

Tarih: M.Ö. 2.yy.'ın ortaları

Kat. No.: 57

Buluntu Yeri: Açma 1-Mekan 1

T.N.: 1022

Ağız çapı: 9.2 cm.

Kaide çapı: 4.3 cm.

K. Yük.: 3 cm

Tanım: Ağız kenarı-gövde-kaide parçası. Yoğun kireç katkılı açık kırmızı (2.5 YR 6/6) hamur. Kırmızı (10 R 5/8)- kırmızımsı siyah (10 R 2.5/1) firnis.

Benzerleri: de Luca ve Ziegenaus, AvP 11,1, taf. 66: 269, s. 142; Mitsopoulos-Leon, FiE 9,2,2, taf. 6: A28, s. 20; Harlaut, fig. 11: c-d, s. 287, M.Ö. 2.yy.

Tarih: M.Ö. 2.yy.

Kat. No.: 58

Buluntu Yeri: Sondaj 3

T.N.: 1008

Ağız çapı: 8 cm.

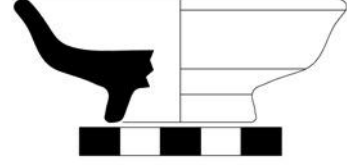
Kaide çapı: 3.5 cm.

K. Yük.: 3.1 cm.

Tanım: Ağız kenarı-gövde-kaide parçası. Az kireç katkılı, gözenekli, kırmızımsı kahverengi (5 YR 5/4) hamur. Parlak siyah (Gley 1 2.5/N) firnis.

Benzerleri: Anderson, fig. 16: 217, ss. 152, 159; Mitsopoulos-Leon, FiE 9,2,2, taf. 6: A30, s. 20

Tarih: M.Ö. 3-2.yy

Kat. No.: 59

Buluntu Yeri: Açma 1-Mekan 1

T.N.: 1016

Ağız çapı: 8 cm.

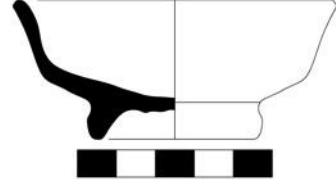
Kaide çapı: 4 cm.

K. Yük.: 3.5 cm.

Tanım: Ağız kenarı-gövde-kaide parçası. Kireç, taşçık ve mika katkılı kırmızımsı sarı (5 YR 6/6) hamur. Kırmızı (10 R 5/6) firnis.

Benzerleri: Guz-Zilberstein, fig. 6.53: 2, s. 326; Tölle-Kastenbein, Z 124 c, s. 119

Tarih: M.Ö. 2.yy.'ın 1. yarısı

Kat. No.: 60

Buluntu Yeri: Sondaj 5

T.N.: 1013

Ağız çapı: 8 cm.

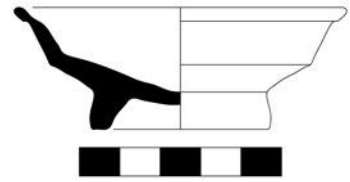
Kaide çapı: 4.3 cm.

K. Yük.: 3 cm.

Tanım: Ağız kenarı- gövde- kaide parçası. Yoğun ince kireç katkılı, özde gri renk almış açık kırmızı (2.5 YR 6/8) hamur. İnce, mat koyu gri (Gley 1 4/N)-soluk kırmızı (10 R 6/2) firnis.

Benzerleri: Schäfer, taf. 3: C8, s. 36

Tarih: M.Ö. 2.yy.'ın ortası

Kat. No.: 61

Buluntu Yeri: Açma 1-Mekan 1

T.N.: 1016

Ağız çapı: 7.8 cm.

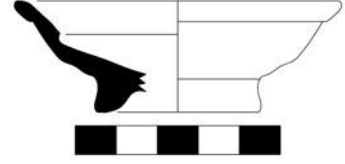
Kaide çapı: 4 cm.

K. Yük.: 2.7 cm.

Tanım: Ağız kenarı-gövde-kaide parçası. Çok ince kireç katkılı kırmızımsı sarı (5 YR 6/6) hamur. Metalik, çok koyu gri (Gley 1 3/N) firnis.

Benzerleri: Schäfer, taf. 3, C8: s. 36

Tarih: M.Ö. 2.yy.'ın ortası

Kat. No.: 62

Buluntu Yeri: Sondaj 5

T.N.: 1009

Ağız çapı: 8.6 cm.

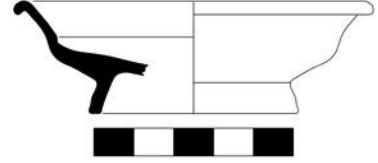
Kaide çapı: 5.1 cm.

K. Yük.: 2.8 cm.

Tanım: Ağız kenarı-gövde-kaide parçası. İnce kireç katkılı, yer yer gri renk almış kırmızı (2.5 YR 5/6) hamur. Mat siyah (Gley 1 2.5/N) firnis.

Benzerleri: Gassner, taf. 5: 83-84, s. 43; Schäfer, taf. 3:C7, s. 36

Tarih: M.Ö. 2.yy.'ın ortaları

Kat. No.: 63

Buluntu Yeri: Açma 1- Mekan 1

T.N.: 1021

Ağız çapı: 7.2 cm.

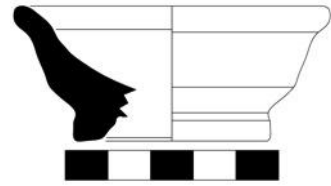
Kaide çapı: 4.5 cm.

K. Yük.: 3.2 cm.

Tanım: Ağız kenarı-gövde-kaide parçası. Çok yoğun ince kireç katkılı açık kırmızımsı kahverengi (2.5 YR 6/4) hamur. Metalik siyah (Gley 1 2.5/N) firnis.

Benzerleri: Tölle-Kastenbein, Z 124 C, s. 123; Tekkök-Biçken, Pottery, fig. 3: A8 ss. 22-23

Tarih: M.Ö. 2.yy.'ın ortaları

İNCE KUŞAKLI KASE

Kat. No.: 64

Buluntu Yeri: Sondaj 3

T.N.: 1012

Kaide çapı: 8.6 cm.

K. Yük.: 1.6 cm.

Tanım: Kaide parçası. Katkısız kırmızımsı kahverengi (2.5 YR 6/4) hamur. Siyah (Gley 1 2.5/N) firnis. Kaide oturma düzlemi ve ayak çemberi rezerve. Tondoda iki çember arasında dil sırası baskısı.

Benzerleri: Gürsoy, şek. 1: 1-3, s. 2; Hasdağlı, şek. 13:14-15, ss. 82-83

Tarih: M.Ö. 4.yy.'ın 1.çeyreği

Kat. No.: 65

Buluntu Yeri: Sondaj 3

T.N.: 1011

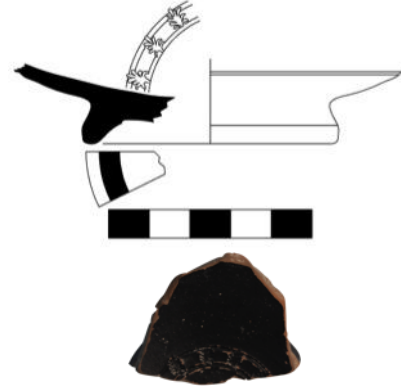
Kaide çapı: 6 cm.

K. Yük.: 2 cm.

Tanım: Kaide-gövde parçası. Katkısız, özde gri renk almış açık kırmızımsı kahverengi (5 YR 6/4) hamur. Siyah (Gley 1 2.5/N) firnis. Kaide oturma düzlemi ve ayak çemberi rezerve. Tondoda iki çember arasında üç adedi korunmuş palmet baskı bezeme.

Benzerleri: Gürsoy, şek. 1: 1-3, lev. 2, 5, s. 2; Hasdağlı, şek. 13: 14-15, ss. 82-83

Tarih: M.Ö. 4.yy.'ın 1.çeyreği

DIŞA ÇEKİK AĞIZLI VE KÜRESEL GÖVDELİ KASE

Kat. No.: 66

Buluntu Yeri: Sondaj 5

T.N.: 1013

Ağız çapı: 9.8 cm.

K. Yük.: 4 cm.

Tanım: Ağız kenarı-gövde parçası. Yoğun ince kireç katkılı açık kırmızı (10 R 6/6) hamur. Dışta ağız kenarında siyah (7.5 YR 2.5/1), içte ve dışta gövdenin üst kısmında kırmızı (10 R 5/8) firnis. Dışta gövdenin alt kısmı rezerve.

Benzerleri: Winter, fig. 5: 42-47, ss., 127-135; Technau, abb. 33:1, s. 43; Conze, bl. 41: 2, s. 275; Bulut, şek. 21b 8, 21 c 9, ss. 148, 149

Tarih: M.Ö. 350-275

Kat. No.: 67

Buluntu Yeri: Sondaj 5

T.N.: 1009

Ağız çapı: 15.2 cm.

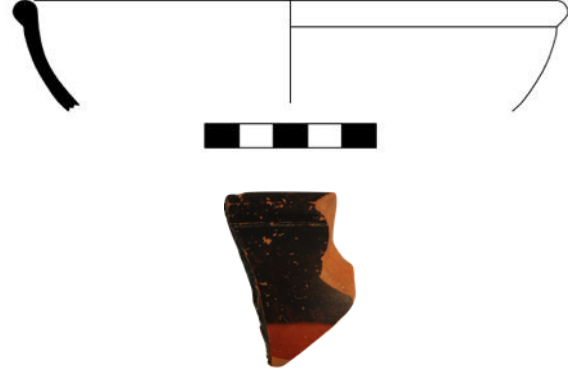
K. Yük.: 3 cm.

Tanım: Ağız kenarı-gövde parçası. Katkısız kırmızı (2.5 YR 5/8) hamur. Dışta ağız kenarında siyah (Gley 1 2.5/N), içte ve dışta gövdenin üst kısmında kırmızı (2.5 YR 4/8) firnis. Dışta gövdenin alt kısmı rezerve.

Benzerleri: Winter, fig. 5: 42-47, ss., 127-135; Technau, abb. 33: 1, s. 43;

Conze, bl. 41: 2, s. 275; Bulut, şek. 21b 8, 21 c 9, ss. 148, 149

Tarih: M.Ö. 350-275

KONVEKS KONKAV PROFİLLİ KASE

Kat. No.: 68

Buluntu Yeri: Sondaj 5

T.N.: 1009

Ağız çapı: 8.4 cm.

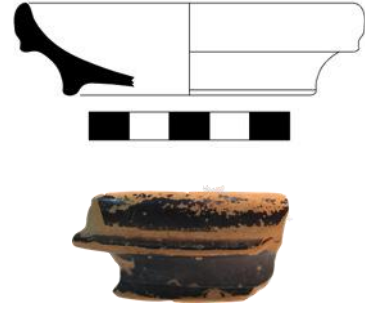
Kaide çapı: 6 cm.

K. Yük.: 2.3 cm.

Tanım: Ağız kenarı-gövde-kaide parçası. Katkısız açık kırmızı (2.5 YR 6/6) hamur. Parlak siyah (Gley 1 2.5/N) firnis. Dışta ağız kenarında ve kaideye yiv.

Benzerleri: Zeren, şek. 69: 190, s. 128; Hasdağlı, şek. 37: 100-101, s. 122; Jehasse, fig. 25: 104, s. 38

Tarih: M.Ö. 425-350

Kat. No.: 69

Buluntu Yeri: Sondaj 4

T.N.: 1004

Kaide çapı: 6.6 cm.

K. Yük.: 1.7 cm.

Tanım: Kaide parçası. Katkısız açık kırmızı (2.5 YR 6/6) hamur. Parlak siyah (Gley 1 2.5/N) firnis. Kaide oturma düzlemi rezerve. Rezerve ayak çemberinde firnis bant bezeme.

Benzerleri: Sparkes ve Talcott, fig. 8: 818, s. 294 M.Ö. 430

Tarih: M.Ö. 5.yy.'ın 3. çeyreği

KÜÇÜK KASE

Kat. No.: 70

Buluntu Yeri: Sondaj 4

T.N.: 1004

Ağız çapı: 7.6 cm.

K. Yük.: 2.5 cm.

Tanım: Ağız kenarı-gövde parçası. Katkısız açık kırmızı (2.5 YR 6/8) hamur. Parlak siyah (Gley 2.5/N) firnis. Gövdenin altın kısmında rezerve bant.

Benzerleri: Zeren, şek. 71: 195, s. 247, Cook, fig. 6:1, s. 149

Tarih: M.Ö. 5.yy.'ın son çeyreği-M.Ö. 4.yy.'ın başları

Kat. No.: 71

Buluntu Yeri: Açma 1-Mekan 1

T.N.: 1022

Ağız çapı: 8 cm.

K. Yük.: 1.7 cm.

Tanım: Ağız kenarı-gövde parçası. Katkısız açık kırmızımsı kahverengi (7.5 YR 6/3) hamur. Parlak siyah (Gley 1 2.5/N) firnis.

Benzerleri: Docter, fig. 2:226, s. 125

Tarih: M.Ö. 4.yy.'ın 2. yarısı

TUZLUK

Kat. No.: 72

Buluntu Yeri: Açma 1-Mekan 1

T.N.: 1021

Ağız çapı: 9.2 cm.

K. Yük.: 1.9 cm.

Tanım: Ağız kenarı-gövde parçası. Katkısız kırmızı (2.5 YR 5/8) hamur. Parlak siyah (Gley 1 2.5/N) firnis.

Benzerleri: Sparkes ve Talcott, fig. 9:955, s. 303

Tarih: M.Ö. 5.yy.'ın ortaları

Kat. No.: 73

Buluntu Yeri: Sondaj 3

T.N.: 1011

Kaide çapı: 6.2 cm.

K. Yük.: 2.2 cm.

Tanım: Kaide parçası. Katkısız kırmızımsı sarı (5 YR 6/6) hamur. Siyah (Gley 1 2.5/N) firnis.

Benzerleri: Robinson, pl. 239: 935, s. 389; Cook, fig. 9:1, s. 151; Blonde, BCH 109,1, fig. 12: 93, s. 298; Knigge, abb. 46: 306, s. 151; Rotroff, Agora 29, fig. 65: 1066, s. 346

Tarih: M.Ö. 4.yy.

Kat. No.: 74

Buluntu Yeri: Sondaj 5

T.N.: 1013

Ağız çapı: 6.4 cm.

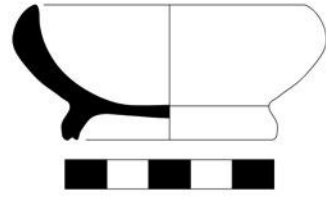
Kaide çapı: 4.9 cm.

K. Yük.: 3.2 cm.

Tanım: Ağız kenarı-gövde-kaide parçası. Katkısız kırmızımsı sarı (5 YR 6/6) hamur. Kırmızı (2.5 YR 5/8)-çok koyu gri (7.5 YR 3/1) firnis.

Benzerleri: Rotroff, Agora 29, fig. 65: 1075, s. 347; Sparkes ve Talcott, fig. 9: 949, s. 303; Smetana-Scherer, abb. 42:440, s. 65; Rotroff ve Oliver, pl. 15: 75, s. 33

Tarih: M.Ö. 4.yy.'ın 3. çeyreği

Kat. No.: 75

Buluntu Yeri: Sondaj 5

T.N.: 1009

Ağız çapı: 6 cm.

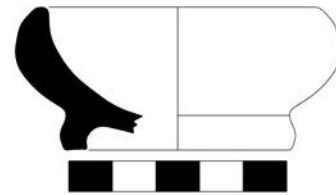
Kaide çapı: 5 cm.

K. Yük.: 3.3 cm.

Tanım: Ağız kenarı-gövde-kaide parçası. Çok ince kireç katkılı kırmızımsı sarı (5 YR 6/6) hamur. Parlak siyah (Gley 1 2.5/N) firnis. Rezerve kaide oturma düzleminde yiv. Kaide- gövde geçişinde rezerve bant.

Benzerleri: Zeren, şek.75: 210, s. 252; Wintermeyer, abb. 264, 342; Stewart, fig. 205: 133, s. 260; Blonde, BCH 113,2, fig. 6: 22, s. 491; Jehasse, fig. 28: 145, s. 42

Tarih: M.Ö. 375-300

Kat. No.: 76

Buluntu Yeri: Açma 1- Mekan 1

T.N.: 1021

Ağız çapı: 6 cm.

K. Yük.: 2.8 cm.

Tanım: Ağız kenarı-gövde parçası. Çok az kireç ve mika katkılı, gözeneksiz kahverengi (7.5 YR 5/2) hamur. Parlak siyah (Gley 1 2.5/N) firnis.

Benzerleri: Blonde BCH 113,2, fig. 6: 23, s. 491; Salles, fig. 9:13, s. 30

Tarih: M.Ö. 4.yy.'ın ortaları

Kat. No.: 77

Buluntu Yeri: Sondaj 5

T.N.: 1009

Ağız çapı: 7 cm.

Kaide çapı: 4.5 cm.

K. Yük.: 3.3 cm.

Tanım: Ağız kenarı-gövde-kaide parçası. Kakısız, hafif gözenekli kırmızımsı sarı (5 YR 6/6) hamur. Parlak siyah (Gley 1 2.5/N) firnis. Kaide oturma düzleminde yiv.

Benzerleri: Anderson, fig. 16: 121, ss. 145, 159

Tarih: M.Ö. 4.yy.'ın 2. yarısı

Kat. No.: 78

Buluntu Yeri: Sondaj 5

T.N.: 1009

Ağız çapı: 6.2 cm.

Kaide çapı: 4.5 cm.

K. Yük.: 3.1 cm.

Tanım: Ağız kenarı-gövde-kaide parçası. Koyu grimsi kahverengi (10YR 4/2) hamur. Parlak siyah (Gley 1 2.5/N) firnis.

Benzerleri: Rotroff, Agora 29, fig 65: 1079, s. 347; Winter, fig. 2: 8, s. 97; Hannestad ve diğerleri, pl. 73: B 131, s. 141

Tarih: M.Ö. 4/3. yy.

Kat. No.: 79

Buluntu Yeri: Sondaj 5

T.N.: 1009

Ağız çapı: 7.6 cm.

Kaide çapı: 4.4 cm.

K. Yük.: 3.8 cm.

Tanım: Ağız kenarı-gövde-kaide parçası. Kırmızımsı sarı (5 YR 7/6) hamur. Mat siyah (Gley 1 2.5/N) firnis.

Benzerleri: Jehasse, fig. 28: 189, s. 45

Tarih: M.Ö. 3.yy.'ın 1. çeyreği

Kat. No.: 80

Buluntu Yeri: Açma 1-Mekan 1

T.N.: 1016

Ağız çapı: 6.8 cm.

Kaide çapı: 4 cm.

K. Yük.: 3.4 cm.

Tanım: Ağız kenarı-gövde-kaide parçası. Yoğun çok ince kireç, mika katkılı kırmızımsı sarı (5 YR 6/6) hamur. Mat kırmızımsı kahverengi firnis.

Benzerleri: Rotroff, Agora 29, fig. 65: 1089, s. 348

Tarih: M.Ö. 3.yy.'ın 2. çeyreği

Kat. No.: 81

Buluntu Yeri: Açma 1- Mekan 1

T.N.: 1021

Ağız çapı: 6.8 cm.

Kaide çapı: 4.2 cm.

K. Yük.: 3 cm.

Tanım: Ağız kenarı-gövde-kaide parçası. Katkısız kırmızımsı sarı (5 YR 6/6) hamur. Siyah (Gley 1 2.5/N) firnis.

Benzerleri: Rotroff, Agora 29, fig. 65: 1089, s. 348; de Luca ve Radt, s. 31: 118; Özyiğit, *Επιστημονικη*, pl. 56: b3, s. 96; Gassner, pl. 4: 75, s. 42 ; Jehasse, fig. 28: 193, s. 45

Tarih: M.Ö. 3-2.yy.

Kat. No.: 82

Buluntu Yeri: Sondaj 9

T.N.: 5001

Ağız çapı: 7.2 cm.

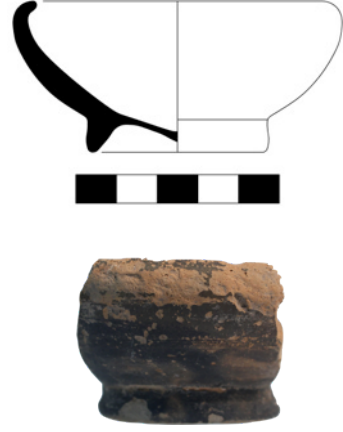
Kaide çapı: 4.4 cm.

K. Yük.: 3.7 cm.

Tanım: Ağız kenarı-gövde- kaide parçası. Kireç ve taşçık katkılı açık kırmızımsı kahverengi (5 YR 6/4) hamur. Siyah (Gley 1 2.5/N) firnis.

Benzerleri: Rotroff, Agora 29, fig. 63: 1004, s. 341; Schäfer, taf.4: C17, ss. 37, 43; Gassner, taf. 4: 74, s. 42

Tarih: M.Ö. 3.yy.'ın 2. yarısı-2.yy.

Kat. No.: 83

Buluntu Yeri: Açma 1-Mekan 1

T.N.: 1016

Ağız çapı: 8 cm.

Kaide çapı: 4 cm.

K. Yük.: 4 cm.

Tanım: Ağız kenarı-gövde-kaide parçası. Çok ince kireç katkılı açık kahverengi (7.5 YR 6/4) hamur. Dışta ağız kenarında kırmızı (2.5 YR 5/6), içte ve dışta gövdede siyah (Gley 1 2.5/N) firnis.

Benzerleri: Rotroff, Agora 29, fig. 64:1032, s. 343; Coldstream ve diğerleri, fig. 3.3: 1, s. 98; Kögler, abb. 21: E107-108, ss.466, 152; Hayes, fig. 14:5, s. 26; Gürler, çiz. 4:3, s. 135

Tarih: M.Ö. 3.yy.'ın 2. yarısı-2.yy.

Kat. No.: 84

Buluntu Yeri: Açma 1-Mekan 1

T.N.: 1016

Ağız çapı: 6.4 cm.

K. Yük.: 2.9 cm.

Tanım: Ağız kenarı-gövde parçası. Katkısız kırmızımsı kahverengi (5 YR 5/4) hamur. Metalik siyah (Gley 1 2.5/N) firnis.

Benzerleri: Rotroff, Agora 29, fig. 64: 1032, s. 343; Coldstream ve diğerleri, fig. 3.3: 1, s. 98; Kögler, abb. 21: E107-108, ss.466, 152; Hayes, fig. 14:5, s. 26; Gürler, çiz. 4:3, s. 135

Tarih: Tarih: M.Ö. 3-2.yy.

Kat. No.: 85

Buluntu Yeri: Sondaj 3

T.N.: 1011

Ağız çapı: 7 cm.

Kaide çapı: 3.1 cm.

K. Yük.: 3.4 cm.

Tanım: Ağız kenarı-gövde-kaide parçası. Mika ve yoğun taşçık katkılı açık kırmızımsı kahverengi (5 YR 6/4) hamur. Mat kırmızı (2.5 YR 5/6) firnis.

Benzerleri: Rotroff, Agora 29, fig. 64: 1031, s. 343

Tarih: M.Ö. 225-175

AĞIZ KENARI YİVLİ TABAK

Kat. No.: 86

Buluntu Yeri: Sondaj 3

T.N.: 1012

Ağız çapı: 18 cm.

K. Yük.: 1.3 cm.

Tanım: Ağız kenarı-gövde parçası. Çok ince kireç katkılı açık kırmızımsı kahverengi (2.5 YR 6/4) hamur. Siyah (Gley 1 2.5/N) firnis.

Benzerleri: Mitsopoulos-Leon, **Επιστημονικη**, taf. 93: 21, s. 163; Sparkes ve Talcott, fig. 10: 1044, s. 309

Tarih: M.Ö. 4.yy.'ın üçüncü çeyreği

AĞIZ KENARI YUVARLATILMIŞ TABAK

Kat. No.: 87

Buluntu Yeri: Sondaj 3

T.N.: 1012

Ağız çapı: 19.2 cm.

K. Yük.: 3 cm.

Tanım: Ağız kenarı-gövde-kaide parçası. Katkısız açık kahverengi (7.5 YR 6/4)-kahverengi (7.5 YR 4/3) hamur. Dışta çok koyu gri (7.5 YR 3/1), içte koyu kırmızımsı kahverengi (5 YR 3/4) firnis.

Benzerleri: Rotroff, Agora 29, fig. 46: 632, s. 309; Sparkes ve Talcott, fig. 10: 1057, s. 310

Tarih: M.Ö. 4.yy.'ın 2. yarısı

Kat. No.: 88

Buluntu Yeri: Sondaj 3

T.N.: 1011

Ağız çapı: 23 cm

Kaide çapı: 14.8 cm.

K. Yük.: 3.8 cm.

Tanım: Ağız kenarı-gövde-

kaide parçası. İnce kireç ve

taşçık katkılı, gözenekli açık

kırmızı (2.5 YR 7/8) hamur.

Alacalı kırmızı (2.5 YR 4/6) ve

siyah (5 Y 2.5/1) firnis. Kaide oturma düzlemi rezerve. Dışta ağız kenarının altında yiv ve

ince plastik bant. Tondoda rulet bezeme.

Benzerleri: Rotroff, Agora 29, fig. 46: 641, s. 309; Anderson, fig. 13: 139, s. 147

Tarih: M.Ö. 4.yy.'ın 4. çeyreği

Kat. No.: 89

Buluntu Yeri: Sondaj 3

T.N.: 1011

Ağız çapı: 36 cm.

K. Yük.: 1.8 cm.

Tanım: Ağız kenarı-gövde

parçası. Katkısız açık kırmızı

(2.5 YR 6/8) hamur. Siyah

(10 YR 2/1) firnis.

Benzerleri: Rotroff, Agora 29, fig. 46: 641

Tarih: M.Ö. 4.yy.'ın 2. yarısı

Kat. No.: 90

Buluntu Yeri: Sondaj 3

T.N.: 1003

Ağız çapı: 22.8 cm.

Kaide çapı: 15 cm.

K. Yük.: 3.5 cm

Tanım: Ağız-gövde-kaide

parçası. Kireç ve taşçık katkılı,

gözenekli kırmızımsı sarı (2.5

YR 6/8) hamur. Pul pul

dökülmüş kırmızımsı siyah (2.5

YR 2.5/1) firnis.

Benzerleri: Sparkes ve Talcott, fig. 10: 1059, s. 310; Knigge, abb. 44: 678, s. 73; Smetana-

Scherer, abb. 7:375, s. 59

Tarih: M.Ö. 4.yy.'ın 4. çeyreği

Kat. No.: 91

Buluntu Yeri: Sondaj 3

T.N.: 1003

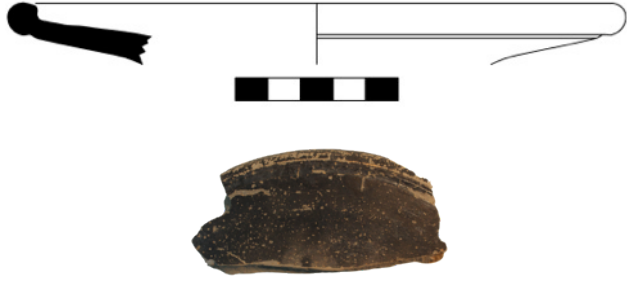
Ağız çapı: 18 cm.

K. Yük.: 1.9 cm

Tanım: Ağız kenarı-gövde parçası. Kireç katkılı gri (Gley 1 6/N) hamur. Mat, mika katkılı çok koyu gri (Gley 1 3/N) firnis.

Benzerleri: Rotroff, Agora 29, fig. 47: 655, s. 311; Mitsopoulos-Leon, FiE 9,2,2, taf. 10: A 54, 23; Smetana-Scherer, abb. 4: 372, s. 59.

Tarih: M.Ö. 3.yy.'ın 1. çeyreği

Kat. No.: 92

Buluntu Yeri: Açma 1-Mekan 1

T.N.: 1021

Ağız çapı: 22 cm.

K. Yük.: 1.8 cm.

Tanım: Ağız kenarı- gövde parçası. Katkısız, hafif gözenekli kırmızımsı sarı (5 YR 6/6) hamur. Siyah (Gley 1 2.5/N)- sarımsı kırmızı (5 YR 5/6) firnis.

Benzerleri: Rotroff, Agora 29, fig. 46: 654, s. 311, Smetana-Scherer, abb. 5: 373, s. 59, Burkhalter, fig. 8: 39, s. 368; Hannestad ve diğerleri, pl. 66:154-155, s. 143

Tarih: M.Ö. 3.yy.'ın 1. çeyreği

Kat. No.: 93

Buluntu Yeri: Açma 1-Mekan 1

T.N.: 1021

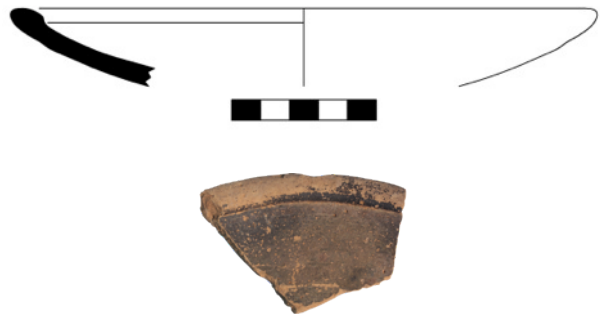
Ağız çapı: 20 cm.

K. Yük.: 2.7 cm.

Tanım: Ağız kenarı-gövde parçası. Kireç, taşçık ve mika katkılı, gözenekli açık kahverengi (7.5 YR 6/4) hamur. İnce, mat siyah daldırma (Gley 1 2.5/N) firnis.

Benzerleri: Anderson, fig. 15: 155, s. 148; Winter, fig. 5: 60, ss. 151-152; Jehasse, fig. 21, 32, s. 33; Harlaut, fig. 8: f, s. 270

Tarih: M.Ö. 3.yy.

Kat. No.: 94

Buluntu Yeri: Sondaj 4

T.N.: 1004

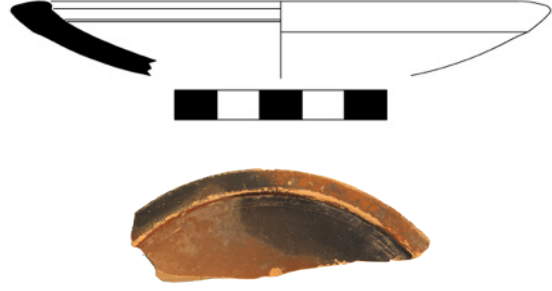
Ağız çapı: 13 cm.

K. Yük.: 1.8 cm.

Tanım: Ağız kenarı -gövde parçası. Az kireç ve taşçık katkılı açık kırmızı (2.5 YR 6/8) hamur. Koyu kırmızımsı kahverengi (2.5 YR 3/4) ve kırmızımsı siyah (2.5 YR 2.5/1) daldırma firnis.

Benzerleri: Anderson, fig. 15: 155, s. 148; Winter, fig. 5: 60, ss. 151-152; Jehasse, fig. 21: 32, s. 33; Harlaut, fig. 8 :f, s. 270

Tarih: M.Ö. 3.yy.

Kat. No.: 95

Buluntu Yeri: Sondaj 3

T.N.: 1011

Ağız çapı: 19 cm.

K. Yük.: 2.2 cm.

Tanım: Ağız kenarı-gövde parçası. İnce kireç katkılı kırmızımsı kahverengi (5 YR 5/4) hamur. Siyah (Gley 1 2.5/N) firnis. Dışta ağız kenarında, içte ağız kenarının altında rezerve bant. Tondoda rulet bezeme.

Benzerleri: Schäfer, taf. 1: C2, s. 34

Tarih: M.Ö. 2.yy.'ın başı

Kat. No.: 96

Buluntu Yeri: Açma 1-Mekan 1

T.N.: 1021

Ağız çapı: 12 cm.

K. Yük.: 3cm.

Tanım: Ağız kenarı-gövde parçası. Az ince kireç katkılı kahverengi (7.5 YR 5/3) hamur. İçte, dışta ağız kenarında ve yer yer gövdede mat siyah (Gley 1 2.5/N) daldırma firnis.

Benzerleri: Anderson, fig. 15: 213, 215, s. 152; Waage, pl.1: 2k, s. 15; Harlaut, fig. 11:g-i, s. 287; Crowfoot ve diğerleri, fig. 51:5,8, s. 252

Tarih: M.Ö. 3.yy.'ın 4.çeyreği-M.Ö. 2.yy.

Kat. No.: 97

Buluntu Yeri: Sondaj 4

T.N.: 1004

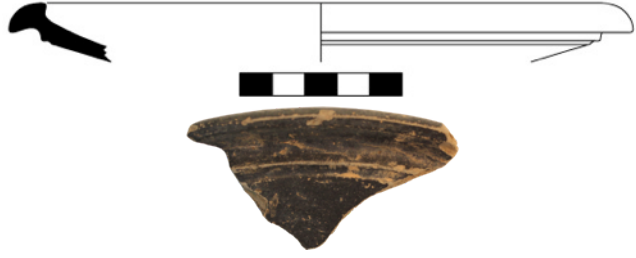
Ağız çapı: 17 cm

K. Yük.: 1.8 cm.

Tanım: Ağız kenarı -gövde parçası. Az mika katkılı açık kırmızı (2.5 YR 6/8) hamur. Çok koyu gri (Gley 1 3/N) firnis.

Benzerleri: Rotroff, Agora 29, fig. 47-48: 666, 668, s. 312; Hannestadt ve diğerleri, pl. 69: B 235, s. 148

Tarih: M.Ö. 3.yy.

Kat. No.: 98

Buluntu Yeri: Açma1-Mekan 1

T.N.: 1021

Ağız çapı: 28 cm

K. Yük.: 2.7 cm.

Tanım: Ağız kenarı -gövde parçası. Kireç, mika katkılı kahverengi (10 YR 5/3) hamur. İnce mat siyah (Gley 1 2.5/N) firnis.

Benzerleri: Rotroff, Agora 29, fig. 48:669, s. 312

Tarih: M.Ö. 3.yy.'ın sonu

Kat. No.: 99

Buluntu Yeri: Sondaj 5

T.N.: 1009

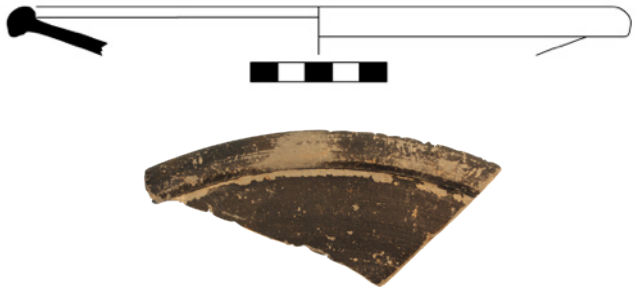
Ağız çapı: 22 cm.

K. Yük.: 1.7 cm.

Tanım: Ağız kenarı-gövde parçası. İnce kireç ve mika katkılı koyu gri (5 YR 4/1) hamur. Mat siyah (Gley 1 2.5/N) firnis.

Benzerleri: Berlin ve Pilacinski, fig.2,16, ss. 201, 210

Tarih: M.Ö. 300-150

Kat. No.: 100

Buluntu Yeri: Sondaj 3

T.N.: 1012

Ağız çapı: 12.4 cm.

K. Yük.: 2.2 cm.

Tanım: Ağız kenarı -gövde parçası. Yoğun mika katkılı kahverengi (7.5 YR 4/2) hamur. Mikalı mat siyah (Gley 1 2.5/N) firnis.

Benzerleri: Rotroff ve Oliver, pl. 13: 66; Jantzen, taf. 85: 1862, s. 319

Tarih: M.Ö. 2.yy.

Kat. No.: 101

Buluntu Yeri: Açma 1-Mekan 1

T.N.: 1021

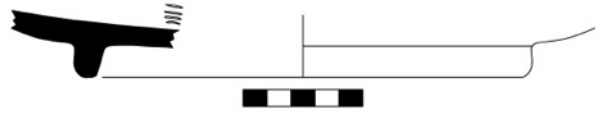
K. Yük.: 2.6 cm.

Kaide çapı: 18.2 cm.

Tanım: Kaide-gövde parçası. Kireç ve mika katkılı kırmızı (2.5 YR 5/8) hamur. Siyah (Gley 1 2.5/N) firnis.

Benzerleri: Rotroff, Agora 29, fig. 46: 636, 649, 650, 652, ss. 309-310

Tarih: M.Ö. 4.yy.'ın 4. Çeyreği-M.Ö. 3.yy.'ın 1. çeyreği

Kat. No.: 102

Buluntu Yeri: Açma 1-Mekan 1

T.N.: 1021

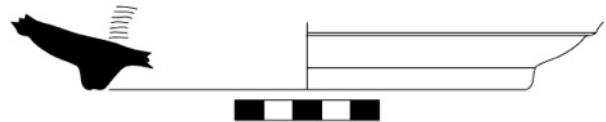
Kaide çapı: 15 cm.

K. Yük.: 2.3 cm.

Tanım: Kaide-gövde parçası. Az kireç katkılı kahverengi (7.5 YR 5/3) hamur. Parlak siyah (Gley 1 2.5/N) firnis. Tondoda rulet bezeme.

Benzerleri: Rotroff, Agora 29, fig. 46: 636, 649, 650, 652, ss. 309-310

Tarih: M.Ö. 4.yy.'ın 4. Çeyreği-M.Ö. 3.yy.'ın 1. çeyreği

Kat. No.: 103

Buluntu Yeri: Sondaj 5

T.N.: 1009

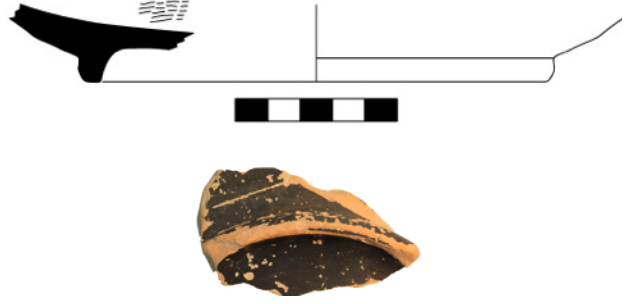
Kaide çapı: 14.6 cm.

K. Yük.: 2.4 cm.

Tanım: Katkısız açık kırmızı (2.5 YR 6/6) hamur. Siyah (Gley 1 2.5/N) firnis. Tondoda rulet bezeme.

Benzerleri: Rotroff, Agora 29, fig. 46: 636, 649, 650, 652, ss. 309-310

Tarih: M.Ö. 4.yy.'ın 4. Çeyreği-M.Ö. 3.yy.'ın 1. çeyreği

Kat. No.: 104

Buluntu Yeri: Sondaj 5

T.N.: 1013

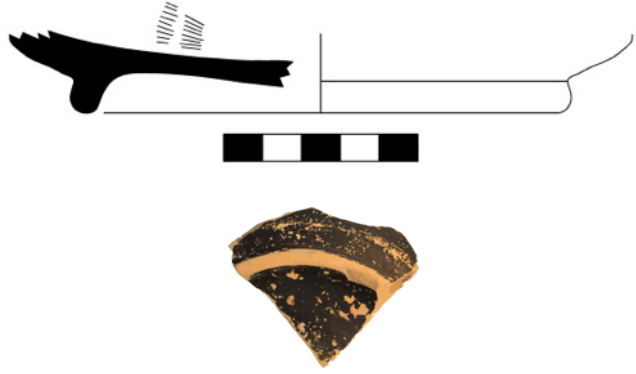
K. Yük.: 2 cm.

Kaide çapı: 12.4 cm.

Tanım: Kaide parçası. Az taşçık katkılı, hafif gözenekli preme (5 YR 7/4) hamur. Siyah (Gley 12.5/N) firnis.

Benzerleri: Rotroff, Agora 29, fig. 46, 636, 649, 650, 652, ss. 309-310

Tarih: M.Ö. 4.yy.'ın 4. Çeyreği-M.Ö. 3.yy.'ın 1. çeyreği

AĞIZ KENARI DIŞA DÖNÜK TABAK

Kat. No.: 105

Buluntu Yeri: Sondaj 3

T.N.: 1008

Ağız çapı: 16.6 cm.

K. Yük.: 2.4 cm.

Tanım: Ağız kenarı-gövde parçası. Yoğun ince kireç katkılı, hafif gözenekli, özde gri renk almış açık kırmızı (2.5 YR 7/6) hamur. Mat mavimsi gri (Gley 2 2.5/5PB) firnis. Ağız kenarında ve içte gövdede yiv.

Benzerleri: de Luca ve Radt, ss. 11-12: 1-16; de Luca ve Ziegenaus, AvP 11, 1, taf. 65: 171, s. 128; Schäfer, taf. 9: D 1, s. 46; Winter, pl. 6: 61, s. 154; Wintermeyer, abb. 186, ss. 27, 125; Vaag, pl. 40: J40, s. 188

Tarih: M.Ö. 3-2.yy.

Kat. No.: 106

Buluntu Yeri: Sondaj 3

T.N.: 1012

Ağız çapı: 15.6 cm.

K. Yük.: 1.9 cm.

Tanım: Ağız kenarı parçası. Katkısız açık kırmızı (2.5 YR 7/8) hamur. Siyah (5 YR 2.5/1) firnis. İçte ağız kenarının hemen altında ve gövde ortasında yiv. Dışta ağız kenarının altında ince plastik bant.

Benzerleri: de Luca ve Radt, ss. 11-12: 1-16; de Luca ve Ziegenaus, AvP 11, 1, taf. 65: 171, s. 128; Schäfer, taf. 9: D 1, s. 46; Winter, pl. 6: 61, s. 154; Wintermeyer, abb. 186, ss. 27, 125; Vaag, pl. 40: J40, s. 188

Tarih: M.Ö. 3-2.yy.

Kat. No.: 107

Buluntu Yeri: Açma 1-Mekan 1

T.N.: 1021

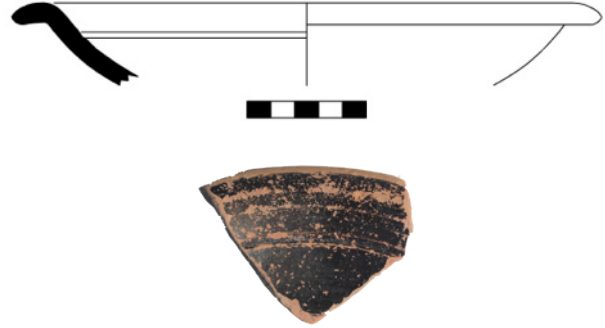
Ağız çapı: 21.4 cm.

K. Yük.: 3.5 cm.

Tanım: Ağız kenarı-gövde parçası. Çok yoğun ince kireç katkılı açık kırmızımsı kahverengi (2.5 YR 6/4) hamur. Siyah (Gley 1 2.5/N) firnis. Ağız kenarı rezerve. İçte gövdede yiv.

Benzerleri: Pabuci –Wladyka, Nea Paphos, fig.6:2, s. 74; Crowfoot ve diğerleri, fig. 37: 11, s. 222; Rotroff ve Oliver, pl. 12:63, s. 30; Pabuci –Wladyka, Επιστημονικη, taf. 208:88, s. 261

Tarih: M.Ö. 250-150

Kat. No.: 108

Buluntu Yeri: Sondaj 3

T.N.: 1012

Ağız çapı: 12.8 cm

K. Yük.: 2.3 cm.

Tanım: Ağız kenarı-gövde parçası. Katkısız, hafif gözenekli kırmızımsı sarı (5 YR 7/8) hamur. Mat siyah (Gley 1 2.5/N) firnis. Ağız kenarında yiv.

Benzerleri: Pabuci –Wladyka, Nea Paphos, fig.6:2, s. 74; Crowfoot ve diğerleri, fig. 37: 11, s. 222; Rotroff ve Oliver, pl. 12:63, s. 30; Pabuci –Wladyka, Επιστημονικη, taf. 208:88, s. 261

Tarih: M.Ö. 250-150

Kat. No.: 109

Buluntu Yeri: Sondaj 3

T.N.: 1003

Ağız çapı: 17.5 cm.

K. Yük.: 2.8 cm.

Tanım: Ağız kenarı-gövde parçası. Kireç katkılı kırmızımsı sarı (5 YR 7/6) hamur. Mat siyah (10 YR 2/1) firnis. Rezerve ağız kenarında yiv.

Benzerleri: Pabuci –Wladyka, Nea Paphos, fig.6:2, s. 74; Crowfoot ve diğerleri, fig. 37: 11, s. 222; Rotroff ve Oliver, pl. 12:63, s. 30; Pabuci –Wladyka, Επιστημονική, taf. 208:88, s. 261

Tarih: M.Ö. 250-150

BALIK TABAĞI

Kat. No.: 110

Buluntu Yeri: Açma 1-Mekan 1

T.N.: 1021

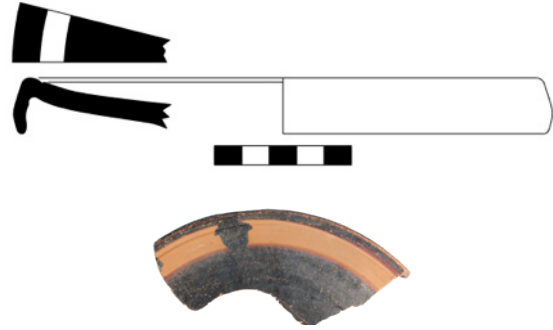
Ağız çapı: 14.6 cm.

K. Yük.: 2cm.

Tanım: Ağız kenarı parçası. Yoğun kireç, az mika katkılı kırmızımsı sarı (5 YR 6/6) hamur. Metalik siyah (Gley 1 2.5/N) firnis. İçte ağız kenarında yiv ve rezerve bant.

Benzerleri: Rotroff, Agora 29, fig. 50: 712, ss. 147-148, 315 ; Rotroff ve Oliver, pl. 6:24, s. 23; de Luca ve Ziegenaus, AvP 11,1, taf. 64: 16, s. 101

Tarih: M.Ö. 4/3.yy

Kat. No.: 111

Buluntu Yeri: Açma 1-Mekan 1

T.N.: 1021

Ağız çapı: 16.8 cm.

K. Yük.: 1.8 cm.

Tanım: Ağız kenarı parçası. Yoğun kireç katkılı kahverengi (7.5 YR 5/4) hamur. Siyah (Gley 1 2.5/N) firnis. İçte ağız kenarında rezerve bant ve yiv.

Benzerleri: Rotroff, Agora 29, fig. 50: 712, ss. 147-148, 315 ; Rotroff ve Oliver, pl. 6: 24, s. 23; de Luca ve Ziegenaus, AvP 11,1, taf. 64: 16, s. 101

Tarih: M.Ö. 4/3.yy

Kat. No.: 112

Buluntu Yeri: Sondaj 3

T.N.: 1011

Ağız çapı: 18 cm.

K. Yük.: 1.7 cm.

Tanım: Ağız kenarı-gövde parçası. Çok ince kireç katkılı, hafif gözenekli, açık kahverengi (7.5 YR 6/4) hamur. Siyah (Gley 1 2.5/N) firnis. İçte ağız kenarında sığ yiv ve rezerve bant.

Benzerleri: Rotroff, Agora 29, fig. 51: 717, 721, 726, ss. 316-317; Vanderpool ve diğerleri, fig. 8: 19-21, s. 35

Tarih: M.Ö. 3.yy.

Kat. No.: 113

Buluntu Yeri: Açma 1-Mekan 1

T.N.: 1022

Ağız çapı: 20 cm.

K. Yük.: 2 cm.

Tanım: Ağız kenarı-gövde parçası. Yoğun çok ince kireç katkılı açık kırmızı (2.5 YR 6/6) hamur. Siyah (Gley 1 2.5/N) firnis. Ağız kenarında rezerve bant.

Benzerleri: Rotroff, Agora 29, fig. 51: 717, 721, 726, ss. 316-317; Vanderpool ve diğerleri, fig. 8: 19-21, s. 35

Tarih: M.Ö. 3.yy.

Kat. No.: 114

Buluntu Yeri: Sondaj 3

T.N.: 1012

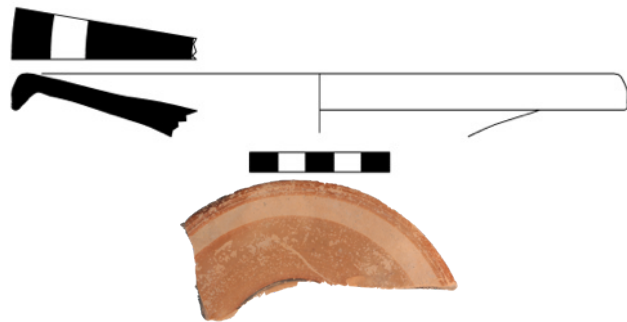
Ağız çapı: 21.2 cm.

K. Yük.: 2.1 cm.

Tanım: Ağız kenarı-gövde parçası. Çok ince kireç ve taşçık katkılı kırmızımsı sarı (5 YR 6/6) hamur. Açık kırmızı (2.5 YR 6/6) firnis. İçte ağız kenarının altında rezerve bant.

Benzerleri: Rotroff, Agora 29, fig. 51: 725; Hayes, fig. 4: AA; Vaag ve diğerleri, pl. 49: K 141, s. 206

Tarih: M.Ö. 3.yy.

Kat. No.: 115

Buluntu Yeri: Açma 1-Mekan 1

T.N.: 1016

Kaide çapı: 10.8 cm.

K. Yük.: 2.8cm.

Tanım: Kaide-gövde parçası. Katkısız kırmızımsı sarı (5 YR 7/6) hamur. Parlak siyah (Gley 1 2.5/N) firnis. İçte sosluk kenarında ince rezerve bant. Kaide oturma düzlemi rezerve. Rezerve ayak çemberinde bir adet kalın, bir adet ince firnis bant.

Benzerleri: Sparkes ve Talcott, fig. 10: 1072, 1074;

Winter, fig. 6: 62-63, s. 164

Tarih: M.Ö. 4.yy.'ın 2. çeyreği

Kat. No.: 116

Buluntu Yeri: Sondaj 4

T.N.: 1004

Kaide çapı: 13 cm.

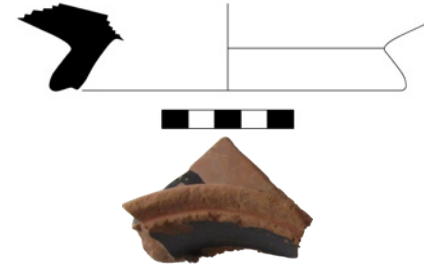
K. Yük.: 3.3 cm.

Kaide çapı: 13 cm.

Tanım: Kaide parçası. Katkısız açık kırmızı (2.5 YR 7/8) hamur. Parlak siyah (Gley 1 2.5/N) firnis. Rezerve kaide oturma düzleminde yiv.

Benzerleri: Rotroff, Agora 29, fig. 50: 713, s. 315; Sparkes ve Talcott, fig. 10: 1075, s. 311; Anderson, fig. 10:3, s. 152; Rotroff ve Oliver, pl. 6: 21, s. 22; Salles, fig. 9:3, s. 3

Tarih: M.Ö. 4.yy.'ın 2.yarısı- erken 3.yy.

Kat. No.: 117

Buluntu Yeri: Açma 1-Mekan 1

T.N.: 1016

Ağız çapı: 20.8 cm.

Kaide çapı: 9.5 cm.

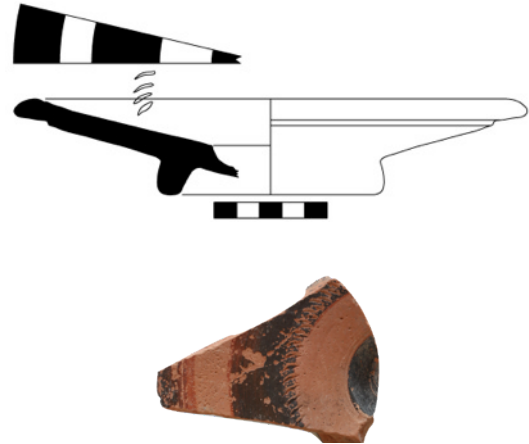
K. Yük.: 4.2 cm.

Tanım: Ağız kenarı-gövde-kaide parçası. İnce kireç ve taşçık katkılı, gözenekli açık kırmızı (2.5 YR 6/8) hamur. Çok koyu gri (2.5 Y 3/1) firnis. İçte ağız kenarının altında ve sosluk çevresinde rezerve bant. Dışta ağız kenarı rezerve. Kaide oturma düzlemi rezerve. Tondoda rulet bezeme.

Benzerleri: de Luca ve Radt, s. 18: 56-57;

de Luca ve Ziegenaus, AvP 11, 1, taf. 43, 65: 152, 237, ss.124, 137; de Luca ve Ziegenaus, AvP 11,2, taf. 51:2, ss. 87-88; Japp, abb. 6, Perga 59, s. 225; Tekkök-Biçken, Studia Troica, pl. 1: 18, s.91; Küçük, çiz. 19-20: 51, 56-57, ss. 46, 48; Çelik, çiz. 52: 140-142, ss. 99-100; Gassner, taf. 6: 95, s. 45; Vaag ve diğerleri, pl. 3, 46, A 28, K116, ss. 88, 203; Özyiğit, KST, çiz. 8: 5, s. 9; Hellström, pl.33: 62, s. 59

Tarih: M.Ö. 3.yy.'ın 2. yarısı-2.yy.'ın üçüncü çeyreği

Kat. No.: 118

Buluntu Yeri: Açma 1-Mekan 1

T.N.: 1016

Ağız çapı: 19 cm.

Kaide çapı: 7.7 cm.

K. Yük.: 3.8 cm.

Tanım: Ağız kenarı-gövde-kaide parçası. Mika ve kireç katkılı, yoğun gözenekli kırmızımsı sarı (5 YR 6/6) hamur. Çok aşınmış sarımsı kırmızı (5 YR 4/6) firnis. Dışta ağız kenarı ve kaide oturma düzlemi rezerve.

Benzerleri: de Luca ve Radt, s. 18: 56-57; de Luca ve Ziegenaus, AvP 11, 1, taf. 43, 65: 152, 237, ss.124, 137; de Luca ve Ziegenaus, AvP 11,2, taf. 51:2, ss. 87-88; Japp, abb. 6, Perga 59, s. 225; Tekkök-Biçken, Studia Troica, pl. 1: 18, s.91; Küçük, çiz. 19-20: 51, 56-57, ss. 46, 48; Çelik, çiz. 52: 140-142, ss. 99-100; Gassner, taf. 6: 95, s. 45; Vaag ve diğerleri, pl. 3, 46, A 28, K116, ss. 88, 203; Özyiğit, KST, çiz. 8: 5, s. 9; Hellström, pl.33: 62, s. 59

Tarih: M.Ö. 3.yy.'ın 2. yarısı-2.yy.'ın üçüncü çeyreği

Kat. No.: 119

Buluntu Yeri: Sondaj 5

T.N.: 1009

Ağız çapı: 19.5 cm.

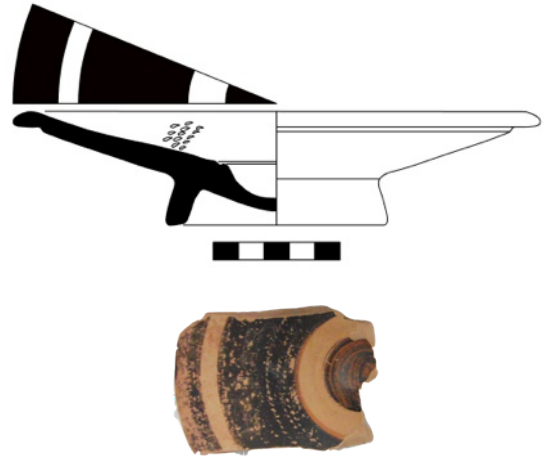
Kaide çapı: 8.5 cm.

K. Yük.: 4.5 cm.

Tanım: Ağız kenarı-gövde-kaide parçası. Kireç katkılı, gözenekli açık kırmızı (2.5 YR 6/6) hamur. Mat siyah (2.5 YR 2.5/1) firnis. İçte ağız kenarının altında ve sosluk çevresinde rezerve bant. Kaide oturma düzlemi rezerve. Sosluk kenarında yiv. Tondoda rulet bezeme.

Benzerleri: de Luca ve Radt, s. 18: 56-57; de Luca ve Ziegenaus, AvP 11, 1, taf. 43, 65: 152, 237, ss.124, 137; de Luca ve Ziegenaus, AvP 11,2, taf. 51:2, ss. 87-88; Japp, abb. 6, Perga 59, s. 225; Tekkök-Biçken, Studia Troica, pl. 1: 18, s.91; Küçük, çiz. 19-20: 51, 56-57, ss. 46, 48; Çelik, çiz. 52: 140-142, ss. 99-100; Gassner, taf. 6: 95, s. 45; Vaag ve diğerleri, pl. 3, 46, A 28, K116, ss. 88, 203; Özyiğit, KST, çiz. 8: 5, s. 9; Hellström, pl.33: 62, s. 59

Tarih: M.Ö. 3.yy.'ın 2. yarısı-2.yy.'ın üçüncü çeyreği

Kat. No.: 120

Buluntu Yeri: Sondaj 5

T.N.: 1009

K. Yük.: 3.1 cm.

Ağız çapı: 16.7 cm

Kaide çapı: 8.7 cm.

Tanım: Kireç katkılı, gözenekli, kırmızımsı sarı (5 YR 7/6) hamur. Mat kırmızımsı siyah (2.5 YR 2.5/1) firnis. İçte sosluk çevresinde rezerve bant. Kaide oturma düzlemi rezerve. Sosluk çevresinde yiv. Tondoda rulet bezeme.

Benzerleri: de Luca ve Radt, s. 18: 56-57;

de Luca ve Ziegenaus, AvP 11, 1, taf. 43,

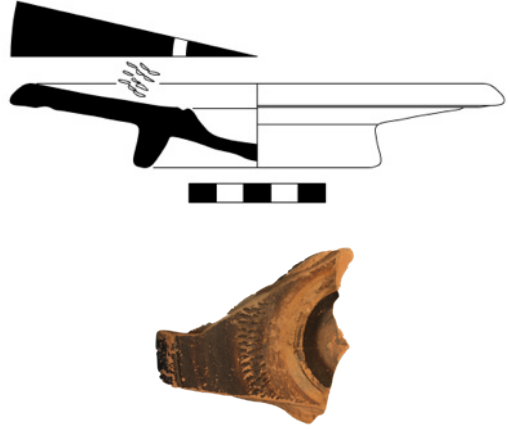
65: 152, 237, ss.124, 137; de Luca ve Ziegenaus, AvP 11,2, taf. 51:2, ss. 87-88; Japp, abb. 6,

Perga 59, s. 225; Tekkök-Biçken, Studia Troica, pl. 1: 18, s.91; Küçük, çiz. 19-20: 51, 56-57,

ss. 46, 48; Çelik, çiz. 52: 140-142, ss. 99-100; Gassner, taf. 6: 95, s. 45; Vaag ve diğerleri, pl.

3, 46, A 28, K116, ss. 88, 203; Özyiğit, KST, çiz. 8: 5, s. 9; Hellström, pl.33: 62, s. 59

Tarih: M.Ö. 3.yy.'ın 2. yarısı-2.yy.'ın üçüncü çeyreği

Kat. No.: 121

Buluntu Yeri: Açma 1-Mekan 1

T.N.: 1021

Ağız çapı: 24.8 cm.

K. Yük.: 3 cm.

Tanım: Ağız kenarı parçası. Yoğun kireç katkılı kırmızı (2.5 YR 5/6) hamur. Siyah (Gley 1 2.5/N) firnis. İçte ağız kenarının altında rezerve bant. Dışta ağız kenarı rezerve. İçte ağız kenarının altında yiv.

Benzerleri: de Luca ve Radt, s. 18: 56-57; de Luca ve Ziegenaus, AvP 11, 1, taf. 43, 65:

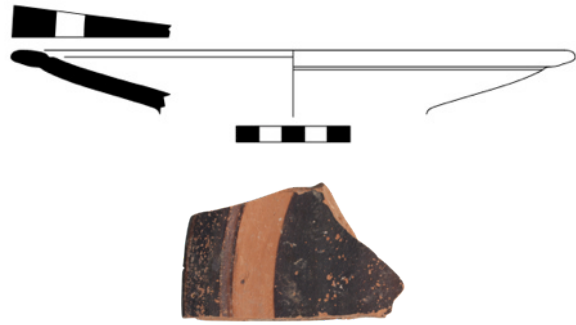
152, 237, ss.124, 137; de Luca ve Ziegenaus, AvP 11,2, taf. 51:2, ss. 87-88; Japp, abb. 6,

Perga 59, s. 225; Tekkök-Biçken, Studia Troica, pl. 1: 18, s.91; Küçük, çiz. 19-20: 51, 56-57,

ss. 46, 48; Çelik, çiz. 52: 140-142, ss. 99-100; Gassner, taf. 6: 95, s. 45; Vaag ve diğerleri, pl.

3, 46, A 28, K116, ss. 88, 203; Özyiğit, KST, çiz. 8: 5, s. 9; Hellström, pl.33: 62, s. 59

Tarih: M.Ö. 3.yy.'ın 2. yarısı-2.yy.'ın üçüncü çeyreği

Kat. No.: 122

Buluntu Yeri: Açma1-Mekan 1

T.N.: 1022

Ağız çapı: 19 cm.

K. Yük.: 1.8 cm.

Tanım: Ağız kenarı-gövde parçası. Yoğun ince kireç katkılı, özde gri renk almış açık kırmızı (2.5 YR 6/8) hamur. Siyah (Gley 1 2.5/N) firnis. İçte ağız kenarında rezerve bant. Dış rezerve.

Benzerleri: de Luca ve Radt, s. 18:

56-57; de Luca ve Ziegenaus, AvP 11,

1, taf. 43, 65: 152, 237, ss.124, 137; de Luca ve Ziegenaus, AvP 11,2, taf. 51:2, ss. 87-88;

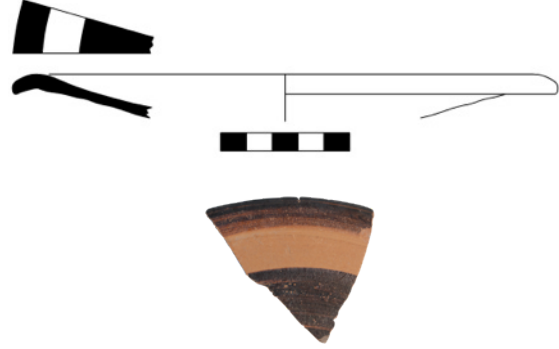
Japp, abb. 6, Perga 59, s. 225; Tekkök-Biçken, Studia Troica, pl. 1: 18, s.91; Küçük, çiz. 19-

20: 51, 56-57, ss. 46, 48; Çelik, çiz. 52: 140-142, ss. 99-100; Gassner, taf. 6: 95, s. 45; Vaag

ve diğerleri, pl. 3, 46, A 28, K116, ss. 88, 203; Özyiğit, KST, çiz. 8: 5, s. 9; Hellström,

pl.33: 62, s. 59

Tarih: M.Ö. 3.yy.'ın 2. yarısı-2.yy.'ın üçüncü çeyreği

Kat. No.: 123

Buluntu Yeri: Sondaj 3

T.N.: 1011

Kaide çapı: 9 cm.

K. Yük.: 3.2 cm.

Tanım: Kaide parçası. Çok az kireç ve mika katkılı açık kırmızı (2.5 YR 7/8) hamur. Kırmızımsı siyah (2.5 YR 2.5/1) firnis. Sosluk çevresi ve kaide oturma düzlemi rezerve. Sosluk kenarında ve kaide oturma düzleminde yiv.

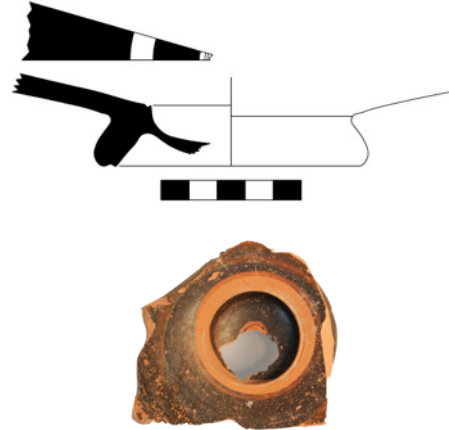
Benzerleri: Rotroff, Agora 29, fig. 50: 713, s.

315; Sparkes ve Talcott, fig. 10: 1075, s. 311;

Cook, fig. 10:3, s. 152; Rotroff ve Oliver, pl. 6:

21, s. 22; Salles, fig. 9:3

Tarih: M.Ö. 4.yy.'ın 2.yarısı- erken 3.yy.

Kat. No.: 124

Buluntu Yeri: Açma 1- Mekan 1

T.N.: 1016

Kaide çapı: 9.4 cm.

K. Yük.: 2.5 cm.

Tanım: Kaide parçası. Taşçık katkılı açık kırmızı (2.5 YR 6/8) hamur. İçte ve dışta gövdede çok koyu gri (Gley 1 2.5/N), soslukta ve kaide altında kırmızı (10 R 4/8) firnis. Kaide otuma düzlemi rezerve. Kaide oturma düzleminde ve sosluk kenarında yiv. Tondoda rulet bezeme.

Benzerleri: Rotroff, Agora 29, fig. 50: 715, s. 316; Stewart, fig. 205:122, s. 258

Tarih: M.Ö. 4.yy.'ın 2.yarısı- erken 3.yy.

Kat. No.: 125

Buluntu Yeri: Açma 1-Mekan 1

T.N.: 1016

Kaide çapı: 9 cm.

K. Yük.: 2.9 cm.

Tanım: Kaide parçası. Çok az mika ve kireç katkılı, gözenekli açık kırmızı (2.5 YR 6/8) hamur. Dışta siyah (Gley 1 2.5/N), soslukta ve kaide altında kırmızı (2.5 YR 5/8) firnis. Sosluk çevresinde rezerve bant. Kaide otuma düzlemi rezerve. Kaide oturma düzleminde ve sosluk kenarında yiv.

Benzerleri: Rotroff, Agora 29, fig. 50: 715, s. 316; Stewart, fig. 205:122, s. 258

Tarih: 4.yy.'ın 2.yarısı- erken 3.yy.

Kat. No.: 126

Buluntu Yeri: Açma 1-Mekan 1

T.N.: 1016

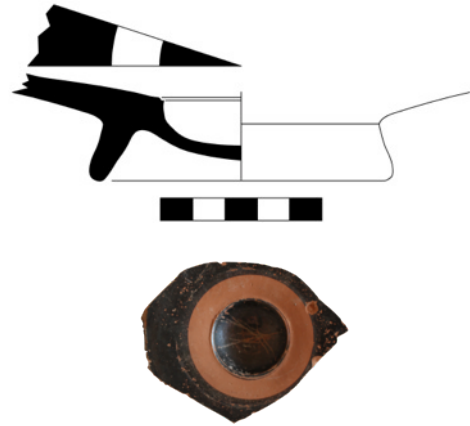
Kaide çapı: 9 cm.

K. Yük.: 2.7 cm.

Tanım: Kaide parçası. İnce kireç, az taşçık katkılı, hafif gözenekli, yer yer gri renk almış kırmızımsı sarı (5 YR 6/6) hamur. Siyah (Gley 1 2.5/N) firnis. Sosluk çevresi ve kaide oturma düzlemi rezerve. Sosluk kenarında yiv.

Benzerleri: Rotroff, Agora 29, fig. 51: 720, s. 316; Mitsopoulos-Leon, FiE 9,2,2, taf. 7: A 38, s. 26

Tarih: M.Ö. 250-150

Kat. No.: 127

Buluntu Yeri: Sondaj 4

T.N.: 1004

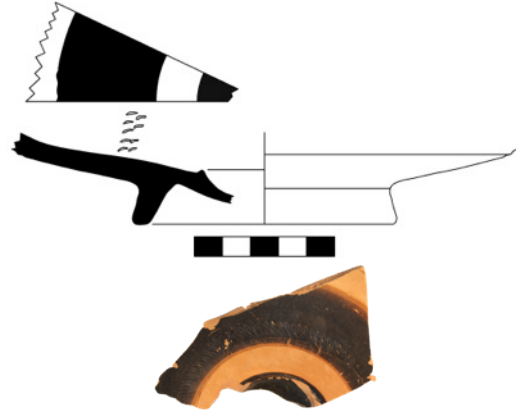
Kaide çapı: 9 cm.

K. Yük.: 3.3 cm.

Tanım: Kaide-gövde parçası. Katkısız, hafif gözenekli, özde gri renkli, açık kırmızı (2.5 YR 6/6) hamur. Siyah (Gley 1 2.5/N) firnis. İçte gövdede iki adet rezerve bant. Oturma düzlemi rezerve. Sosluk çevresinde yiv ve rulet bezeme.

Benzerleri: Rotroff, Agora 29, fig. 51: 720, s. 316; Mitsopoulos-Leon, FiE 9,2,2, taf. 7: A 38, s. 26

Tarih: M.Ö. 250-150

Kat. No.: 128

Buluntu Yeri: Sondaj 3

T.N.: 1008

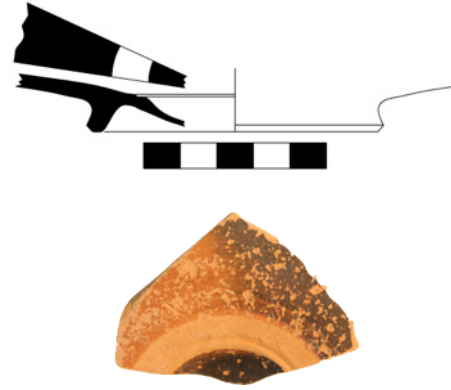
Kaide çapı: 7.6 cm.

K. Yük.: 1.7 cm.

Tanım: Kaide parçası. Yoğun kireç, taşçık katkılı açık kırmızı (2.5 YR 6/8) hamur. Kırmızı (10 R 5/6) ve kırmızımsı siyah (2.5 YR 2.5/1) firnis. Sosluk kenarında rezerve bant. Oturma düzlemi rezerve. Sosluk çevresinde yiv ve silik rulet bezeme.

Benzerleri: Rotroff, Agora 29, fig. 51: 720, s. 316; Mitsopoulos-Leon, FiE 9,2,2, taf. 7: A 38, s. 26

Tarih: M.Ö. 250-150

Kat. No.: 129

Buluntu Yeri: Açma 1-Mekan 1

T.N.: 1016

Kaide çapı: 6.4 cm.

K. Yük.: 2.9 cm.

Tanım: Kaide parçası. Kireç katkılı, gözenekli kahverengi (7.5 YR 5/3) hamur. Kırmızımsı kahverengi (5 YR 4/3) daldırma firnis. Sosluk kenarında yiv.

Benzerleri: Rotroff, Agora 29, fig. 51: 729-730, s. 317; Schäfer, taf. 1: C4, s. 43

Tarih: M.Ö. 225-175

Kat. No.: 130

Buluntu Yeri: Sondaj 3

T.N.: 1012

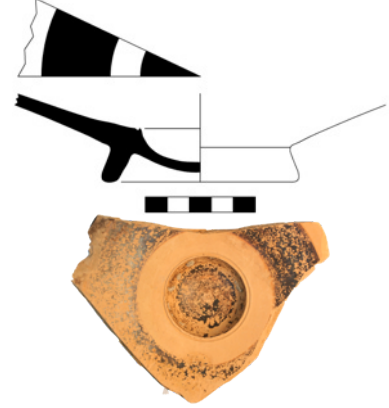
Kaide çapı: 8.8 cm.

K. Yük.: 4 cm.

Tanım: Kaide parçası. Az kireç ve taşçık katkılı, gözenekli kırmızımsı sarı (5 YR 6/6) hamur. Dışta kırmızımsı kahverengi (5 YR 4/3), içte siyah (7.5 YR 2.5/1) firnis. Sosluk çevresinde ve gövdede rezerve bant. Kaide oturma düzlemi rezerve. Sosluk kenarında yiv.

Benzerleri: Rotroff, Agora 29, fig. 51: 729-730, s. 317; Schäfer, taf. 1: C4, s. 43

Tarih: M.Ö. 225-175

Kat. No.: 131

Buluntu Yeri: Sondaj 3

T.N.: 1012

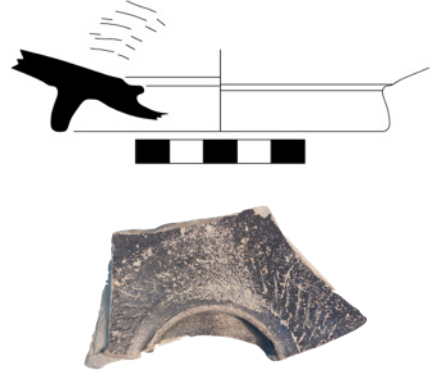
Kaide çapı: 9.8 cm.

K. Yük.: 2.4 cm.

Tanım: Kaide parçası. Mika katkılı gri (10 YR 5/1) hamur. Yoğun mikalı siyah (Gley 1 2.5/N) firnis. Sosluk kenarında yiv. Sosluk çevresinde rulet bezeme.

Benzerleri: Rotroff, Agora 29, fig. 51: 729-730, s. 317; Schäfer, taf. 1: C4, s. 43

Tarih: M.Ö. 225-175

CUP SKYPHOS

Kat. No.: 132

Buluntu Yeri: Sondaj 5

T.N.: 1009

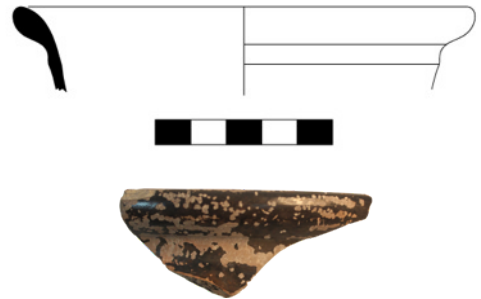
Ağız çapı: 12.6 cm.

K. Yük.: 2.5 cm.

Tanım: Ağız kenarı parçası. Katkısız koyu kırmızımsı gri (5YR 4/2) hamur. Parlak çok koyu gri (Gley 1 3/N) firnis. Dışa eğik, dışa yuvarlatılmış ağız kenarı.

Benzerleri: Sparkes ve Talcott, fig. 6, 621 s. 280; Blonde, BCH 109,1, fig.14, 112, s. 301; Cook, fig. 1:2, s. 145

Tarih: M.Ö. 4.yy.'ın 1. yarısı

Kat. No.: 133

Buluntu Yeri: Sondaj 3

T.N.: 1012

Ağız çapı: 12 cm.

K. Yük.: 3.4 cm.

Tanım: Ağız kenarı-gövde parçası. Katkısız, gözeneksiz gri (7.5 YR 5/1) hamur. Çok koyu gri (Gley 1 3/N) firnis.

Benzerleri: Sparkes ve Talcott, fig. 6: 621 s. 280; Blonde, BCH 109,1, fig.14: 112, s. 301; Cook, fig. 1:2, s. 145

Tarih: M.Ö. 4.yy.'ın 1. yarısı

Kat. No.: 134

Buluntu Yeri: Sondaj 5

T.N.: 1009

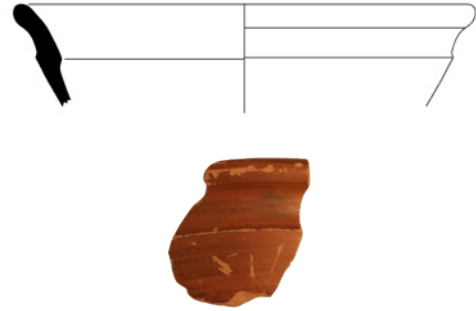
Ağız çapı: 13 cm.

K. Yük.: 3.2 cm.

Tanım: Katkısız kırmızı (2.5 YR 5/8) hamur. İçte parlak siyah (Gley 1 2.5/N), dışta parlak kırmızı (2.5 YR 5/6) firnis.

Benzerleri: Zeren, şek. 59: 160, s. 108

Tarih: M.Ö. 4.yy.'ın 1. yarısı

Kat. No.: 135

Buluntu Yeri: Açma 1-Mekan 1

T.N.: 1021

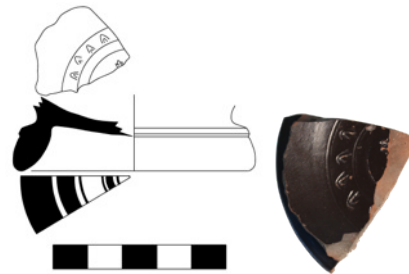
Kaide çapı: 6.6 cm.

K. Yük.: 2.2 cm.

Tanım: Kaide parçası. Çok ince kireç katkılı, özde gri renk almış açık kırmızımsı kahverengi (2.5 YR 6/4) hamur. Parlak, çok koyu kahverengi (10 YR 2/2) firnis. Tondoda kısmen korunmuş bir adet palmet baskı çevresinde iki çember ile sınırlanan dil sırası baskısı. Rezerve ayak çemberinde beş adet firnis bant.

Benzerleri: Cook, fig. 1:2, s. 145

Tarih: M.Ö. 4.yy.'ın 1. çeyreği

Kat. No.: 136

Buluntu Yeri: Sondaj 3

T.N.: 1012

Kaide çapı: 6.6 cm.

K. Yük.: 2.4 cm.

Tanım: Kaide parçası. Katkısız, gri (10 YR 5/1)-pembemsi gri (7.5 YR 6/2) hamur. Siyah (Gley 1 2.5/N) firnis. Dışta gövdeden kaideye geçişte rezerve yiv. Korunduğu kadarıyla ayak çemberi rezerve.

Benzerleri: Alexandrescu, fig. 13: 563, s. 87

Tarih: M.Ö. 4.yy.'ın 1. çeyreği

Kat. No.: 137

Buluntu Yeri: Açma 1-Mekan 1

T.N.: 1021

Kaide çapı: 7 cm.

K. Yük.: 1.6 cm.

Tanım: Kaide. Az mika katkılı kırmızimsı kahverengi (5 YR 5/4) hamur. Siyah (Gley 1 2.5/N) firnis. Kaideden gövdeye geçişte ince rezerve bant. Rezerve ayak çemberinde merkezi firnis nokta çevresinde bir kalın, iki ince ve bir kalın olmak üzere dört firnis bant. Tondoda merkezi çember çevresinde birbirine yaylarla bağlı beş adet palmet baskısı çevresinde iki çemberle sınırlanmış dil sırası.

Benzerleri: Sparkes ve Talcott, pl. 55: 603, s. 278; Hasdağlı, şek. 28: 61, s. 95

Tarih: 4.yy.'ın 1. çeyreği

KLASİK KANTHAROS VE CUP KANTHAROS

Kat. No.: 138

Buluntu Yeri: Sondaj 3

T.N.: 1012

Ağız çapı: 12.8 cm.

K. Yük.: 1.5 cm.

Tanım: Ağız kenarı parçası. Katkısız, açık kırmızı (2.5 YR 6/6)-kırmızimsı sarı (5 YR 6/6) hamur. Parlak siyah (Gley 1 2.5/N) firnis.

Benzerleri: Sparkes ve Talcott, fig. 6: 648, s. 282; Hasdağlı, şek. 44: 122, s. 133

Tarih: 4.yy.'ın 1. çeyreği

Kat. No.: 139

Buluntu Yeri: Sondaj 5

T.N.: 1013

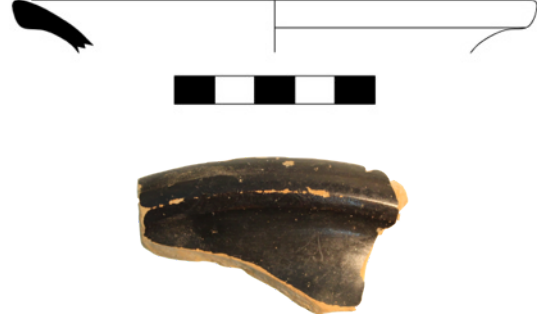
Ağız çapı: 13 cm.

K. Yük.: 1.3 cm.

Tanım: Ağız kenarı parçası. Katkısız kırmızımsı sarı (7.5 YR 6/6) hamur. Parlak siyah firnis.

Benzerleri: Sparkes ve Talcott, fig. 6: 648, s. 282; Hasdağlı, şek. 44: 122, s. 133

Tarih: M.Ö. 4.yy.'ın 1. çeyreği

Kat. No.: 140

Buluntu Yeri: Sondaj 1

T.N.: 1025

Kaide çapı: 4.2 cm.

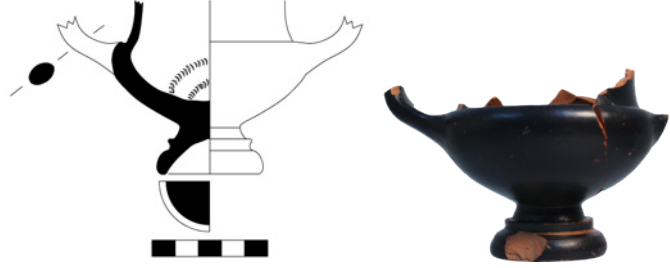
K. Yük.: 7.5 cm.

Tanım: Kaide-gövde-kulp parçası. İnce kireç katkılı açık kırmızı (2.5 YR 6/8) hamur. Siyah (Gley 1 2.5/N) firnis. Kaide üzerinde rezerve bant.

Oturma düzlemi rezerve. Tondoda rulet bezeme.

Benzerleri: Rotroff, Agora 29, fig. 4: 8-9, ss. 242-243; Knigge, abb. 36: 749, 760, ss. 206-207

Tarih: M.Ö. 4.yy.'ın 3. çeyreği

Kat. No.: 141

Buluntu Yeri: Sondaj 5

T.N.: 1009

Ağız çapı: 6.6 cm.

K. Yük.: 4.5 cm.

Tanım: Ağız kenarı-gövde parçası. Az mika katkılı açık kırmızı (2.5 YR 6/8) hamur. Mat siyah (Gley 1 2.5/N) firnis.

Benzerleri: Rotroff, Agora 29, fig. 4: 1-14, ss. 242-243

Tarih: M.Ö. 4.yy.'ın 4. çeyreği

Kat. No.: 142

Buluntu Yeri: Açma 1-Mekan 1

T.N.: 1016

Ağız çapı: 7.4 cm.

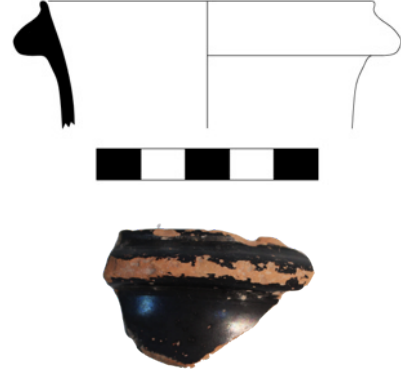
K. Yük.: 2.8 cm.

Tanım: Ağız kenarı parçası. Katkısız kırmızımsı sarı (5 YR 6/6) hamur. Parlak siyah (Gley 1 2.5/N) firnis.

Benzerleri: Rotroff, Agora 29, fig. 6: 26,39, ss. 245, Sparkes ve Talcott, fig. 7: 701, s. 286;

Blonde, BCH 113,2, fig. 8: 59, s. 499

Tarih: M.Ö. 4.yy.'ın 2. yarısı

Kat. No.: 143

Buluntu Yeri: Sondaj 5

T.N.: 1013

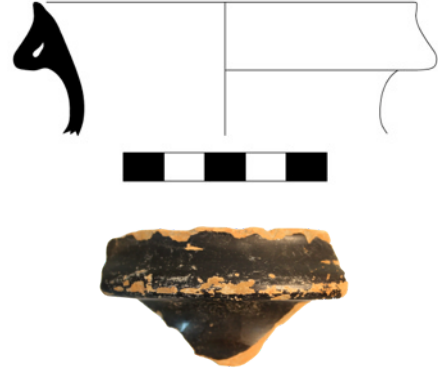
Ağız çapı: 9.2 cm.

K. Yük.: 3.3 cm.

Tanım: Ağız kenarı parçası. Katkısız kırmızımsı sarı (5 YR 6/6) hamur. Parlak siyah (Gley 12.5/N) firnis.

Benzerleri: Blonde, BCH 113, 2, fig. 8: 52, s. 499; Sparkes ve Talcott, fig. 7: 661, s. 283, Zeren, şek. 80:225, s. 157

Tarih: M.Ö. 4.yy.'ın 2-3. çeyreği

Kat. No.: 144

Buluntu Yeri: Sondaj 5

T.N.: 1013

Kaide çapı: 5.8 cm.

K. Yük.: 3 cm.

Tanım: Kaide. Çok az kireç katkılı açık kırmızı (2.5 YR 6/8) hamur. Parlak siyah (Gley 1 2.5/N) firnis. Dış yüzde kazıma yiv.

Benzerleri: Rotroff, Agora 29, fig. 4: 8-12, ss. 242-243

Tarih: M.Ö. 4.yy.'ın 4. çeyreği

Kat. No.: 145

Buluntu Yeri: Açma 1-Mekan 1

T.N.: 1022

Kaide çapı: 5 cm.

K. Yük.: 4 cm.

Tanım: Kaide. Yoğun çok ince kireç katkılı açık kırmızımsı kahverengi (5 YR 6/3) hamur. Siyah (Gley 1 2.5/N) firnis.

Benzerleri: Rotroff, Agora 29, fig. 5: 22-25, s. 244

Tarih: M.Ö. 3.yy.'ın 2. çeyreği

Kat. No.: 146

Buluntu Yeri: Açma 1-Mekan 1

T.N.: 1021

Kaide çapı: 4cm.

K. Yük.: 4.2 cm.

Tanım: Kaide. Az kireç katkılı açık kırmızı (2.5 YR 7/6) hamur. Kırmızımsı siyah (2.5 YR 2.5/1)- kırmızı (2.5 YR 5/8) firnis.

Benzerleri: Berlin, pl.25: 175, ss. 130, 147

Tarih: M.Ö. 2.yy.'ın 1. çeyreği

Kat. No.: 147

Buluntu Yeri: Sondaj 3

T.N.: 1003

Kaide çapı: 4.6 cm.

K. Yük.: 4.7 cm.

Tanım: Kaide-gövde parçası. İnce kireç katkılı gri (Gley 1 6/N) hamur. Mat koyu gri (Gley 1 4/N) firnis. Gövdede dikey yiv bezeme.

Benzerleri: Berlin, pl.25:175, ss. 130, 147

Tarih: M.Ö. 2.yy.'ın 1. çeyreği

HELLENİSTİK KANTHAROS

Kat. No.: 148

Buluntu Yeri: Açma 1-Mekan 1

T.N.: 1022

Ağız çapı: 15.2 cm.

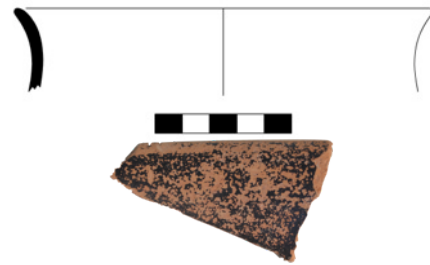
K. Yük.: 3.1 cm.

Tanım: Ağız kenarı parçası. Kireç ve taşçık katkılı açık kırmızı (2.5 YR 6/8) hamur. Siyah (Gley 1 2.5/N) firnis.

Benzerleri: Schäfer, taf. 15:D 52, s. 55;

Behr, abb. 1: 4, s. 115; Mitsopoulos-Leon, FiE 9,2,2, taf. 25: B 19, s.36

Tarih: M.Ö. 3.yy.'ın 1. çeyreği

Kat. No.: 149

Buluntu Yeri: Sondaj 4

T.N.: 1004

Ağız çapı: 7 cm.

K. Yük.: 4.5 cm.

Tanım: Ağız kenarı parçası. İnce kireç ve taşçık katkılı açık kırmızı (2.5 YR 6/6) hamur. Mat siyah (5 YR 2.5/1) firnis.

Benzerleri: Schäfer, taf. 15: D 61, s. 55

Tarih: M.Ö. 2.yy.'ın başı

Kat. No.: 150

Buluntu Yeri: Açma 1-Mekan 1

T.N.: 1021

Ağız çapı: 7.2 cm.

K. Yük.: 3.4 cm.

Tanım: Ağız kenarı-gövde-kulp parçası. Yoğun çok ince kireç, az mika katkılı açık kırmızı (2.5 YR 6/6) hamur. Kırmızı (2.5 YR 4/8)-kırmızımsı siyah (2.5 YR 2.5/1) firnis.

Benzerleri: Schäfer, taf. 15: D 64, s. 55; de Luca ve Radt, bl. 5: 454, s. 89

Tarih: M.Ö. 2.yy.'ın başı

Kat. No.: 151

Buluntu Yeri: Sondaj 4

T.N.: 1004

Ağız çapı: 8.2 cm.

K. Yük.: 2.9 cm.

Tanım: Ağız kenarı-gövde parçası. Katkısız açık kırmızı (2.5 YR 6/8) hamur. Mat kırmızımsı kahverengi (5 YR 6/8) firnis. Dışta ağız kenarının altında iki adet kazıma yiv.

Benzerleri: Schäfer, taf. 15: D 55, ss. 55,58

Tarih: M.Ö. 2.yy.'ın başı

Kat. No.: 152

Buluntu Yeri: Sondaj 3

T.N.: 1012

Kaide çapı: 4.8 cm.

K. Yük.: 2.8 cm.

Tanım: Kaide-gövde parçası. Az, ince kireç katkılı açık kırmızı (2.5 YR 6/8) hamur. Parlak kırmızı (2.5 YR 4/8) firnis.

Benzerleri: Schäfer, taf. 15:D 52, D 65, s. 55; Behr, abb. 4-5: 13-14, 17, ss. 120, 123; Berlin, pl.3: 63, 105, ss. 113, 120; Karadima, fig. 3-4, s. 199

Tarih: M.Ö. 3-2.yy.

Kat. No.: 153

Buluntu Yeri: Sondaj 3

T.N.: 1012

Kaide çapı: 4.6 cm.

K. Yük.: 4.7 cm.

Tanım: Kaide-gövde parçası. Çok az taşçık ve kireç katkılı kırmızımsı sarı (5 YR 6/6) hamur. Dışta metalik siyah (Gley 1 2.5/N), içte koyu kırmızımsı kahverengi (5 YR 3/3) firnis.

Benzerleri: Schäfer, taf. 15: D 52, D 65, s. 55; Behr, abb. 4-5: 13-14, 17, ss. 120, 123; Berlin, pl. 3: 63, 105, ss. 113, 120; Karadima, fig. 3-4, s. 199

Tarih: M.Ö. 3-2.yy.

Kat. No.: 154

Buluntu Yeri: Sondaj 10

T.N.: 6001

Kaide çapı: 5.8cm.

K. Yük.: 3.7 cm.

Tanım: Kaide-gövde parçası. Çok az kireç katkılı açık kırmızı (2.5 YR 6/8) hamur. Siyah (Gley 1 2.5/N) firnis.

Benzerleri: Schäfer, taf. 15: D 52, D 65, s. 55; Behr, abb. 4-5: 13-14, 17, ss. 120, 123; Berlin, pl. 3: 63, 105, ss. 113, 120; Karadima, fig. 3-4, s. 199

Tarih: M.Ö. 3-2.yy.

KALIP YAPIMI KAİDE

Kat. No.: 155

Buluntu Yeri: Sondaj 4

T.N.: 1004

Kaide çapı: 4.5 cm.

K. Yük.: 2.4 cm.

Tanım: Kaide. Katkısız kırmızımsı sarı (5 YR 7/6) hamur. Parlak siyah (Gley 1 2.5/N) firnis. Kaide dış yüzünde ve oturma düzleminde miltoslu yiv.

Benzerleri: Rotroff, Agora 29, fig.10-12: 144, 102-109, 157; ss., 252-253, 257-258; Smetana-Scherer, taf. 36: 477, s. 69

Tarih: M.Ö. 325-275

Kat. No.: 156

Buluntu Yeri: Sondaj 3

T.N.: 1003

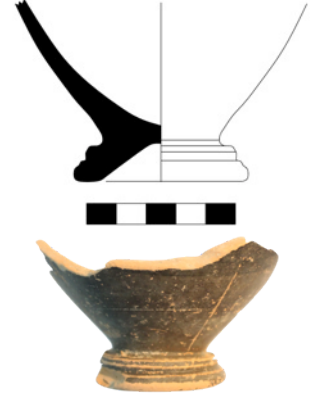
Kaide çapı: 5.6 cm.

K. Yük.: 6 cm.

Tanım: Gövde-kaide parçası. Kireç ve taşçık katkılı pembe (5 YR 7/4) hamur. Mat çok koyu gri (5 YR 3/1) firnis.

Benzerleri: Özyiğit, *Επιστημονικη*, pl. 58: b, s. 96; Edwards, pl. 15: 408, s.79; Meyer-Schlichtmann, taf. 9: K2, s. 72; Mitsopoulos-Leon, *FiE* 9,2,2, taf. 101: F 52, s. 80; Ekin-Meriç, lev. 50: S 343, s. 280; Gassner, taf. 10: 166, s. 62; Jantzen, taf. 82: 1813, s. 310

Tarih: M.Ö. 3-2.yy.

Kat. No.: 157

Buluntu Yeri: Sondaj 3

T.N.: 1012

Kaide çapı: 5.8 cm.

K. Yük.: 4.8 cm.

Tanım: Kaide. Az ince kireç ve mika katkılı özde gri renk almış kırmızımsı sarı (7.5 YR 6/6) hamur. Mat kırmızımsı siyah (2.5 YR 2.5/1) firnis.

Benzerleri: Özyiğit, *Επιστημονικη*, pl. 58: b, s. 96; Edwards, pl. 15: 408, s.79; Meyer-Schlichtmann, taf. 9: K2, s. 72; Mitsopoulos-Leon, *FiE* 9,2,2, taf. 101: F 52, s. 80; Ekin-Meriç, lev. 50: S 343, s. 280; Gassner, taf. 10: 166, s. 62; Jantzen, taf. 82: 1813, s. 310

Tarih: M.Ö. 3-2.yy.

Kat. No.: 158

Buluntu Yeri: Sondaj 3

T.N.: 1014

Kaide çapı: 5.8 cm.

K. Yük.: 4.4 cm.

Tanım: Kaide. Az mika ve kireç katkılı, özde gri renk almış açık kırmızı (10 R 7/6) hamur. Dışta metalik siyah (Gley 1 2.5/1), içte çok koyu gri (10 YR 3/1) firnis.

Benzerleri: Özyiğit, *Επιστημονικη*, pl. 58: b, s. 96; Edwards, pl. 15: 408, s.79; Meyer-Schlichtmann, taf. 9: K2, s. 72; Mitsopoulos-Leon, *FiE* 9,2,2, taf. 101: F 52, s. 80; Ekin-Meriç, lev. 50: S 343, s. 280; Gassner, taf. 10: 166, s. 62; Jantzen, taf. 82: 1813, s. 310

Tarih: M.Ö. 3-2.yy.

Kat. No.: 159

Buluntu Yeri: Açma 1-Mekan 1

T.N.: 1016

Kaide çapı: 5.4 cm.

K. Yük.: 3.6 cm.

Tanım: Kaide. Az mika katkılı açık gri (10 R 7/2) hamur. Siyah (5 YR 2.5/1) firnis.

Benzerleri: Özyiğit, *Επιστημονικη*, pl. 58: b, s. 96; Edwards, pl. 15: 408, s.79; Meyer-Schlichtmann, taf. 9: K2, s. 72; Mitsopoulos-Leon, *FiE* 9,2,2, taf. 101: F 52, s. 80; Ekin-Meriç, lev. 50: S 343, s. 280; Gassner, taf. 10: 166, s. 62; Jantzen, taf. 82: 1813, s. 310

Kat. No.: 160

Buluntu Yeri: Açma 1- Mekan 1

T.N.: 1016

Kaide çapı: 6 cm.

K. Yük.: 4.7 cm.

Tanım: Kaide parçası. Çok az kireç katkılı, gözenekli yer yer gri renk almış kırmızımsı sarı (5 YR 7/6) hamur. Mat grimsi kahverengi (2.5 Y 5/2) firnis.

Benzerleri: Özyiğit, *Επιστημονικη*, pl. 58: b, s. 96; Edwards, pl. 15: 408, s.79; Meyer-Schlichtmann, taf. 9: K2, s. 72; Mitsopoulos-Leon, *FiE* 9,2,2, taf. 101: F 52, s. 80; Ekin-Meriç, lev. 50: S 343, s. 280; Gassner, taf. 10: 166, s. 62; Jantzen, taf. 82: 1813, s. 310

Tarih: M.Ö. 3-2.yy.

Kat. No.: 161

Buluntu Yeri: Açma 1-Mekan 1

T.N.: 1016

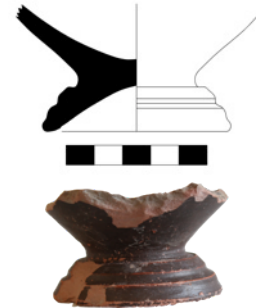
Kaide çapı: 6.4 cm.

K. Yük.: 4.5 cm.

Tanım: Kaide. İnce kireç katkılı, yer yer gri renk almış açık kırmızı (2.5 YR 7/6) hamur. Koyu kahverengi (7.5 YR 3/2) firnis.

Benzerleri: Özyiğit, *Επιστημονικη*, pl. 58: b, s. 96; Edwards, pl. 15: 408, s.79; Meyer-Schlichtmann, taf. 9: K2, s. 72; Mitsopoulos-Leon, *FiE* 9,2,2, taf. 101: F 52, s. 80; Ekin-Meriç, lev. 50: S 343, s. 280; Gassner, taf. 10: 166, s. 62; Jantzen, taf. 82: 1813, s. 310

Tarih: M.Ö. 3-2.yy.

Kat. No.: 162

Buluntu Yeri: Açma 1-Mekan 1

T.N.: 1016

Kaide çapı: 5.6 cm.

K. Yük.: 4.1 cm.

Tanım: Kaide. Kireç ve mika katkılı, gözenekli açık kırmızı (2.5 YR 7/8) hamur. Mat koyu kırmızımsı gri (2.5 YR 3/1)-kırmızımsı kahverengi (5 YR 4/4) firnis.

Benzerleri: Özyiğit, *Επιστημονικη*, pl. 58: b, s. 96; Edwards, pl. 15: 408, s.79; Meyer-Schlichtmann, taf. 9: K2, s. 72; Mitsopoulos-Leon, *FiE* 9,2,2, taf. 101: F 52, s. 80; Ekin-Meriç, lev. 50: S 343, s. 280; Gassner, taf. 10: 166, s. 62; Jantzen, taf. 82: 1813, s. 310

Tarih: M.Ö. 3-2.yy.

Kat. No.: 163

Buluntu Yeri: Açma 1-Mekan 1

T.N.: 1016

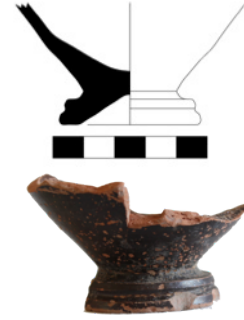
Kaide çapı: 4.4 cm.

K. Yük.: 3.9 cm.

Tanım: Kaide. Yoğun ince kireç katkılı, gözenekli, açık kırmızı (2.5 YR 6/6) hamur. İçte parlak koyu kırmızımsı kahverengi (5 YR 4/3), dışta siyah (5 YR 2.5/1) firnis.

Benzerleri: Özyiğit, *Επιστημονικη*, pl. 58: b, s. 96; Edwards, pl. 15: 408, s.79; Meyer-Schlichtmann, taf. 9: K2, s. 72; Mitsopoulos-Leon, *FiE* 9,2,2, taf. 101: F 52, s. 80; Ekin-Meriç, lev. 50: S 343, s. 280; Gassner, taf. 10: 166, s. 62; Jantzen, taf. 82: 1813, s. 310

Tarih: M.Ö. 3-2.yy.

AĞ BEZEMELİ KASE

Kat. No.: 164

Buluntu Yeri: Sondaj 5

T.N.: 1009

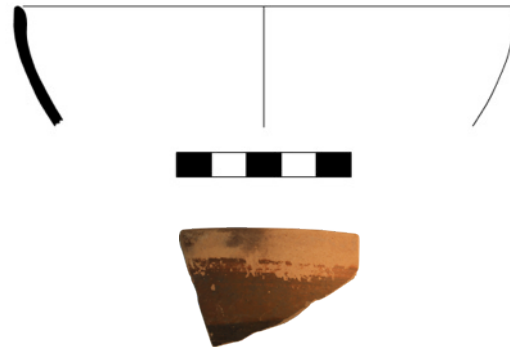
Ağız çapı: 14.2 cm.

K. Yük.: 3.5 cm.

Tanım: Ağız kenarı-gövde parçası. Çok ince kireç katkılı kırmızımsı sarı (5 YR 6/6) hamur. Mat kırmızımsı kahverengi (5 YR 4/3) ve çok koyu gri (10 YR 3/1) firnis. Dışta ve içte ağız kenarı rezerve.

Benzerleri: Schäfer, taf. 51: G 3, s.117, de Luca ve Radt, taf. 13, bl. 4: 433-437, ss. 84, 88; Berlin, pl. 31: 276, ss. 140, 147; Tekkök-Bıçken, *Pottery*, pl. 4 a, A 24, s. 30; Gassner, taf. 12: 187, ss. 39, 67; Rotroff ve Oliver, pl. 21: 13-135, s. 49; Jones, fig. 125: 113, s. 160

Tarih: M.Ö. 3.yy.'ın sonları- M.Ö. 2.yy.

Kat. No.: 165

Buluntu Yeri: Açma 1-Mekan 1

T.N.: 1022

Ağız çapı: 17.4 cm.

K. Yük.: 3.9 cm.

Tanım: Ağız kenarı-gövde parçası. İnce kireç katkılı açık kırmızı (2.5 YR 6/8) hamur. Grimsi kahverengi (10 YR 5/2)-kırmızımsı siyah (2.5 YR 2.5/1) firnis. Dışta ağız kenarı rezerve.

Benzerleri: Schäfer, taf. 51: G 3, s.117,

de Luca ve Radt, taf. 13, bl. 4: 433- 437, ss. 84, 88; Berlin, pl. 31: 276, ss. 140, 147; Tekkök-Biçken, Pottery, pl. 4 a, A 24, s. 30; Gassner, taf. 12: 187, ss. 39, 67; Rotroff ve Oliver, pl. 21: 13-135, s. 49; Jones, fig. 125: 113, s. 160

Tarih: M.Ö. 3.yy.'ın sonları- M.Ö. 2.yy.

Kat. No.: 166

Buluntu Yeri: Açma 1-Mekan 1

T.N.: 1021-1-13

Ağız çapı: 14 cm.

K. Yük.: 4.5 cm.

Tanım: Ağız kenarı-gövde parçası. Yoğun ince kireç ve mika katkılı açık kırmızı (2.5 YR 6/8) hamur. Siyah (Gley 1 2.5/N) firnis.

Benzerleri: Schäfer, taf. 51: G 3, s.117, de Luca ve Radt, taf. 13, bl. 4: 433- 437, ss. 84, 88; Berlin, pl. 31:-Biçken 276, ss. 140, 147; Tekkök, Pottery, pl. 4 a, A 24, s. 30; Gassner, taf. 12: 187, ss. 39, 67; Rotroff ve Oliver, pl. 21: 13-135, s. 49; Jones, fig. 125: 113, s. 160

Tarih: M.Ö. 3.yy.'ın sonları- M.Ö. 2.yy.

Kat. No.: 167

Buluntu Yeri: Açma 1-Mekan 1

T.N.: 1021

Ağız çapı: 13 cm.

K. Yük.: 4.2 cm.

Tanım: Ağız kenarı-gövde parçası. Yoğun ince kireç ve mika katkılı açık kırmızı (2.5 YR 6/8) hamur. Siyah (Gley 1 2.5/N) firnis. Dışta ağız kenarı rezerve.

Benzerleri: Schäfer, taf. 51: G 3, s.117, de Luca ve Radt, taf. 13, bl. 4: 433- 437, ss. 84, 88; Berlin, pl. 31: 276, ss. 140, 147; Tekkök - Biçken, Pottery, pl. 4 a, A 24, s. 30; Gassner, taf. 12: 187, ss. 39, 67; Rotroff ve Oliver, pl. 21: 13-135, s. 49; Jones, fig. 125: 113, s. 160

Tarih: M.Ö. 3.yy.'ın sonları- M.Ö. 2.yy.

Kat. No.: 168

Buluntu Yeri: Açma 1- Mekan 1
T.N.: 1021

Kaide apı: 3.8 cm.

K. Yük.: 2.2 cm.

Tanım: Kaide-gövde parçası. Yoğun ince kireç, az taşık, mika katkılı pembe (5 YR 7/4) hamur. Dışta siyah (7.5 YR 2.5/1), içte çok koyu gri (Gley 1 3/N) firnis. Kaide altı rezerve.

Benzerleri: Schfer, taf. 51: G 3, s.117, de Luca ve Radt, taf. 13, bl. 4: 433-437, ss. 84, 88; Jones, fig. 125, 113, s. 160

Tarih: M.. 3.yy.'ın sonları- M.. 2.yy.

Kat. No.: 169

Buluntu Yeri: Açma 1-Mekan 1
T.N.: 1021

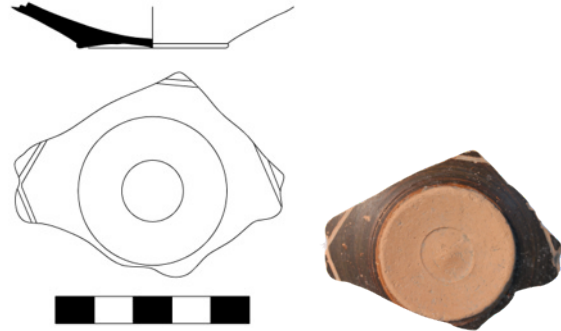
Kaide apı: 3.8 cm.

K. Yük.: 1 cm.

Tanım: Kaide. Yoğun ince kireç, az taşık, mika katkılı kırmızımsı sarı (5 YR 7/6) hamur. Dışta çok koyu gri (5 YR 3/1), içte kırmızı (2.5 YR 4/4) firnis. Kaide altı rezerve.

Benzerleri: Schfer, taf. 51: G 3, s.117, de Luca ve Radt, taf. 13, bl. 4: 433- 437, ss. 84, 88; Jones, fig. 125, 113, s. 160

Tarih: M.. 3.yy.'ın sonları- M.. 2.yy.

YİVLİ KASE

Kat. No.: 170

Buluntu Yeri: Sondaj 3

T.N.: 1011

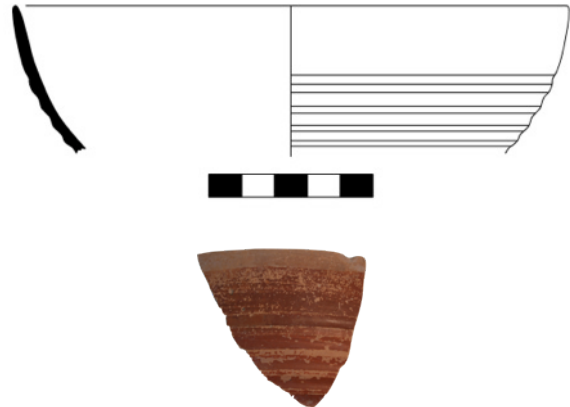
Ağız apı: 1 cm.

K. Yük.: 4.6 cm

Tanım: Ağız kenarı-gövde parçası. İnce kireç ve mika katkılı kırmızı (2.5 YR 5/6) hamur. Mat kırmızı (2.5 YR 4/6) firnis. Dışta ağız kenarı rezerve.

Benzerleri: de Luca ve Radt, bl. 3: 403, s. 81; Mitsopoulos-Leon, FiE 9,2,2, taf. 42: B 81, s. 49

Tarih: M.. 3.yy.'ın sonları-M.. 2.yy.'ın 1. yarısı

Kat. No.: 171

Buluntu Yeri: Sondaj 5

T.N.: 1009

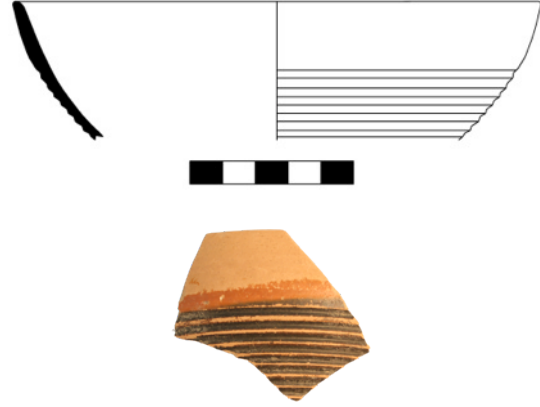
Ağız çapı: 16 cm.

K. Yük.: 4.2 cm.

Tanım: Ağız kenarı-gövde parçası. Çok ince kireç katkılı kırmızımsı sarı (5YR 6/6) hamur. Mat siyah (2.5 YR 2.5/1) firnis. Dışta ağız kenarı rezerve.

Benzerleri: de Luca ve Radt, bl. 3: 403, s. 81; Mitsopoulos-Leon, FiE 9,2,2, taf. 42: B 81, s. 49

Tarih: M.Ö. 3.yy.'ın sonları-M.Ö. 2.yy.'ın 1. yarısı

Kat. No.: 172

Buluntu Yeri: Açma 1-Mekan 1

T.N.: 1021

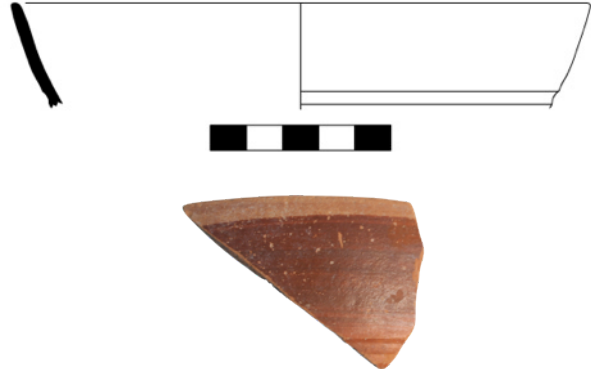
Ağız çapı: 16 cm.

K. Yük.: 3 cm.

Tanım: Ağız kenarı parçası. Kireç katkılı açık kırmızı (2.5 YR 6/8) hamur. Dışta kırmızımsı kahverengi (2.5 YR 4/4), içte kırmızı (2.5 YR 5/8) firnis. Dışta ağız kenarı rezerve.

Benzerleri: de Luca ve Radt, bl. 3: 403, s. 81; Mitsopoulos-Leon, FiE 9,2,2, taf. 42: B 81, s. 49

Tarih: M.Ö. 3.yy.'ın sonları-M.Ö. 2.yy.'ın 1. yarısı

Kat. No.: 173

Buluntu Yeri: Açma 1-Mekan 1

T.N.: 1021

Kaide çapı: 4cm.

K. Yük.: 1.6 cm.

Tanım: Kaide parçası. Kireç, taşçık ve mika katkılı kırmızı (2.5 YR 5/8) hamur. Kırmızı (10 R 4/6) firnis. Kaide altı rezerve.

Benzerleri: de Luca ve Radt, bl. 3: 403 a, s. 81

Tarih: M.Ö. 3.yy.'ın sonları-M.Ö. 2.yy.'ın 1. yarısı

Kat. No.: 174

Buluntu Yeri: Açma 1-Mekan 1

T.N.: 1016

Kaide çapı: 3.2 cm

K. Yük.: 1.6 cm.

Tanım: Kaide-gövde parçası. Katkısız, özde gri renk almış açık kırmızı (2.5 YR 6/6) hamur. Metalik siyah (Gley 1 2.5/N) firnis. Kaide altı rezerve.

Benzerleri: de Luca ve Radt, bl. 3: 403 a, s. 81

Tarih: M.Ö. 3.yy.'ın sonları-M.Ö. 2.yy.'ın 1. yarısı

KNİDOS KASESİ

Kat. No.: 175

Buluntu Yeri: Sondaj 3

T.N.: 1011-2-8

Ağız çapı: 17 cm.

K. Yük.: 4.8 cm.

Tanım: Ağız kenarı-gövde parçası. Çok ince kireç katkılı, yer yer gri renk almış açık kırmızımsı kahverengi (5 YR 6/3) hamur. Mat koyu gri (5 Y 4/1) firnis.

Benzerleri: Kögler, abb. 4: C3, s. 433; Rotroff, Agora 29, fig. 23: 401, s. 284, Gassner, taf. 7: 118, s. 46; Waage, pl. 2: 62, s. 13.

Tarih: M.Ö. 3.yy.'ın sonu-M.Ö. 2.yy.

Kat. No.: 176

Buluntu Yeri: Sondaj 3

T.N.: 1003

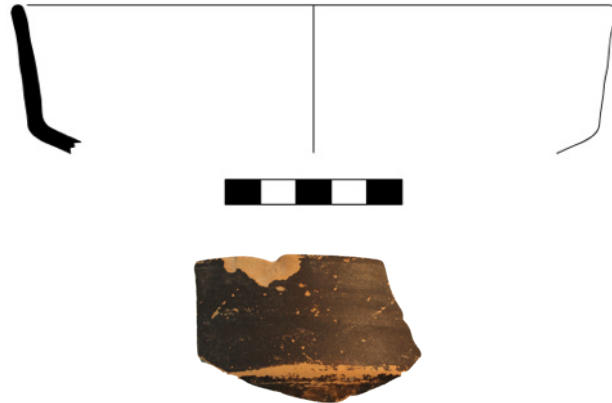
Ağız çapı: 17 cm.

K. Yük.: 4.2 cm

Tanım: Ağız kenarı-gövde parçası. Katkısız açık kırmızımsı kahverengi (5 YR 6/4) hamur. Mat, mika katkılı siyah (Gley 1 2.5/N) firnis.

Benzerleri: Kögler, abb. 4: C6, s. 433; Rotroff, Agora 29, fig. 23:395, s. 284

Tarih: M.Ö. 3.yy.'ın sonu-M.Ö. 2.yy.

PALAESTİNA KASESİ

Kat. No.: 177

Buluntu Yeri: Açma 1-Mekan 1

T.N.: 1022

Ağız çapı: 17.6 cm.

K. Yük.: 2.7 cm.

Tanım: Ağız kenarı-gövde-kulp parçası. Az kireç katkılı açık kırmızı (2.5 YR 6/8) hamur. Siyah Gley 1 (2.5/N) firnis.

Benzerleri: Kögler, abb., 33: F17, s. 96

Tarih: M.Ö. 3/2.yy.

Kat. No.: 178

Buluntu Yeri: Açma 1-Mekan 1

T.N.: 1021

Ağız çapı: 15 cm.

K. Yük.: 4.1 cm.

Tanım: Ağız kenarı-gövde parçası. Yoğun çok ince kireç katkılı, yer yer gri renk almış açık kırmızı (2.5 YR 6/6) hamur. Kırmızımsı kahverengi (2.5 YR 4/3) firnis.

Benzerleri: Slane, pl.4, PW 38,39 s. 281; Hayes, fig. 59: 2, s. 168; Rotroff, Agora 29, fig. 22: 392, s.284, Gassner, taf. 7:122, s. 49; Pabuci-Wladyka, Nea Paphos, fig. 6:6, s. 74

Tarih: M.Ö. 3-2.yy.

Kat. No.: 179

Buluntu Yeri: Sondaj 3

T.N.: 1012

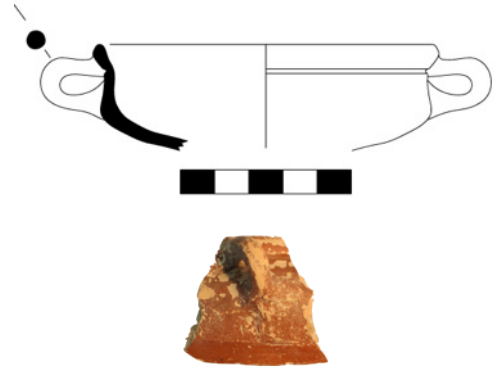
Ağız çapı: 9.8 cm.

K. Yük.: 3 cm.

Tanım: Ağız kenarı-gövde-kulp parçası. Çok ince kireç ve çok az taşçık katkılı kırmızımsı sarı (5YR 7/6) hamur. Kırmızı (2.5 YR 4/8) firnis. Dışta ağız kenarının altında yiv.

Benzerleri: Kögler, abb. 2, 33: B2, F 18, s. 96

Tarih: M.Ö. 3.yy.'ın sonu-M.Ö. 2.yy.

DİĞER

Kat. No.: 180

Buluntu Yeri: Açma 1-Mekan 1

T.N.: 1021

K. Yük.: 4.5 cm.

Ağız çapı: 14 cm.

Tanım: Ağız kenarı-gövde parçası. Yoğun ince kireç, taşçık ve mika katkılı açık kırmızı (2.5 YR 6/8) hamur. Yer yer siyah lekeli kırmızı (10 R 4/6) firnis.

Benzerleri: Jones, fig. 182: 96, ss. 159, 218

Tarih: M.Ö. 3.yy.'ın sonu

Kat. No.: 181

Buluntu Yeri: Açma 1-Mekan 1

T.N.: 1016

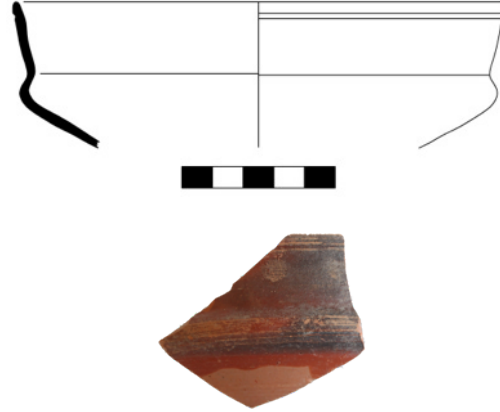
K. Yük.: 4.7 cm.

Ağız çapı: 16 cm.

Tanım: Ağız kenarı-gövde parçası. Çok ince kireç ve az mika katkılı, açık kırmızı (2.5 YR 6/8) hamur. İçte mat kırmızı (10 R 5/8), dışta kırmızı (10 R 5/8)-kırmızımsı siyah (2.5 YR 2.5/1) daldırma firnis. Gövdenin alt kısmı rezerve.

Benzerleri: Behr, abb. 9: 29, ss. 129, 132; Gassner, taf. 7: 120, s. 50

Tarih: M.Ö. 2.yy.

AMPHORA

Kat. No.: 182

Buluntu Yeri: Sondaj 3

T.N.: 1003

Ağız çapı: 15.2 cm.

K. Yük.: 5.2 cm.

Tanım: Ağız kenarı-boyun parçası. Çok az kireç katkılı, yer yer gri renk almış açık kırmızı (2.5 YR 6/8) hamur.

Benzerleri: Schäfer, taf. 19: D 71, ss. 50, 62; Tekkök-Biçken, Pottery, fig. 4, A 20, s. 28; Berlin, pl. 5: 155, ss. 94, 126; Gassner, taf. 8: 146, s. 55; Kögler, abb.7:C 86, s. 406; Jones, fig. 125, 177, ss. 160, 219.

Tarih: M.Ö. 3.yy.'ın sonu-M.Ö. 2.yy.

Kat. No.: 183

Buluntu Yeri: Açma 1-Mekan 1

T.N.: 1022

Ağız çapı: 16.6 cm.

K. Yük.: 2.2 cm.

Tanım: Ağız kenarı parçası. Kireç katkılı, gözenekli, açık kırmızı (2.5 YR 6/6) hamur. siyah (Gley 1 2.5/N) firnis.

Benzerleri: Schäfer, taf. 19: D 71, ss.

50, 62; Tekkök-Biçken, Pottery, fig. 4,

A 20, s. 28; Berlin, pl. 5: 155, ss. 94, 126;

Gassner, taf. 8: 146, s. 55; Kögler, abb.7:C 86, s.

406; Jones, fig. 125, 177, ss. 160, 219.

Tarih: M.Ö. 3.yy.'ın sonu-M.Ö. 2.yy.

Kat. No.: 184

Buluntu Yeri: Sondaj 3

T.N.: 1003

Ağız çapı: 16.5 cm.

K. Yük.: 3.7 cm.

Tanım: Ağız kenarı-boyun parçası. Az kireç katkılı, gözenekli açık kırmızı (2.5 YR 6/8) hamur. Mat kırmızı (10 R 4/8) firnis.

Benzerleri: Schäfer, taf. 19: D 71, ss. 50,

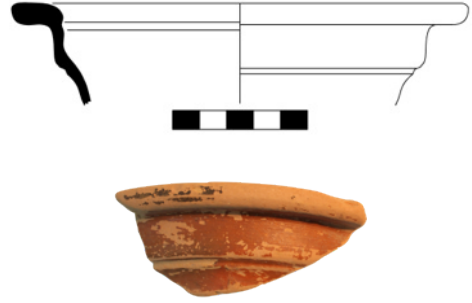
62; Tekkök-Biçken, Pottery, fig. 4, A 20, s.

28; Berlin, pl. 5: 155, ss. 94, 126; Gassner,

taf. 8: 146, s. 55; Kögler, abb.7:C 86, s. 406;

Jones, fig. 125, 177, ss. 160, 219.

Tarih: M.Ö. 3.yy.'ın sonu-M.Ö. 2.yy.

Kat. No.: 185

Buluntu Yeri: Açma 1-Mekan 1

T.N.: 1016

Ağız çapı: 13.2 cm.

K. Yük.: 3 cm.

Tanım: Ağız kenarı-boyun parçası. İnce kireç katkılı kırmızımsı sarı (5 YR 6/6) hamur. Metalik siyah (Gley 1 2.5/N) firnis.

Dışta boyna geçişte rezerve yiv. İçte ağız kenarından boyna geçişte ince plastik bant.

Benzerleri: Schäfer, taf. 19: D 71, ss. 50,

62; Tekkök-Biçken, Pottery, fig. 4, A 20, s. 28;

Berlin, pl. 5: 155, ss. 94, 126; Gassner, taf. 8:

146, s. 55; Kögler, abb.7:C 86, s. 406; Jones, fig. 125, 177, ss. 160, 219.

Tarih: M.Ö. 3.yy.'ın sonu-M.Ö. 2.yy.

Kat. No.: 186

Buluntu Yeri: Açma 1-Mekan 1

T.N.: 1021

Ağız çapı: 16 cm.

K. Yük.: 3.1 cm.

Tanım: Ağız kenarı parçası. Çok yoğun ince kireç katkılı, özde gri renk almış açık kırmızı (2.5 YR 6/6) hamur. Metalik siyah (Gley 1 2.5/N) firnis. Dışta boyna geçişte kazıma yiv.

Benzerleri: Schäfer, taf. 19: D 71, ss. 50, 62; Tekkök-Biçken, Pottery, fig. 4, A 20, s. 28; Berlin, pl. 5: 155, ss. 94, 126; Gassner, taf. 8: 146, s. 55; Kögler, abb.7:C 86, s. 406; Jones, fig. 125, 177, ss. 160, 219.

Tarih: M.Ö. 3.yy.'ın sonu-M.Ö. 2.yy.

Kat. No.: 187

Buluntu Yeri: Açma 1-Mekan 1

T.N.: 1021

Ağız çapı: 19 cm.

K. Yük.: 2.3 cm.

Tanım: Ağız kenarı parçası. Yoğun ince kireç ve taşçık katkılı açık kırmızı (2.5 YR 6/6) hamur. Siyah (Gley 1 2.5/N) firnis.

Benzerleri: Schäfer, taf. 19: D 71, ss. 50, 62; Tekkök-Biçken, Pottery, fig. 4, A 20, s. 28; Berlin, pl. 5: 155, ss. 94, 126; Gassner, taf. 8: 146, s. 55; Kögler, abb.7:C 86, s. 406; Jones, fig. 125, 177, ss. 160, 219.

Tarih: M.Ö. 3.yy.'ın sonu-M.Ö. 2.yy.

Kat. No.: 188

Buluntu Yeri: Açma 1-Mekan 1

T.N.: 1016

Kaide çapı: 9.4 cm.

K. Yük.: 3.5 cm.

Tanım: Kaide parçası. Az kireç katkılı, hafif gözenekli açık kırmızı (2.5 YR 6/8) hamur. Siyah (5 YR 2.5/1) firnis.

Benzerleri: Berlin, pl. 5: 156-157, s. 126; Hayes, fig. 4:1, ss. 6,108; Rosenthal- Heginbottom, fig. 5.12, 3-5, s. 230; Rotroff, TMO 35, fig. 1, 2, s. 104; Rotroff ve Oliver, pl. 24: 171-173, s.54

Tarih: M.Ö. 3.yy.'ın sonu-M.Ö. 2.yy.

Kat. No.: 189

Buluntu Yeri: Sondaj 4

T.N.: 1004

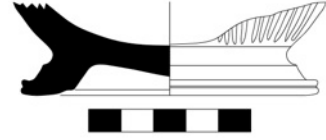
K. Yük.: 2.9 cm.

Kaide çapı: 9 cm.

Tanım: Kaide-gövde parçası. Yoğun ince kireç, az mika katkılı açık kırmızı (2.5 YR 6/6) hamur. Dışta siyah (Gley 1 2.5/N), içte koyu kırmızımsı kahverengi (2.5 YR 3/4), kaide altında kırmızı (10 R 5/8) firnis. Rezerve kaide oturma düzleminde yiv.

Benzerleri: Berlin, pl. 5: 156-157, s. 126; Hayes, fig. 4:1, ss. 6,108; Rosenthal-Heginbottom, fig. 5.12, 3-5, s. 230; Rotroff, TMO 35, fig. 1, 2, s. 104; Rotroff ve Oliver, pl. 24: 171-173, s.54

Tarih: M.Ö. 3.yy.'ın sonu-M.Ö. 2.yy.

Kat. No.: 190

Buluntu Yeri: Açma 1-Mekan 1

T.N.: 1021

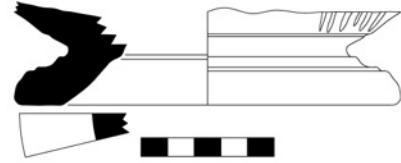
Kaide çapı: 14 cm.

K. Yük.: 3.5 cm.

Tanım: Kaide parçası. Mika ve kireç katkılı özde gri renk almış açık kırmızı (2.5 YR 6/8) hamur. Siyah (Gley 1 2.5/N) firnis. Kaide oturma düzlemi ve iç yüzü rezerve.

Benzerleri: Berlin, pl. 5: 156-157, s. 126; Hayes, fig. 4:1, ss. 6,108; Rosenthal-Heginbottom, fig. 5.12, 3-5, s. 230; Rotroff, TMO 35, fig. 1, 2, s. 104; Rotroff ve Oliver, pl. 24: 171-173, s.54

Tarih: M.Ö. 3.yy.'ın sonu-M.Ö. 2.yy.

Kat. No.: 191

Buluntu Yeri: Sondaj 3

T.N.: 1012

Kaide çapı: 14 cm.

K. Yük.: 3 cm.

Tanım: Kaide parçası. Çok az kireç katkılı kırmızımsı sarı (5 YR 7/6) hamur. İçte koyu gri (5 Y 4/1), dışta kırmızı (2.5 YR 4/6) firnis.

Benzerleri: Berlin, pl. 5: 156-157, s. 126; Hayes, fig. 4:1, ss. 6,108; Rosenthal-Heginbottom, fig. 5.12, 3-5, s. 230; Rotroff, TMO 35, fig. 1, 2, s. 104; Rotroff ve Oliver, pl. 24: 171-173, s.54

Tarih: M.Ö. 3.yy.'ın sonu-M.Ö. 2.yy.

Kat. No.: 192

Buluntu Yeri: Sondaj 3

T.N.: 1011

Kaide çapı: 14 cm.

K. Yük.: 3 cm.

Tanım: Kireç katkılı açık kırmızı (2.5 YR 6/6) hamur. Dışta kırmızımsı siyah (2.5 YR 2.5/1), içte kırmızı (2.5 YR 4/6) daldırma firnisli. Kaide altı rezerve.

Benzerleri: Berlin, pl. 5: 156-157, s. 126;

Hayes, fig. 4:1, ss. 6,108; Rosenthal-

Heginbottom, fig. 5.12, 3-5, s. 230; Rotroff, TMO 35, fig. 1, 2, s. 104; Rotroff ve Oliver, pl. 24: 171-173, s.54

Tarih: M.Ö. 3.yy.'ın sonu-M.Ö. 2.yy.

Kat. No.: 193

Buluntu Yeri: Açma 1-Mekan 1

T.N.: 1021

Kaide çapı: 13 cm.

K. Yük.: 3.7 cm.

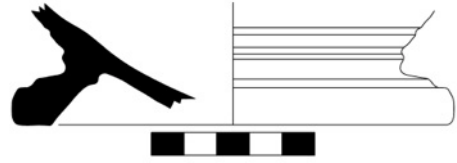
Tanım: Kaide parçası. İnce kireç ve mika katkılı kırmızımsı sarı (5 YR 6/6) hamur. Dışta kırmızımsı kahverengi (2.5 YR 4/4), içte siyah (Gley 1 2.5/N) firnis.

Benzerleri: Berlin, pl. 5: 156-157, s. 126;

Hayes, fig. 4:1, ss. 6,108; Rosenthal-

Heginbottom, fig. 5.12, 3-5, s. 230; Rotroff, TMO 35, fig. 1, 2, s. 104; Rotroff ve Oliver, pl. 24: 171-173, s.54

Tarih: M.Ö. 3.yy.'ın sonu-M.Ö. 2.yy.

Kat. No.: 194

Buluntu Yeri: Sondaj 3

T.N.: 1014

Kaide çapı: 11.6 cm.

K. Yük.: 3.8 cm.

Tanım: Kaide parçası. İnce kireç katkılı açık kırmızı (2.5 YR 7/8) hamur. Siyah (Gley 1 2.5/N) firnis.

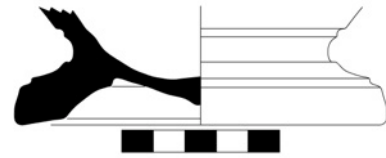
Benzerleri: Berlin, pl. 5: 156-157, s. 126; Hayes,

fig. 4:1, ss. 6,108; Rosenthal- Heginbottom, fig.

5.12, 3-5, s. 230; Rotroff, TMO 35, fig. 1, 2, s.

104; Rotroff ve Oliver, pl. 24: 171-173, s.54

Tarih: M.Ö. 3.yy.'ın sonu-M.Ö. 2.yy.

GUTTUS

Kat. No.: 195

Buluntu Yeri: Sondaj 5

T.N.: 1009

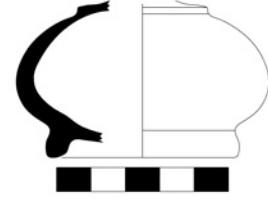
Kaide çapı: 5.4 cm.

K. Yük.: 4.5 cm.

Tanım: Kaide- gövde parçası. Katkısız açık kırmızı (2.5 YR 6/6) hamur. Çok koyu grimsi kahverengi (2.5 Y 3/2) firnis. İç rezerve.

Benzerleri: Sparkes ve Talcott, pl. 39:1196 s. 319; Alexandrescu, fig. 16:611, s. 93

Tarih: M.Ö. 4.yy.'ın 2. yarısı

Kat. No.: 196

Buluntu Yeri: Sondaj 3

T.N.: 1012

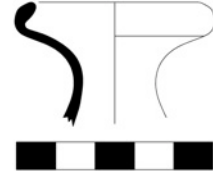
Ağız çapı: 4.4 cm.

K. Yük.: 3 cm.

Tanım: Ağız kenarı-boyun parçası. Kireç ve taşçık katkılı kırmızımsı sarı (5 YR 6/8) hamur. Metalik siyah (Gley 1 2.5/N) firnis.

Benzerleri: Kögler, abb.1, 25: Aa 10, E 207, s. 211

Tarih: M.Ö. 3.yy.'ın 2.çeyreği-M.Ö. 2.yy.

Kat. No.: 197

Buluntu Yeri: Açma 1-Mekan 1

T.N.: 1022

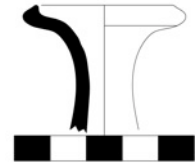
Ağız çapı: 4.4 cm.

K. Yük.: 3.6 cm.

Tanım: Ağız kenarı-boyun parçası. Kireç katkılı açık kırmızı (10 R 6/8) hamur. Kırmızımsı siyah (2.5 YR 2.5/1) firnis.

Benzerleri: Kögler, abb.1, 25: Aa 10, E 207, s. 211

Tarih: M.Ö. 3.yy.'ın 2.çeyreği-M.Ö. 2.yy.

Kat. No.: 198

Buluntu Yeri: Açma 1-Mekan 1

T.N.: 1021

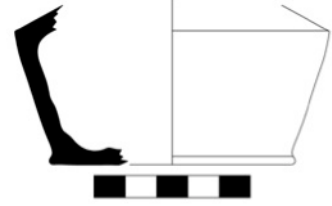
Kaide çapı: 7.6 cm.

K. Yük.: 5.3 cm.

Tanım: Kaide-gövde parçası. Yoğun, çok ince kireç katkılı, özde gri renk almış açık kırmızı (2.5 YR 6/6) hamur. Metalik siyah (Gley 1 2.5/N) firnis.

Benzerleri: Rotroff, Agora 29, fig. 71: 1148, s. ; Rotroff ve Oliver, pl. 27: 186, s. 57; Schäfer, taf. 19: D 74, ss. 51, 58

Tarih: M.Ö. 3.yy.'ın ikinci yarısı ile M.Ö. 2.yy.'ın başları

Kat. No.: 199

Buluntu Yeri: Sondaj 3

T.N.: 1008

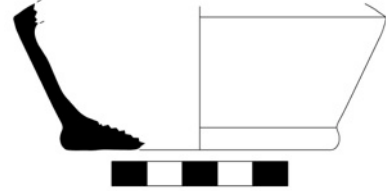
Kaide çapı: 7.5 cm.

K. Yük.: 4 cm.

Tanım: Kaide- gövde parçası. Az ince kireç katkılı kırmızımsı kahverengi (5 YR 5/4) hamur. Yer yer siyah lekeli (5 YR 2.5/1) kırmızımsı kahverengi (5 YR 4/4) firnis.

Benzerleri: Rotroff, Agora 29, fig. 71: 1148, s. ; Rotroff ve Oliver, pl. 27: 186, s. 57; Schäfer, taf. 19: D 74, ss. 51, 58

Tarih: M.Ö. 3.yy.'ın 2. yarısı ile M.Ö. 2.yy.'ın başları

Kat. No.: 200

Buluntu Yeri: Açma 1-Mekan 1

T.N.: 1016

Kaide çapı: 7 cm.

K. Yük.: 3 cm.

Tanım: Kaide-gövde parçası. Az kireç katkılı yer yer gri renk almış kırmızımsı sarı (5 YR 7/6) hamur. Metalik koyu gri (Gley 1 4/N) firnis. Kaide altı rezerve.

Benzerleri: Rotroff, Agora 29, fig. 71: 1148, s. ; Rotroff ve Oliver, pl. 27: 186, s. 57; Schäfer, taf. 19: D 74, ss. 51, 58

Tarih: M.Ö. 3.yy.'ın 2. yarısı ile M.Ö. 2.yy.'ın başları

Kat. No.: 201

Buluntu Yeri: Sondaj 3

T.N.: 1011

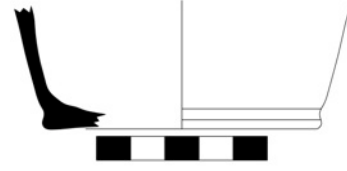
Kaide çapı: 8cm.

K. Yük.: 3.7 cm.

Tanım: Kaide-gövde parçası. Az ince kireç ve taşçık katkılı kırmızımsı sarı (5 YR 7/6) hamur. Mat siyah (Gley 1 2.5/N) firnis. İçi ve kaide altı rezerve.

Benzerleri: Rotroff, Agora 29, fig. 71: 1148, s. ; Rotroff ve Oliver, pl. 27: 186, s. 57; Schäfer, taf. 19: D 74, ss. 51, 58

Tarih: M.Ö. 3.yy.'ın 2. yarısı ile M.Ö. 2.yy.'ın başları

Kat. No.: 202

Buluntu Yeri: Açma 1-Mekan 1

T.N.: 1016

Kaide çapı: 7.4 cm.

K. Yük.: 2.4 cm.

Tanım: Kaide-gövde parçası. Çok az kireç ve taşçık katkılı kırmızı (10 R 5/6) hamur. Çok koyu gri (Gley 1 3/N) firnis. Kaide altı rezerve.

Benzerleri: Rotroff, Agora 29, fig. 71: 1150, s. 353

Tarih: M.Ö. 3/2.yy.

Kat. No.: 203

Buluntu Yeri: Sondaj 5

T.N.: 1013

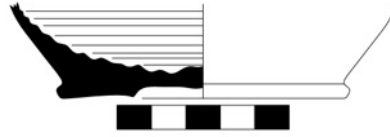
Kaide çapı: 8.4 cm.

K. Yük.: 2.7 cm.

Tanım: Kaide-gövde parçası. İnce kireç katkılı açık kırmızı (10 R 6/6) hamur. Metalik siyah (Gley 1 2.5/N) daldırma firnis. Kaide altı rezerve.

Benzerleri: Rotroff, Agora 29, fig. 71: 1150, s. 353

Tarih: M.Ö. 3/2.yy.

Kat. No.: 204

Buluntu Yeri: Sondaj 5

T.N.: 1013

Kaide çapı: 6.4 cm.

K. Yük.: 2.4 cm.

Tanım: Kaide parçası. İnce kireç ve az mika katkılı açık kırmızı (2.5 YR 7/6) hamur. Çok koyu gri (Gley 1 3/N) daldırma firnis. Kaide altı rezerve. İçte belirgin çark izleri.

Benzerleri: Rotroff, Agora 29, fig. 71: 1150, s. 353

Tarih: M.Ö. 3/2.yy.

UNGUENTARIUM

Kat. No.: 205

Buluntu Yeri: Açma 1-Mekan 1

T.N.: 1016

Kaide çapı: 3.2 cm.

K. Yük.: 7 cm.

Tanım: Yoğun mika ve az taşçık katkılı kahverengi (7.5 YR 5/4) hamur. Kırmızımsı kahverengi (5 YR 5/4)-çok koyu gri (5 YR 3/1) firnis.

Benzerleri: Stewart, fig. 249, 400, s. 306

Tarih: M.Ö. 2.yy.'ın başları

Kat. No.: 206

Buluntu Yeri: Açma 1-Mekan 1

T.N.: 1016

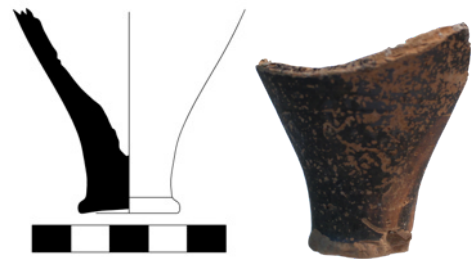
Kaide çapı: 2.6 cm.

K. Yük.: 5.2 cm.

Tanım: Kaide-gövde parçası. Yoğun mika ve az taşçık katkılı kahverengi (7.5 YR 5/4) hamur. Çok koyu gri (5 YR 3/1) firnis.

Benzerleri: Stewart, fig. 249, 400, s. 306

Tarih: M.Ö. 2.yy.'ın başları

SÜRAHİ

Kat. No.: 207

Buluntu Yeri: Açma 1-Mekan 1

T.N.: 1021

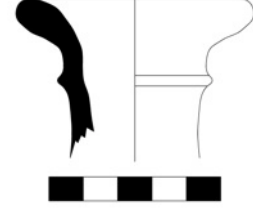
Ağız çapı: 6.6 cm.

K. Yük.: 4.8 cm.

Tanım: Ağız kenarı-boyun parçası. Kireç, taşçık ve mika katkılı, açık kırmızı (.5 YR 6/8) hamur. Siyah (Gley 1 2.5(N) firnis.

Benzerleri: Gassner, taf. 27: 336-337, s. 98; Thompson, fig. 76: D 62, s. 389

Tarih: M.Ö. 2.yy.

Kat. No.: 208

Buluntu Yeri: Açma 1-Mekan 1

T.N.: 1021

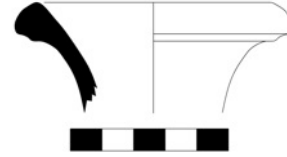
Ağız çapı: 7.5 cm.

K. Yük.: 3.5 cm.

Tanım: Ağız kenarı-boyun parçası. Kireç ve taşçık katkılı, özde gri renk almış kırmızımsı kahverengi (5 YR 5/3) firnis. Koyu kahverengi (7.5 YR 3/2) firnis.

Benzerleri: Rotroff, Agora 29, fig. 104, 1756, s. 422

Tarih: M.Ö. 4.yy.'ın 4. çeyreği

Kat. No.: 209

Buluntu Yeri: Açma 1-Mekan 1

T.N.: 1022

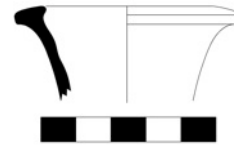
Ağız çapı: 6.4 cm.

K. Yük.: 2.7 cm.

Tanım: Ağız kenarı-boyun parçası. Kireç ve taşçık katkılı açık kırmızı (2.5 YR 6/6) hamur. koyu kırmızımsı gri (2.5 YR 3/1) firnis.

Benzerleri: Şahin, şek. 39: 227, s. 141; Mlynarczyk, fig. 3: 50, s. 121

Tarih: Hellenistik Dönem

Kat. No.: 210

Buluntu Yeri: Açma 1- Mekan 1

T.N.: 1021

Ağız çapı: 7 cm.

K. Yük.: 3.7 cm.

Tanım: Ağız kenarı-boyun-kulp parçası. Kireç, taşçık ve az mika katkılı açık kırmızı (2.5 YR 6/8) hamur. Metalik siyah (Gley 1 2.5/N) firnis. Boyunda şerit kulp çıkışı.

Benzerleri: Rotroff, Agora 29, fig. 104: 1758, s. 422; Vaag ve diğerleri, pl. 45: K110, s. 203; Edwards, pl. 36: 778, s. 149

Tarih: M.Ö. 2.yy.

Kat. No.: 211

Buluntu Yeri: Sondaj 3

T.N.: 1011

Ağız çapı: 8 cm.

K. Yük.: 3 cm.

Tanım: Kaide parçası. Çok az kireç katkılı, hafif gözenekli (5 YR 6/4) açık kırmızımsı kahverengi hamur. Grimsi kahverengi (10 YR 5/2) firnis. İç ve kaide altı rezerve.

Benzerleri: de Luca ve Ziegenaus, AvP 11,1, taf. 65: 169, s. 128; Berlin, pl. 20: 92, s. 118

Tarih: M.Ö. 3.yy.'ın ortaları

LEKANİS

Kat. No.: 212

Buluntu Yeri: Açma 1-Mekan 1

T.N.: 1021

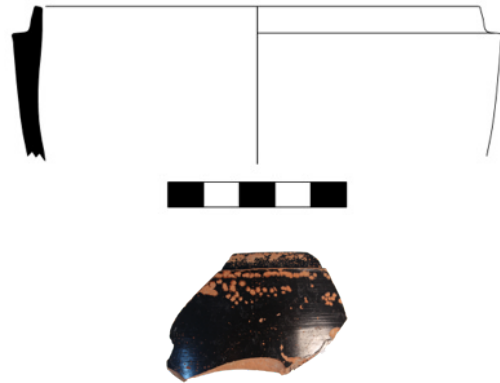
Ağız çapı: 16 cm.

K. Yük.: 4.4 cm.

Tanım: Ağız kenarı- gövde parçası. Katkısız açık kırmızı (2.5 YR 6/8) hamur. Parlak siyah (Gley 1 2.5/N) firnis.

Benzerleri: Knigge, abb. 43: 859, s. 217; Athenian Agora 29, fig. 78: 1254, s. 364

Tarih: M.Ö. 4.yy.'ın 4. çeyreği-M.Ö. 3.yy.'ın 1. yarısı

Kat. No.: 213

Buluntu Yeri: Sondaj 5

T.N.: 1013

Ağız çapı: 14.8 cm.

K. Yük.: 4.7 cm.

Tanım: Ağız kenarı parçası. Kireç katkılı açık kırmızımsı kahverengi (2.5 YR 6/4) hamur. İçte mat açık kırmızımsı kahverengi (2.5 YR 6/4), dışta metalik siyah (Gley 12.5/N) firnis.

Benzerleri: Rotroff, Agora 29, fig. 78: 1258, s. 364, James, fig. 28: 186, 188, s. 403; Kögler, abb. 6: C 40, s. 436; Gassner, taf. 8: 128, s. 51; Berlin, pl. 26: 194, s. 132

Tarih: M.Ö. 3.yy.'ın 2.yarısı-M.Ö. 2.yy.

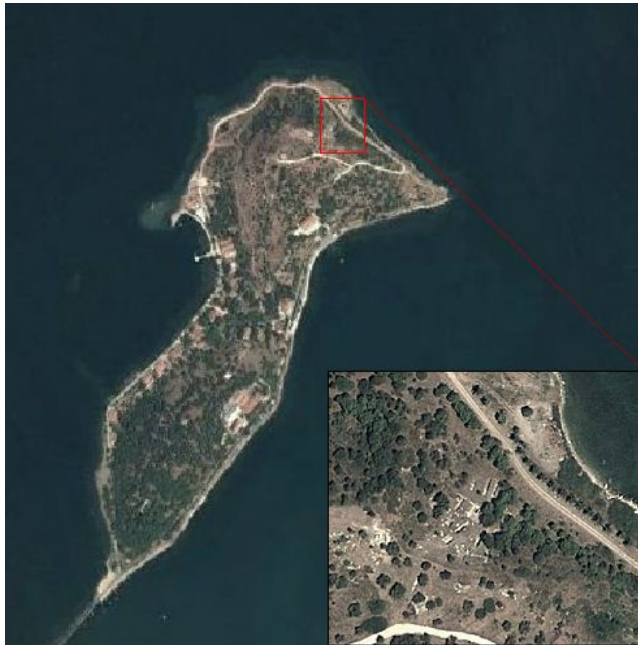
EK 2: ŞEKİLLER

Şekil 1: Klazomenai Antik Kenti

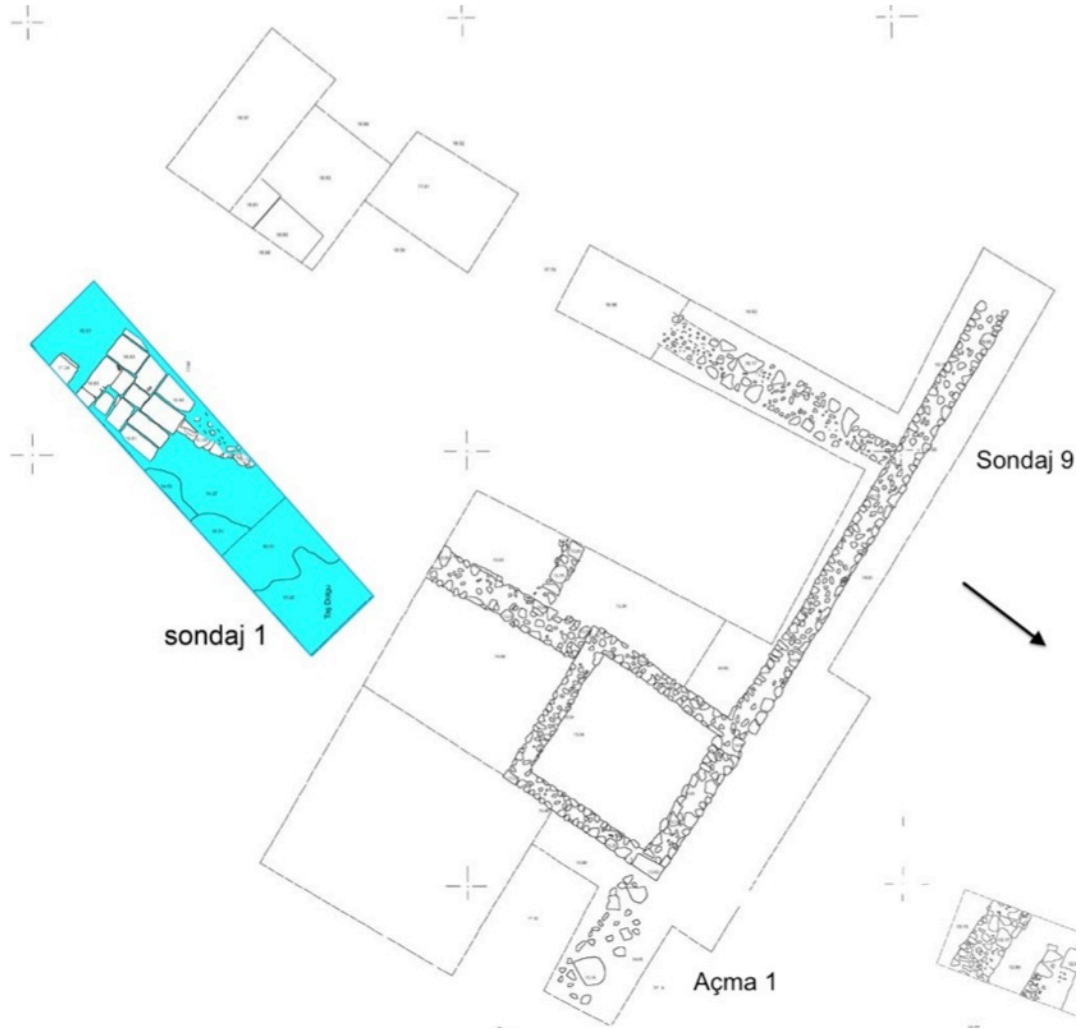

Kaynak: Kozan Uzun, **Klazomenai Dalgalı Çizgi Bezekli Seramiği**, (Yayınlanmamış Doktora Tezi), Ege üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir, 2007, fig. 2, s. 19

Şekil 2: Karantina Adası ve Kazı Alanı

Şekil 3: Karantina Adası-Tiyatro Kazısı Plan Çizimi

Kaynak: Klazomenai Kazı Arşivi

Şekil 4: Sondaj 1. Düzlem ve Dolgu Tabakaları

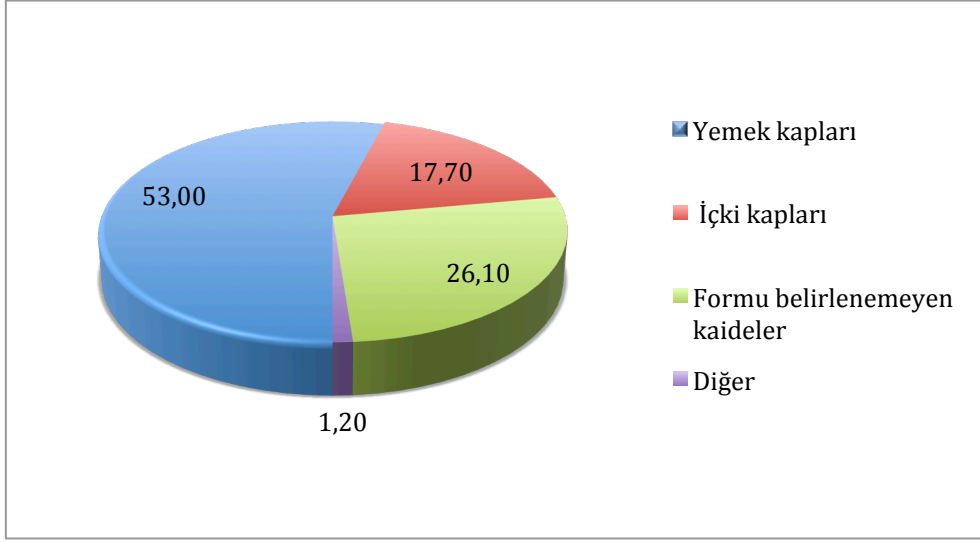
Kaynak: Klazomenai Kazı Arşivi

Şekil 5: Açma 1/Mekan 1

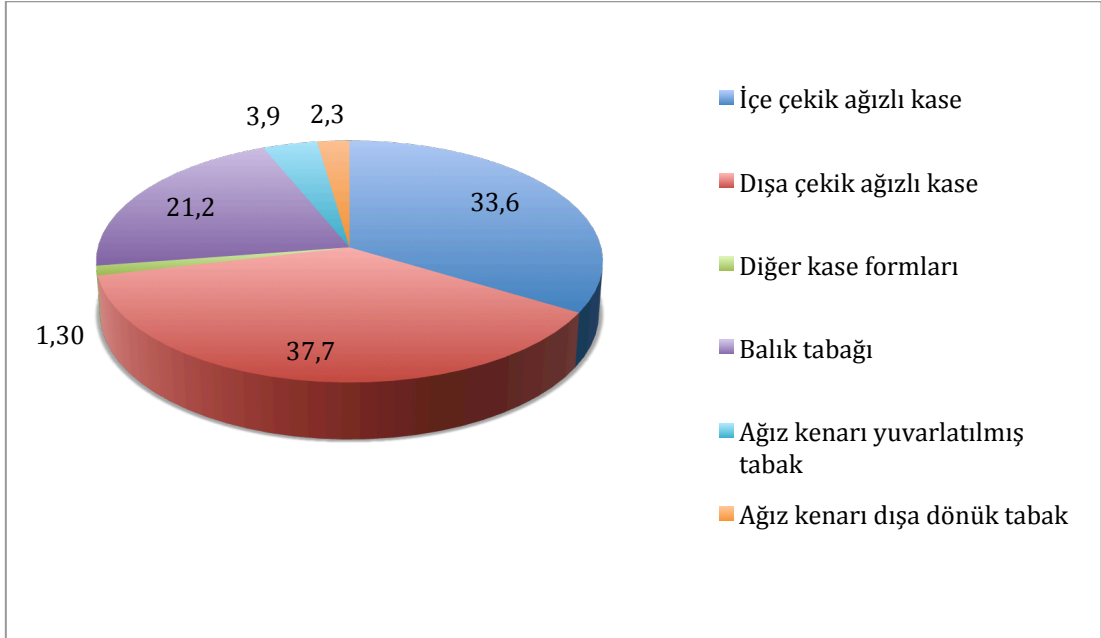

Kaynak: Klazomenai Kazı Arşivi

Şekil 6: Seramiklerin İşlevlerine Göre Yüzdeler Dağılımı

Şekil 7: Kase ve Tabak Formlarının Yüzdeler Dağılımı

Şekil 8: Üretim hatası bulunan seramik örnekleri

